

**Kronika
statutárního
města
Opavy**

za rok 1999

Obsah:

Mezinárodní události v roce 1999	3
Události v České republice v roce 1999	8
Obyvatelstvo	14
Zaměstnanost a výroba	19
Politický a veřejný život	48
Samospráva	63
Obchod a služby, peněžnictví	69
Bydlení	82
Doprava	83
Zdravotnictví	96
Sociální péče	129
Školství a mládež	155
Kultura	195
Náboženský život	232
Sport a tělovýchova	245
Veřejný pořádek	283
Požární ochrana, civilní obrana, povodně	290
Životní prostředí	299
Počasí	310
Prameny	317

Mezinárodní události v roce 1999

Leden

1. leden

V jedenácti zemích Evropské Unie začala platit jednotná evropská měna Euro.

Únor

6. - 23. únor

Neúspěšně proběhla jednání o Kosovu mezi jugoslávskou delegací a kosovskými Albánci na zámku v Rambouillet u Paříže.

16. únor

Zvláštní komando tureckých tajných služeb uneslo z keňského Nairobi vůdce Strany kurdských pracujících Abdullaha Ocalana.

26. únor

V Íránu proběhly komunální volby, první v dějinách země. Zvítězili umírnění reformátoři.

Březen

12. březen

Česká republika, Maďarsko a Polsko se staly členy NATO.

16. březen

Evropská komise, výkonný orgán Evropské unie, podala demisi v souvislosti s nepořádky v účetnictví a dalšími nedostatky v řídicí práci.

Za jediný den uprchlo z oblastí zostřujících se bojů srbských jednotek s UCK v Kosovu na devět tisíc lidí.

23. březen

Generální tajemník NATO Javier Solana vydal rozkaz k bombardování Jugoslávie poté, co 18. března kosovští Albánci jednostranně podepsali návrh mírové dohody, jež jim zaručuje autonomii.

24. březen

NATO zahájilo bombardování Jugoslávie. Rusko odvolalo svého zástupce u aliance. Jugoslávie vyhlásila válečný stav. Začalo vyhánění albánského obyvatelstva z Kosova.

24. - 26. březen

Proběhl summit EU v Berlíně, na kterém byla uzavřena dohoda o balíku reforem Agenda 2000 týkajících se zejména financování Unie v letech 2000 - 2006. Novým šéfem Evropské komise byl zvolen bývalý italský premiér Romano Prodi.

Duben

16. duben

OSN vyjádřila obavy, že Srbové vyženou z Kosova všechny Albánce, poté co se počet uprchlíků zvýšil na 700 tisíc.

Květen

6. květen

Ve Skotsku a Walesu proběhly volby do regionálních parlamentů. Ve Skotsku byl po 300 letech zvolen 129členný Skotský parlament (zvítězili labouristé). Ve Walesu bylo po 700 letech zvoleno 60členné Národní shromáždění (zvítězili labouristé).

12. květen

Byl odvolán ruský premiér Jevgenij Primakov, novým premiérem se stal Sergej Stěpašin.

17. květen

V premiérských volbách v Izraeli zvítězil předseda opoziční labouristické Strany práce Ehud Barak nad premiérem a šéfem pravicového bloku Likudem Benjaminem Netanjahuem.

23. květen

Novým německým prezidentem se stal Johannes Raus (SPD).

27. květen

Mezinárodní trestní tribunál pro zločiny v bývalé Jugoslávii vydal zatykač na jugoslávského prezidenta Slobodana Miloševiče.

29. květen

Slovenským premiérem byl zvolen Rudolf Schuster.

Červen

10. červen

NATO zastavilo letecké útoky na JSR.

16. červen

Prezidentem Jihoafrické republiky se po N. Mandelovi stal Thabo Mbeki.

Červenec

11. červenec

Vysocí velitelé indické a pákistánské armády se dohodli na ukončení dvouměsíčního ozbrojeného konfliktu ve sporné oblasti Kašmír.

Srpen

9. srpen

Ruský prezident Boris Jelcin odvolal Stěpašina a jeho vládu. Novým předsedou vlády se stal šéf Bezpečnostní rady Vladimir Putin. Zároveň byly vypsány volby do Dolní komory parlamentu na 19. prosince.

17. srpen

Severozápad Turecka zasáhlo první z řady katastrofálních zemětřesení, která si vyžádala na 17 tisíc obětí.

Září

11. září

Čečenský prezident Aslan Maschadov vyhlásil všeobecnou mobilizaci jako odpověď na ruské bombardování čečensko-dagestánských pohraničních oblastí.

23. září

Poprvé od války v letech 1994-1996 bombardovala ruská letadla čečenskou metropoli Groznyj.

Říjen

2. říjen

Nacionalistická strana Svobodných Jörga Haidera získala ve volbách 27,2% hlasů a stala se druhou nejsilnější stranou v zemi.

12. říjen

Generální tajemník OSN Kofi Annan přivítal v Sarajevu slavnostně na svět symbolického šestimiliardtého obyvatele Země.

13. říjen

Bývalý britský ministr obrany George Robertson převzal úřad generálního tajemníka NATO.

Listopad

6. listopad

Obyvatelé Austrálie v referendu odmítli ustanovení republiky.

15. listopad

USA a Čína podepsaly dohodu o budoucím vstupu Číny do Světové obchodní organizace.

Prosinec

2. prosinec

Ke svému prvnímu zasedání se sešla nově jmenovaná severoirská vláda.

6. prosinec

Rusko vyhlásilo ultimátum obyvatelům čečenské metropole Groznyj, aby do 11. prosince opustili město. Ultimátum bylo později zmírněno a útok odložen.

Události v České republice v roce 1999

Leden

To, co mimo jiné nejvíce zajímalo občany naší republiky na počátku roku 1999, byly ceny jednotlivých položek v domácnosti. Nejvyšší z nich je elektřina a plyn, jejichž cena vzrostla v průběhu roku 1999 v průměru o 15%. Telekomunikace zdražovaly tento rok již o něco mírněji vlivem rychle narůstající konkurence mobilních operátorů, naopak se o něco snížily ceny pro mezinárodní a meziměstské hovory a připojení na internet. Došlo však ke zdražení paušálu na 175 Kč částečně vyrovnaných 17 impulsy měsíčně zdarma. Poštovní poplatky se zvýšily u některých základních služeb, a to o 9,5% např. u dopisu na 5,40 Kč (do 20g), z 8 na 9 Kč (nad 20g), balík do 2000 Kč a do 5kg včetně na 28 Kč. Důvodem zvýšení cen bylo zdražení benzínu. Jízdné bylo zvýšeno v průměru o 5%, u vlaků se ještě uvažovalo o 10% navýšení ceny, což ministerstvo nechtělo povolit. Dlouhé trasy byly zdraženy o něco mírněji. Poprvé byly v prodeji také krátkodobé dálniční známky. Ceny pohonných hmot

stouply o 1/3. Byly zvýšeny úhrady léků na předpis, které platí pacient. Výrobci léků však ceny snižovali.

15. leden

Byl přijat státní rozpočet, Zemanova vláda tak mohla vládnout aspoň 1/2 roku bez nátlaku.

Únor

Diváci mohli shlédnout premiéru filmu Návrat idiota, režiséra Saši Gedeona, který byl nominován na evropskou cenu Félix.

Březen

7. březen

Ludmila Formanová zvítězila na halovém Mistrovství světa v japonském Maebaši v běhu na 800m.

16. březen

Česká republika vstoupila spolu s Maďarskem a Polskem do NATO.

30. březen

Prezident Václav Havel dokázal jasně vysvětlit svůj nesmlouvavý postoj vůči Miloševičovu režimu a zároveň vstoupil jako 1. hlava státu na území Kosova. Názory našich předních politických stran byly dosti nejasné, zástupci ODS a ČSSD vyjádřili spíše jakési rozpaky než konkrétní názor, stejně tak vyzněly i názory obyvatelstva - rozpačitě. ČR se přímo leteckých náletů nezúčastnila, ale povolila přelet letadel NATO nad územím ČR i přejezdy transportů přes naše území, vyslala nemocnici a dopravní letadlo AN - 26, později také průzkumnou rotu. Za svůj liknavý postoj si vysloužila Česká republika kritiku Bruselu, což znamenalo květnovou 1. ideovou konferenci ODS, která rehabilitovala pojem národ a zpochybnila rok 2003 jako možný vstup do EU.

Duben

Film *Pelíšky* režiséra Jana Hřebejka měl svou premiéru, stal se nejúspěšnějším filmem roku 1999.

Květen

12. květen

Pouze 11 z 19 ministrů rozhodlo o pokračování v dostavbě jaderné elektrárny Temelín, jednání bylo tedy odsunuto.

16. květen

Čeští hokejisté vybojovali osmý titul mistrů světa v Lillehammeru a Norsku. Ve finále se utkali s družstvem Finska.

Červen

2. červen

Zemřel senátor Václav Benda.

24. červen

Byla dokončena největší privatizační transakce - prodej majoritního podílu v Československé obchodní bance - 66% podíl za 40 miliard získala KBC Bank z Belgie. ČSOB se měla zaměřit na drobnější klientelu a rozšířit paletu svých produktů v rámci čehož má být vybudováno až 90 nových poboček.

Jaromír Jágr převzal z rukou Wayne Gretzkého nejvyšší hokejové ocenění Hart Trophy pro nejužitečnějšího hráče NHL.

Červenec

Novým ředitelem Národní Galerie v Praze se stal Milan Knížák, neúspěšný kandidát na senátora a někdejší dlouholetý rektor pražské Akademie výtvarných umění. Podařilo se mu dovést k úspěšnému konci několikaletou snahu Národní Galerie koupit několik obrazů vrácených v restituci rodině

sběratele Jindřicha Waldese - šlo zejména o díla Františka Kupky.

13. červenec

Platností nového zákona o smluvně - povinném pojištění zodpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel byl zrušen monopol České pojišťovny, cena povinného ručení bude po následující tři roky regulována.

23. červenec

Formuje se organizace Impuls'99 vyzývající politiky k diskusi o integraci do EU. ODS a ČSSD to odmítají jako formu nátlaku bez voličského oprávnění, čtyřkoalice navazuje s Impulsem'99 spolupráci.

27. červenec

Několik lidí se připoutalo ke stromům Trojmezenského pralesa na Šumavě, aby tu zabránili těžbě v tzv. bezzásahové zóně Národního parku, bylo jim doporučováno, aby raději pomohli s výsadbou stromů na holinách po kalamitní kůrovcové těžbě. Tito lidé však již předtím vysadili 7000 sazenic na Šumavě. Teprve tato blokáda ukázala na to, že část vědecky i laicky ekologicky smýšlející veřejnosti má na záchranu přírodního bohatství v ČR zcela odlišný názor než vláda respektive ministerstvo životního prostředí.

Srpen

5. srpen

TV Nova přestala využívat služeb České nezávislé televizní společnosti a zahájila vysílání vlastního programu ze suterénních garáží v Praze na Barrandově. ČNTS ovládaná americkou společností CME byla nucena nakonec propustit většinu zaměstnanců. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání odmítla do sporu zasáhnout a dokonce souhlasila se změnami

v licencované společnosti CET 21, které omezují šance CME o návrat do Novy prostřednictvím soudních žalob.

23. srpen

Družstevní stavební záložna přestala vyplácet vklady. Začátkem října na ni byla uvalena nucená správa, což odstartovalo sérii problémů dalších kampeliček. Hlavním problémem byly špatné investice svěřených vkladů, často v důsledku nekalých praktik vedení kampeliček.

24. srpen

Zemřel ve věku 86 let arcioopat benediktinského kláštera v Praze Břevnově Anastáz Opasek na návštěvě bavorského Rohru, ve městě kde v klášteře strávil 20 let v emigraci.

Ludmila Formanová se v Seville podruhé stala mistryní světa v běhu na 800m.

25. srpen

Tomáš Dvořák v Seville obhájil titul mistra světa z Athén.

Září

10. září

Štěpánka Hilgertová se stala vítězkou ve vodním slalomu ve španělských Pyrenejích.

Říjen

Započala výstava Od gotiky k renesanci s podtitulem Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400 - 1550, v galeriích v Brně, Olomouci a Opavě, připravovaná několik let týmem odborníků v návaznosti na už 60 let starou iniciativu brněnského zemského muzea.

8. říjen

ODS vyzvalo všechny parlamentní demokratické strany k jednání o většinové vládě tzv. superkoalici.

9. říjen

Česká fotbalová reprezentace se vítězstvím nad Faerskými ostrovy kvalifikovala na Euro 2000.

Listopad

17. listopadu

Při příležitosti oslav 10. výročí sametové revoluce došlo k setkání osobností, které hýbaly světem v roce 1989. Hosté Michail Gorbačov, Helmut Kohl, George Bush, Margaret Thatcherová, Lech Walesa a vdova po prezidentu Francie Danielle Mitterrandová byli oceněni Řádem bílého lva.

Politickým vůdcům byla adresována výzva studentských vůdců „Děkujeme odejděte!“. Podepsalo ji přes 200 tisíc lidí. Autoři však nechtějí založit politickou stranu, ale občanskou iniciativu, která bude neustále kontrolovat práci poslanců. Na výzvu petice reagoval svým odchodem pouze Jan Ruml.

22. listopad

Zemřel bývalý předseda KDU - ČSL a ministr zemědělství Josef Lux v americkém Seattlu, kde se podrobil léčbě leukémie, o které se dozvěděl v září 1998. Bylo mu 43 let.

Prosinec

9. prosinec

Ministr zdravotnictví Ivan David podal demisi.

Obyvatelstvo

Počet obyvatel Opavy vzrostl v roce 1999 na 63 012.

„Okres Opava prý pomalu, ale jistě vymírá“, znějí titulky v regionálních novinách. Statistiky sice hovoří o opaku, nicméně tato čísla se týkají okresu jako celku. V Opavě se však skutečně porodnost rok od roku snižuje. Oproti minulému roku 1998, kdy se natalita týkající se Opavy zastavila na čísle 599, se letos narodilo pouze 547 dětí.

Jako **první občanek** spatřil v roce 1999 světlo světa Marek Pleban. Narodil se 1. ledna v 19 hodin. Šťastné mamince Martině Plebanové z Oldřišova tak k prvorozené holčičce Lucii přibyl ještě vytoužený syn. Chlapec vážil 4,05 kg a měřil 51 cm.

Koncem tohoto roku, lépe řečeno na jeho úplný závěr, předpokládají porodníci zvýšenou nervozitu, jelikož se bude očekávat **první dítě roku 2000**. Některé manželské páry namáhavě vypočítávají, kdy s počínáním dítěte začít, aby se narodilo jako první v onom magickém roce. Připravovaly se také odpovědné instituce. Podle primáře ženského oddělení opavské porodnice Jiřího Smolky jsou na větší počet rodičích maminek připraveni, ale velký nával neočekávají. Česká gynekologická a porodnická společnost však raději z obav o boj o miminko roku 2000 vydala prohlášení s přesnými pravidly určení času narození miminka.

Letos v Opavě a připojených městských částech **zemřelo** 577 obyvatel Opavy, z toho 7 do jednoho roku.

V minulém roce stoletý Jan Nezmar, zapsaný v kronice za rok 1998 jako **nejstarší občan Opavy**, se bohužel již nového milénia nedožil. Zemřel 8. února 1999. Jeho tělo bylo po zpopelnění uloženo na městském hřbitově v Opavě. Štafetu stoletého kmeta přebíral pan Ludvík Jedlička, bydlící na Mlýnské ulici v Opavě. Světlo světa spatřil pan Jedlička 10. listopadu 1899. Když mu bylo patnáct let vypukla první světová válka. Narukoval do armády a jako voják Rakousko - uherské monarchie bojoval v Itálii. Po válce zůstal jako kurýr na československém velvyslanectví v Itálii. Po návratu do Čech dostudoval a roku 1920 začal pracovat u Československých drah. Ve druhé světové válce bojoval v domácím odboji na Valašsku a v roce 1950 v poválečné Opavě spoluzakládal místní ČSD, kde poté i pracoval. Své znalosti několika světových jazyků - němčiny, angličtiny, italštiny, maďarštiny a polštiny zužitkoval jako průvodce cestovní kanceláře Čedok. Pan Jedlička je i přes zdravotní potíže stále čilý, bedlivě poslouchá rádio a zajímá se o politické dění.

V letošním roce v Opavě přibylo 285 **manželských párů**, naopak 151 jich bylo **rozvedeno**.

Od 1. března roku 2001 bude probíhat **sčítání lidu, domů a bytů** v celé České republice. Český statistický úřad provedl od 21. do 28. září tohoto roku jakési výběrové zkušební sčítání lidu, kde byly zařazeny sčítací obvody v Brance u Opavy a v Opavě - Kateřinkách. V rámci sčítání navštívil vybrané domácnosti tzv. sčítací komisař, který zde předal sčítací tiskopisy a dohodl termín jejich vyzvednutí. Účast ve zkušebním sčítání byla dobrovolná. Český statistický úřad se zaručil za utajení všech údajů uvedených

v tiskopisech. „Sčítání by mělo poskytnout jiným způsobem nedosažitelné údaje týkající se počtu obyvatel, jejich věkové a kvalifikační struktury, ekonomické aktivitě, dojížděcí do zaměstnání a další charakteristiky demografické a ekonomické úrovně. Současně se získají informace o struktuře jednotlivých typů rodin, o jejich úrovni bydlení a vybavení domácností a provede se inventarizace domovního fondu“, uvedl pro Naše Opavsko ing. Vladimír Balcar, vedoucí opavské pobočky ČSÚ. Všeobecné sčítání lidu, domů i bytů proběhne zároveň v 55 zemích v periodě 10 let podle metodických doporučení OSN a EU. Podle průzkumu pracovníků regionálního tisku se mezi lidmi připravovaná akce setkala spíše s nedůvěrou a odmítáním.

Lidé si odmítají vpustit do bytu zcela cizí osobu a poskytnout mu zcela soukromé informace. Mnozí se bojí i zneužití ze strany vychytralých podvodníků.

Romové

Po třicetileté vládě zemřel ve věku 72 let **král olšských Romů** Josef Smolka. Na pohřeb se s ním přišlo rozloučit několik stovek Romů z celé ČR a dalších států střední Evropy. Pohřební mše byla odsloužena v chrámu sv. Ducha na Masarykově ulici v Opavě a tělo uloženo do rodinné hrobky na městském hřbitově. Romové přijížděli na pohřeb již několik dní předem, aby podle zvyku každou noc až do pohřbu popíjeli a bavili se. Příbuzní dali svému králi na poslední cestu do rakve peníze, prsteny, láhev koňaku, vína, karty i svaté obrázky a u rakve naplno projevovali své city vzlyky, nářkem i výkřiky.

„Josef Smolka byl jako král velmi uznávaný. Romové si ho vážili pro jeho moudrost a taktiku. Dokázal mírnit problémy, řešit sváry. Byl uznávaný i v cizině, udržoval kontakty s prezidentem Václavem Havlem. Jeho smrt znamenala velkou ránu pro olášské Romy“, řekl Bernard Stojka. Nejdříve se bude držet rok smutek a pak se sejdou přední Olaši, aby rozhodli o novém králi. Již se počítá se třemi kandidáty, jedním z nich je i Jan Lipa z Ostravy.

Olašští Romové představují jakousi elitu mezi Romy, distancují se od tzv. Rumungrů, mezi nimiž je romská spodina a takzvaní světští cikáni, což jsou kolotočáři. Olaši si vybírají manželky většinou mezi svými. Nedovolí jim nosit kalhoty, obnažovat se na veřejnosti i před svými dětmi. Nesmí se účastnit diskuse mužů, své problémy mohou řešit při větších setkáních odděleně.

Za nevěru s ženou kamaráda či příbuzného hrozilo olášskému Romu vyloučení z komunity, stejně jako za lhaní, které by mohlo přinést závažné důsledky. Navázání mileneckého vztahu s bílou ženou se však za nevěru nepovažuje.

Své zástupce mají olášští Romové také v Opavě, aby řešili jejich problémy. Jedním z nich je Bernard Stojka, který patřil také do okruhu vyvolených zemřelého krále.

Letos v květnu bylo v Opavě založeno **občanské sdružení Demokratický svaz opavských Romů**. Sdružení mělo již na svém začátku něco kolem šedesáti členů. Mezi jeho hlavní představitele patří Dušan Levay a Viktor Bendík. Cílem sdružení je umožnit jednodušší postup při získávání práce pro Romy i romské podnikatele, řešení bytové situace Romů atd. Sdružení má pouze pravomoc jednacích a poradních, usiluje

také o zřízení funkce romského asistenta na městském magistrátu, což zástupci městské rady považují za zbytečné. Už slavili i první úspěchy zvláště při zprostředkování práce, kdy Romové pracovali na několika zakázkách magistrátu.

I opavské Romy zachvátila současná **emigrační vlna**. Opavu prozatím opustilo asi dvacet romských občanů, kteří směřovali do Francie a do Velké Británie. Tuto cestu mohli podniknout jen movitější rodiny. „V Opavě dnes žije přibližně 6000 Romů, z nichž přes devadesát procent je finančně závislých na různých sociálních dávkách“, připomíná p. Vlastimila Pernicová, pracovnice sociálního odboru Okresního úřadu.

Většina Romů tvrdí, že k emigraci se uchylují z důvodu rasismu, který zde pocítují. Paní Pernicová však tvrdí, že po důkladné diskusi s nimi lze vytušit, že za proklamovaným rasismem se skrývá snaha po změně jejich ekonomické situace.

I když se velké procento Romů ze své cesty do emigrace opět vrátí, přesto většina opavských romských občanů nadále uvažuje o odchodu z republiky.

Zaměstnanost

Jedná-li se o kapitolku „Zaměstnanost“, začnu tedy **pracovními příležitostmi**. Podle sledování Úřadu práce v Opavě se jejich počet v celém okrese, stanovený jako souhrn zaměstnanosti ve firmách nad 25 zaměstnanců včetně, zaměstnanosti v malých firmách a osob samostatně výdělečně činných, snížil za tento rok o tři tisíce.

Trend přechodu firem do nižších velikostních kategorií pokračoval i v roce 1999. Celkově v databázi ÚP ubylo 20 firem nad 20 zaměstnanců a sledovaná zaměstnanost klesla celkem o 2400 pracovních míst. Další úbytek byl zaznamenán v malých organizacích.

Často je samostatně výdělečná činnost zahájena jako jediné možné východisko z nezaměstnanosti. Rok 1999 zaznamenal zatím nejvíce samostatně výdělečných činností od roku 1992 tedy 13 931. V tomto nárůstu se pozitivně promítla poradenská pomoc, poskytnutí bezplatného školení v oboru Živnostenské podnikání a finanční výpomoc, které Úřad práce v Opavě poskytuje začínajícím podnikatelům z řad uchazečů o zaměstnání. Do budoucna se uvažovalo o dalších podpůrných programech.

Počet zaměstnanců malých firem naopak znatelně poklesl. Oproti roku 1997, kdy tyto firmy zaměstnávaly největší počet pracujících od roku 1992, to bylo v tomto roce pouze 15 660 pracovníků. Úřad práce to klade do souvislosti s odbytovými problémy malých prodejen v důsledku otevření

velkých supermarketu a celkových následků konkurenčního boje v mnoha dalších oborech.

Při malé podpoře drobného podnikání ze strany státu byl jistou kompenzací systém finančních výpomocí při zřizování pracovních míst ze strany ÚP. Tato finanční pomoc dosahovala i v roce 1999 980 tis. Kč.

K 31. 12. 1999 evidovali pracovníci ÚP 241 **volných pracovních míst** a dalších 137 míst určených pro aktivní politiku zaměstnanosti.

Poptávka po pracovní síle evidována ÚP v Opavě byla v tomto roce opět velmi malá. Aktuálně připadlo na jedno volné místo 40 uchazečů, což zařadilo celý okres Opava na jedno z předních míst v rámci ČR.

Ani **struktura volných míst** se nezměnila, i v tomto roce byla největší poptávka po kvalifikovaných profesích zejména o vyučené obráběče, frézaře, brusiče, zámečníky s kvalifikací rozšířenou o svářečské průkazy, dále o kuchaře, číšníky, prodavačky potravin (hlavně v souvislosti s výstavbou supermarketů v Opavě). Mírně klesl zájem o švadleny, krejčovské, kadeřnice. U středoškolských profesí jednoznačně převažovaly místa pro obchodní zástupce a příbuzné obory tj. manažery, asistenty, prodejce s tím, že po zapracování často přechází do samostatně výdělečné činnosti. Méně poptávek se týkalo administrativy a účetnictví, stavební a strojírenské techniky. Z vysokoškolských profesí byli nejvíce žádáni farmaceutové a lékaři různých specializací, méně pak ekonomové.

Podle vzdělání se nejvíce na trhu práce uplatnili lidé po vyučení (64%), daleko méně „středoškoláci“ (18%), a

uchazeči o práci se základním a vysokoškolským vzděláním (9%).

Průměrná míra nezaměstnanosti za rok 1999 byla 10,01% a její meziroční nárůst dosáhl 2,93 procentních bodů.

Podle údajů ÚP v Opavě se **nezaměstnanost** od ledna do prosince 1999 postupně zvyšovala (s výjimkou poklesu v jarních měsících duben - 9,44%, květen - 9,47%) a v závěru roku (říjen - 10,25%, listopad - 10,24%). V lednu 1999 tedy byla míra nezaměstnanosti 9,33%, v červenci již překročila hranici 10% (10,33%) a v prosinci se již blížila k 11% (10,82%).

Přesto ve srovnání s rokem 1998 nebyl nárůst tak dramatický.

Zvýšení míry nezaměstnanosti během jednoho kalendářního roku, tj. v prosinci 1999 proti lednu 1999 představuje 1,49 procentních bodů, v roce 1998 to bylo 2,35 procentních bodů. Počty uchazečů se za stejné časové období zvýšily o 1 345 (1999), resp. o 2 246 (1998).

Proti roku 1998 se počet nově zařazených do evidence nezaměstnaných zvýšil o 1340, vyřazených bylo více o 2156, počet umístěných se zvýšil o 1783. Úspěšnost měřená podílem umístěných uchazečů k uchazečům vyřazeným byla mírně příznivější (78,5%) ve srovnání s rokem 1998 (77,6%).

Celkově se na ÚP v Opavě přihlásilo v tomto roce 9555 **uchazečů o zaměstnání**, z 4856 dosud registrovaných nezaměstnaných z roku 1998 činil roční objem 14 411 evidovaných.

V uplynulém roce se osvědčila **forma aktivního vyhledávání volných pracovních míst** vhodných pro zdravotně postižené občany, proto se znovu zavedla i v roce 1999 pod hlavičkou Oblastní charity Opava. Na základě této

terénní práce se na určitém počtu případů prokázalo, že problém pracovního uplatnění zdravotně postižených je leckdy pouze deklarován. Tito lidé se se svou nezaměstnaností smířili, přičemž prostředky, které jim poskytuje hmotné zabezpečení ze sociálních dávek, případně invalidních důchodů, jsou pro ně ke skromnému životu postačující, a proto nabízenou práci pod nejrůznějšími záminkami někdy odmítají a volí raději nezaměstnanost.

Průměrným věkem uchazečů v roce 1999 bylo 34 let, přičemž do nejpočetnější skupiny uchazečů spadali již delší dobu mladí lidé ve věku 20 - 24 let, tvořící ke konci roku 1999 plnou 1/4 z celkového počtu uchazečů.

V problematice hledání míst pro mladistvé a absolventy se objevil zcela **nový fenomén**. Vedle známých důvodů, bránících uplatňování absolventů jako jsou chybějící praxe, období před základní vojenskou službou, možnost mateřství apod., to byl problém nedostatečné loajality k firmě ve smyslu chybějících vlastností, vyjadřujících vztah k zaměstnání. Mezi nimi dominoval smysl pro kvalitu práce, hospodárnost a služby klientům. Stále více se ukazuje, jak je důležité, aby absolvent opustil školu s takovou výbavou, která mu umožní dál se vzdělávat a být tak zaměstnatelný kdykoliv a možná i kdekoliv v průběhu života. Neboť úzká specializace velmi komplikovala absolventům se uplatnit. Mladí lidé měli možnost se vzdělávat v různých kurzech a nástavbách, jejich zájem však nebyl příliš velký, v důsledku toho nadále zůstávali v evidenci ÚP a jejich umístění se nadále komplikuje.

Ze sociálního hlediska se u některých z těchto lidí stále více **zmenšuje zájem o práci**, zájem uplatnit se, využít

své schopnosti, tedy se realizovat a být za to ohodnocen. Tento faktor je pro společnost velmi nebezpečný.

V roce 1999 bylo přijato celkem 145 individuálních **žádostí cizinců o práci**.

Z kontrolních zjištění pro tento rok např. vyplynulo, že po dobu, která předchází zániku firmy, zaměstnancům buď vůbec nebo částečně **nevyplácelo mzdu** 20 zaměstnavatelů. Tito nevyplatili mzdu nebo doplatky na mzdách 318 zaměstnancům a výše těchto dluhů činila 3 377 152 Kč. Krácení nebo nevypáčení mezd či odstupného v případě dočasné nesolventnosti se dopustilo 26 zaměstnavatelů.

Za rok 1999 bylo podáno na ÚP celkem 188 stížností na **porušování pracovně právních a mzdových předpisů** ze strany zaměstnavatelů. 74 případů se prošetřilo a uzavřely se jednorázovou kontrolou, 49 podnětů bylo pro rozsáhlost zařazeno do plánu kontrol a nedořešilo se 29 podnětů.

V tomto roce bylo vytvořeno 319 **nových pracovních míst**, přičemž průměrná úhrada nákladů na jedno pracovní místo činila 41 401 Kč.

V letošním roce došlo k výraznému nárůstu (o 47%) zájmu o **rekvalifikaci**. Celkem 539 uchazečů o práci si tak mohlo vybrat např. z kurzů na svářečská oprávnění a obsluhy osobního počítače, o které byl největší zájem. Zvýšený zájem byl zaznamenán také u kurzů na profese ve službách: pedikérka - manikérka, kadeřnice, kosmetička, kuchař - číšník, prodavač, ošetřovatelka ve zdravotnictví, zdravotní masér atd.

I letos byl připraven kurz pro poradce pro volbu povolání, prevence kriminality a organizování volného času mládeže, tento rok nově pak nespécifická rekvalifikace se zaměřením

na administrativní práci. Velký nárůst uchazečů zaznamenali pracovníci ÚP v kurzu „Živnostenské podnikání“.

V důsledku rostoucí nezaměstnanosti v roce 1998 13. ledna 1999 navštívil náměstek magistrátu Václav Klučka ředitele Úřadu práce v Opavě Rudolfa Hahna. Společné jednání o řešení nezaměstnanosti považovali oba protagonisté za prospěšné, ale v současné chvíli pouze za úvodní. Nicméně jak se oba svěřili regionálnímu tisku, všechny použitelné nástroje k oživení, které umí ÚP spolufinancovat, a to v oblasti veřejně prospěšných prací, v zaměstnanosti absolventů, v řešení romské problematiky a také pro rekvalifikace na takové profese, v nichž by se lidé uplatnili v podnicích na území Opavy a regionu, byly pojmenovány.

Veřejnými pracemi, které nemusí znamenat jen úklid a čistotu města, se začalo. Uvažovalo se také o účasti nezaměstnaných absolventů průmyslové školy při zpracovávání krizového plánu města, dále o vytvoření několika míst ve zpracovně umělohmotného odpadu, či o možnosti vytvořit několik nových pracovních míst v komerčním centru na Olomoucké ulici.

O rostoucí míře nezaměstnanosti na Opavsku jednali 28. ledna 1999 také na své **pravidelné poradě starostové měst a obcí okresu Opava** v sále minoritského kláštera. K tématu vystoupil se svým příspěvkem ředitel ÚP R. Hahn, ředitel finančního úřadu Müller a vedoucí referátu sociálních věcí V. Kutnohorský. Všem starostům nabídl ředitel ÚP osobní schůzku, kde by se zabývali řešením veřejných prací ve svých obcích a v neposlední řadě i tím, aby se při prodejích a pronájmech myslelo i na zaměstnanost.

Za 1. - 3. čtvrtletí 1999 činila **průměrná měsíční mzda** v okrese Opava pouhých 10 232 Kč, čímž se náš okres dostal až na 70. příčku v ČR. Podle dalších informací ÚP je navíc opavský okres daňově podprůměrný, což je vzhledem k jeho tradici průmyslového a zemědělského okresu s prokazatelně velkým množstvím silných stránek neobhajitelné. Navíc v čerpání peněz z prostředků Evropské unie a přípravu na ně okres Opava silně zaostává.

V následujícím roce neočekává ÚP na pracovním trhu dramatické změny, pokud nedojde ke kolapsu v ostravských hutnických podnicích a míru nezaměstnanosti odhaduje na 12%.

Okres a samozřejmě také Opava by si výrazně polepšily v zaměstnanosti účastí **zahraničních strategických partnerů** v podnikání. Prozatím na Opavsku pracovali v zahraničních společnostech jen 4% z celkového počtu pracujících, k největším společnostem patří Galena, Čokoládovny, Model Obaly a Karton Morava.

Navíc, jak je možné se dozvědět ve výroční zprávě ÚP, velmi chybí v našich podmínkách **zainteresovanost obcí** na snižování nezaměstnanosti v obci. Podle nich by měly mít obce povinnost určitou měrou se podílet na hmotném zabezpečení vyplacením uchazečů s trvalým bydlištěm v obci.

ÚP i v tomto roce **spolupracoval s Domem dětí a mládeže**, který pořádal zdarma kurzy pro nezaměstnané absolventy škol.

Dlouhá doba, kdy nezaměstnaní nemohou sehnat práci se samozřejmě projeví na jejich psychice. Ještě hůře jsou na tom lidé dlouhodobě nezaměstnaní, kteří hledají práci ještě obtížněji. Úřad práce za tímto účelem zaměstnává

speciálního pedagoga Božetěcha Sivka, který organizoval v tomto roce skupinová setkání. Jistou pomocí byly jistě také rekvalifikační kurzy.

Zcela novou věcí byl letos v květnu schválený **Národní plán zaměstnanosti**. Jak uvedl pro regionální tisk ředitel R. Hahn, lze jej připodobnit k územnímu plánu obce - je možné dělat dílčí změny, ale základní půdorys je znám. Poprvé se v něm také konstatuje, že zaměstnanost skýtá několik oblastí, které se netýkají pouze ministerstva práce a sociálních věcí, ale i dalších ministerstev. I podle pana ředitele ÚP bude patrně snadnější, poté co vláda vzala tímto dokumentem nezaměstnanost do svých rukou, nalézt práci, i když v žádném případě ne ihned.

Mrazírny Oceán a.s.

V posledních letech Mrazírny investovaly do **rekonstrukce výrobních hal** a jako první v České republice zakoupily moderní balící linku Tiromat, umožňující balení hotových jídel do polypropylenových vaniček, které se mohou i s obsahem ohřívat v mikrovlnné troubě.

Po rozsáhlých přípravách bylo **zavedeno nové označení výrobních řad**: značka Valentin - Mistr mražených jídel a „Prima - zmrzlinový ráj“.

Do kategorie Valentin - tedy zmražených jídel, letos přibyl k rajské omáčce a masovým knedlíčkům buď v rajské, svíčkové nebo koprové omáčce také pečený plněný zelný list ve vlastní šťávě.

Další kategorií jsou mražená jídla ke smažení, jejíž nabídka letos tvořily květákové a zeleninové řízečky, obalovaný sýr, květák a žampiony.

Bramborový program letos přinesl kromě stálic - kroket a bramborových knedlíků také bramborové knedlíky plněné uzeným masem nebo uzeninou a bramborové šišky s mákem a cukrem.

Zajímavostí bylo také trojbalení hrášku a kukuřice.

V kategorii Prima, tedy pro mě nejoblíbenější pochoutky zmrzlinovém ráje, byla v letošní sezóně připravena řada soutěží a propagací pro děti.

Dopravu zboží zajišťovalo přes 70 automobilů s mrazícím zařízením. Obrat společnosti Mrazírny Oceán a.s. činil přibližně 25 mil Kč. Počet zaměstnanců se zvýšil na 500.

Seliko

Seliko a.s. Olomouc, závod Opava, prošlo v tomto roce několika **organizačními změnami**. Od počátku roku do 31. 3. 1999 bylo napojeno svou nákupní a obchodní politikou na Milo Holding a.s. se sídlem v Olomouci. V rámci seskupení Milo Holding a.s. byla většina činností včetně financování centralizována v Olomouci.

Jak uvádí výroční zpráva v důsledku neuspokojivých hospodářských výsledků a nefunkčnosti celé společnosti došlo do 1. 4. 1999 k odloučení společnosti Seliko a.s. jako samostatně hospodařícího celku včetně nákupu, obchodu a financování. Tento stav trval do srpna, kdy došlo k další organizační změně a změně vlastnických vztahů. Seliko a.s. se stalo součástí společnosti Koli & Seliko Group a.s.

Tyto změny měly negativní dopad na obchodní odběratelské i dodavatelské vztahy. V důsledku toho došlo ke snížení objemu výroby a tím také snížení stavu pracovníků až na kmenový stav, t.j. stav pracovníků odpovídající

1-2 směnném provozu. Přepočtený stav pracovníků činil k 31. 12. 1999 v závodě Opava 101 pracovníků. Ekonomika závodu se dostávala do záporných čísel, docházelo ke snižování objemu výroby a omezování sortimentů.

Všechny uvedené změny se nakonec prokázaly jako nesprávné. Jediným řešením se ukázalo být ustanovení dceřinných akciových společností. Ke dni 8. 11. 1999 byla založena dceřinná akciová společnost Seliko Opava a.s. v čele s představenstvem ve složení: předseda-JUDr. Břetislav Tkačík, místopředseda-ing. Libuše Citronová a člen-Václav Mikulec.

Do konce roku se předsednictvo snažilo vyřešit veškeré majetkové vztahy s tím, že vlastní činnost nové společnosti včetně převodu pracovníků byla započata k 1. 1. 2000.

Slezská tvorba, výrobní družstvo

Výrobní program v roce 1999 zahrnoval výrobu dámské konfekce a výrobu vánočních ozdob. Oba výrobní programy jsou svým charakterem vývozní. Dámská konfekce směřovala do Německa a tolik žádané vánoční ozdoby do USA, Velké Británie, Německa, Holandska, Francie, Belgie, Rakouska, Itálie, Švýcarska, Finska aj.

Družstvo **zaměstnávalo** v tomto roce celkem 265 pracovníků.

Pod Slezskou tvorbu spadá kromě **výrobní základny** v Opavě na Sadové ulici také prodejna dámské konfekce a vánočních ozdob na Horním náměstí v Opavě a jedna šicí dílna

v Karviné. I v tomto roce spolupracovalo družstvo s několika dalšími výrobci i na Slovensku.

Investiční akce Slezské tvorby zahrnovaly v roce 1999 především nákupy strojů pro výrobu konfekce v ceně 1,5 mil. Kč, nákupy strojů pro výrobu vánočních ozdob v ceně 400 tis. Kč a opravy a rekonstrukci nemovitostí družstva v hodnotě 500 tis. Kč.

Obrat výrobního družstva činil za rok 1999 celkem 56 mil. Kč.

Bivoj a.s.

I letos byl **hlavní náplní** podniku Bivoj a.s. nákup masa a živých zvířat, hovězí a vepřová porážka, výroba, distribuce a prodej výsekových mas a masných výrobků v deseti vlastních prodejnách.

Společnost dosáhla v roce 1999 se svými 360 zaměstnanci **ročního obratu** cca 900 mil. Kč.

Investice byly realizovány z vlastních zdrojů a byly zaměřeny hlavně do přípravy informačního systému na rok 2000, technologie na spotřebitelské balení masa a uzenin, technologie na zpracování masa a uzenin a rozšíření autoparku pro obchodní účely a rozvoz výrobků.

Danone čokoládovny a.s., závod Opavia

Za vysokou úroveň výroby trvanlivého pečiva v závodě Opavia získali v červnu výrobci ocenění v podobě **certifikátu** ISO 9002.

V září 1999 byla **rozšířena výroba** o další sortiment trvanlivého pečiva - výrobek Piškoty. Jelikož je tato dobrota určena především pro dětskou výživu a musí tedy splňovat přísná hygienická kritéria rozhodlo vedení závodu o výstavbě nové mikrobiologické laboratoře, jejíž provoz byl zahájen v červnu.

Závod Opavia byl oficiálně **slavnostně otevřen** v září za účasti významných hostů opavského regionu a zahraničních partnerů. Na toto otevření navazoval „Den otevřených dveří“, kdy si mohli rodinní příslušníci zaměstnanců prohlédnout celý závod.

Slezská pekárna, J.L.N. společnost s.r.o.

Mimo provozovnu Slezská pekárna na Otické ulici **vlastní** Společnost J.L.N., s.r.o. také pekárnu Ostrava na Zborovské ulici, která letos utlumila svou činnost. Naopak otevřela malou pekárnu v obchodním domě Kaufland na Hlučínské ulici.

Současně došlo v rámci **racionalizace práce** ke snížení stavu zaměstnanců o 10 pracovníků. Společnost tedy zaměstnávala 170 zaměstnanců.

Balakom

Mezi hlavní **modernizační akce** Balakomu v roce 1999 patřilo zprovoznění dalšího uzavřeného mlýnu, který zvyšuje kvalitu výrobků a snižuje emise VOC, rekonstrukce balicího střediska, vybudování aplikačního střediska pro zkoušky nátěrových hmot a modernizace laboratoře pro vodu

ředitelné barvy. Rozšířena byla dále počítačová síť a implementován nový informační systém ESO 9.

Mezi významné dokončené **vývojové úkoly** v tomto roce firma ve své zprávě uvádí vyvinutý silnovrstvý antikorozní nátěrový systém pro ocelové konstrukce ve vysoce náročných prostředích, antikorozní barvu na kov Rezolux, syntetický email na dřevo Oknol, syntetický email na dřevo Oknol, syntetickou rychleschnoucí barvu na kov Komaprim, vodou ředitelnou antikorozní barvu na kov V 2129 a vodou ředitelný email na dřevo V - Oknol.

Za ekologickou práškovou hmotu Komaxit získal Balakom na VII. Mezinárodním veletrhu povrchových úprav, tepelného zpracování, barev a laků „Protech '99“ Zlatou cenu Protech '99.

Do prodeje byly tyto výrobky uvedeny již v tomto roce. Náklady na výzkum a vývoj činily 3 659 tis. Kč, včetně nákladů na vývojové práce, které budou pokračovat i v roce 2000.

Hospodářský výsledek za účetní období vykazoval 15 883 tis. Kč.

Za účelem objektivizace přístupu společnosti k životnímu prostředí bylo nezávislou auditorskou společností zpracováno úvodní **environmentální přezkoumání**. Hlavním cílem bylo zhodnocení stavu ochrany životního prostředí organizace a úrovně jejího řízení z hlediska připravenosti pro zavedení EMS - Environmental Management Systém.

Rozsah úvodního environmentálního přezkoumání byl zaměřen na ochranu ovzduší, nakládání s odpady, nakládání s nebezpečnými látkami a hluku a ostatních složek životního prostředí.

Zpracovaná analýza odhalila celou řadu aspektů a dopadů ovlivňujících životní prostředí, proto byl vypracován harmonogram odstraňování zjištěných nedostatků.

Galena, a.s.

Rok 1999 byl pro akciovou společnost Galena velmi úspěšný pro zavádění **nových výrobků**. V České republice byl zaveden inhalátor čtvrté generace Easi - Breathe, přípravky Stoptussin a Sanori. Na Slovensku byl zaveden výrobek Verogalid.

K maďarskému trhu se Galena přiblížila ukončenou registrací, získáním oficiální ceny a prodejem přípravků Anacid suspenze, Ulcosin tablet, Septonex spray, Laxygal.

Na východních trzích se podnik snažil uplatnit s přípravkem novo- Passit jakožto OTC přírodním sedativem. Kampaň měla za následek nárůst prodejů ve výši 40% ve čtvrtém čtvrtletí 1999. V prosinci došlo k otevření kanceláře společnosti v Kyjevě na Ukrajině.

V oblasti imunoterapie došlo ke 4% zvýšení prodeje výrobku Consuprenu a téměř 1700% nárůstu jeho exportu oproti roku 1998.

Za klíčový úspěch v oblasti vývoje aktivních substancí považuje firma zvládnutí výroby Pergolidu v poloprovozním měřítku.

Investice v roce 1999 dosáhly výše 278 mil. Kč.

Za účelem zlepšení **organizační struktury** přistoupila firma k několika opatřením - ustanovení kanceláří (Maďarsko, Ukrajina), reorganizace prodejních zástupců za účelem organizace zaměstnanců do obchodních útvarů a

terapeutických oblastí a reorganizace závodu v Opavě za účelem zlepšení provozní účinnosti a snížení režii.

Byly navrženy nové formy interního firemního časopisu, který se rozesílá do všech kanceláří společnosti.

Městské lesy Opava

Vývoj a chod organizace byl v tomto roce ovlivněn především neprovozováním přidružené dřevařské výroby Hrabství po celý rok. Na opravu technologie byla vypsána veřejná soutěž. Vítězná firma - Kovo Ida Malé Svatoňovice se dle nabídky zavázala provést opravu do 1. 5. 2000.

Dalším faktorem, který ovlivnil výši těžby, ale především výši dodávek a tržeb, byla **větrná kalamita** ve dnech 22., 23. a 30. 6. 1999. Následné teplé počasí stanovilo nutnost urychleného zpracování a prodeje tak, aby nedošlo k zapaření dřeva. Tržby z prodeje tohoto dřeva pak zásadním způsobem ovlivnily plánovaný hospodářský výsledek a to značným způsobem do jeho kladného výsledku.

Zalesňovalo se celkem na 38,41 ha, klest byl odstraněn na 32,85 ha a ošetřování kultur proti buření bylo provedeno na 505,90 ha a k ošetřování kultur nátěry repelenty proti okusu zvěři došlo na 281,65 ha.

Na 2,95 ha došlo k **oplocení kultur**, na 60,74 ha byly provedeny prořezávky.

Proti kůrovcům se nainstalovalo 896 m³ klasických **lapáků** a kontrolovalo se 101 ks feromonových lapačů.

Městské lesy vytěžily za rok 1999 20 257 m³ dřeva.

Přidružená dřevařská výroba nebyla v tomto roce provozována a to z technických důvodů - neprovedená kolaudace. Tato skutečnost byla projednána Radou města

Opavy s cílem zahájení obnoveného zkušebního provozu v květnu 2000.

V oblasti **myslivosti** se důsledné dodržování průměrného odlovu (lov slabé a staré zvěře) odrazil ve značném zkvalitnění zvěře srnčí.

I v tomto roce však nadále setrval nepříznivý stav u zvěře „nestálé“ a to daňčí, černé i vysoké, kde se projevuje v okolních honitbách zájem nájemců o maximalizaci zisku na úkor stavů a kvality zvěře.

V souladu s opatřením Okresního úřadu v Opavě byly vybudovány celkem 4 krmeliště a 16 vnadišť pro zvěř černou.

Dne 24. 9. 1999 uspořádal SVOL tradiční střeleckou soutěž „**Lovecký pětiboj**“.

Zisk Městských lesů za rok 1999 činil 444 tis. Kč.

Ve společnosti bylo zaměstnáváno v roce 1999 celkem 46 pracovníků.

Ingstav

Získat **nekontrolovatelný přístup k majetku** společnosti Ingstav Opava, a.s., se v srpnu tohoto roku pokusili ředitelé firmy Dynamic Engineering Limited se sídlem na ostrově Man v Irském moři. Zmocněnci ředitelů Libora Kapitaliny a Jiřího Musila při registraci před mimořádnou valnou hromadou však předložili doklady, které nebyly zcela v pořádku. Právníci Ingstavu nedostatky v dokladech potvrdili a předali je policii. Poté co bylo vyhlášeno celostátní pátrání pro podezření z nelegálních ekonomických praktik se zástupci společnosti Dynamic na valné hromadě vedení Ingstavu odmítli zaregistrovat. Stejně se tak stalo na mimořádné valné hromadě 5. října.

Asistent výkonného ředitele firmy Ingstav Otakar Divák koncem října však uvedl pro regionální tisk, že firma nadále zaměstnává 400 lidí a pokračuje ve své stavební činnosti. Podle jeho slov se dokončila část čističky odpadních vod v Karviné, provedla se intenzifikace čističky odpadních vod v Bruntále, byla postavena malá čistička odpadních vod v Jindřichově ve Slezsku, firma se podílela v Ostravě na vybudování kanalizačního sběrače D.V. a opravách povodňových škod na řekách Bělé, Opavici a Opavě.

V listopadu se podle zpráv regionálního tisku očekávalo ve firmě zklidnění, nicméně už v prosinci byl před vánočními svátky vzat do vazby pro podezření související s tunelováním Moravia Banky předseda dozorčí rady opavského Ingstavu Roman Podgrabinský. Ke konci roku tak vedli společnost zbývající dva členové dozorčí rady, protože podnik byl veden podle německého modelu, kdy významnější roli sehrává dozorčí rada.

Zda několikaměsíční boj o nadvládu nad Ingstavem vyústí v důsledku špatné ekonomické situace a dluhů do likvidace podniku se uvidí v příštím roce.

Model Obaly Opava, a.s.

Skupina Model vlastní 100% Model Obaly Opava, a.s., **odkoupila** od rakouských podílníků 70% podílů na společnosti MB karton, s.r.o. se sídlem v Moravských Budějovicích.

Nově získaná společnost **zpracovává** zhruba 7 milionů metrů vlnité lepenky pro lokální trh. Společnost zaměstnávala v tomto roce 135 pracovníků a patřila s **ročním obratem** ve výši 130 mil. Kč mezi největší zpracovatele lepenky v České republice. Získáním této společnosti buduje Model -

Gruppe dále své vedoucí postavení na trhu v ČR. Současně tím vznikla možnost intenzivně pracovat v oblasti obalů na rakouském trhu.

V polovině roku činil **obrat** firmy 1,4 miliardy Kč.

Zlatovar, a.s.

Rok 1999 je v novodobé historii opavského pivovaru Zlatovar významný. V tomto smyslu se o vývoji společnosti v posledním desetiletí vyjádřil pro regionální tisk pan Jaroslav Desenský, vedoucí obchodního oddělení Zlatovaru a.s. V březnu 1999 se podařilo zastavit pokračující **pokles prodeje** a rok 1998 byl překonán cca o 30 až 40%. Došlo mimo jiné ke zlepšení servisu poskytovaného výčepům.

Výhodou se stala větší operativnost a rychlost služeb pivovaru, ať už se jednalo o montáže nových výčepních zařízení, jejich opravy, nebo čištění pивního vedení. Navíc je servis poskytován od pondělí do neděle. Dále byl rozšířen prodej do sítě supermarketů Julius Meinl na severní Moravě a hypermarketů Kaufland (Ostrava a Opava), Ahold (Ostrava, Bohumín, Opava), Globus a Tesco (Praha, Brno, Pardubice, Ústí nad Labem, Chomutov, Liberec, Ostrava).

V závislosti na odebíraném množství výrobků mohl **pivovar zlevnit**. Pro konečného zákazníka přitom zlevnění mohlo činit až 20%, což představovalo 2 Kč na půl litru piva.

Úspěšně se také rozšířil **sortiment nabídky** - k tradičním výrobkům, ke kterým patří výčepní pivo Classic a světlý ležák Premium, přibylo do letošního května výčepní pivo Trumfové eso, od září pak polotmavý ležák Braun - pivo vídeňského typu pro „fajněmekry“ a od listopadu světlý ležák Max. Letošní produkce vyvrcholila pivem Černý mnich.

Za touto pestrou paletou **nabídky** opavského Zlatovaru se skrývá činnost nového sládka pivovaru Jiřího Brňáka. Svými širokými znalostmi o výrobě piva a o pivu jako takovém významně přispěl k návratu úspěšné prvorepublikové tradici ve stupňovitosti nových druhů piv, jejich druhů a kvalitě. Braun je toho klasickou ukázkou, je jedním z oněch návratů. Jiří Brňák o něm hovoří, jako o pivu, které svou hořkou a říznou chutí chmelu přecházející do jemného karamelu vyvolává chuť hned na pivo další.

Také etiketa na pivu Braun připomněla ty, jež opavský pivovar užíval v meziválečné a poválečné době. Zajímavé také je, že Jiří Brňák natočil o své práci a vůbec o práci ve Zlatovaru dokument pro pořad **Ego** pod názvem „Kudy teče, tudy léčí“. Opavský pivovarník se stal režisérem a hlavním hercem v jedné osobě. Převzal kameru od režisérky Pavlicové a natočil šest devadesátiminutových kazet, ze kterých byl sestříhán dvacetiminutový dokument. Premiérově se dokument promítal začátkem dubna v rámci třetího ročníku festivalu Další břehy a poté se odvysílal 27. dubna na ČT2.

Cukrovar Opava 1. Slezská a.s.

V lednu 1999 se stala majoritním **vlastníkem** Cukrovaru Opava rakouská společnost Agrana, zabývající se výrobou cukru a škrobu a vlastníci již cukrovary v Uničově a Hrušovanech.

K 30. červnu se společnost 1. Slezská, a.s. **zfúzovala** se společností Cukrovar Hrušovany nad Jevišovkou. Do 30. září trvalo tak zvané přechodné období, během kterého došlo k vyškrtnutí názvu 1. Slezská, a.s. z obchodního rejstříku.

Na konci září bylo na trh do maloobchodní sítě uvedeno **nové balení** tzv. Korunního cukru - krystal, krupice a moučka.

Ostroj Opava, a.s.

Na společném **zasedání představenstva a dozorčí rady** firmy 19. ledna byly přijaty další kroky vedoucí k oživení firmy. Jednou z rozhodujících priorit se stalo uplatnění na trhu. Ke zvýšení konkurenceschopnosti výrobků se i v tomto roce mělo dojít cestou „zeštíhlování“ nejen v oblasti stálých aktiv, ale i v počtu pracovníků, což vyústilo v propuštění 140 zaměstnanců ještě v lednu. Dále si firma vytýčila nové úkoly v podobě zajišťování nových aktivit pro výrobu a uplatňování se na nových trzích, zejména východoevropských.

30. dubna se uskutečnil **prodej akcií** akciové společnosti Ostroj Opava. Novým vlastníkem se stala frýdecko-místecká akciová společnost T-Investment. Situace v Ostroji však i nadále zůstala zahalena rouškou tajemna. Podle útržků zpráv, které se dostávaly na veřejnost, se podnik patrně potýkal se zadlužeností a jeho uplatnění na trhu nebylo valné. Nevědělo se zda bude pokračovat v propouštění a kam směřuje vývoj Ostroje pod novým vedením a jak dlouho bude ještě tato nejistá situace trvat.

Jisté vysvětlení přineslo **jednání představenstva** Ostroje 22. června. Podle schváleného návrhu představenstva podniku na plán pro rok 1999 a výhled na rok 2000 se sníží počet zaměstnanců do konce roku 2000 z 1250 na 940, produktivita práce z přidané hodnoty ve výši 350 tisíc Kč a produktivita práce z tržeb ve výši 900 tisíc Kč na pracovníka

za rok. Do konce roku 1999 byl kmenový stav počtu zaměstnanců snížen o 307 pracovníků.

Představenstvo také informovalo dozorčí radu o současném stavu Ostroje, podle které byla zakázková náplň pro rok 1999 naplněna a finanční situace podniku stabilizována.

Odbory si byly vědomy nutnosti propouštění, ale chtěli od vedení podniku záruky, že propouštění nepřekročí onu 300stovkovou hranici.

Jednáním představenstva předcházela 3. června valná hromada akciové společnosti Ostroj Opava, tentokrát již za přítomnosti nového spoluvlastníka společnosti T- Investment, a.s.

Na návrh předsedy představenstva T - Investment, a.s., Vladimíra Trochty, byli do nové dozorčí rady Ostroje zvoleni Vojtěch Trochta a Dalibor Kunčický, členem nadále zůstal zástupce odborů Jiří Wolf.

Nový vlastník si dal za cíl „... faktickou restrukturalizaci společnosti, vyčlenit její zdravé jádro a neproduktivní kyselá jádérka zefektivnit“. Dále V. Trochta hovořil o vypracování plánu, kolik zakázek je společnost schopna získat a tomu se přizpůsobit a o zájmu zahraničních investorů vstoupit do Ostroje.

Sdělil také **složení nového představenstva** společnosti: Vladimír Trochta, Petr Růžička a Čeněk Merta. Novým generálním ředitelem byl zvolen Čeněk Merta.

Činnost Ostroje Opava, a.s. byla v roce poznamenána přetrvávající recesí strojírenského trhu ve střední a východní Evropě a hlavně malou ochotou bank poskytovat

strojírenským výrobním podnikům úvěry na nákup materiálu a realizaci sjednaných zakázek.

U důlních strojů a zařízení zaznamenal podnik v roce 1999 oproti roku 1998 pokles výroby a dodávek zhruba o 35% z důvodu omezení investic u všech nejvýznamnějších odběratelů - KARBON INVEST,a.s., Českomoravské doly,a.s. a Hornonitranské baně, a.s. Prievidza. V závěru roku se podniku podařilo vyhrát ve výběrových řízeních dodávky mechanizovaných výztuží MEOS pro Důl ČSM a Důl Lazy. S ohledem na pokles těžby uhlí v ČR a SR, byly podniknuty kroky k prosazení se na trhu v Kazachstánu.

V roce 1999 pokračovala společnost ve svém programu zemědělské a manipulační techniky. Nejvíce se prodával stroj pro předset'ovou přípravu půdy SATURN. V závěru roku byl úspěšně realizován prodej pluhu Europa 1808 na Ukrajinu. Na Slovensko se podařilo prodat přes společný podnik Ostroj - Slovakia s.r.o. zemědělskou techniku. Nárůst zaznamenal prodej manipulačních strojů.

V oboru hydraulických lisů se podařilo zajistit významnou zakázku v podobě lisovací a kalibrovací linky na výrobu disků osobních automobilů pro tuzemskou firmu Hayes Lemmerz Autokola a.s. Ostrava.

V kooperační výrobě byl největší objem dodávek realizován pro italskou firmu Danieli, jednalo se o dodávky strojů a zařízení pro hutní podniky a zároveň došlo k rozšíření výroby komponentů svařenců pro zákazníky v Německu, Francii a Itálii.

Po generální opravě lisu v divizi Kovárna a kalárna, která způsobila počáteční pokles výroby, se rozjela sériová výroba

výkovků - závěsů do pátých dveří Škody Fabie pro firmu Brano a.s. Hradec nad Moravicí.

Poprvé v historii existence divize Nářad'ovna byl vyroben a prodán kompletní technologický celek, a to montážní a kalibrovací linka pro výrobu autokol. Mezi největší odběratele patřily firmy Hayes Lemmerz Autokola, a.s. Ostrava, Witzenmann Opava, spol. s.r.o. a další.

V druhé polovině roku vznikl odbor Nové projekty, jehož hlavním posláním bylo zajišťovat a řídit politiku strategie rozvoje nových výrobních programů s cílem vytvoření dlouhodobého plánu rozvoje podnikatelských aktivit.

Hospodářský výsledek za účetní období roku 1999 činil - 348 697 tis. Kč.

Fa Mlýnek, střešní krytiny

Do této firmy jsem byla osobně pozvána majitelem firmy Richardem Mlýnkem na exkurzi. Navštívila jsem nejen jeho kancelář, ale také provozní kanceláře, sklady, školící místnost a shlédla malou **výstavku**, kde majitel vystavuje své nejcennější exponáty. Jeho sbírku tvoří již více než 800 předmětů, mimo jiné také přes tři sta let stará střešní taška, ale také písemnosti výrobců, technická literatura, fotografie aj. Sbíрка by měla mapovat vývoj stavebních řemesel a měla by být následně umístěna v některém ze stavebních učilišť jako stálá expozice, případně vytvořeno „Pokrývačské muzeum“.

Ve sbírce jsou zastoupeny všechny surovinové zdroje a materiály, které byly použity pro zastřešení obydlí jako rákos, dřevo, pálená hlína, kamenina, kámen, kov, beton, azbestocement, sklo plasty. Největší část sbírky tvoří pálená

krytina bez identity jejího původu. Jedná se převážně o tašky ručně vyráběné z období 18. a 19. století.

Ve **školicím středisku** předává pan Mlýnek posluchačům své znalosti z oboru, ale také z oblasti poskytování znaleckých posudků a poradenství.

A nyní se dostávám k jádru, tedy k výrobnímu prostředku firmy Mlýnek, což znamená **poskytování stavebních a klempířských prací a prodej střešních krytin a klempířských výrobků**.

V roce 1999 firma vyjma různých soukromých zakázek dokončila obrovský projekt započatý již v roce 1998. Jednalo se o zcela novou střechu pro chrám sv. Barbory v Kutné Hoře - národní kulturní památku chráněnou UNESCOm. Tašky byly zhotoveny z přírodní břidlice. Realizace zastřešení objektu stála 7 630 tis. Kč. Šlo tedy o jeden z nejnáročnějších projektů firmy Mlýnek za dobu její existence, kromě hradu Bouzov, kde se rekonstrukce střechy z prejzových tašek vyšplhala dokonce na 10 540 tis. Kč.

Fa Mlýnek se může pochlubit také **řemeslníkem roku 1999**. Tuto soutěž vyhrál pokrývačský mistr Jaroslav Langer.

Podnikatelé

Jako úkol roku 1999 si vedení města stanovilo uvést do života opatření pro **zvýšení daňové výtěžnosti**, tedy jinými slovy udržet si podnikatelskou sféru v Opavě. Jedině tak budou podnikatelé své daně odvádět opavskému a ne jinému finančnímu úřadu. Náměstek V. Klučka (ČSSD) tento plán kontroval slovy: „Přece nemůže být problém, abychom do veřejné obchodní soutěže na jakoukoliv zakázku stanovili podmínku, že to má stavět opavská firma apod. je přece

na nás, abychom podnikatele podpořili a oni potom podpoří město."

Politický protivník náměstek P. Mališ (ODS) v podstatě s tímto názorem souhlasil a navíc dodal, že v této oblasti by nemělo jít o politiku, ale o to, co toto město potřebuje.

Další podpůrné kroky především pro malé a střední podnikatelé přinesla **akce Prodloužené ruce**, kterou připravila ve spolupráci s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, Českou exportní bankou a společností EGAP česká vláda. Projekt již odstartoval v minulém roce a podporoval především proexportní politiku. Firmy tak mohly získat za výrazně lepších podmínek proexportní úvěr, a to nejen na samotný export, ale i na financování výroby. Podmínkou bylo, aby vyvážené výrobky byly z 60% vyrobeny z českých komponentů. Také na Opavsku se projekt rozjel již loni z vyčleněnou částkou 850 milionů, letos to byl dvojnásobek.

Projekt Prodloužené ruce má význam pouze tehdy, pokud podnikatelský záměr počítá s opakovaným exportem - čím vyšší objem exportu, tím byl projekt výhodnější.

O projektu prodloužené ruce informovala podnikatelskou veřejnost opavská hospodářská komora.

V lednu spatřilo světlo světa první vydání **Katalogu opavských podnikatelů a firem pro rok 1999** zpracované a vydané firmou Podnikový servis, s.r.o. v Krnově. Katalog byl zdarma poskytnut do všech domácností v Opavě, do opavských firem, na úřady, pošty atd. Bylo pořízeno 25 000 výtisků a takto efektně poskytnutou reklamu využilo více než 400 firem. Již v únoru mohly firmy přihlásit svou nabídku do katalogu na rok 2000.

V červenci mohli podnikatelé okresu Opava požádat o státní příspěvek na úhradu úroků z bankovních úvěrů určených na realizaci podnikatelského projektu, a to z **programu podpory malého a středního podnikání Region a Preference**. Tuto možnost měly podnikatelé díky Ministerstvu pro místní rozvoj, které zařadilo okres Opava do strukturálně postižených regionů.

Zemědělci

Stále trvající problémy s **rostoucími cenami vepřového masa** se rozhodli zemědělci řešit po svém. Zavrhli protestní akce a založili vlastní odbytové centrum. První informativní schůzka proběhla 24. března v ZD Otice za přítomnosti zemědělců z celého okresu. Odbytové centrum nemůže suplovat zemědělskou politiku vlády, ale podle zkušeností z jihu Moravy může výrobcům, zejména drobným, pomoci. Cílem centra, které svou existenci odvíjí sdružením zástupců prvovýrobců nezávisle na komoře, na obchodních a zpracovatelských podnicích, je vyjednávání co nejvýhodnějších cen pro výrobce. Ředitel opavsko-ostravské agrární komory Milan Vítek doufá, že pokud se myšlenka ujme a věc se podaří, mohlo by se odbytové centrum časem zabývat nejen odbytem, ale i zajišťováním zvýhodněných nákupů zemědělských vstupů do výroby, potřeb atd.

Ztráty farmářům vznikají díky tomu, že jsou zpracovatelé zahlcení masem z dovozu, které je díky dotační politice států EU levné. Za kilo masa jsou tak ochotni zaplatit výrobcům nejvíc 23 Kč, když na jeho výrobu musí farmář vynaložit 33 Kč. Na jednom praseti tak zemědělci u nás

prodělají až 14 stovek a čím víc vyrobí, tím do hlubší ztráty se propadají.

Vedle odbytového centra vzniklo další podobné sdružení, jedná se o **odbytové družstvo** Agropork s celostátní působností. Na přelomu dubna a května do něj vstoupilo také několik subjektů z opavského okresu. Zájemci o členství museli zaplatit vklad ve výši 20 000 Kč a zavázat se, že budou dodávat svůj produkt jen družstvu.

Alarmující situace v zemědělství přivedla 1. června soukromé podnikatele v tomto oboru až na Staroměstské náměstí. „**Protestní mítink** má upozornit na propadající se české zemědělství, zatímco dovozy rostou. Nic z toho, co vládní program sliboval, se neuskutečňuje. Efektivní regulace a ochrana trhu pro české zemědělce neexistuje“, opodstatnil konání protestu ředitel opavské agrární komory Milan Vítek.

Stejně kriticky k počínání vlády a špatnému hospodaření státního Fondu tržní regulace, který pokusem o stanovení minimální ceny pro prvovýrobce urychlil zhroucení používaného systému na trhu s mlékem, se vyjádřil také předseda zemědělského družstva v Opavě - Kylešovicích. Pro kylešovické družstvo znamenaly tyto kroky o jeden milion dvě stě tisíc korun nižší tržby z prvních pět měsíců tohoto roku než za stejné období v loňském roce.

Již koncem června se ukázalo, že protesty zemědělců přinesly jisté výsledky. Výkupní cena vepřového masa byla zvýšena na 30 Kč za kilogram živé váhy. Událo se tak poté, co se někteří producenti rozhodli zastavit dodávky masa masokombinátům. Protestní mítink v Praze však nepřinesl kýženou odezvu a proto zemědělci vyřešili situaci po svém.

Pro spotřebitele znamenaly tyto kroky jednoznačně zdražování.

Do stejné pozice jako producenti masa a mléka se dostali také **producenti vajec**. V našem okrese je to jediná firma Zempro a.s. Opava. Jelikož cena vejce klesla v prvním čtvrtletí tohoto roku dokonce na 1,07 Kč, přičemž výrobní cena činí 1,40 Kč, prodělávali výrobci až 2 mil. Kč týdně.

Sklizeň byla letos v našem regionu o něco nižší než loni, s výjimkou ozimního ječmene. Kvalitativně měla velmi dobrou jakost potravinářská pšenice, také kukuřici a cukrovce, která měla letos dobrou cukernatost, přálo počasí. O něco hůře dopadly brambory, mák a řepka olejka, které přestože byly zasety na podstatně větší ploše než loni, podlehly vlivu počasí.

Různé

41. mezinárodní strojírenský veletrh, konající se 13. - 17. září na brněnském výstavišti, umožnil prezentaci nových i osvědčených výrobků také několika opavským firmám.

Witzenmann Opava, s.r.o. doplnila svůj sortiment kovových hadic a vlnovců o provedení se speciálními vložkami pro mimořádně agresivní média. Opavská s.r.o. Armatury Klad vystavovala menší armatury, kloboukové hřídele a výrobky z ocelové vlny. Firma Hyled vystavovala tři hydraulické pracovní plošiny. Labortech s.r.o., sídlící v Opavě-Kateřinkách doplnila svou nabídku o zkušební stroje pro nedestruktivní zkoušení materiálu s počítačovým řízením vlastní konstrukce. Další opavská firma AVHB s.r.o. - Hydraulika představila sortiment hydraulických prvků a hadic. Po mnoha letech letos na brněnském výstavišti chyběl stánek a.s. Ostroje Opava,

který se v srpnu zúčastnil zemědělských výstav v Nitře a Českých Budějovicích.

Dnem otevřených dveří se blíže opavské veřejnosti představila **firma na výrobu svítidel Inge Opava, s.r.o.** Vznikla v roce 1993 a za tři roky získala areál bývalých UP závodů u Staré silnice. Po náročnou rekonstrukci zde zahájila v květnu 1997 nejdříve činnost ve výrobním provozu se dvěma podlažími a pokračovala v přestavbě dalšího objektu. V září letošního roku se mohla pochlubit moderní administrativní budovou, v jejímž přízemí je mj. vzorkovna a prodejna pro obchodní partnery i veřejnost. Podle ředitele firmy Zbyňka Šimety podnik vyrábí rozsáhlý sortiment zářivkových osvětlovacích systémů nejen pro průmyslové a veřejné stavby, ale také k vybavení kanceláří a obchodů. K nejvýznamnějším zakázkám společnosti Inge Opava patřilo osvětlení stanic pražského metra Černý most a Staroměstská, osvětlení interiérů opavského obchodního domu Breda i Okresního soudu v Ostravě.

V červnu letošního roku se opavský Zimní stadion stal dějištěm prodejní a kontrakční **výstavy Postav dům, zaříd' byt.** Podle ing. Vladana Pěnkavy, mluvčího pořádatelky olomoucké společnosti Omnis Expo, se jí na více než 500 m² čisté výstavní plochy zúčastnilo 69 firem. Stánky byly na hrací ploše, v chodbě, zčásti na ochozu i před vstupem na stadion. Pestrá nabídka zahrnovala stavební materiály a prvky, nábytek, vytápění, vybavení koupelen, elektrospotřebiče, různé nářadí, finanční i bezpečnostní služby. Poprvé na výstavní akci v Opavě byl také stánek Magistrátu města s uzemním plánem, prospekty a publikacemi o Opavsku včetně map nových cyklotras.

Veřejný a politický život

V úterý 5. ledna předložil na zasedání Rady města náměstek primátora Opavy ing. Václav Klučka čtvrtou **variantu návrhu vyrovnaného rozpočtu pro rok 1999**. Tato verze byla podle náměstka Klučky vyrovnaná a počítala s příjmy a výdaji ve výši 575 236 tis. korun. Příjmy byly navýšeny o 28 mil. korun, které město získalo za prodej akcií Severomoravské plynárenské, a.s., dále se počítalo v této verzi s přebytkem hospodaření města v roce 1999 a také s odhadovanou rezervou peněz, které byly nasmlouvány se státem a přišly jako výpomoc na plynofikace kotelen na Hrnčířské a Popské ulici a na Dolním náměstí. Rozpočet nezrušil žádnou organizaci, zachovával jejich provoz, i když ne ve výších, které obsahovaly jednotlivé požadavky. Slezské divadlo tak místo 38,9 mil. Kč získalo 37 mil. Kč. Nejvýznamnější investicí mělo být 33 mil. Kč do areálu Dopravního podniku v Kylešovicích. Tato akce se však v tomto roce nerealizovala. Dalšími prioritami se stala výstavba holobytů na Hillově ulici, na kterou bylo určeno 5,1 mil. Kč, která se však neuskutečnila, nebo zahájení plynofikace či její dokončení v městských částech Zlatníky, Milostovice a Podvihov, na níž se vyhradila částka 9,5 mil Kč.

Finance pro Městskou policii se nejdříve staly předmětem jednání Rady města, neboť ta si vyžádala materiály za rok 1996, 1997, 1998 a strategické úkoly MP na rok 1999.

Rada vzala na vědomí informativní zprávu o činnosti Městské policie a stanovila počet strážníků na dvačtyřicet.

26. ledna byl rozpočet předložen opavským zastupitelům.

Vyrovnat rozpočet se podařilo především vyřazením investičních akcí, které se měly zahajovat v druhé polovině roku a u nichž nebylo jisté, zda by se jednalo o racionální proinvestování výdajů města, a také navýšením příjmů.

Hlavním cílem při vytváření rozpočtu byla samozřejmá snaha vyhnout se dalším dluhům. „Odmítám jakékoliv úvěry v roce 1999 a tvrdím, že pouze vyrovnaný rozpočet a ne větší zadluženost města, než byla v roce 1998, může toto město postavit na nohy. Naopak musíme stávající zadluženost města snižovat, abychom se v roce 2000 dostali do nových investičních možností“, řekl v regionálním tisku náměstek Václav Klučka odpovědný za financování města.

Zastupitelstvo rozpočet na rok 1999 přijalo takřka bez jediné vážné připomínky. Jedním ze zastupitelů, kteří zvedli ruku proti navržené verzi rozpočtu byl Jaromír Šimánek. „S rozpočtem nesouhlasím jako s celkem. Když tento rozpočet rozeberu, tak musím říci, že v něm chybí spousta věcí, spousta věcí je navíc podhodnocena, jiné jsou naopak nadhodnoceny. Například mi vadí, že rozpočet nepočítá s vybudováním semaforů na neprůjezdné křižovatce Nákladní a Pekařské ulice, domnívám se, že náklady na divadlo nejsou odpovídající měly by být vyšší, chtěl bych víc peněz na sport, na vyžití mládeže a podobně“, řekl redaktoru

Regionu. Zastupitel Jaromír Sosna zase žádal uvolnění částky 150 tis. Kč z položky určené na provoz Technických služeb v Opavě ve prospěch pořádaného Mistrovství světa v kuželkách. A tak bychom mohli pokračovat. Připomínek i návrhů bylo hodně. Vše se však odehrávalo v mezích slušnosti a bez excesů.

Na radě 5. ledna se dále rozhodlo o povolení **vstupu společností Debra Group a SEY** na pozemky města. Tyto společnosti projeví zájem vystavět supermarket na pozemku vlevo od výpadovky Olomoucká. Poté co byl zpracován projekt, společnost zjistila, že na své stavenišťě musí přes pozemky města. Proto žádala o vstup na městský pozemek. Rada schválila tuto žádost i přes protesty technického náměstka Pavla Mališe, který tvrdil, že Opava takový kolos nepotřebuje. Rada města však žádost schválila, ale pověřila náměstka Mališe, aby město zastupoval v územním a stavebním řízení, kde by mohl využívat určitých pravomocí.

Rada rovněž schválila text **vyhlášky o „Povodňovém fondu obnovy bydlení města Opavy“** a současně vyhlásila výběrové řízení na poskytování půjček z tohoto fondu. Na základě této vyhlášky a výběrového řízení byly občanům poskytnuty finanční prostředky k likvidaci povodňových škod.

Nově byla jmenována bytová komise, která má podávat návrhy bodového ohodnocení jednotlivých uchazečů o byt. Dále byla **ustanovena a schválena** komise prevence kriminality, školská komise, komise pro jednací řád, kulturní komise, dopravní a sportovní komise.

Radní si také zavedli **nový rozvrh pro svá jednání.** Ustoupili od pondělků a ustanovili pro svá zasedání úterky se

začátkem jednání v devět hodin. Stejný systém přijali i pro jednání zastupitelstva. „Zastupitelstvo je nesmírně důležitý orgán a je zbytečné hazardovat špatnou organizací. Když jednání začne ve dvě odpoledne, tak se po procedurách zastupitelé dostanou k programovým věcem kolem šesté, sedmé hodiny večerní a k nejdůležitějším otázkám až v deset. To je nesmírně neefektivní“, řekl náměstek V. Klučka.

Finanční provizorium vzniklé neschválením státního rozpočtu se dotklo také samosprávy, i když ne tak, jak jsme se domnívali. „My jsme vázáni na státní rozpočet jen účelovými dotacemi na přenesený výkon státní správy, které odhadem tvoří necelých 14% rozpočtu města. Pokud jde o státní příspěvky např. na plynofikaci a další investice, to jsou částky pro nás velmi důležité, avšak v rozpočtu města nefigurují“, řekl redakci Opavska finanční náměstek V. Klučka.

Na zasedání zastupitelstva 26. ledna také kromě rozpočtu schválili se zpětnou platností **postoupení pohledávky** vůči Universal bance opavské firmě Pouba. Den před vyhlášením konkurzu na Univerzal banku se totiž náměstkovi primátora Václavu Klučkovi a primátoru Janu Mrázkovi podařilo zachránit městu zhruba pět milionů korun uložených v této finanční instituci.

Dalším z jednání se stala **žádost o udělení čestných občanství** známým cestovatelům Zikmundovi a Hanzelkovi. Zastupitelstvo se o tom dozvědělo pozdě, kdežto cestovatelé zase příliš brzo. Bod jednání byl odsunut, neboť nikdo nevěděl, co vše vlastně udělení titulu čestného občana obnáší, jaká privilegia či závazky z tohoto ocenění plynou. Načež

přišel dopis, ve kterém ing. Zikmund i ing. Hanzelka žádali o zastavení celé procedury.

Po tomto martyriu přišla na řadu **městská pila**. Zařízení, které si město nechalo postavit v Hrabství, zatím městu nevydělalo ani korunu. Náměstek Mališ navrhl pilu převzít, aby se dostala do vlivu města.

28. ledna se sjeli do minoritského kláštera **starostové celého okresu na zahajovací poradě** v novém funkčním období, aby se poznali a ti nově zvolení pocítili, jak to ve styku s okresem chodí. „Navíc je tu předseda Svazu měst a obcí ČR ing. Dohnal a jeho tajemník pan Jech, od kterých mohou starostové získat aktuální informace o tom, jak je možné se zájmově sdružovat. Starosty myslím bude nejvíc zajímat rozpočet, ke kterému bude referovat vedoucí finančního referátu ing. Nevřela“, uvedla zástupkyně předsedy Ladislava Kadaňková.

Primátor Opavy Jan Mrázek vyzval ty kolegy, jejichž obce vlastní akcie SmVak, aby se zúčastnily schůzky o společné strategii a nevzdávali se vlivu na cenu vody pro své občany. V zajímavou diskusi vyústil příspěvek ředitele Úřadu práce Rudolfa Hahna o situaci na trhu práce s nedostatkem pracovních míst v okrese.

Ještě před zahájením jarní části I. Gambrinus ligy se ředitel slezského fotbalového klubu Alois Sommer obrátil na zastupitelstvo s **žádostí o odkoupení stadionu městem**, čímž by se opavský klub dostal ze špatné finanční situace, do které se dostal poté, kdy jej opustil titulární sponzor a.s. Kaučuk.

Zastupitelé však žádost o odkoupení půlky nemovitosti v majetku klubu na pozemcích města za téměř 32 mil Kč.,

s výhledem nákladné rekonstrukce, odmítli. Jednali tak v souladu s nedávným prohlášením radních, že město nemá na to, aby sponzorovalo prvoligový sport, má-li mít na širokou sportovní základnu, zejména mládeže.

Město se však fotbalu nezříká. Letos se dofinancovala výstavba tréninkového hřiště vedle koupaliště, které slouží prvoligovým hráčům, a také finanční injekce byla nakonec opavskému fotbalu přece jen městem poskytnuta.

2. března byl na zasedání Rady města jmenován **nový ředitel Slezského divadla** v Opavě. Stal se jím Jiří Měřínský, který v Opavě působil ve funkci ředitele do roku 1990. Později byl šéfem ostravské operety, pak odešel do důchodu. Funkci převzal po Jaroslavu Šamkovi.

Rada kromě jiného také např. schválila záměr využít **kotelnu na ulici Antonína Sovy** v Opavě-Kateřinkách jako sportovní a kulturní zařízení.

Schválila **jednací řád** komisí rady s účinností od 3. března a náplní jejich činností coby poradních orgánů, zřízení dešťové kanalizace pro stavbu hypermarketu Globus, úpravu silnice a zřízení veřejného osvětlení.

V dubnu schválili zastupitelé **odprodej svého podílu ve společnosti Severomoravské vodovody a Kanalizace**. Deklarovali tak snahu získat peníze a neriskovat snížení hodnoty svého majetku. „Objevily se také informace, že Karviná již zahájila vyjednávání o odprodeji svého podílu a my jsme přitom ještě ani případný prodej neodsouhlasili, a proto jsme mimořádně zastupitele svolali“, uvedl náměstek Klučka. V té době vlastnila Opava zhruba sto sedmdesát tisíc akcií vodáren.

Proti prodeji sice opět vystoupil ing. Rudolf Chamráth (KDU-ČSL), který na předcházejícím zastupitelstvu připomněl vhodné ponechání akciového podílu Selika či Severomoravských plynáren, přičemž zdůraznil, že ponechání si akcií SmVak se nevyplatí ihned, ale v blízkých deseti až patnácti letech. Stejně tak byl proti prodeji Klub zastupitelů KSČM, který se ústy Miroslava Opálky ptal, zda „je lepší alternativa vložit prostředky z prodeje akcií SmVak někam jinam, než do akcií SmVak, který někdy zkrachuje?“. Nejednotnost názoru zastupitelů ČSSD, která se projevila i v konečném hlasování, vyjádřil radní Oldřich Vágner, který se pídil po odpovědi na otázku, zda by nebyl zisk z prodeje akcií vyšší, pokud by se prodaly přímému investorovi. Naopak zastupitel Jaromír Šimánek, který poukazoval na fakt, že Ostrava je připravena své akcie prodat a „pokud se rozhodnutí o prodeji zpozdí již zítra přijdeme o několik milionu korun“, byl pro okamžitý prodej akcií. Zastupitelstvo nakonec prodej akcií schválilo.

8. dubna se opět sešla Rada města a rozhodla, že akcie neprodá zprostředkovatelským nebo makléřským firmám, ale přímému investorovi. Poté, co se v Havířově opět sešli zástupci některých měst - akcionářů, rozhodl se primátor města Opavy Jan Mrázek svolat na 14. hodinu následujícího dne mimořádné zasedání rady.

13. 4. se radní rozhodli prodat 175 138 akcií kus za 550 Kč společnosti Anglian Water International. Společnost Anglian Water International působí na území České republiky již od roku 1993 a je známa převážně svým několikaletým působením v jižních Čechách. Tam je cenová

relace za vodné a stočné o 10% vyšší, než je tomu prozatím v Opavě.

Jedním z hlavních důvodů svolání mimořádného zastupitelstva na 11. května se stala snaha rozhodnout o **humanitární pomoci** města obětem balkánského konfliktu. Zastupitel Dybowicz dokonce pozval na jednání dr. Rajko Dolečka a požádal kolegy, aby vyslechli slova „tohoto přítele Srbů a Černohorců a také ochránce trpících“.

Městská rada navrhla finanční pomoc Kosovu ve výši 100 tis. Kč. a její převedení na konto Nadace Člověk v tísni. Rajko Doleček sice na zastupitelstvu nevystoupil, ale zastupitelstvo přesto danou částku schválilo.

Na počátku května se městská rada zabývala připraveností Opavy na zapojení v **programu PHARE** a především na využití finančních prostředků evropských rozvojových programů. Sebekriticky konstatovala, že v tomto směru jsou naši polští sousedé, stejně jako my členové Euroregionu Silesia, krok před námi, protože už na některé projekty peníze získali.

Majetek města Opavy se v červnu rozrostl. Město se stalo vlastníkem nebytových prostor kina Elektra, které je součástí budovy bývalé Polikliniky Opava. Budovu kina včetně pozemku vlastnil donedávna stát, který ji prostřednictvím Okresního úřadu v Opavě nabídl městu jako provozovateli kina darem. Tento dar zastupitelé přijali, Město jako nový vlastník však musí dodržet některé podmínky: po dobu nejméně deseti let nesmí tento svůj majetek převést na jiný subjekt.

Ke 13. září **rezignoval** na své funkce člen opavského zastupitelstva a Rady města Opavy Jaroslav Horák (ČSSD).

Rezignace vyplývala z jeho rodinné situace. Novým zastupitelem se podle platných regulí stal poslanec Parlamentu ČR Antonín Macháček, který skončil v komunálních volbách na devátém místě a byl prvním z těch, kteří se do zastupitelstva nedostali. Novým radním se za Jaroslava Horáka stal za ČSSD zastupitel Pavel Vágner, primář urologie Státní slezské nemocnice Opava.

15. září zastupitelé města Opavy v čele s primátorem Janem Mrázkem slavnostně obdrželi **ratingové osvědčení pro město Opava**. Ratingovou zprávu, neboli bodové hodnocení ekonomické situace města s důrazem na schopnost včasného splácení svých dluhů, vypracovala česká agentura CRA. Tato relativně mladá agentura dokázala městu nabídnout bezkonkurenčně nejvýhodnější platební podmínky. „Částka vydaná z městského rozpočtu na vypracování nezávislé analýzy nepřesáhla hranici jednoho statisíce korun“, prozradil náměstek primátora Václav Klučka.

„Bez nezávislé ratingové zprávy se v blízké budoucnosti město při případné žádosti o výhodnou finanční půjčku již neobejde“, uvedl předseda představenstva ratingové agentury Petr Vinš jednu z hlavních výhod ratingového hodnocení. Město obdrželo od agentury kromě několika výtek příznivé hodnocení. Jak vyplývá ze závěru ratingu je Opava schopna splácet všechny své závazky v nasmlouvaných termínech. Mezi zápory zařadila agentura v některých případech macešské nakládání města s jeho vlastním majetkem a stávající dopravní síť spojující Opavu s ostatními částmi republiky.

Výdaje města Opavy za první pololetí tohoto roku činily 308 miliónu korun, zatímco příjmy dosáhly výše 473 milióny

korun. Přebytek rozpočtu za první pololetí tedy dělal 164 milióny Kč. První příčinou přebytku bylo dočerpání plánovaných výdajů za první pololetí, druhou byla nečekaně vysoká částka, stržená za prodej městského majetku. Do této částky se významně promítl prodej akcií SmVaK, ale i bez tohoto prodeje by přebytek dělal 70 miliónů korun.

Po více než padesáti letech zazněla v září v původně německé Opavě čistá němčina. Předseda Slezského německého svazu Hans Korbelt, v rámci panelové diskuse na akci zvané „**Češi a Němci před a po společné deklaraci**“, předal slovo hostům z Německa - předsedům krajských sdružení Krnova a Opavy Kurtu Schmiedtovi a Rudolfu Heimovi. Nejen tyto hosty, ale také přítomné návštěvníky z řad důchodců, studentů a další veřejnosti posléze pozdravil primátor Opavy Jan Mrázek.

Před zasedáním opavského zastupitelstva 21. září vznikl v Opavě nový politický subjekt. **Sdružení jednomandátových subjektů** mělo na svém začátku čtyři členy, a to Jaromíra Šimánka, Evu Dratvovou, Jaromíra Sosnu a Dalibora Frončka. Stejný počet zastupitelů měl v Opavě také ČSSD a ODS. Nový politický klub byl oficiálně založen 13. září. Motivem všech členů pro založení SJS byl pocit, že až dosud nebyli rozhodujícími politickými silami v zastupitelstvu bráni na vědomí. „Chci zdůraznit, že nadále zůstává každý z nás samostatný. Nezakládáme tady žádný klub nebo koalici. Náš název a naše společné prohlášení má upozornit „velké“ strany, aby si vůbec všimly, že jsme tam. V minulém zastupitelstvu se mi často podařilo ostatní o některých věcech přesvědčit a k něčemu to bylo. V tomto zastupitelstvu mám pocit, že se mi ani nepodaří vzbudit zájem dalších, byť

mluvím o věcech velmi závažných. Ti lidé nás neberou na vědomí“, řekl mimo jiné na první tiskové konferenci Dalibor Fronček. „V zastupitelstvu je jedenáct volebních subjektů. Vznik SJS považuji za první krok k integraci některých těchto subjektů. My jsme ochotni ke spolupráci s těmi, kdo má zájem, a domnívám se, že velmi blízko máme ke KDU-ČSL, ale i k jiným demokratickým stranám. Nevylučuji ani Unii svobody“, vymezil okruh stran SJS nejbližších Jaromír Sosna.

Zastupitelstvo města Opavy na svém zasedání 21. září schválilo záměr zřízení **Domu napůl cesty**, jeho faktické zřízení však mělo být projednáno na zasedání zastupitelstva 2. listopadu. Podporu projektu, i když s jistými výhradami vyjádřili MUDr. Marián Staňo (ODS), MUDr. Milan Cvek (ODA), ale i předkladatel tohoto bodu ing. Václav Klučka (ČSSD).

„Na celém problému je zvláštní až dojemná snaha stále stejných jedinců projekt maximálně vyprecizovat a vylepšit“, řekla MUDr. Eva Dratvová. „Mám na mysli zejména přínos ředitele Státní slezské nemocnice dr. Staňo, jehož návrh - záměr zřízení a opětovné odložení - byl nakonec přijat. Taktéž si cením osobního zájmu v dané věci samotného přednosty, kterýžto zprostředkoval svou připomínkou pan náměstek Mališ. Nejvíce je ale třeba vyzvednout vystoupení pana náměstka Klučky. Uvedl příklad Valašského Meziříčí, kde takovéto zařízení staví město na zelené louce s dotací od státu 7,5 mil. Kč. Všechny tyto významné iniciativy zmíněných pánů jsou velikým příslibem toho, že 2. listopadu bude zařízení fakticky uskutečněno s maximálním

příspěním města, a věřím i s příslibem tučného státního příspěvku.“

Na podnět zastupitele Jaromíra Šimánka diskutovali zastupitelé Opavy na zářijovém zastupitelstvu také o **Technických službách Opava**. Po zdlouhavé diskusi došli k rozhodnutí, že do poloviny příštího roku shromáždí veškeré dokumenty týkající se této organizace a vytvoří podmínky pro zrod akciové společnosti Technické služby. Podle Jaromíra Šimánka totiž společnost s ručením omezeným Technické služby Opava doslova zneužívá toho, že je přímo napojena na městský rozpočet Opavy. „Proč by se vedení technických služeb snažilo vydělávat, když ví, že když bude potřebovat peníze, dostane je z rozpočtu“, řekl Šimánek.

11. října byl zvolen na městské konferenci ČSSD **nový předseda opavské městské organizace ČSSD**. Stal se jím Vlastimil Pavlas. Jedním z důvodů této volby byla déletrvající nespokojenost s prací výboru městské organizace. Bývalý předseda Vincker odstoupil z funkce předsedy pouhých několik dnů po svém zvolení. Důvodem odstoupení byla skutečnost, že před novináři zapřel své někdejší členství v KSČ, které mu bylo vzápětí prokázáno.

Také nový předseda Pavlas byl členem KSČ, a to v letech 1987 - 1990. Na rozdíl od svého předchůdce to však hned při svém prvním vystoupení přiznal, do ČSSD vstoupil v roce 1997 a sám se na tiskovce charakterizoval jako člověk radikálních názorů.

1. listopadu přestříhl primátor města Opavy a generální ředitel firmy Sates Morava Ivan Hlavoň symbolickou pásku u vstupu do **druhé části opavské pěší zóny na Horním náměstí**. Návrh projektantů Ing. arch. Adolfa Šroma a

Ing. arch. Františka Dohnala z S-Projektu Plus Zlín uskutečnili v době necelých tří měsíců z největší části pracovníci společnosti Sates Morava z Valašského Meziříčí ve spolupráci s dalšími, i opavskými podniky. Součástí pěší zóny je také kašna z různobarevné žuly s vnitřním osvětlením a hodiny v průsečíku ulic Ostrožné a Hrnčířské, dílo slovenského výtvarníka Jaroslava Košše. Celkové náklady činily 18 milionů Kč, z toho téměř 8 milionů byla státní dotace získaná v soutěži projektů.

V pátek 5. listopadu se u památníku v Hrabyni uskutečnila slavnostní **přísaha 800 vojáků** České armády.

Na tiskové konferenci vedení města uvedl náměstek Václav Klučka, že Rada města Opavy si uvědomila svou chybu při sepsání **mandátní smlouvy o prodeji akcií SmVak** s firmou Alcatraz. „Smlouva nevyhovovala zadání zákona o veřejných zakázkách, a proto nebyla nikdy naplněna. Firma Alcatraz byla o tom informována. Jsme přesvědčeni, že k 30. červnu byla smlouva ukončena“, uvedl Klučka. Magistrát nejdříve uzavřel s touto společností smlouvu, podle níž měl Alcatraz výhradní právo na prodej těchto akcií. Vzápětí však město tyto akcie prodalo společnosti Anglian Water International. „Smlouva nebyla v té chvíli podle mého soudu optimálním řešením. Je to věc právního náhledu. Naši právníci nám poskytli právní rozklad a nezávisle na sobě došli k různým závěrům. Podle jednoho je vše v pořádku, podle druhého nikoli“, řekl redaktorům Našeho Opavska předseda Městského výboru ČSSD Vlastimil Pavlas. V řadách opavských zastupitelů nebyl jednotný názor na to, zda byl postup magistrátu správný. Záležitost se do konce roku nevyřešila.

14. listopadu zahájilo svou činnost zakládajícím sněmem **politické hnutí Nezávislí**. Předsedou hnutí byl zvolen Jaromír Šimánek. Oblastní sdružení NEZ svou působností pokrývá okresy Opava, Nový Jičín, Bruntál a Jeseník. „Jedním z hlavních cílů hnutí je umožnit i politicky neorganizovaným občanům účast na správě věcí veřejných“, řekl předseda. Dalším úkolem se stala pomoc při nastartování „kolabující“ ekonomiky.

Výzva bývalých studentských vůdců „**Děkujeme, odejděte!**“, adresovaná předsedům hlavních politických stran, se spontánně podepisovala také v Opavě. Jedním podpisovým místem se stala poslanecká kancelář Jaromíra Šimánka na Pekařské ulici, dalším pak prodejna Toyota na Olomoucké ulici.

Opavští zastupitelé na svém zasedání 14. prosince schválili **rozpočet města Opavy pro rok 2000** ve výši 541 milionů 178 tis. korun, což bylo zhruba o 35 milionů korun méně než letos. Výdaje a příjmy města musí být podle zákona o obcích vyrovnané. V průběhu debaty zkritizovali opavští komunisté navýšení rozpočtu pro Technické služby Opava, odbor životního prostředí, odbor hlavního architekta a odbor sociálních věcí. Pro divadlo odhlasovali zastupitelé částku 33,5 milionů korun. Ředitel Slezského divadla se však nechal slyšet, že v takovém případě v příštím roce zanikne opavský operní soubor a zůstane pouze činohra. Zastupitele však neobměkčil. Významně krácen bude v příštím roce také dopravní podnik. Méně o 1,5 milionu než letos dostanou také hokejový klub Slezan a zimní stadion. O 5,5 milionu korun méně prostředků dostane i odbor školství a kultury. Naopak

až o 600 tis. Kč více získá Dům umění. Pro schválení rozpočtu nakonec hlasovalo 23 zastupitelů z 35 přítomných.

V předvečer **mikulášského svátku**, tedy v neděli 5. prosince, brouzdaly Opavou desítky a desítky pohádkových bytostí. Na Horním náměstí se to hemžilo čerty, Mikuláši a anděly a množstvím civilistů. Cinkání zvonků se ozývalo dlouho do nočních hodin. V pondělí 6. prosince pak v centru města proběhly dvě velké mikulášské nadílky, a to na Horním náměstí a v OD Breda.

Po mikulášské nadílce byl na Horním náměstí instalovaný jako každoročně obrovský nazdobený vánoční smrk.

No a 17. prosince začaly opavské **Vánoční trhy**, které uspořádalo město Opava ve spolupráci s Agenturou pro rozvoj cestovního ruchu a Domem dětí a mládeže. Trvaly do 22. prosince a na své si přišli milovníci medoviny, vína, čajů, ale i zabijačkových pochoutek. Nechyběly ani ukázky starých tradičních řemesel, jako je kovářství, kovotepectví apod. Celkovou vánoční atmosféru doplňoval bohatý kulturní program s folklórními hudebními a pěveckými soubory Opavska.

Samospráva

K poslednímu dni loňského roku rezignoval po dohodě s vedením města na svůj post **vedoucí sekretariátu primátora Lubomír Kozák**. Diskuse nad setrváním či odchodem Kozáka patrně sehrály důležitou roli při sestavování radniční koalice v Opavě mezi sociálními demokraty a ODS. ČSSD totiž byla ochotna podpořit pravicového primátora jedině za podmínky, že Jan Mrázek vystoupí z ODA a post šéfa jeho kanceláře opustí pan Kozák, rovněž člen ODA. Podle pana Kozáka to byla jednoznačně záležitost politická, náměstek Václav Klučka ji nazval pragmatickou.

Vedení města v této době odvolalo z postu vedoucí bytového odboru p. Alenu Bahrovou pro podezření z přijímání úplatků.

Bývalý kancléř byl přeřazen na post, kde se začal věnovat prevenci kriminality a protidrogové problematice. Pan Kozák již dříve pracoval v odborných komisích, které se zabývaly výše zmíněnou problematikou. Nahradil tak do doby než proběhne konkurzní řízení ve své funkci velitele směny Městské policie v Opavě Petra Borunského.

30. března však rada města **jmenovala koordinátorem prevence kriminality**, který se bude zabývat také protidrogovou prevencí, Mgr. Víta Dvořáka. Rada vycházela z výběrového řízení, do kterého se přihlásilo 27 uchazečů. Jedním z nich byl i bývalý kancléř Lubomír Kozák.

Bývalý učitel Dvořák, podnikatel a představitel občanského sdružení Arrows, je spoluautorem projektu sportoviště Hliník, který Ministerstvo vnitra ČR vybralo mezi opavskými projekty pro nejvyšší finanční podporu ve výši 870 000 Kč. Jeho práce spočívá v koordinaci záměrů v oblasti prevence kriminality a užívání drog, v dozorování projektů prevence a kontroly státních a městských peněz v nich.

V dubnu začal platit na Magistrátu **nový organizační řád**. V první fázi se změny projevily snížením počtu zaměstnanců, odborů a přeskupením jejich pravomocí. K 1. dubnu odvolala Rada města všechny vedoucí odborů magistrátu. „Odvolala je s tím, že řízením odborů, které nezanikly pověřila stávající vedoucí, a to do 31. května. Odbor vzniklý spojením odboru hospodaření a majetku města a odboru majetkoprávního bude řídit Ludmila Vojtěchovská, další spojený odbor, a to výstavby a dopravy, řídí Josef Klamert, oba do stejného termínu“, uvedl v regionálním tisku člen městské rady, náměstek magistrátu Václav Klučka. Přestal existovat také odbor informatiky, nově vznikl odbor kontroly a odbor vnějších vztahů. „Pokud jde o snížení počtu zaměstnanců, zdaleka nedosáhne ani 10 procent ze současných 186 pracovníků. Odbor informatiky zanikne, ale informatika zůstane. Správa počítačové sítě, včetně úkolu dovybavení jednotlivých pracovišť softwarem, přejde na odbor vnitřních věcí, mapové podklady na útvar hlavního architekta. Vše, co souviselo se zpracováváním usnesení apod., přejde na organizační oddělení sekretariátu. Nepůjde o sekretariát primátora a pouze sekretářky, zapojeno bude kromě zmíněného organizačního i oddělení vnějších vztahů. To se bude zabývat programem, plánováním, shromažďováním a

prezentováním informací“, vysvětlil novinářům náměstek Klučka.

Finanční úspora za snížení stavu zaměstnanců měla podle tajemníka V. Žampy činit zhruba devět set osmdesát tisíc korun. Tyto úspory se však měly projevit až v příštím roce a využít se na nákup kvalitnějších počítačů a na stavební úpravy budovy.

Na dny 5. - 15. května byl svolán řídicí výbor **projektu NEWS** se sídlem v holandském Haagu do středoamerické Nicaraguy na mezinárodní rokování na téma Nicaragua v rámci mezinárodní pomoci při obnově země po hurikánu Mitsch. Pozvání byli všichni účastníci projektu trojstranné spolupráce NEWS, mezi nimi také Opava. Jako zástupci se fora zúčastnili náměstek Václav Klučka, Monika Bajzová, koordinátorka účasti Opavy na pomoci Nicaraguy, Pavel Schorník, učitel Mendlova gymnázia a za republikovou platformu projektu NEWS Zdeněk Viktorin, vedoucí odboru vnitřních věcí OkÚ Opava. Účelem návštěvy bylo hodnocení předcházejících projektů, které již realizují pracovníci opavské firmy Geometra, a projednání projektů nevládních organizací.

První kontakty s nicaraguiským městem Estellí a Opavou byly navázány již roku 1992 primátorem Jiřím Staňkem, ovšem do podvědomí Opavanů se Estellí dostalo v loňském létě, kdy potřebovalo humanitární pomoc po řádění hurikánu Mitch. „Tehdy Opava zareagovala snad ze všech měst v České republice nejlépe. Město uvolnilo z rozpočtu sto tisíc korun a prodejem samolepek se získalo sto padesát tisíc korun“, řekla ing. Monika Bajzová. Projekt NEWS funguje v rámci třístranné spolupráce, v našem případě tedy mezi Opavou,

Estellí a holandským Delftem. „Ročně se zde pořádá seminář za účasti šesti českých měst, pěti slovenských a každé z nich má partnerské město v Nicaragui a v Holandsku. Opavský projekt zřízení městského katastru, který podmiňuje výběr daní, je dáván za vzor ostatním. Úspěšně také pokračuje realizace studie o odvodu dešťových vod“, vysvětlil v tisku Z. Viktorin.

Opavští geodeti zaměřili město a zaškolili pracovníky místní radnice. Mapy začaly sloužit radnici pro vybírání daní. V Estellí se daně vybíraly jen sporadicky. To proto, že radnice přesně nevěděla, kde jaké pozemky nebo budovy leží. Daně tak posléze město mohlo zvýšit o sto čtyřicet čtyři procenta, což znatelně posílilo rozpočet Estellí. Tyto finance pak mimo jiné koncem loňského roku městu pomohly při odstraňování škod způsobených ničivým hurikánem Mitch.

„Opavský projekt, financovaný holandským partnerem, byl vyhodnocen jako jedinečný. Projekt realizace městského katastru již přináší městu Estellí vyšší daňovou výtěžnost. V budoucnu dojde k pobytovým výměnám a konkrétní spoluprací se Základní uměleckou školou Václava Kálíka a domovem dětí a mládeže v Opavě s příslušnými nicaragujskými partnery“, řekl po svém příjezdu Václav Klučka.

Po příjezdu vyprávěla ing. Monika Bajzová své zážitky. „Estellí je asi stejně velké jako Opava a na nikaragujské poměry i čisté a zajímavé město. Při práci mě překvapilo hlavně to, že na místní radnici lidi mluvili česky, slovensky nebo rusky. Mnozí totiž u nás studovali, takže se veškeré diskuse neodehrávaly jen v angličtině nebo španělštině. Lidé jsou v Nicaragui vstřícní a velmi otevření. Upoutala mě však jejich pohoda a klid. Jejich život totiž vůbec není tak

hektický jako u nás nebo jinde v Evropě. Pořád se usmívají a stále opakují maňána, maňána - zítra, zítra. Ráda bych se tam zase vrátila a zůstala déle", řekla.

Začátkem června navštívila Magistrát města Opavy jednatřicetičlenná **návštěva z Liptovského Mikuláše** v čele se zástupcem primátora ing. Josefem Repavským. Hlavním cílem návštěvy bylo seznámení se se systémem práce opavského magistrátu se zaměřením na oblast kultury a školství. Slovenské hosty nejvíce zaujal vztah magistrátu k organizacím, které zřizuje, např. k technickým službám.

Opava jako statutární město získala 300 tisíc korun od vlády na **protidrogovou politiku** prostřednictvím vládní meziresortní protidrogové komise. „Pro nás to bude znamenat, že si město bude moci dovolit program sociálního a romského asistenta ve městě, bude moci provést šetření výskytu drog u středoškoláků a bude mít na skreening výskytu drog u vojska“, řekl koordinátor prevence kriminality a výskytu drog Mgr. Vít Dvořák. Debata o zřízení funkce romského asistenta na opavském magistrátě skončila koncem srpna, kdy se radní rozhodli, že místo zřízeno nebude. Jedním z hlavních důvodů měla být odlišnost pohledů na náplň činnosti asistenta.

Od 31. května mělo **pět odborů magistrátu** opět své vedoucí. Na místo vedoucího nově vzniklého odboru výstavby a dopravy usedl dosavadní pracovník odboru dopravy ing. Igor Kašpar. Vedoucí odboru životního prostředí se stala ing. Marie Vavrečková, bývalá podniková ekoložka. Jediným uchazečem na vedoucí pozici odboru majetkoprávního byla dosavadní vedoucí odboru ing. Ludmila Vojtěchovská. Výběrová komise v tomto případě vůbec nezasedla a

ing. Vojtěchovská byla na návrh náměstka V. Klučky jmenována na místo bez konkurzu. Nejvíce uchazečů se přihlásilo do výběrového řízení na vedoucího odboru kontroly. Z osmnácti kandidátů úspěšně přesvědčil komisi ing. Miroslav Drössler, zaměstnanec Banky Haná v Opavě. O místo vedoucího odboru investičního projevil zájem pět uchazečů. Komise nakonec vybrala Lýdii Trnkovou, ostravskou podnikatelku v oboru investorské činnosti. Všichni nově jmenováni vedoucí byli bez stranické příslušnosti. Bývalí vedoucí odborů zůstali nadále zaměstnanci magistrátu.

O své místo však přišel také **tajemník MMO ing. Václav Žampa**. Radní jeho odvolání zdůvodnili tím, že nejsou spokojeni s rychlostí zavádění systémových změn na magistrátu. Pracovní poměr V. Žampovi neskončil a zůstal dál zaměstnancem magistrátu. Podle náměstka Mališe měl na to místo nastoupit člověk z venku. „Měl by to být člověk s novými myšlenkami a novými přístupy k práci“, řekl náměstek Mališ. Do doby jmenování nového tajemníka pověřil touto funkcí přednosta okresního úřadu Pavel Krejčí pracovníci personálního úseku magistrátu Magdu Handlosovou.

1. listopadu nastoupil do své funkce **nový tajemník**, stal se jím JUDr. Tomáš Elis. Po ukončení školy nastoupil dr. Elis jako právník do Ostroje a.s. V roce 1984 nastoupil na rok vojenskou službu.

Novým vedoucím odboru vnějších vztahů se stal ing. Lubomír Měch, původně pracovník nově vzniklého oddělení vnějších vztahů.

Na Magistrátě města Opavy **pracovalo** v tomto roce 186 zaměstnanců. Průměrný plat činil 12 290 Kč.

Obchod, služby a peněžnictví

Breda, a.s.

Již na začátku roku hrozila opavskému podnikateli Kamilu Kolkovi, předsedovi představenstva Breda Holding a.s. vlastníci Bredu, **pokuta** ve výši minimálně půl milionu korun za to, že před časem bez vědomí stavebního úřadu stavebně propojil obchodní dům Breda s objektem pivovaru Zlatovar. Úpravy byly provedeny z důvodu zvětšení prodejní plochy, což samozřejmě umožní firmě lépe profitovat na příjmech z pronájmu prostor. To, že tak učinil K. Kolek „načerno“ odůvodnil v regionálním tisku neschopností některých pracovníků Hlásky, s nimiž prý neměl dobré zkušenosti. Zároveň však řekl, že je připraven zaplatit stavebnímu úřadu pokutu, jen když bude nové prostory moci již nabídnout zájemci.

Pracovníci opavského magistrátu se podle náměstka P. Mališe dohodli, že v závažných případech bude stavební úřad žádat původce o odstranění černé stavby, v méně závažných případech pak úřad vždy udělí vysokou pokutu. V případě úprav v Bredě se zaměstnanci dohodli na pokutě.

Nicméně firma K. Kolka nezaplatila již pokutu ve výši sto tisíc korun za stavební úpravy v obchodním domě provedené v roce 1993.

Kamil Kolek celý případ označil v periodiku, které vlastnil, opět jako bezprecedentní zásah politických struktur do privátní podnikatelské sféry a jako snahu účelově manipulovat veřejným míněním ve prospěch stávajícího politického establishmentu.

V červnu bylo rozhodnuto o výši pokuty, udělené společnosti Breda Holding, a.s. a Zlatovaru, a.s. v celkové hodnotě 1 100 tis. Kč. Jelikož však toto rozhodnutí proniklo nejdříve do tisku, došlo opět k roztržce. Ač se primátor Jan Mrázek a náměstek P. Mališ vedení Breda Holding a.s. omluvili, přesto K. Kolek opět hovořil o snaze zneužít tuto kauzu k politickým cílům, zároveň se rozhodl odvolat v termínu splatnosti obou pokut a předložit patřičné argumenty, které by podle něho mohly přispět k tomu, aby celá záležitost byla smetena ze stolu. K tomu samozřejmě nedošlo.

11. listopadu byla otevřena v Bredě **nová pasáž** pojmenovaná po jednom ze zakladatelů obchodního domu Davidu Weinsteinovi. Pasáž má luxusní vzhled. Nachází se tam kadeřnictví, prodejna kožešinových výrobků, obchod s hračkami, dámská konfekce, nabídka brýlí, obchůdek s tabákem atd. „Jedná se pouze o první část pasáže, protože další stavební úpravy směrem do bývalé pivovarské budovy budou v budoucnu pokračovat, aby se tak naplnila platnost pojmu pasáž, tedy průchodu“, řekl Kamil Kolek. Projekt pasáže pochází z dílny architekta Erharda Jarosche.

Slavnostnímu otevření předcházelo několik průvodních akcí. Samotného aktu otevření se kromě K. Kolka zúčastnila celá řada hostů, mimo jiné také přednosta Okresního úřadu

Opava Pavel Krejčí či bývalá sekretářka Davida Weinsteina, 89 letá Marie Böhmová.

Radim Masný

Na mimořádné valné hromadě společnosti Chemapol Group byl opavský podnikatel Radim Masný **zvolen členem dozorčí rady společnosti**. Stal se spolu se vsetínským podnikatelem Romanem Zubíkem vlastníkem 47% akcií společnosti a inicioval odvolání prezidenta společnosti Chemapol Group Václava Junka a na jeho místo dosadil Vítězslava Grygara. Hlavním cílem R. Masného se stalo odvolání proti vyhlášení konkurzu na společnost a její zařazení do revitalizačního programu vlády.

V dubnu se Radim Masný rozhodl „zachránit český chemický průmysl“ založením společnosti Unichem, v níž by měl třetinový podíl stát, další třetinu on sám s podnikatelem Zubíkem a zbývající podíl by patřil bance IPB.

Toto řešení se neujalo a již v červenci **nabídl své místo** v dozorčí radě společnosti Aliachem vlastníci 20% akcií, jimiž byla u Konsolidační banky zajištěna pohledávka za Chemapol.

Supermarkety

V roce 1999 vyrostly na území města Opavy jako houby po dešti hned čtyři supermarkety.

19. září otevřel své nákupní prostory na Hlučínské ulici na okraji Kateřinek supermarket **Kaufland**. Pozemky společnost odkoupila od opavského podnikatele Miloslava Pouby, který je získal od restituentů. Prostory mezi benzinovou čerpací stanicí a Kauflandem byly upraveny

na prostorné parkoviště. Co se týče sortimentu, nabízí nový supermarket nakupujícím prodej potravin, spotřebního a drogistického zboží, papírnického zboží, hraček a potřeb pro chovatele, dále také prodej oděvů a obuvi. Od pondělí do soboty lze zde nakoupit v otevírací době od sedmi do osmi hodin večera, v neděli pak od osmi do osmi hodin večera.

V sousedství Kauflandu bylo 27. listopadu otevřeno **OBI**, tedy obchod pro kutily, stavebníky a zahrádkáře, jak praví reklamní leták, s otevírací dobou od osmi rána do osmi hodin večera.

Také na okraji Opavy, ale na ulici Těšínské byl 20. listopadu otevřen **hypermarket Globus**. Jedná se o komanditní společnost registrovanou v Německu a působící ve většině západoevropských zemí se sítí super a hypermarketů. Opavský hypermarket stavěl na pozemcích, které zakoupila společnost od akciové společnosti Contact City. Padesát procent nabídky Globusu tvoří potraviny, přičemž součástí nabídky je také pečivo z vlastní pekárny a maso z vlastní „zpracovny a bourárny“ masa. Nabídku tvoří také spotřební zboží, elektronika, textil, nábytek atd. Před budovou bylo postaveno parkoviště pro tisíc automobilů.

Zároveň se investor zavázal postavit na vlastní náklady na příjezdové komunikaci od Komárova do Opavy před železničním přejezdem kruhový objezd, na který bude v budoucnu navazovat výstavba chystaného severního obchvatu Opavy.

Jako poslední v tomto roce přibyl přímo v centru Opavy na Obloukové ulici nový supermarket **Big Billa**. Otevřen byl 2. prosince.

V souvislosti s narůstajícím počtem supermarketů a hypermarketů v Opavě se na jedné straně začaly objevovat stále hlasitější protesty proti těmto „betonovým monstrům“ rušícím drobné živnostníky. Mediálně nejznámější příklad představuje opavský zastupitel Jaromír Šimánek, vyzývající k bojkotu nákupu v supermarketech. Na druhé straně zase např. Opavané žijící u nemocnice na Olomoucké ulici nakupování tohoto typu postrádají.

23. září byla zahájena rekonstrukce prodejny supermarketu **Mana** v Opavě.

Jednota Opava, spotřební družstvo

V roce 1999 v rámci pokračování **racionalizace a modernizace** maloobchodní sítě Jednoty bylo šest prodejen masa nebo průmyslového zboží sloučeno s vedlejšími většími prodejny potravin, čímž se družstvo zbavilo dlouhodobě ztrátových provozoven. Pro beznadějnou ztrátovost bylo uzavřeno celkem pět jednotek, které byly určeny k prodeji. V Opavě šlo konkrétně o prodejnu 089 Opava - Jaktař.

Na základě rozhodnutí soudů muselo družstvo vydat tři prodejny v rámci **restitucí**.

Na druhou stranu byla 29. října otevřena **nová prodejna Renta** v Ostravě - Dubině.

Velkoprodejna Družstevník v sídlišti u Olomoucké ulice prodělala **rekonstrukci**. Prodejní plocha byla zvětšena a nyní přesahuje 400 m². Rozšířilo se sociální zázemí zaměstnanců a zakoupila se moderní pokladna s čtecím zařízením pro čárový kód.

Nástup nových subjektů v oblasti obchodu vyvolal **cenovou válku**. Dá se říci, že maloobchodní ceny v důsledku cenové války poklesly cca o 5%. Došlo tedy k výraznému zpomalení dynamiky maloobchodního obratu. Maloobchodní obrat v družstvu dosáhl výše 1 317 820 tis. Kč.

Velkoobchodní obrat dosáhl výše 1 040 595 tis. Kč. Mimo vlastní síť byla největším odběratelem Jednota - Jednoš Český Těšín.

K poslednímu dni v roce bylo v družstvu **zaměstnáno** 993 pracovníků, což je o 174 méně než na začátku roku.

Průměrná mzda za družstvo stoupla na 8 244 Kč měsíčně. Ve čtvrtém čtvrtletí dosáhla 8 691 Kč na jednoho pracovníka.

Zpomalení **růstu maloobchodního obratu** a nakonec jeho propad v závěru měsíce prosince se promítlo i do zpomalení růstu výnosů.

Výnosy celkem dosáhly indexu 96,84%. Celková ztráta se pohybovala ve výši 6 299 tis. Kč.

Během roku klesl stav **členů družstva** o 488, takže k poslednímu dni roku mělo družstvo 9 871 členů. Celková hodnota členských vkladů činila 4 229 330 Kč, což bylo v průměru 428 Kč na jednoho člena.

Jako členské výhody byly členům poskytnuty slevy při koupi zboží prostřednictvím Družstevních platebních karet. Celkem bylo na karty provedeno 318 000 operací v celkové výši 107 955 000 Kč. Průměrná sleva z nákupu představuje 3,4%.

Do budoucna považuje družstvo za nezbytné dopracovat profil firmy v novém konkurenčním prostředí. Podrobné

rozpracování by mělo být obsahem „Koncepce rozvoje družstva do roku 2005“.

Peněžní ústavy

Od 5. listopadu byly uzavřeny všechny pobočky **1. Družstevní záložny** na Ostrožné ulici. Úřad pro dohled nad družstevními záložnami rozhodl o uložení nucené správy na tuto záložnu. 1. DZ vznikla v roce 1996 a v tomto roce registrovala 25 000 klientů, kteří do ní uložili zhruba 3,5 miliardy korun. Nucená správa vyvolala chaos mezi klienty, asistenci bezpečnostní agentury a nejistotu.

Necelý týden poté byla uvalena nucená správa na **Českomoravskou družstevní spořitelnu**, jejíž jedna z poboček sídlí také v Opavě. Stejně jako u Družstevní záložny se důvodem uvalení nucené správy stal nedostatek rezervy volných prostředků pro uspokojení žadatelů o okamžité výplaty. Do ČMDS vložilo přibližně 14 tisíc klientů zhruba dvě miliardy korun.

V únoru šla do konkurzu **Universal banka**, takže se klienti po půl roce dostali ke svým vkladům. Každému bylo vyplaceno podle zákonného pojištění vkladů devadesát procent celkové výše obnosu, který měl v bance uložen, maximálně však čtyři sta tisíc korun. Klienti si vybírali své peníze také v Opavě v pobočce České spořitelny, která vyplácí vklady z Pojistného fondu vkladů.

Vedení opavské pobočky **Komerční banky** se poprvé za dobu své existence rozhodlo zveřejnit své dlužníky. Seznam byl vystaven očím veřejnosti při vstupech do obou budov pobočky banky v Hrnčířské i Ostrožné ulici v Opavě. Uveřejnit seznam dlužníků umožňuje bance příslušný zákon.

Uplatnění práva banky na zveřejnění může klient předejít tím, že do třiceti dnů od porušení svých povinností vůči bance uzavře s bankou smlouvu o nápravě. Jak uvedl ředitel opavské pobočky Komerční banky Jaroslav Pospíšil, bankovní asociace hovoří již delší dobu o možnosti vytvoření registru neplatičů. Z něj by mohly čerpat nejen banky, ale také třeba podnikatelé.

Různé

Projednávání **tržního řádu** na zasedání zastupitelstva 6. dubna vyústilo v jeho zrušení, protože pominul důvod, aby existoval. Zbylá tržní místa, tj. v Kateřinkách na Ratibořské ulici a v Kylešovicích u Moravice zastupitelé zrušili, kromě městské tržnice není od této chvíle v Opavě vyčleněno místo určené k prodeji zeleniny.

„Občané města Opavy žádají Radu města Opavy o projednání znovuotevření městské tržnice na Rybím trhu v Opavě výhradně pro účel prodeje zemědělských produktů. Nově otevřená městská tržnice v tomto směru nesplňuje tento účel“, tato slova pocházejí z petice opavských občanů, jejíž autorkou je obyvatelka Opavy Věra Šibilevová. Občanům, kteří podepsali petici, se nelíbilo, že stánky na zeleninu na Městské tržnici stojí někde na okraji parkoviště a lidé při nákupu musí přeskakovat bedny s trenýrkami, jak uvedla paní Šibilevová ve své petici.

Obsah petice autorka předběžně konzultovala se zástupci magistrátu. Někteří se s myšlenkou znovuočnovení tržnice ztotožnili. Padl také návrh ing. Kůrečkové, vedoucí odboru životního prostředí, na **tržnici se zeleninou** na volné lokalitě za kostelem sv. Václava na Mnišské ulici.

Ing. Marie Fialová z odboru hospodářství a majetku města možnost znovuoobnovení tržnice na Rybím trhu za účelem prodeje jen zemědělských produktů označila za problematickou, jelikož město v rámci tržního řádu nemůže nikoho diskriminovat. Z toho důvodu minulé zastupitelstvo zrušilo tržní řád s tím, že je ve městě velká tržnice.

S další alternativou přišel majitel Obchodního centra Slezanka na Horním náměstí Jiří Škamrada. Jednalo se o volné prostranství za Slezankou, zhruba 900 m².

Petici nakonec podepsalo asi tisíc občanů. Obě možnosti byly tedy projednávány Radou města Opavy. Nakonec však nebyla realizována ani jedna z možností.

V letošním roce ubylo další místo, kde mohli Opavané mlsat, byla zrušena **cukrárna Perla** na Krnovské ulici. Do vyklizených prostor se ze stejného bloku přestěhovalo květinářství. Prodejnu bývalého květinářství zabral autosalón Mercedes. Celá akce byla výsledkem jednání majitele celého objektu, jímž je bytové družstvo Stavbař, s nájemci.

Jedna **kavárna** také přibyla. Firma BOIS, zajišťující komplexní služby bezpečnostního charakteru, se rozhodla rozšířit své služby občanům a stávající cukrárna Diana se rozšířila o plně klimatizovanou nekuřáckou kavárnu.

Nové služby **firmy Nane** mohou od letošního roku využít cestující na autobusovém nádraží. Firma začala od ledna provozovat ve zdejší nádražní budově **bufet**. Teplé jídlo dováží z jídelny na Dolním náměstí. Novinkou je možnost vybrat si z několika druhů smažených jídel nebo si pochutnat na čerstvých zákuscích.

Ve čtvrtek 14. ledna zase známé osobnosti z Opavska pokřtili novou **Pizzerii Margaritu** na Masařské ulici v Opavě (pod Božím koutkem). Pizza, která se zde vyrábí podle italských receptů a z italských surovin, se peče přímo před očima hostů. Stoly zdobí suvenýry z mušliček a z reproduktoru zní chorvatské písně, protože domovem majitele Envera Smajliho je chorvatský Split.

Národní kavárna, pro mnohé Opavany totéž, co pro Pražany kavárna Slávie, postavená v letech 1902 - 1903 kavárníkem Emilem Janíkem, změnila svého majitele. Kavárnu původně zvanou Hedvický dvůr, po 2. světové válce přejmenovanou na Národní kavárnu, vlastnily opavské Čokoládovny. Ty je prodaly za 8,5 milionu korun firmě EXTOL s.r.o. Noví majitelé se nejdříve rozmýšleli, poté co zhlédli její krásný interiér, jak s kavárnou naložit. Jednou z variant byla také možnost ji zachovat a v části objektu zřídit nadstandardní prodejnu. V konečné fázi, bohužel ke škodě věci, byl realizován původní záměr a to vytvořit zde značkovou prodejnu s bílou technikou - kuchyňské linky, pračky apod. Opava tak ztratila opět jednu ze svých pozoruhodností a klenotů.

Cestovní a informační agentura AVE dala výpověď z prostor Hlásky. Důvodem bylo podle ředitelky paní Peterkové rozhodnutí rady o výpovědi agentury. Jejím dalším působištěm se staly výstavní prostory Slezského muzea na Ostrožné ulici.

Opavská cestovní kancelář DERY iniciovala vznik **Syndikátu moravskoslezských cestovních kanceláří**. V České republice již existují dvě asociace sdružující cestovní kanceláře, nicméně Syndikát přesto vznikl. Důvodem

je podle majitele CK DERY Pavla Hadamčíka jiná situace na Moravě než v Čechách, kde je menší nezaměstnanost a lidé mají jinou mentalitu. Dnes je také menší zájem o zájezdy do ciziny než jak tomu bylo v letech 1991/92. Výhodou seskupení cestovních kanceláří je proto vzájemná výpomoc při vytěžování neobsazených míst jednotlivých zájezdů, získávání v některých případech slev, či výpomoc při poruše autobusu, kdy již nemusí přijet náhradní autobus, ale přes krizové centrum operátor přivolá autobus z nejbližšího letoviska, který turisty odveze.

Na valné hromadě se sešlo 18 zástupců cestovních kanceláří z Moravy, kteří zvolili tříčlenné prezidium. Roční členský poplatek činí dva tisíce korun. Členy se mohou stát také dopravci, průvodci, majitelé hotelů apod.

Je vůbec **bezpečné a rozumné vyrážet** letos například **do Chorvatska, Řecka či Turecka**? Takto a podobně zněly dotazy směřující do všech opavských cestovních kanceláří. „Cestovky“ varovaly před přehnanými obavami, někteří klienti však své zájezdy odřekli. Nešlo však o průběžné rušení zájezdů, ale spíše o ojedinělé případy.

Mezi osm finalistů se v soutěži o nejlepšího výtvarníka roku na mezinárodním veletrhu módy Styl v Brně 16. - 18. února umístila módní **návrhářka a majitelka Fashion studia** pocházející z Opavy **Hana Sedláčková**.

Tentokrát čerpala Hana Sedláčková ze světa zvířat. Modely tvořily dvě kolekce. V první hledala návrhářka motivy v našich zeměpisných šířkách hlavně u krav. Výsledkem bylo jedinečné spojení představy a reality - kabáty z imitace kravské kůže a klobouky s rohama, jako kulisy konve od mléka

a kravské zvonce. Motivem kolekce večerních šatů se stala elegantní zebra.

Jak sama říká začínali od nuly jen s velkou prázdnou dílnou s dvěma stroji a s žádnými zaměstnanci. Dnes pro ni pracuje lidí deset a má možnost vyvážet své modely dokonce do Itálie. Opava je bohužel o tvorbu Hany Sedláčkové ochuzena, protože zde není podle jejího názoru ani jediný luxusní obchod, kde by mohla její firma dodávat.

Další úspěchy zaznamenala módní návrhářka koncem února na pražském Žofíně, kde se uskutečnila její autorská módní přehlídka.

Když před šesti léty - zakládala **Lenka Burdová** svou **agenturu Marlen**, měla trochu jiné představy o její činnosti. Chtěla mít totiž taneční skupinu. Děvčata, se kterými začínala, sice byla šikovná, ale tanec nebyl jejich nejsilnější stránkou. Skupina se nerozpadla, ale přeformovala se na módní agenturu. K první módní přehlídce došlo v březnu roku 1993. Vyvolala nejen skutečně příznivý ohlas u opavské veřejnosti, ale také přinesla první nabídky. Po počátečním boomu však přišel jistý pokles zájmu u sponzorů.

Letos uspořádala agentura Marlen např. módní přehlídku ve vinárně hotelu Koruna u příležitosti svátku svatého Valentýna, nebo módní galapřehlídku v Městském domě kultury Petra Bezruče pod záštitou primátora města Opavy.

Služby

16. října se majitelé opavských **autoškol** sešli v Břestu u Přerova na semináři, který byl věnován diskusi o konečné podobě zákonů týkajících se provozu na pozemních komunikacích, technických podmínek provozu a autoškol.

Navrhované zákony přinesou celou řadu změn. A to jak pro autoškoly, které budou muset v případě, že budou chtít v činnosti pokračovat, investovat, tak také pro policisty. Evidenci vozidel a správní činnost, tedy například vydávání řidičských průkazů, převezmou totiž s novými zákony pracovníci okresních úřadů.

Bydlení

„Na byt čeká ročně v Opavě přibližně třináct stovek lidí, avšak magistrát má k dispozici v průměru jen dvacet bytů“, uvedla v tisku nová vedoucí bytového odboru opavského magistrátu Jaroslava Střížová. Na byty čekají především rodiny s malými dětmi, které žijí mnohdy v opravdu hrozném prostředí.

Doprava

Městský dopravní podnik Opava a.s.

26. ledna byl schválen rozpočet města. Městský dopravní podnik si na letošní ztrátu **nárokoval** 42 milionů korun, ale **dostal** 37 milionů. 2. března schválila Rada města smlouvu o zajištění dopravní obslužnosti ve městě a jeho částech mezi Dopravním podnikem a Městem Opavou. Byla podepsána jen do konce roku a potvrdila dotaci na plánovanou ztrátu schválenou zastupitelstvem v rámci rozpočtu. O tom, zda Městský dopravní podnik Opava dostává mnoho nebo málo se vedli již delší dobu diskuse. Dopravní podnik byl se svým hospodařením za minulý rok spokojen, kdežto město hovořilo o opaku.

Zvýšení ztrát dopravního podniku přineslo podle ředitele Antonína Boudy také zavedení tarifního režimu. Ztráty byly pro letošní rok avizovány na 10,5 milionu korun, tyto informace vyplynuly z ekonomického posudku, který na přání představenstva Dopravního podniku města Opavy nechal jeho ředitel vypracovat.

Náklady na městskou hromadnou dopravu, které stále rostly, chtěl ředitel MDPO Antonín Bouda snížit zavedením tzv. **integrovaného dopravního systému**. Jeho podstata lpěla v tom, že se na témže území spojí více dopravců, kteří sice

dál fungují jako samostatné subjekty, ale provozují své dopravní prostředky podle společného jízdního řádu. V Opavě tedy připadala v úvahu spolupráce ČSAD, Českých drah a Městské hromadné dopravy. Tento projekt se však do konce tohoto roku nerealizoval.

Z těchto tří možných variant o možné spolupráci dal magistrát přednost spojení Městského dopravního podniku s firmou TQM, přičemž město by si ponechalo možnost rozhodovat o ceně jízdního a o komfortu cestování v Opavě.

Na přelomu září a října bylo vypsáno na místo ředitele Dopravního podniku města Opavy výběrové řízení. Tak rozhodl primátor města a valná hromada na doporučení města. Jedním z důvodů vypsání konkurzu bylo špatné hospodaření MDPO. Takto tedy vyvrcholil spor mezi MDPO a městem, které kritizovalo hlavně vysokou ztrátovost a neefektivnost městské dopravy.

Představenstvo MDPO, a.s. odvolalo na základě rozhodnutí valné hromady z funkce ředitele MDPO, a.s. ing. Antonína Boudu k 30. 10. 1999 a pověřilo řízením společnosti dopravně technického náměstka ing. Libora Pěčonku a to na dobu určitou do jmenování nového ředitele společnosti.

11. května Rada města rozhodla, že se na **dostavbě areálu Dopravního podniku v Kylešovicích** letos nezačne a peníze na tuto akci vyčleněné z letošního rozpočtu ve výši 33 milionů korun půjdou jinam. Důvodem změny investiční strategie města se stala nerozhodnutá výše státního příspěvku, která měla být až 40% celkových nákladů dostavby Dopravního podniku.

1. června začal v městské dopravě platit **nový jízdní řád**, změnily se také některé večerní odjezdy na trolejbusových linkách číslo dvě a tři a o sobotách a nedělích byly do sedmnácté hodiny zkráceny intervaly na linkách s číslem jedna a tři.

Větší změny doznaly autobusové spoje. Linky 10 a 11 byly rozděleny a přibyly dvě nové, a to č.17 a č.18, dále přibyly linky číslo 10 z Přerovce, 11 z Podvihova, 17 ze Slavkova a 18 z Chvalíkovíc, přičemž všechny končí na Praskově ulici.

16. listopadu schválili radní **nové tarifní podmínky**. Změny mají platit v Opavě od 1. ledna 2000 a týkají se především sjednocení tarifu. To znamená, že jak ve městě, tak v městských částech se bude jezdit za stejnou cenu. Zatímco jízdné ve městě podraží, cesty do městských částí zlevní. Plné jízdné placené čipovou kartou přijde na čtyři koruny, poloviční na dvě koruny. Plné jízdné placené v hotovosti bude stát šest korun, poloviční tři koruny. Za měsíčník zaplatí cestující 200 korun, za poloviční měsíčník 100 Kč. Čtvrtletní jízdenka přijde na 540 Kč.

Také důchodci nad 70 let už od nového roku zaplatí za městskou hromadnou dopravu poloviční jízdné. Zároveň byly zrušeny jízdy zdarma pro strážníky městské policie. Bez placení tak budou moci jezdit v Opavě jen osoby přepravované zdarma ze zákona, dále pak držitelé průkazů vydaných ÚV Českého svazu bojovníků za svobodu a proti fašismu, držitelé průkazů vydaných Konfederací politických vězňů ČR a dárci krve - držitelé zlaté Janského plakety a zdarma na čipovou kartu budou moci jezdit i zastupitelé města.

Podle náměstka Mališe by tato opatření měla přispět k přesné analýze využitelnosti jednotlivých spojů a ke zvýšení efektivnosti veřejné dopravy a současně je to signál pro vedení města, dopravní podnik a další k intenzivním jednáním o využitelnosti čipových karet k bezhotovostním platbám v městských podnicích, ale také jiných organizacích ve městě Opavě.

A teď několik **statistických údajů**.

Společnost zaměstnávala v tomto roce 206 pracovníků.

Dopravní výkon autobusů za rok 1999 činil 1 635 682 ujetých kilometrů, u trolejbusů 1 060 453 ujetých kilometrů.

Městskou dopravu využilo v tomto roce 14 117 cestujících, z toho bylo 10 711 osob přepravovaných za úhradu. Hotově včetně elektrické peněženky zaplatilo 4 507 přepravovaných, měsíčníky si koupilo 6 204 osob.

Podnik hospodařil v roce 1999 se ztrátou -4 542 tis. Kč.

Autobusová doprava

Turisté, kteří projížděli opavským okresem na kole, mohli od neděle 30. května využít nové služby, kterou zavedla akciová společnost ČSAD Opava. Autobusy totiž začaly **převážet kola**, cyklisté se tak mohou pohodlněji dostat k turistickým trasám. Tato služba byla zavedena na trase Opava - Hradec nad Moravicí - Žimrovice - Melč - Podhradí - Vítkov. Zavazadlovou jízdenku zájemci získají v předprodeji v hale autobusového nádraží nejdříve deset dnů a nejpozději jeden den před termínem.

V průběhu měsíce září zaregistroval Krajský obchodní soud v Ostravě **změnu obchodního jména ČSAD Opava**

na TQM, a.s. „Máme ambici stát se jedním z nejlepších dopravců v této zemi, proto se vyčleňujeme z anonymní skupiny firem, které nesou staré označení ČSAD“, řekl ke změně generální ředitel bývalé ČSAD Opava, a.s. ing. Petr Kramný.

Firma se vyčlenila také vizuálně, na ulicích dnes mohou obyvatelé Opavy vidět žlutě zářící autobusy s výrazným červeným a modrým pruhem a označením TQM. TQM je zkratka anglického výrazu Total Quality Management, což přeloženo do češtiny znamená nejvyšší kvalitu v řízení.

Co se týče vozového parku, začala společnost používat místo autobusů Karosa autobusy značky SOR. Také v nákladní dopravě, kterou zajišťovala dlouhou dobu vozidla LIAZ, se začala orientovat především na značku IVECO.

České dráhy s. r. o.

Nový jízdní řád Českých drah, který vešel v platnost 30. května, přinesl cestujícím kromě změn odjezdů a příjezdů vlaků také posílení a obnovení tratí. Změny se týkají např. vlakových spojení na trati Opava-východ - Hlučín. Z Hlučína pojede od konce května vlak ve 13.00 hodin a z Opavy do Hlučína ve 13.06 hodin. Je to spoj, který tolik chyběl zvláště dojíždějícím do práce. Na této trati však byl také jeden spoj zrušen. Jednalo se o vlak vyjíždějící z Opavy do Hlučína ve 20.00 nahrazený spojem ve 21.09.

Další nový vlakový spoj přibyl na trati Opava-východ - Bruntál, který odjíždí z Opavy v 5.29 hodin, a na trati Krnov Opava-východ spoj ve 4.55 hod.

Dále cestující uvítali dva nové spoje mezi Opavou a Frýdlantem nad Ostravicí, vyjíždějící z Opavy v 6.19 a jedoucí z Frýdlantu do Opavy ve 14.02 hod.

Také byl přidán jeden spěšný vlakový spoj z Jeseníku v 19.07.

Poslední novinkou bylo obnovení zrušeného spoje z Opavy-východ do Ostravy-Poruby, který vyjížděl z Opavy v 5.55 hod.

25. září oslavili železničáři **Den železnice**. Pro návštěvníky byla připravena výstava železniční techniky, exkurze do vybraných prostor stanice, které jsou běžně veřejnosti nepřístupné, i předváděcí jízdy zdarma do stanice Opava - Komárov. Přestože zaměstnanci železnice připravili také občerstvení a řadu upomínkových a propagačních předmětů s železniční tematikou, přišlo se podívat jen velmi málo zájemců. Pro cestující přinesl tento den příjemné překvapení v podobě zpáteční jízdenky zdarma.

Automobilová doprava

Sněhovou nadílku v zimních měsících tohoto roku zvládli „silničáři“ dobře, hůře na tom byli řidiči. Svědčí o tom na příklad poslední víkend v lednu. Od pátku 29. ledna do neděle 31. ledna došlo v opavském okrese ke 42 dopravním nehodám bez lidských obětí zato se škodami v hodnotě téměř jednoho milionu korun. Pouze v jednom případě požil řidič před jízdou alkohol, hlavní příčinou dopravních nehod o tomto víkendu bylo nepřizpůsobení rychlosti stavu a povaze vozovky. „Řidiči zpočátku nerespektují změněné podmínky na vozovce, ale během několika dnů si to uvědomí a svoji jízdu přizpůsobí stavu vozovky. Větší nápor sněhu přináší obdobné zkušenosti

každým rokem“, řekl v Našem Opavsku vedoucí Skupiny dopravních nehod v Opavě mjr. JUDr. František Dohnal.

Sněžit začalo v pátek 29. ledna, načež noc z pátku na sobotu přinesla deset centimetrů první řádné sněhové nadílky v tomto roce. **Silničáři** od onoho kritického víkendu do 2. února provedli posyp na šesti tisících kilometrech. Údržba silnic v těchto dnech přišla organizaci **Správy a údržby silnic** na osm set osmdesát tisíc korun. Jako nejnáročnější období letošní zimy označil náměstek SÚS Karel Sýkora 12. a 18. únor, kdy se částka za zajištění sjízdnosti komunikací vyšplhala na zhruba čtyři miliony korun. Další kalamita přišla už v listopadu, kdy se vytvořily takové sněhové jazyky, že silnice Opava - Kravaře - Hlučín se stala neprůjezdnou. Na silnicích první třídy byly odstraňovány pravidelné vrstvy rozbředlého sněhu, na ulicích druhého stupně byl sníh odhrnován, ale na silnice třetí třídy i za plného nasazení již příliš času nezbylo.

Správa a údržba silnic využívá za účelem získání **nejnovějších zpráv** služby letiště Mošnov, internetových stránek, které vydává Ministerstvo dopravy a spojů, rozhlasu a televize. Informace jsou prověřovány každých šest hodin a při zjištění závady musí do třiceti minut vyjet na silnice první auto.

Celkově se starají pracovníci SÚS o osm set kilometrů silnic opavského okresu. Na starosti mají rovněž hlavní tahy vedoucí Opavou, které však zabezpečují Technické služby. Silnice se dělí do třech pořadí podle důležitosti. Na sto osmdesáti kilometrech silnic první třídy se provádí údržba použitím rozmrazovacích materiálů. Tedy pomocí klasického chloridu sodného. Zbytek silnic se sype škvárou a

drtí. Pokud nasněží plošně na celý okres, vyjíždí se nejdříve na první pořadí, pak následuje silnice druhé a třetí skupiny.

Opavská SÚS má k dispozici dvacet dva sypačů včetně mechanismů na plužení a šest speciálních nástaveb na pět kubíků soli a kubík solanky.

Vozovky se upravují převážně solí, která je účinná do mínus dvanácti stupňů celsia. Dvakrát týdně vyjíždějí na všechny úseky cestmístři, kteří kontrolují stav vozovek.

Průměrně za zimu se vysype dva tisíce tun soli a deset tisíc tun kamenné drtě a škváry. V době intenzivního sněžení jsou silničáři schopni uživit více lidí, ale podle náměstka SÚS Karla Sýkory stát bohužel neposkytuje dostatečné finanční prostředky. V letošním roce měla SÚS k dispozici zhruba 87 milionu Kč.

Nezanedbatelná částka i letos zčásti připadla na likvidování **škod vzniklých vandalismem**. Nejčastěji se jednalo o znehodnocení či zcizení dopravní značky, např. klasické „stopky“, které slouží díky své velikosti a tvaru také jako pohledné kempinkové stolky. Pro srovnání instalace značky „Dej přednost v jízdě“ stojí i se zabudováním tři tisíce Kč.

15. března došlo k zahájení **stavebních prací na dálnici D 47**, která povede přes Ostravu směrem na Katowice, Wroclav a napojí se na dálnici ve směru Drážďany - Berlín. V rámci této výstavby usilují starostové a primátoři příhraničních měst na česko-polské straně o to, aby na D 47 navázala dálnice, která spojí Ostravu s Prahou, připojením na dálnici z Prahy do Hradce Králové. „Jde nám o realizaci projektu, který by počítal s navázáním dálnice na obchvat Rudná, vedl by dále do Opavy, kde by navázal na severní

obchvat Opavy, severní obchvat Krnova, dále by pokračoval přes Prudník, Nisudo Klodská, odtud dále na Náchod a Českou Skalici a pak by u Hradce Králové navázal na dálnici do Prahy", řekl redaktorovi Našeho Opavska primátor Opavy Jan Mrázek.

Koncem března dokončila firma Ekotoxa na objednávku města **monitorování stavu ovzduší** z devíti odběrných stanic. Celý proces trval jeden rok, přičemž nejhůře se znečištěním vzduchu na tom byl Nádražní okruh, kde byla norma nejzávažnějších kontaminátů tedy polyaromatických uhlovodíků překročena 21 krát. Těsně za ním následovala oblast ZD Kylešovice, původně považovaná za čistou, teprve pak následovaly ulice v centru města. Nejčistší ovzduší naměřila firma v areálu SZTŠ na Purkyňově ulici.

Již v dubnu zaznamenali řidiči pohyb **cen pohonných hmot** bohužel směrem nahoru. K 1. dubnu dosáhla cena speciálu v průměru 22,12 Kč, naturalu 22,90 a nafty 18 Kč. Nejlevněji se prodával benzín na benzinové pumpě HEKRA Opava- Jaktář, ve městě pak SLOVNAFT Opava na Těšínské ulici. U ostatních benzinových stanic byly ceny vyrovnané.

Město v letošním roce pokračovalo v dalších **rekonstrukcích vozovek**. Původně se zamýšlelo opravit vozovku na ulici Na valech, jejíž povrch je narušen a kvalitou již neodpovídá současným nárokům. Vyskytly se však komplikace s pozemky kolem vozovky, které stavební firma potřebovala při rekonstrukci užívat. Rada města Opavy se proto rozhodla rozpočtovou částku využít na rekonstrukci Kolářské ulice.

21. června začala po vyřešení sporů na ulici Na Valech zahájena její rekonstrukce společně s ulicemi Kolářská a Solná.

V červenci tohoto roku také odstartovala rekonstrukce křižovatky Praskova - Komenského a křižovatky na ulicích Nákladní - Ratibořská - Zámecký okruh. Opravy spočívaly ve výměně všech kabelů, sloupů a řadičů a byly instalovány indukční smyčky. Došlo k rozšíření vozovky odbočovacím pruhem vpravo z Praskovy ulice na Zámecký okruh, čímž se horní křižovatka Praskova - Komenského odlehčila.

Nové křižovatky jsou vybaveny celočerveným signálem, to znamená, že semaforey na nich řídí hustota provozu a ne naopak.

Rekonstrukci provedla firma Strabag, s.r.o.

Na konci července začaly opravy na křižovatce „U archívu“ a křižovatce „U lázní“. Projekt úprav vypracoval specializovaný podnik PATRIOT Brno a jeho realizace se ujaly Technické služby Opava.

Nová vyhláška schválená Radou města Opavy patrně řidičům neudělala radost. Jednalo se totiž o zrušení **parkovacích míst** před prodejnou Baťa a před služebnou Městské policie s platností od 1. listopadu. Dále vyhláška zrušila také parkoviště s parkovacími hodinami, změnila hodinovou sazbu na parkovištích s parkovacími automaty na 10 Kč, mimo parkoviště před spořitelnou, kde bude hodinová sazba 20 Kč za hodinu parkování. Předplatné parkovací karty pro podnikatele bude sníženo na šest tisíc korun ročně.

Po ukončení rekonstrukce vozovek již není možné parkovat také na Kolářské ulici. V centru města tak zůstávají

pouze dvě velká parkoviště - na Dolním náměstí a na Drůbežím trhu, poblíž pak ještě parkoviště na náměstí Svobody a parkoviště na Městské tržnici.

„**Cyklista** zahynul po střetu se škodovkou, Cyklista nedal přednost v jízdě“, tak to je jen malý výčet článků v regionálních novinách, které informují o dopravních nehodách. Právě cyklisté jsou jejich častou příčinou. Problém je nejen ve špatně vybavených kolech či neukázněnosti cyklistů, ale také v tom, že ze střetu auta s cyklistou vychází jako poražený právě cyklista. Statistika je nemilosrdná. V listopadu se mohli Opavané dočíst již o čtyřech úmrtích cyklistů během několika málo týdnů.

Přibližně jednou za měsíc provedla policie dopravně preventivní akci zaměřenou na cyklisty. Takovéto akce se však podle šéfa skupiny dopravních nehod opavské policie Františka Dohnala míjí svým účinkem. Cyklisté upozornění policistou na nedostatky svého kola často nejeví zájem o nápravu, protože mu hrozí maximálně bloková pokuta do pěti set korun.

Samozřejmě, že největším problémem jsou cyklisté, kteří nerespektují pravidla silničního provozu. Klasickým příkladem se stal starý pán pokoušející se předjet na křižovatce nákladní auto. Řidič ho neviděl a pro dotyčného to znamenalo tragický konec.

Často jsou však cyklisté sami účastníci dopravní nehody, i když důsledně dodržují dopravní předpisy. Koncem července zastavila matka osmileté dcerky na oranžové světlo na křižovatce u Nádražního okruhu a chtěla pokračovat dále na Praskovu ulici. Řidič Tatry, která jela za cyklistkou, se však rozhodl, že křižovatku ještě projede. Šlápl na plyn a

ženu z kola doslova smetl. Ta na místě zemřela. I tyto události bohužel patří k historii města Opavy a to je jen malá ukáзка. Myslím, že dopravní nehody by mohly psát samostatnou kroniku.

Již koncem ledna zaznamenala dopravní policie na Opavsku 167 **havárií**. Osmkrát nehodu zavinili opilí řidiči. Dva lidé zemřeli. K nejvíce nehodám došlo z důvodů namrzlých vozovek a dešti v pátek 22. ledna - celkem 19.

Poslední únorový týden si vyžádal hned tři lidské životy.

Velmi nebezpečně vypadala nehoda nákladního automobilu Tatra 815, jehož řidič nerespektoval výstražné znamení na železničním přejezdu vedoucím přes Otickou ulici. Auto přejíždělo koleje v době, kdy se zprava blížila osobní vlaková souprava, která stačila zachytit návěs auto. Naštěstí se nehoda obešla bez zranění osob.

Během prvních pěti listopadových dnů vyjížděli opavští dopravní policisté celkem k dvaatřiceti nehodám. Pět lidí vyvázlo s lehkým zraněním. Smrt si vybrala krutou daň v podobě životů tří mužů. V pondělí 1. listopadu vjel třiasedmdesátiletý cyklista do křižovatky Rolnické a Ratibořské ulice, ale nedal přednost v jízdě. Dostal se pod kola osobního auta a po dvou hodinách boje o život v nemocnici zemřel. Ve středu 3. listopadu došlo k závažné nehodě na Hrabyňském kopci. Srazily se zde tři osobní auta. Za nepozornost jednoho z řidičů zaplatili životem dva lidé.

Cykloturistika

Okresem Opava by měly v budoucnu procházet dvě dálkové **cyklotrasy**. Cyklotrasa s názvem Opava - spojující Ostravu, Opavu a Krnov a cyklotrasa Moravská brána, která

je součástí jantarové stezky a prochází přes Moravu do Rakouska.

V rámci tohoto projektu byly plánovány v našem okrese tři regionální cyklotrasy: Opava, Hlučínsko a Moravice.

Trasa Hlučínsko dlouhá šedesát kilometrů byla financována za pomoci obcí z Programu obnovy venkova, přišla zhruba na sedm set tisíc korun a slavnostně se otevřela 5. června tohoto roku.

V březnu rozhodla Rada města Opavy o vybudování části cyklistické stezky Moravice z Opavy do Hradce nad Moravicí. Původně město zamýšlelo dát do podniku půl milionu korun, ale podařilo se z rozpočtu vyčlenit rovný milion. Rozpočtový náklad na tento počin představoval 3,8 milionu Kč, přičemž na zbylé části se finančně podílel Okresní úřad, obec Branka, společnost Brano a město Hradec. Trasa začíná v Areálu zdraví v Kylešovicích a vede po pravém břehu Moravice až do Hradce.

Cyklotrasa představuje dva metry široký pruh asfaltu a byla koncipována tak, aby mohla v budoucnu navázat na cyklotrasu polskou i trasu vedoucí z Hradce do Vítkova.

19. června došlo k jejímu slavnostnímu otevření.

Projekt trasy Opava - Krnov (přes Ostravu) se dostal v tomto roce pouze do přípravné fáze. Podle Marie Hartošové z referátu regionálního rozvoje Okresního úřadu je velmi finančně náročné propojit tyto tři města.

Zdravotnictví

Státní slezská nemocnice

Hospodaření Státní slezské nemocnice v roce 1999 bylo podle výroční zprávy této organizace vyrovnané a stabilizované a stejně jako v předchozích dvou letech byl kladen důraz na úsporný režim s cílem nadále snižovat zadluženost organizace.

Nemocnice dosáhla kladného hospodářského výsledku ve výši 21 325 tis. Kč.

Celkové náklady se zvýšily oproti roku 1998 o 8%, z toho o 12% stoupla spotřeba materiálu, služby stouply o 12%, mzdové náklady stouply o 11% a o 21% se zvýšily náklady na odpisy.

Výnosy organizace stouply oproti roku 1998 o 9% díky částečnému zvýšení úhrad lékařské péče a tržbám za prodej zboží.

Kladného hospodářského výsledku dosáhla organizace díky provozní dotaci zřizovatele ve výši 25 326 tis. Kč. Ještě v minulém roce byla tato finanční injekce z Okresního úřadu použita na splácení dluhů. Letos již mohla přispět ke zlepšení provozu a k opravám takřka stoleté budovy nemocnice. A dále získala mimořádnou dotaci ve výši 9 421 tis. Kč, kterou organizace obdržela na zlepšení a stabilizaci finančního hospodaření od Ministerstva financí ČR. Tyto dotace byly však použity především na snížení závazků nemocnice, které se během roku snížily o 22 403 tis. Kč.

Na počátku tohoto roku dlužila nemocnice zhruba 75 mil. Kč. Podle slov ředitele SSN Mariana Stani si nemocnice začala hlídat spotřebu zdravotnického materiálu, léků, vody, elektrické energie a dalších složek. K rozšíření služeb a zvýšení lékařské výkonnosti však nedošlo, a to z důvodů systému paušálních plateb, z kterých by pojišťovny tyto služby nezaplatily. „Pacient však dostává vše, co potřebuje“, řekl ředitel SSN Staňo. Nemocnice si tedy zachovávala dosažený standart a řešily se pouze krizové situace.

V roce 1999 obdržela organizace investiční dotaci ve výši 13 000 tis. Kč, která byla účelově vázána částkou 3 800 tis. Kč na rekonstrukci a přístavbu operačních sálů, částkou 7 400 tis. Kč na nákup gamakamery, částkou 800 tis. Kč na pořízení ortopantomografu a částkou 1 mil. Kč na pořízení přístrojů Kryostat a Cytadel.

Úsporná opatření, snižování zadluženosti nemocnice i zlepšení její image přispělo k tomu, že nemocnice prošla v loňském roce výběrovým řízením a zůstala v síti poskytovatelů zdravotnické péče. Díky těmto skutečnostem a podle slov ředitele Stani také faktu, že se v této věci spojila politická reprezentace a jasné stanovisko řekl Okresní úřad, získala opavská nemocnice na stavbu nového objektu přílehlajícího k chirurgickému oddělení státní dotace ve výši zhruba 700 milionu Kč. Snaha prosadit celou akci do státního rozpočtu jako individuální výstavbu sledovanou státem se vyplatila. Pro letošní rok obdržela organizace investiční dotaci ve výši 11 500 tis. Kč s příslibem, že do budoucna bude přísun peněz pokračovat. Uvolnění peněz však předcházelo

martyrium s administrativním zajištěním celé akce včetně provedení veřejných výběrových řízení a vybrání dodavatele.

Myšlenka rozšíření prostor nemocničního areálu existuje již od roku 1992. Doba výstavby je rozdělena do pěti etap, závisí na přílivu peněz od státu, ale není vyloučeno, že dojde k časovým posunům.

Neuspokojivý byl vývoj pohledávek, které vzrostly o 22 656 tis. korun. Tento stav způsobily přetrvávající opožděné úhrady ze strany VZP.

Na přelomu února a března byla ustanovena šestičlenná dozorčí rada Státní slezské nemocnice jmenovaná Okresním úřadem jako jejím zřizovatelem. Předsedou se stal generální ředitel a.s. Brano Pavel Juříček, místopředsedou náměstek opavského primátora Václav Klučka. Mezi hlavní úkoly dozorčí rady patří kontrola činnosti tohoto zdravotnického zařízení, minimálně čtvrtletně hodnotit ekonomické výsledky, vyjadřovat se k zásadním organizačním změnám a k ročnímu plánu investic. Hlavním cílem dozorčí rady je podle pana Juříčky, aby na rozdíl od minulosti byla činnost a řízení nemocnice apolitické.

V červnu se zasedání dozorčí rady vyjadřovalo k rozpočtu nemocnice na rok 1999 a k investičnímu plánu.

Dozorčí rada se plně postavila za stávající management nemocnice a právě jemu přisuzuje úspěch loňského ziskového hospodaření.

Počet pracovníků byl ovlivněn delimitací Kojeneckého ústavu k 1. 1. 1999, kdy klesl počet pracovníků o 45 a dále přiřčením Slezské transfúzní stanice v Opavě ke dni 1. 7. 1999, kdy se počet pracovníků zvýšil o 22 osob.

Přepočtený evidenční počet pracovníků činil k 31. 12. 1999 1 158,67 pracovníků.

Vlivem úpravy mzdových tarifů došlo ke zvýšení průměrné mzdy. Průměrná měsíční mzda činila 11 555 Kč.

Využití lůžkového fondu zůstalo na úrovni roku 1998, průměrný počet lůžek se snížil o 2, tedy na 684 lůžek.

Ve Státní slezské nemocnici bylo hospitalizováno 19 682 pacientů. Zemřelo 731 pacientů.

V posledním dubnovém týdnu jednalo vedení nemocnice se zástupci pěti církví o pravidlech vzájemné spolupráce. Záměr postavit v nemocnici **kapli** se zatím odložil a věřícím byla prozatímne poskytnuta místnost v pavilonu rentgenu. Lékaři se spolu s duchovními dohodli také na tom, že v krátké době budou mít sestry všech oddělení k dispozici seznamy, podle kterých mohou přivolat k pacientovi duchovního jím žádané církve. Novinkou se stal fakt, že duchovní mohou navštěvovat pacienty i mimo návštěvní hodiny.

U příležitosti **Mezinárodního dne ošetřovatelství**, který se sestry celého světa rozhodly slavit na počest Florence Nightingale, zakladatelky ošetřovatelství, a v rámci letošního Mezinárodního roku seniorů uspořádala Profesní organizace zdravotnických pracovníků ve spolupráci se Státní slezskou nemocnicí v Opavě již II. Slezský den sester. Téměř dvě stovky zdravotních sester se sešly v aule Střední zdravotnické školy. Byly přivítány zdravotní radovou MUDr. Beatricí Wiesnerovou a také dvěma reprezentanty opavského zdravotnictví - ředitelem nemocnice MUDr. Marianem Staňem, ředitelem Psychiatrické léčebny MUDr. Ivanem Drábkem a zástupcem lékařské komory, primářem MUDr. Jaroslavem Pallasem. Témata přednášek

o umění stárnout, o komplexní domácí péči o seniory, o formování vztahu ke stáří atd. aktuálně navazovala na Mezinárodní rok seniorů.

Po druhé sérii přednášek následovala módní přehlídka agentury Marlen a raut s občerstvením, kdy každá zdravotní sestra obdržela upomínkový grafický list z autorské dílny opavské výtvarnice Hany Juřenové.

Nečekané překvapení připravil neznámý člověk zaměstnancům a pacientkám interního oddělení opavské nemocnice. **Daroval** totiž nemocnici barevnou televizi za osm tisíc pět set korun. Ačkoli se staniční sestra Ludmila Martínková snažila neznámého dárce odhalit, její snaha byla marná.

Celkem 500 kusů úsporných žárovek v hodnotě 100tis. Kč darovala SSN firma Philips Česká republika s.r.o. Technický náměstek ředitele SN Jan Hlava předpokládal, že po jejich instalaci do provozu dojde k celkové roční úspoře asi 90 tis. korun za elektrickou energii.

Kronika Slezské nemocnice je obsáhlá, proto jsem nahlédla jen na ta oddělení, kde rutinní běh událostí zaznamenal zajímavé změny.

Dětské oddělení pod vedením MUDr. Dagmar Prejdové bylo v průběhu roku 1999 vybaveno protialergickými lůžkovinami, které splňují nejpřísnější požadavky kladené na podobné materiály a jsou optimální nejen pro děti s alergickými potížemi, ale pro všechny děti obecně.

Od ledna 1999 zahájila svůj provoz při dětském oddělení poradna pro rizikové novorozence a kojence pod vedením MUDr. Soni Krejčí. Svou činnost obnovila také dětská

gastroenterologická ambulance vedená MUDr. Evou Vokurkovou.

Primářce Dagmar Prejdové se podařilo oslovit opavské a moravské sponzory a zkontaktovat se s Nadací Archa Chantal. Neosobní studené prostory tohoto oddělení tak zmizí v záplavě veselých obrázků, hraček a skluzavky. „ Chci dosáhnout pro naše děti toho, co vím, že je dopřáno dětem na velkých klinikách a v ojedinělých soukromých zdravotnických zařízeních. Je to prostředí ve všech civilizovaných zemích na dětských odděleních běžné“, napsala ve svém průvodním dopise, kterým začátkem letošního roku oslovila potencionální sponzory, primářka D. Prejdová.

V první řadě se ozvali sponzoři z řad malých firem, ale také rodiče, kteří si mnohdy ani nepřáli být jmenováni. Velmi potěšily například aktivity dětí z Domů dětí a mládeže na Jaselské ulici, které pořádáním tří koncertů během jednoho dne vybraly 6 243 Kč. Kromě toho se ozval také oblastní ředitel SPT Telecom Jiří Němec z Brna, který poslal na konto dětského oddělení půl milionu korun.

Jelikož se po výstavbě operačních sálů plánuje přestavba dětského oddělení, domluvila se primářka s architektem z Nadace Archa Chantal na tom, že veškeré grafické úpravy budou pokud to bude možné mobilní, aby se pak mohly přestěhovat.

Dětské oddělení patrně zaznamená první kroky proměny v první polovině roku 2000.

Geriatrické a doléčovací oddělení v roce 1999 zůstalo umístěno na detašovaném pracovišti SSN na Popské ulici. Vzhledem ke změnám, které probíhaly v jednání s VZP a

v souladu s výběrovým řízením na MZ bylo zrušeno 20 geriatrických lůžek a tato převedena do následné péče.

V roce 1999 došlo ke sloučení Slezské transfúzní stanice se Státní slezskou nemocnicí, a to 1. 7. 1999. V důsledku tohoto sloučení vzniklo **oddělení hematologicko - transfúzní**. Od 8. 9. 1999 byla jmenována na základě konkursního řízení do funkce primáře oddělení opět MUDr. Vladimíra Heinzová.

Oddělení je umístěno ve 3 budovách. Provoz hematologického oddělení je v pavilonu W, oddělení transfúzní na pavilonu T, laboratoře, odběrový, zpracovatelský úsek a expedice v pavilonu 18 PL v Opavě. Prostorové umístění je zcela nedostatečné. Adaptace nové budovy transfúzní stanice, jež by zabezpečila dokonalou symbiózu s laboratořemi, potažmo se státní slezskou nemocnicí, je stále v nedohlednu. Pokud však nedojde k efektnímu spojení laboratoří s transfúzní stanicí, změní se dosavadní pracoviště na pouhé odběrové centrum a úlohu opavské transfúzní stanice převezme nemocnice v Ostravě. „Závislost na dodávkách krve by mohlo ovlivnit operativu v Opavě“, řekla MUDr. Vladimíra Heinzova pro místní tisk. Vedoucí referátu Okresního úřadu v Opavě MUDr. Beatrice Wiesnerová vnesla trochu světla do celé záležitosti, když uvedla, že již bylo vybráno několik budov, které však byly zamítnuty. Navíc Ústav pro kontrolu léčiv a provozu po změně provozních podmínek charakterizoval stav transfúzní stanice jako havarijní z hlediska prostoru a hygieny. Jedním z možných řešení podle paní lékařky stále zůstává přestěhování do jiné budovy nebo úplná rekonstrukce objektu. Přičemž nejideálnější by bylo nalézt budovu přímo v areálu nemocnice. Již dlouho se hovoří o výstavbě nového

nemocničního objektu navazujícího na chirurgický pavilon. Vedlejší blok by měly tvořit operační sály, lůžkové oddělení urologie, gynekologie a ortopedie. Na tento počín je však podle slov ředitele SSN MUDr. Mariána Stani potřeba 500 až 600 milionu Kč k jejichž získání bude potřeba delší doba. Trvání Transfúzní stanice se však týká již poměrně krátké doby, a to doby než bude dostavěna transfúzní stanice v Ostravě, ta by totiž definitivně převzala úlohu transfúzní stanice v Opavě, jenž by se stala pouhým odběrovým místem.

Na transfúzním oddělení se nachází také laboratoře pro vyšetřování v oboru imunohematologie koagulace, virologie a také expediční laboratoř. Byl dán požadavek na VZP na rozšíření koagulačních vyšetření, avšak VZP tento požadavek neschválila.

V dubnu vznikl kolem transfúzní stanice další informační šum. Záležitost se týkala dvou milionové dotace, kterou poskytl Okresní úřad v Opavě Transfúzní Stanici na rekonstrukci Vajdových kasáren, kde měla být opavská „transfúzka“ umístěna. Bohužel se zjistilo, že tamní prostory byly poskytnuty do pronájmu firmě Magna Res. Ředitelka STS použila tedy tyto finanční prostředky zčásti k rekonstrukci pavilonu T ve Státní slezské nemocnici pro potřeby STS a zčásti k zakoupení nové centrifugy a mrazícího boxu. Jelikož paní ředitelka takto naložila s penězi po ústní dohodě a nenechala si to potvrdit písemně, začalo vedení OkÚ poté, co požádala o změnu účelovosti dotace, vyžadovat navrácení oné částky. Samozřejmě, že STS zmiňovanou finanční částkou nedisponovalo a navíc do popředí se dostal závažnější problém a to zda bude vůbec Slezská transfúzní stanice v Opavě dále existovat.

Jako další řešení v otázce budoucnosti transfúzní stanice byla vzata v úvahu rekonstrukce pavilonu C Slezské nemocnice.

V červnu a červenci se vlivem vysokého počtu dopravních nehod a vážných úrazů potýkala transfúzní stanice s kritickým nedostatkem krve. Výrazně také poklesl počet dárců. Po uveřejnění této zprávy v médiích dokonce přišlo za jediný den 109 dárců.

24. listopadu proběhlo ve velkém sále minoritského kláštera v Opavě předávání zlatých, stříbrných a bronzových plaket prof. MUDr. Jana Jánského. Zasloužilí dárcové převzali ocenění z rukou přednosty Okresního úřadu Pavla Krejčího a místopředsedkyně oblastního spolku Českého červeného kříže Libuše Píšalové.

V hematologickém oddělení došlo ke značnému nárůstu počtu pacientů. V současné době již není dost dobře možné kvalitně vyšetřit všechny pacienty požadující hematologické vyšetření pro nedostatečné personální obsazení hematologické poradny lékaři.

Nicméně vybavenost na úseku transfuzního oddělení byla letos velmi dobrá.

Na **chirurgickém oddělení I.** pod vedením MUDr. Valentina Klímy bylo v letošním roce hospitalizováno 1 422 pacientů a provedeno 2 240 operací.

V prvním čtvrtletí roku 1999 byl provoz oddělení poznamenán dokončujícími stavebními úpravami z předchozího roku.

V operativě pokračovalo oddělení ve zdokonalování laparoskopických postupů. Z nových operačních metod

zavedlo oddělení zajištěné hřebování bércových zlomenin. Instrumentarium k této operaci zakoupil sponzor.

Na **chirurgickém oddělení II.** v čele s MUDr. Václavem Vlčkem bylo letos započato s přestavbou podkroví za účelem vybudování nových lékařských pokojů. Touto přestavbou se prakticky začala realizovat výstavba nového operačního traktu.

Infekční oddělení opustila v lednu 1999 MUDr. R. Tvarůžková a na její místo byl přijat MUDr. I. Hiemer.

Letos byla péče o pacienty s infekční chorobou ve spádovém regionu SSN zajišťována v novém pavilonu S.

Nadále byla největší pozornost věnována léčbě septických stavů, neuroinfekcí a léčbě chronických hepatitid.

V roce 1999 bylo oddělení zapojeno do dvou mezinárodních multicentrických studií. První se týkala možnosti využití antitrombinu III u těžkých septických stavů. Výsledky oddělení byly na mezinárodních fórech opakovaně kladně hodnoceny, úmrtnost pacientů patřila k nejnižším. Druhá studie sledovala finanční náročnost terapie pacientů s retavirou infekcí. Účast v národní multicentrické studii o možnostech léčby virové hepatitidy typu C přinesla pacientům s touto nemocí možnost terapie interferonem v kombinaci s Ribavirinem, který dosud mimo studii nebyl v republice dostupný. Kombinovaná terapie vedla ke zvýšení účinnosti léčby z 20 - 30% na 50 - 60%.

Nový pavilon a zejména nové vybavení vedlo k adekvátní změně péče o pacienta. Na oddělení se od roku 1999 provádějí jaterní biopsie.

V roce 1999 byl na oddělení diagnostikován a dokumentován první případ ehrlichiozy v České republice. Případ byl úspěšně v témže roce prezentován na mezinárodním kongresu o infekčních nemocech. Primář oddělení byl po volbách do výboru v březnu 1999 zvolen místopředsedou Společností infekčního lékařství ČLS JEP. Byl pověřen koordinací práce na Konceptci oboru infekčních nemocí, která byla na podzim roku 1999 předložena Ministerstvu zdravotnictví, byla akceptována a úspěšně prošla širokou diskusí.

Na **oddělení klinické biochemie** byla v roce 1999 rozšířena paleta vyšetřovacích metod o moderní kardiomarkery - myoglobin, troponin I a CK - MB Mass. V témže roce bylo zavedeno stanovení C - peptidu a pro zpřesnění diagnózy onemocnění prostaty free - Psa.

Laboratoř oddělení se spojila s vybranými odděleními interny počítačovou sítí.

V **nemocniční lékárně** konečně skončily v červnu stavební a organizační změny, které probíhaly za plného provozu

PharmDr. Hana Považská, bývalá pracovníce nemocniční lékárny, si otevřela v areálu nemocnice v budově bývalého kláštera svou vlastní lékárnu. Podle slov kronikáře SSN to vnímala většina zaměstnanců nemocnice velmi negativně, protože se tím ochudila nemocniční lékárna o řadu ambulantních pacientů a samozřejmě poklesly její příjmy.

Rok 1999 byl pro **oddělení nukleární medicíny** po 21 letech zahájení provozu zlomovým. Instalací dvouhlavé tomografické gamakamera fy Picker v lednu 1999 a generální opravou nejstarší planární gamakamery fy G+G v září 1999

se oddělení stalo nejmoderněji vybaveným v rámci severomoravského kraje.

Na ortopedickém oddělení byly po dobu dvou měsíců zastaveny operace z důvodů opravy sterilizace na operačních sálech. Po tuto dobu byli pacienti odesíláni na Traumacentrum v Ostravě - Porubě.

Rehabilitační oddělení si v průběhu roku nechalo provést studii s ekonomickým rozbořem se zaměřením na obnovení činnosti vodoléčby v režii oddělení nebo formou pronájmu. Výsledek této studie ukázal na nerentabilitu této úvahy, proto se koncem roku rozhodlo vedení SSN neuvažovat o obnovení vodoléčby a nabídnout zařízení k odprodeji, některé zařízení ponechat pro případ centralizace a prostory využít jednak pro rehabilitační oddělení, jednak pro interní obory, které mají zájem využít část prostor pro endoskopickou laboratoř.

V měsíci červenci a srpnu byla na **urologickém oddělení** provedena výměna obkladů na operačním sále. Operační sály byly připojeny na samostatné elektrické parní vyvíječe pro autoklávy. Byla rozdělena přípravná na čistou a nečistou, takže se omezilo křížení provozu.

Jednotka intenzivní péče urologického oddělení získala špičkový sonografický přístroj za 2 250 tis. Kč. Přednostovi oddělení MUDr. Pavlu Vágnerovi se podařilo zajistit ve sponzorských darech 155 tis. Kč, za které byl zakoupen uretroskop.

V roce 1999 byla studijní a přednášková činnost nejbohatší za dobu existence oddělení od roku 1945.

Na určitou dobu zapůjčila **ortopedické ambulanci** na Popské ulici firma Novards, jeden z nejmodernějších

přístrojů na vyšetření řídnutí kostí - osteometr. Podle ortopeda Pavla Pilaře je daleko spolehlivější než rentgen či ultrazvuk a vyšetření vyžaduje pouhých deset minut, kdy pacient položí na tuto dobu ruku do vaničky s destilovanou vodou. Osteometr rentgenuje postupně předloktí a výsledky vyšetření se zobrazují na monitoru počítače. Vyšetření tímto přístrojem doporučují lékaři především ženám ve věku od pětadvaceti let, tedy po menopauze, ale také těm, jenž mají potíže se štítnou žlázou. Za jedno vyšetření zaplatil pacient na místě sto padesát korun. Peníze se investovaly zpět do nemocnice.

Případ zanedbání péče primáře **opavské porodnice** MUDr. Kamila Maschkeho byl i na počátku tohoto roku stále otevřen. Podnět k trestnímu stíhání podala pětadvacetiletá Lenka Svozilová, která porodila své první dítě za velmi podivných okolností. Ve zkratce lze říci, že i když měla paní Svozilová zcela bezproblémové těhotenství, narodil se jí chlapeček s poruchami dýchání, mluvení a s poškozením mozku.

Na celý průběh porodu si nechala nemocnice vypracovat znalecký posudek.

MUDr. Maschke byl po celou dobu vyšetřování v pracovní neschopnosti. Koncem ledna na svou funkci ze zdravotních důvodů rezignoval. V konkurzním řízení se stal novým primářem dosavadní zastupující lékař MUDr. Jiří Smolka.

Od ledna 1999 byl na **ženském oddělení** zřízen nový ordinariát pro minimálně invazivní metody pod vedením MUDr. Petra Hermana.

Do operačního repertoáru lékaři zařadili laparoskopicky asistovanou vaginální hysterectomii.

Závěrečné hodnocení kronikáře vypovídá o úspěšné hospodářské činnosti nemocnice, kdy hlavní důraz byl kladen na úspornost. Zároveň se pozitivně projevil i vliv racionalizačních opatření přijatých již v letech 1997 a 1998.

V budoucnu je podle něho zapotřebí více se zaměřit na opravy a údržbu budov i ostatního movitého a nemovitého majetku nemocnice a další obnovu lékařských přístrojů tak, aby byla udržena alespoň současná úroveň lékařské péče.

Již nyní se Slezská nemocnice v Opavě připravuje na oslavy 100. výročí svého založení, které připadnou na rok 2000.

Psychiatrická léčebna

Do 15. ledna trvala **výstava Ateliéru arteterapie Psychiatrické léčebny** v Opavě s prozaickým názvem *Tvorba klientů Ateliéru psychiatrické léčebny*. Pacienti zde představili své kresby, grafiky, malbu a vyrobenou keramiku. Se svou tvorbou vystoupila také Jana Richtrová, která je zaměstnána přímo jako arteterapeutka od roku 1993. Arteterapie se opírá o výtvarné projevy nemocných jako o svůj hlavní léčebný prostředek a otevírá nové možnosti při psychiatrické léčbě. Nejde přitom o dokonalý konečný výsledek, ale o tvůrčí proces, kterým autor při tvorbě prochází, přičemž touto cestou dochází ke komunikaci nemocného s okolním světem a tím působí blahodárně v rámci celkového léčebného procesu, který může výrazně urychlit.

Výstava byly umístěna v budově Základní umělecké školy v Opavě na Solné ulici.

Neuvěřitelných **110 let** letos uplynulo od otevření **Psychiatrické léčebny**. Dějiny léčby duševně chorých v Opavě jsou však o něco starší.

Do počátku 19. století byli choromyslní v Opavě zavíráni v Městské věznici na Masařské ulici. Teprve někdy počátkem 19. století vzniklo první oddělení pro duševně nemocné. Dokazuje to protokol z roku 1841 o stavebních rekonstrukcích, hovořící o demolici starých komor pro bláznů, z čehož vyplývá, že tu už nějaké existovat musely. V nové budově pro duševně choré bylo vystavěno šest komor pro pacienty, obydlí dozorce a předsíň. V roce 1871 již mělo oddělení pro choromyslné 20 lůžek. Stále však nemělo zvláštního lékaře. Ve zprávě z roku 1869 je konstatován nepříznivý stav na tomto oddělení.

Prvním ředitelem Ústavu pro choromyslné v Opavě se stal dr. Alfred Hellwig. Za den vzniku ústavu se pokládá 29. březen 1889, kdy ústav začal fungovat jako zdravotnické zařízení s pacienty a kdy byl předán do provozu jeho areál na Olomoucké ulici. Z formálního hlediska zůstala zachována určitá kontinuita mezi albrechtickým a opavským ústavem, protože oba ústavy byly zařízeními Slezské zemské samosprávy a jejich nadřízeným orgánem byl Slezský zemský výbor. Albrechtická instituce však sloužila především jako ústav pro tzv. nebezpečné duševně choré, kdežto opavská léčebna vycházela ze širšího pojetí péče o postižené psychickými onemocněními.

Statut ústavu z roku 1891 stejně jako předchozí předpokládal práci primáře a sekundáře, ten nastoupil již roku 1890, jistý dr. Emanuel Kain.

Před první světovou válkou zde působilo již sedm lékařů.

V prvních dvaceti letech existence ústavu přibýlo také několik nových budov a zkvalitňovalo se vybavení, přičemž finance byly získávány částečně od pacientů a od příslušných orgánů. To však nestačilo, zbytek byl tedy hrazen zřízením a udržováním zemědělských a řemeslnických provozů, zajišťovaných prací zaměstnanců a těch pacientů, kteří byli schopni pracovní činnosti.

„Za nejtemnější období psychiatrické léčebny je označována doba německé okupace. V té době se Opava neslavně proslavila v celé německé říši jako centrum výzkumu eugenetiky, tedy zda člověk má či nemá árijský původ. Je prokázáno, že z Opavy bylo za okupace odvezeno 400 duševně nemocných pacientů, aby byli zlikvidováni“, řekl v regionálním tisku ředitel Psychiatrické léčebny Ivan Drábek.

Po roce 1948 jistou dobu probíhala likvidace PL z důvodu nástupu komunistického řádu, ve kterém duševní choroby „neexistovaly“.

Dnes zde pracuje 750 zaměstnanců.

Aby lidé za zdí pochopili, že dnes jsou pacienti v Psychiatrické léčebně intenzivně léčeni a také propouštěni a tudíž se nejedná o blázinec, který se stává doživotním útočištěm lidí neschopných se zařadit do společnosti, uspořádal PL také v rámci svého výročí **Dny otevřených dveří**. Veřejnost se tak od 17. do 19. května mohla více dovědět o životě za zdmi Psychiatrické léčebny či o rodinné terapii. Rodinná terapie tedy aktivita, kterou již delší dobu uskutečňují lékaři Psychiatrické léčebny se svými pacienty a jejich rodinnými příslušníky, si klade za úkol poskytovat dostatek informací o duševních chorobách oběma stranám tak, aby jejich soužití bylo co nejméně komplikované. Je to

právě tato terapie, jenž svědčí o tom, že se léčebna otevírá i zdravým lidem a při léčení jejich blízkých s nimi spolupracuje. „Dny otevřených dveří dělají pracovníci PL také proto, aby lidé pochopili, že léčebna není blázinec“, potvrdil ekonomický náměstek léčebny ing. Arnošt Graca na tiskové konferenci 19. května v prostorách kulturního domu Psychiatrické léčebny. Ta se v současné době stále více přibližuje klasickému zdravotnímu zařízení nemocničního typu. Rodiny se však stále často stydí přiznat, že jejich příbuzný je zde hospitalizován, i toto se snaží vedení léčebny změnit. Co je však podle ředitele PL MUDr. Ivana Drábka závažnější, je zneužívání této instituce lidmi, kteří ji považují za dobrou úschovnu svých nepohodlných příbuzných. Často se tak děje, když na příklad odjíždí rodina na zahraniční dovolenou. Tyto případy jsou velmi smutné a alarmující, protože takové situace nastávají podle ředitele téměř obden. Na druhé straně se však podle vedení PL spolupráce s příbuznými zlepšuje.

Další akcí spadající do oslav 110. výročí vzniku Psychiatrické léčebny byla **celostátní konference Psychiatrické sekce České asociace sester**. Sjelo se zde zhruba 90 sester z Prahy, Mladé Boleslavi, Šternberku, Přerova a dalších měst. V programu jednání se například diskutovalo o standardech ošetrovatelské péče a ošetrovatelského procesu v psychiatrii a uskutečnila se prohlídka opavské léčebny. Akce trvala dva dny.

Již potřetí proběhla v Opavě celorepubliková akce pod názvem **Týden duševního zdraví**. Akce, konající se mezi 20. - 26. zářím, do níž se zapojily Psychiatrická léčebna, Marianum a Charita, měla své centrum v Čajovně Bludný

kámen, kde byla k vidění výstavka prací a výrobků z těchto tří zařízení. S cílem, co nejvíce informovat širokou veřejnost o problematice duševně nemocných a o aktivitách organizací, které působí v sociálně zdravotní oblasti s připomínkou, že „nikdo není chráněn před duševní poruchou a kdokoliv se může dostat s ní do kontaktu“, probíhaly od pondělí do pátku v čajovně série přednášek a besed týkající se např. alkoholu, drog či sexu.

V pondělí zahajoval svou přednáškou ředitel PL MUDr. I. Drábek a to o historii léčebny.

O normalitě v sexu a ve stáří pohovořili v následujících dvou dnech MUDr. Quido Kumpol a MUDr. Milan Vilč. Ve čtvrtek přednášeli o psychózách doktoři Taraba, Hanušková, Drábková, Hlavinka a Perez. Týden duševního zdraví ukončil MUDr. Libor Chvíla povídáním na téma Alkohol, drogy a společnost.

V průběhu celé akce byly veřejnosti také zpřístupněny Charitní Rehabilitační dílny pro duševně nemocné na Březinově ulici, denní stacionář pro seniory v charitním klubu svaté Anežky v Masarykově ulici a prostory Psychiatrické léčebny, kde v prostorách kulturního domu probíhaly hudební vystoupení. Nechyběly ani sportovní utkání ve sportovním areálu PL.

Zájem návštěvníků však nenaplnil očekávání organizátorů. Vyjímkou byl areál Marianu, kde se během jednoho dne vystřídalo až tři sta návštěvníků. Příčinu malé návštěvnosti Psychiatrické léčebny viděl její ředitel v malé publicitě o celé akci, ale především v tom, že lidé cítí jakýsi ostych před tímto zařízením.

Na sedmidenní **družební návštěvu Psychiatrické léčebny** přijela francouzská delegace z Mousfavet - Avignon.

Jak vlastně tato spolupráce začala? Díky iniciativě PhDr. Ivana Galuszky se MUDr. Petr Taraba dozvěděl o vzniku České sekce mezinárodní frankofonní psychiatrické federace pod vedením MUDres. Cimického, Maršalka a Hanela. Na II. Česko-francouzském kolokviu v Praze v květnu 1994 pořádaném z francouzské strany pod záštitou ministryně zdravotnictví, ministra zahraničních věcí a velvyslance Francouzské republiky, z české strany pak pod záštitou ministra zdravotnictví, rektora Karlovy univerzity a primátora Hl. města Prahy, došlo k prvnímu setkání delegace z opavské PL (MUDr. Hlavinka, MUDr. Dobrá, MUDr. Taraba) s francouzskými kolegy.

V roce 1995 absolvoval PhDr. Galuszka s MUDr. Hlavinkou stáž v Centre Hospitalier de Montavet. O rok později tam také na stáž odjel MUDr. Taraba společně s jednou sociální pracovnící. Byli přijati primářem Jeanem Paulem Bossuatem a jeho týmem, kteří je postupně seznámili s celým sektorem. Stážisté tak mohli vidět dobře propracovaný sektorový systém, vertikálně dobře propojený - do domova až po centrální ústav a dobře propracovaný resocializační a neintegrační program pro psychotické pacienty, což je také problematika, na které pracuje v opavské PL MUDr. Taraba.

Oboustranný zájem pak vedl k realizaci nabídky o spolupráci. V roce 1997 přijela delegace z Cente hospitalier de Montfavet pod vedením primáře Jean Paul Bossuata a zástupce ředitele Lamany do Opavy a došlo k uzavření

smlouvy. Tímto aktem obě psychiatrická zařízení začala novou etapu spolupráce.

V roce 1998 jela delegace z Opavy do Centre hospitalier a letos od 22. - 28. června přijela francouzská výprava do Opavy. Jejich program obsahoval nejen prohlídku celého zařízení PL, seznámení se s jejím chodem a režimem, ale také prohlídku města i místního pivovaru, kulturní představení či absolvování vodoléčby.

10. listopadu uspořádala PL v Ústavu Marianum **Den komplexních přístupů u mentálně postižených** - celodenní seminář.

Již více než rok nemohli pacienti využívat **bazén** na dětském oddělení v Psychiatrické léčebně, protože se nachází v havarijním stavu a na jeho opravu chybí peníze. Bazén byl využíván k rehabilitačním a relaxačním programům zvláště pro děti s lehkou mozkovou dysfunkcí, protože se pobytem ve vodě ztišili před spaním. I když se zařízení hojně využívalo, zdravotní pojišťovna tuto opravu neuhradila, jelikož se jedná o nadstandardní část léčby. Patrně bude nutné oslovit sponzory.

Zdravotnická záchranná služba Opava

Zdravotnická záchranná služba Opava je spolu s Hasičským záchranným sborem okresu Opava a Policií ČR základním článkem Integrovaného záchranného systému okresu Opava a v rámci resortu zdravotnictví na území okresu Opava je významnou organizací prvního kontaktu s pacientem a současně klíčovým koordinačním článkem mezi

zdravotnickými zařízeními, zejména při mimořádných událostech.

Zdravotnická záchranná služba Opava má v okrese Opava pracoviště v Opavě, v Hlučíně a ve Vítkově s těmito službami: výjezdové skupiny rychlé lékařské pomoci a rychlé zdravotnické pomoci, lékařské služby první pomoci, zdravotnické operační středisko, doprava raněných, nemocných a rodiček a útvar krizového managementu.

ZZSO disponovala k 31. 12. 1999 celkem 49 vozidly a z toho bylo 40 sanitních vozidel. Dále pokračovala v průběhu roku 1999 v budování organizační struktury. V oblasti neodkladné péče provozovala 4 výjezdové skupiny RLP, 3 výjezdové skupiny RZP a 1 výjezdovou skupinu setkávacího systému (RLP - RV), které jsou ve spádovém území okresu Opava dislokovány na 1 výjezdovou skupinu RLP Opava (dislokovaná v provizorní budově ZZSO), 1 výjezdovou skupinu RLP Opava (dislokovaná v areálu Ostroj a.s.) na ul. Těšínské a 2 výjezdové skupiny RZP (dislokované v provizorní budově ZZSO).

Rychlá lékařská pomoc, Rychlá záchranná pomoc a Výjezdová skupina setkávacího systému zasáhli v tomto roce celkem v 8 048 případech.

ZZS přepravila za tento rok 58 935 pacientů.

Lékařská služba ošetřila v ordinaci 23 366 pacientů, na návštěvě 6 849 pacientů, z toho 11 339 dětí.

Zdravotnická záchranná služba provozuje od 10. 1. 1994 jako samostatné nákladové středisko **Protialkoholní záchytnou stanicí** dislokovanou v PL Opava. Letos zde bylo ošetřeno celkem 848 pacientů a provedeno 291 odběrů krve.

S prohlubujícími se společenskými problémy roste také množství společenských nemocí. Zvláště v poslední době se silněji projevil také trend tzv. **chorobného špitálství**, kdy někteří lidé utíkají před problémy do alkoholického opojení a představ o svém velmi špatném zdravotním stavu. Na záchytné stanici tak stále častěji končí lidé v pracovní neschopnosti. „Takový jedinec je například schopen opavskou záchytku opustit v deset dopoledne a ve třináct hodin navštívit internu v Prostějově s tím, že má žaludeční vředy“, uvedla v regionálním tisku MUDr. Stanislava Vítková. Sama pracuje na stanici již nějakou dobu a ví velmi dobře, jak je s některými pacienty těžké pořízení. Mnohdy musí pomáhat policejní hlídka, nebo přivolaná městská policie, zvláště pokud se jedná o nevladatelné pacienty, takže pár silných rukou by se každopádně hodil.

I v tomto roce pocítovala záchytná stanice problém **nedostatečného kamerového systému**. Do pokoje, kde kamera není, totiž není možné pacienta umístit, zvláště pokud je ve velmi špatném psychickém či zdravotním stavu.

Letos získala Opavská záchraná služba další specifikum - svou činnost zde zahájila lékařská služba **první pomoci pro děti**. V praxi to znamenalo, že k dětským pacientům v Opavě již nevyjížděli lékaři erudovaní pro dospělé pacienty. Tato služba pokryla dobu, kdy jsou obvodní dětské ordinace zavřeny. Změnu si podle slov dětské lékařky Elišky Křivské vynutili především lékaři dospělých pacientů. Většina pediatrů však nebyla příliš nadšena touto úpravou své pracovní doby, nicméně v květnu bylo vše teprve na začátku.

Nová služba se platí formou pojištění, zbytek financuje zřizovatel, tedy Okresní úřad v Opavě. Lékařská služba první

pomoci slouží i obyvatelům v okolí Opavy, přičemž města Vítkov a Hlučín si pohotovost zajišťují sami.

Po dvanácti letech se Zdravotní záchranná služba konečně přestěhovala do nedávno dokončené a zcela **nové budovy** v areálu Státní slezské nemocnice. Slavnostní páska byla přestřižena v úterý 21. září.

V novém objektu, u něhož se počítalo také s přistávací plochou pro vrtulníky, která je díky svému provozu jediná v okrese Opava, je dostatek místa pro všechny zaměstnance, kteří se dříve museli dříve tísnit v unimobuňkách, dnes již prohnilých a s děravou střechou.

Při slavnostním otevření seznámil ředitel ZZS všechny přítomné s vnitřním uspořádáním nové budovy. V přízemí se nachází jedenáct stání pro sanitní vozy včetně umývárny a příručních skladů.

Ve východní části prvního patra sousedí administrativní část s útvarem krizového managementu, uprostřed sídlí operační středisko a zasedací místnost. V západní části jsou vymezeny prostory pro pracovníky rychlé lékařské pomoci, řidiče a další personál.

Jak uvedl ředitel ZZS ing. Miroslav Janečka počítá se po roce 2000 také se vznikem Okresního zdravotnického operačního střediska - dispečinku, který má plnit svou úlohu hlavně v krizových situacích a při organizování a koordinaci přednemocniční neodkladné péče v okrese Opava a také mimo něj.

K objektu vede účelová komunikace, navazující na Sluneční ulici, která bude využívána výhradně pro výjezd a vjezd vozidel ZZS bez pacientů. Sanitní vozidla s pacienty

vjíždějí do areálu Státní slezské nemocnice jako dosud hlavním vchodem z Rybovy ulice.

Budova působí velmi příjemně a moderně.

„Dostalovy dny“, neboli odborný lékařský kongres proběhl v Opavě ve dnech 30. a 31. září za podpory Záchrané služby Opava a Fakultní nemocnice v Ostravě. Lékaři se zabývali problematikou záchranných lékařských sborů. Do Opavy přijely přibližně dvě stovky delegátů z celé České republiky i ze světa.

Česká lékařská komora

V okresním sdružení ČLK bylo letos **registrováno** 566 členů, z toho bylo 252 privátních lékařů a 218 lékařů v zaměstnaneckém poměru, nově se zaregistrovalo 12 absolventů lékařských fakult a 4 lékaři se přeregistrovali do jiných regionů. Uskutečnilo se 7 schůzí představenstva okresního sdružení ČLK, kde se mimo jiné projednávali žádosti o licence z oboru, kterých bylo podáno 28 a schváleno a vydáno 27. Proběhlo 31 výběrových řízení na zdravotnická zařízení na OkÚ v Opavě.

6. a 7. listopadu loňského roku se konal **9. řádný sjezd delegátů ČLK** v Hradci Králové.

V rámci kontinuálního vzdělávání pod záštitou Purkyňovy společnosti proběhly **31. Jarní a Podzimní opavské lékařské dny** s tematikou interních oborů a oborů komplementu, Celostátní konference s mezinárodní účastí ke 110. výročí otevření Psychiatrické léčebny v Opavě, Odborný Psychiatrický seminář se zaměřením na problematiku AT, na počest 110. výročí založení PL v Opavě - pořádaný primářem MUDr. Chvílou, seminář na téma Mezioborová

problematika v dermatovenerologii, Meziregionální seminář s mezinárodní účastí v rámci aktivit Internacional akademie of pathology, který organizovalo oddělení patologie SSN. Zdravotnická záchranná služba v Opavě uspořádala celostátní sjezd - 6. Dostálovy dny. Spolek lékařů ČLS JEP, a místní organizace Sdružení praktických lékařů ČR se podíleli na 22 dalších vzdělávacích akcích.

Někteří lékaři se také zúčastnili mezinárodních kongresů v zahraničí.

Síť zdravotnických zařízení se v našem regionu stabilizovala. Proto ČLK vyvolala jednání s představiteli státní správy okresu a VZP o neracionálnosti plošných výběrových řízení.

Předsednictvo pracovalo ve složení (abecedně bez titulů) Cvek, Dvořák, Hrdličková, Chvíla, Chudoba, Kamrádek, Kišš, Křivská, Palas, Sobotka, Zvolský, Maschke - odstoupil ze zdravotních důvodů.

Členy Čestné rady byli Dluhoš, Hartmannová, Gebauer, Klíma, předsedou Dobeš. V Revizní komisi pracovali po celé období MUDr. Heinz jako předseda, dále lékaři Horkel, Petkov, Sedláček a Sedláčková.

Ve smluvních vztazích se zdravotními pojišťovkami došlo k přechodu k paušálním a kapitačním platbám.

Kojenecký ústav se stal opět samostatným subjektem.

Bylo dostavěno okresní středisko zdravotnické záchranné služby s heliportem a možností nočního přistávání.

Vedle Okresního sdružení lékařů v Opavě je v našem okrese zastoupena i Česká stomatologická komora, oblastní sdružení s 137 členy, z toho 108 privátními lékaři a 17 lékaři zaměstnanci.

Kojenecký ústav

Kojenecký ústav v Opavě se od 1. 1. 1999 stal **samostatným subjektem**, řízeným a financovaným Okresním úřadem Opava. „Spojení s nemocnicí, které trvalo přes dva roky, nemělo logické opodstatnění, navíc za situace, kdy Státní Slezská nemocnice usiluje o ekonomickou stabilitu, bylo i nešťastné z hlediska financování Kojeneckého ústavu“, řekl náměstek SSN MUDr. Milan Cvek.

Ředitelkou ústavu byla jmenována až dosud vedoucí lékařka dětského oddělení nemocnice MUDr. Zdeňka Ossadníková.

Díky povodni získal kojenecký ústav **sponzorské dary** v hodnotě téměř sedmi milionů korun, což umožnilo generální opravu budov a výstavbu výtahu.

Nový rok přinesl Kojeneckému ústavu kromě **organizačních změn** také velké obdarování. Pod heslem Dětský den v kojeneckých ústavech po celý rok zprostředkovávala pražská reklamní agentura Yard production spolu s rádiovou sítí Radio Net a časopisem Betyňka každého prvního v měsíci od dubna 1997 pomoc všem kojeneckým ústavům v republice. Na Opavu se dostalo loni v únoru a letos v lednu. Děti dostaly mléčné a ovesné kaše Milupy, kosmetiku Amiga, Pribináčky a jednorázové plenkové kalhotky Fixies. Dopravu dárků zdarma zajistila autopůjčovna Charouz Rent Car.

Počátkem února **předala opavská malířka Irena Stanislavová** kojeneckému ústavu dvanáct svých akvarelů, které podle ředitelky ústavu Z. Ossadníkové pomohou dětem při léčbě a výchově. Poprvé se malířka ozvala po povodních,

kdy chtěla dětem zútulnit prostředí, ve kterém žijí. Vedení ústavu P. Stanislavové 24. února v prostorách ústavu veřejně poděkovalo.

10. července **zemřel bývalý dlouholetý ředitel Kojeneckého ústavu v Opavě MUDr. Augustin Hajduk.** Svou práci na postu ředitele vykonával až do svého odchodu do důchodu v roce 1985.

V roce 1999 bylo do Kojeneckého ústavu **přijato** na oddělení pro „sociální sirotky“ 36 dětí a 34 dětí předáno zpět do rodiny (z toho 13 do náhradních rodin - 13 adopcí, 1 do pěstounské péče).

Do **rehabilitačního stacionáře**, kde jsou dětem poskytovány masáže, orofaciální stimulace, akupresura, vodoléčba, hippoterapie - léčba jízdou na koni, canisterapie - léčba kontaktem se psem, bylo přijato celkem 38 dětí. V ambulantní rehabilitační péči je 168 dětí.

Mimo tyto aktivity jsou v Kojeneckém ústavu poskytována **krizová lůžka** pro děti ve věku 0 - 18, vyžadující okamžitou pomoc. Matky zde mohou „utajovaně“ porodit děti, které chtějí dát k adopci.

Pečuje se tu také o děti a jejich nezletilé matky s nařízenou ústavní výchovou a radí se rodinám s dětmi v náhradní rodinné péči.

Hlavním cílem Kojeneckého ústavu je děti, za co nezbytně nejkratší dobu strávenou v ústavu, vrátit do své původní rodiny nebo k nalezení nových láskyplných rodičů, pokud se dítěte pokrevní rodiče zřekli, protože život a výchovu dítěte v rodině považují pracovníci ústavu za nejlepší způsob, jak dítěti pomoci. V tomto úsilí je Kojenecký ústav velmi úspěšný. Jako jediný v celé republice

je schopný dětem (i romským) najít jejich rodinu. Na základě těchto pracovních výsledků byl v roce 1999 uspořádán týdenní mezinárodní pracovní seminář v Dánsku, kde byly mimo jiné prezentovány výsledky i opavského ústavu.

Okresní hygienická stanice

Mnoho kuřáků se již pokusilo přestat kouřit, ale není v jejich silách s tímto zlovykem přestat, jedna z možností je, že se obrátí na profesionála. V Opavě takto začala při Okresní hygienické stanici fungovat od ledna **Poradna pro odvykání kouření** na Sušilově ulici s otvírací dobou každý čtvrtek od 14 do 15 hodin. Součástí programu odvykání je nejen pohovor s klientem, ale také konkrétní pomoc v podobě prostředku napomáhajícím odvykání kouření. Podle MUDr. Hany Ševčíkové z poradny musí udělat první krok klient a zcela sám se rozhodnout přestat kouřit.

2. února zahájilo oddělení zdravotní výchovy Okresní hygienické stanice v Opavě **kurz snižování nadváhy**.

4. listopadu proběhl v Odborovém klubu Ostroje, Na Rybníčku **Den zdraví**, pořádaný již popáté opavskou Okresní hygienickou stanicí.

Největší zájem projevili návštěvníci o bezplatné vyšetření cholesterolu v krvi a krevního cukru. Přítomní lékaři a zástupci zdravotních firem zcela bezplatně poradili v oblasti zdravé výživy. Protikuřácká poradna nabízela alternativy, jak přestat s kouřením. Lidé měli také jedinečnou možnost přinést vodu ze své studně a nechat ji odborně proměřit na množství dusičnanů a dusitanů. Zájem byl opravdu velký, informovat se přišlo přibližně čtyři sta lidí. Někteří z nich by uvítali podobné akce i vícekrát za rok.

Zajímavosti

V lednu navštívil Opavu **biotronik Tomáš Pfeifer**. Jeho přednáška uspořádaná „duchovní univerzitou bytí“ byla spojena s biotronickou léčbou. Jak T. Pfeifer uvedl, přišel se Opavanům pouze představit, ale neloučí se s nimi, jeho slova dokládal celý cyklus přednášek v tomto roce v Opavě.

V únoru se do Opavy dostal pro některé dlouho očekávaný „zázračný lék“ na mužskou impotenci **Viagra**. Některé lékárny zaznamenaly první poptávku již několik týdnů před jejím uvedením na místní trh. Sexuolog MUDr. Břetislav Stach zájem pacientů trpících impotencí potvrdil, ale zároveň upozornil i na to, že Viagru chtějí zkusit i ti, kteří ji nepotřebují, jen chtějí být pouze lepší, než jsou. Lék, který je možné získat pouze na lékařský předpis, ovšem nemusí být od odborného lékaře, si musí zájemci hradit sami.

Naopak velmi nepříjemně zasáhla na začátku února do života Opavanů **chřipková epidemie**. Bylo uzavřeno čtrnáct škol a došlo i na zákaz návštěv v nemocnicích. Chřipkové prázdniny začaly od 2. února, v Opavě - Vávrovicích zaznamenali vůbec největší nemocnost žáků, přes padesát procent.

Zcela zvláštní zážitek zažili návštěvníci zážitkového **semináře holotropního dýchání** jako jedné z metod transpersonální psychologie.

Otec metody holotropního dýchání psychiatr MUDr. Stanislav Grof zahájil svůj výzkum v 60. letech v Československu. Vzhledem k tehdejším podmínkám se však rozhodl pokračovat ve svém výzkumu v USA. V následujících pětatřiceti letech se mu podařilo vypracovat metodu

holotropního dýchání fungující na principu zrychleného dýchání a evokativní hudby, které navozují zmíněný stav vědomí. Tyto stavy pak otevírají člověku přístup ke všem rovinám lidských zážitků, umožňují poznávat kořeny lidského neproduktivního chování, potlačovaných energií a emocí, které jsou v tomto procesu uvolňovány. Tolik odborné příručky.

Semináře holotropního dýchání mohli Opavané využít již před dvěma lety, ale neprojevíli příliš velkou důvěru.

„Pes lékařem lidské duše aneb canisterapie“ je kniha Lenky Galajdové, zakladatelky a propagátorky **canisterapie** u nás, tedy léčby s pomocí zvířat, konkrétně psů. Dosud jediné canisterapeutické centrum v naší republice funguje v Praze. Nicméně i v Opavě proběhlo v březnu díky iniciativy Alice Peterkové k setkání lidí, zabývajících se touto léčebnou metodou, s místními zájemci. Vítání byli především zástupci ústavů sociální péče, protože kontaktem postiženého dítěte se psem navazuje dítě citový vztah a uspokojuje v hlazení a dotycích svou potřebu něžnosti.

Nejen psi, ale i jejich průvodci musí projít speciálními zkušebními testy. Majitelé psů jsou podrobeni psychologickým testům.

Štěstí v neštěstí potkalo **opavského lékaře a horolezce Ivo Románka**, když jej společně s šesti členy horolezecké výpravy na 6 768 metrů vysoké hoře Huascarán v Peru zasypala lavina. Tábor byl doslova smeten, zemřeli dva členové expedice z Mexika a Peru. Pohroma je přepadla zrovna, když spali, takže nemohli nic dělat. „Celá oblast těchto hor je tektonicky mladá a uvnitř země probíhají geologické pochody. Nikdo předem nemůže odhadnout, kdy se hora otřese a sesype ze sebe to, co je tam navíc“, řekl

krnovský horolezec Ivan Foltýn. Rodina Ivo Románka, kolegové i jeho pacienti si hluboce odechli, když zjistili, že je v pořádku a situaci zvládne.

V červenci 24. - 29. se Opava stala místem konání **Mezinárodní esperantské lékařské a farmaceutické konference (IMEK 1999)**. Lékaři a farmaceuti, které spojuje esperanto, se v České republice sešli vůbec poprvé, a to pod záštitou opavského primátora Jana Mrázka a za podpory některých opavských firem. „Město Opava a jeho Esperantský klub byli vybráni jako organizátoři na Světovém esperantském kongresu v roce 1998 v Montpellire ve Francii“, uvedla v rozhovoru pro místní tisk jedna z organizátorek akce MUDr. Eva Kopečná.

Dalšími koordinátory akce se staly Světová lékařská esperantská asociace, Český esperantský svaz, Mezinárodní institut preventivní medicíny v Tokiu a Centrum preventivní medicíny v Krakově. Setkání proběhlo v prostorách Domova mládeže Hotelové školy na Alšově ulici. Na téma Základní zdravotní péče a pracovní lékařství přednášelo a diskutovalo kolem padesáti odborníků z dvanácti zemí světa, mimo jiné také z Japonska a Brazílie. Součástí byly také praktické ukázky tzv. Yumeiho terapie, která je zaměřena na léčbu bolestivých svalových napětí, na nápravu deformací páteře a nemoci kyčlí a spojuje v sobě tři léčebné techniky: masáže, chiropraktiky a akupresury. V rámci programu navštívili účastníci také Psychiatrické léčebny v Opavě, Lázních Jeseník, Karlově Studánce a Balneologické a rehabilitační centrum v Klimkovicích.

Zcela poprvé mohli zákazníci v Opavě využít novou léčebnou metodu tzv. Lasocare, nebo - li první **laserem**

aplikovanou kosmetiku. Jde o gel, obsahující laktoferin a lakto-peroxidázu. Laktoferin má schopnost předat pohlcenou světelnou energii laktoperoxidazi, která pak rozštěpí molekulu glukózy za vzniku kyslíku a vody. Jedna část kyslíku se absorbuje, druhá okysličuje povrch kůže. Druhá schopnost laktoferinu lpí v jeho pohlcování iontů železa, čímž dojde k vyčištění pleti. Léčba nejen vyhlazuje vrásky, okysličuje a čistí pleť, ale také léčí akné, opary, popáleniny, jizvy, plísňě nehtového lůžka atd. Minuta laseru stojí 5 korun a jedno sezení trvá 8 minut. Alena Bodnárová z kosmetického studia ABM na Nákladní ulici 41, kde se tato metoda začala aplikovat, potvrdila, že na ženy působí velmi příznivě.

16. září - tedy **Světový den lékáren** si poprvé připomněli také lékárníci v naší republice. Na příklad v lékárně na Ostrožné ulici si mohli zákazníci nechat v tento den změřit krevní tlak, v jiných lékárnách zase mohli získat letáky o tom, jak správně skladovat léky nebo kterých kombinací léků se vyvarovat. Podle PharmDr. Marie Zajícové, zástupkyně vedoucí lékárny na Ostrožné ulici, je hlavním cílem těchto akcí lékárny více zviditelnit, jelikož toto zařízení není obchod a pacient si nevybírání, co si zde koupí. V poslední době totiž na sebe lékárny upozornily dosti nezvyklým jevem, a to rozdílnými cenami stejných léků, což zneklidnilo také členy České lékařské komory. „Léky jsou zbožím zvláštního charakteru, jehož spotřebu jen málokdo určuje a tedy ovlivňuje zákazník, takže v případě léků nelze automaticky uplatňovat tržní mechanismy. Cenu léčiv si neurčuje lékárna, ale je výsledkem značně složitého výpočtu podle vzorce cenové regulace, předepsaného ministerstvem financí. V praxi to znamená, že cena léčiv kolísá, zatímco úhrady zdravotních

pojišťoven zůstávají stejné. Výsledkem je pak různá výše doplatku, kterou pacient musí uhradit“, vysvětlil nastalou situaci tiskový mluvčí ČLK dr. Jan Horáček.

Peníze letos hýbaly i ordinacemi soukromých lékařů. Na dveřích některých z těchto ordinací se začaly objevovat letáky, žádající pacienty o dobrovolný příspěvek na jejich provoz. V čem spočíval problém? MUDr. Jiří Zvolský, privátní gynekolog poukazoval především na starý zálohový systém plateb, a i tyto platby byly kráceny. Navíc gynekologie je obor náročný na přístrojové vybavení, proto se pacientky mohly letos setkat s žádostmi o finanční příspěvek především na dveřích těchto ordinací. Jednalo se převážně o částku 300 Kč na jeden rok. Dr. Zvolský vidí změnu k lepšímu např. v zavedení kapitální platby, což je platba na hlavu každého pacienta.

Peněz, tentokrát však výše mezd, se také týkala **stávka lékařů** 6. října v Praze. Lékařský odborový svaz totiž trval na tom, aby měsíční plat lékařů činil 37 tisíc Kč. Místopředseda Lékařského odborového klubu v Opavě však neočekával příliš velké změny z důvodu nedostatku financí ve státní pokladně. Do Prahy nakonec odjel autobus z třiceti zdravotníků. Ostatní lékaři nemocnice sloužili na odděleních a někteří si vzali dovolenou. Stávka nakonec měla spíše symbolický ráz.

Sociální péče

Azylový dům Samaritán

„Je těžké přesně říci, kolik je v Opavě bezdomovců. Je to jako spočítat hejno pohybujících se rybek v akváriu“, říká Antonín Plachý ředitel Azylového domu Samaritán v Opavě a dodal, že zde existuje skupina bezdomovců, kteří jsou s azylovým domem v kontaktu. Dále lidé, kteří žijí sami jak se říká na vlastní pěst, ale také skupina lidí, jenž mohou o domov kdykoliv přijít. Jsou různé důvody, proč lidé přicházejí o své domovy. Jeden se rozvádí nebo má závažné rodinné problémy, druhý přišel o byt během povodní, třetí ztratil práci a následně i bydlení atd. Pan Plachý lituje toho, že nemůže pomoci všem, zvláště letos si ztěžoval na katastrofální situaci přeplněného azylového domu.

Zvláště v mrazech se dveře azylového domu netrhnou. Část bezdomovců se zde může ubytovat, nad rámec kapacity ubytování se zde mohou lidé bez domova najíst a přespat. V letošním roce se v Azylovém domě ubytovalo 58 klientů - mužů, pěti ženám a sedmi mužům byly poskytnuty tzv. krizové lůžka. Noclehárnu využilo 138 mužů.

Ředitel azylového domu Samaritán neposkytoval pouze domov pro sociálně slabé občany, ale také se účastnil nebo přímo organizoval akce věnující se sociální tematice. Hned na začátku roku, 15. února, došlo k setkání osobností věnujících se sociální péči nejen v Opavě. Mezi účastníky

setkání byla ředitelka Oblastní charity v Opavě Anna Ekslerová, ředitel Diecézní charity v Ostravě Jiří Hořinek, člen Rady pro nestátní neziskové organizace při Úřadu vlády Milan Lipner, samozřejmě p. Plachý a další.

Akce nesla název „**Dny nezávislého sektoru**“ - tedy nevládních nevýdělečných organizací. Diskutovalo se především o financování sociálních projektů. Letos poprvé dostaly neziskové nestátní organizace, které na ministerstvu práce a sociálních věcí předložily svůj projekt, už v únoru 15% loňské dotace. Běžně byly totiž peníze přiděleny až po půl roce. „Dotační politika je neudržitelná“, řekl ředitel Plachý, „navíc v současné době je prioritou ministerstva práce a sociálních věcí prevence kriminality a protidrogová prevence. Na tyto aktivity by mělo podle našeho názoru přispívat jedno ministerstvo, a to ministerstvo vnitra.“ Z jeho slov také vyplynulo, že tyto problémy by měl řešit nový zákon o sociální pomoci a velkou výhodou bylo, že nestátní nevýrobní organizace se na jeho tvorbě mohly poprvé v historii ČR podílet. Hlavní změna nastane při zavádění nových sociálních služeb, které si budou muset vyžádat potřebnou akreditaci.

Účastníci hovořili také o nutnosti transformace sociálních služeb, které se podle jejich názoru musí více přiblížit lidem. Zvláště vyzdvihli problém domovů důchodců, které jak řekl Lipner připomínají spíše továrny na umírání, proto chtějí v budoucnu domovy důchodců zrušit. V současné době by však měly vedle domovů důchodců existovat i malé stacionáře, ať si pak lidé vyberou.

Nový zákon o sociální pomoci se stal opět hlavním bodem diskuse na semináři, konajícím se 4. března, na závěr výjezdního setkání poslanců a zároveň členů parlamentního

výboru pro sociální politiku s představiteli organizací sociální péče. Seminári předcházela návštěva některých sociálních zařízení. Nejdříve navštívili rehabilitační středisko v Hrabyni, poté Azylový dům, chráněné dílny Oblastní Charity, ale nejzajímavější dojmy si odnesli z alternativního statku u Strahovic, kde žijí a hospodaří klienti opavského Azylového domu. Téměř stoletou budovu obývali v tomto roce čtyři klienti. Náplní jejich práce byla péče o statek a výpomoc v obci Strahovice např. při úklidu lesa, sběru brambor. Chodili za nimi i starší lidé a prosili je o pomoc při těžké práci. Práci na statku si klienti rozšířili ještě o chov domácích zvířat, kterých je poměrně slušný počet. Jedná se o několik prasat, králíků a více než půl stovku slepic. Poslanec takto realizovaná myšlenka příjemně překvapila.

Méně úspěšně proběhl již výše zmíněný seminář. Diskuse, jak se píše v regionálním tisku, týkající se především nového zákona a s tím spojený záměr vyplácení peněz již ne instituci, ale přímo klientovi, vedla k jasnému cíli dozvědět se od poslanců jasnou a přehlednou formulaci zákona. Tázající však byli zklamáni. Poslanci se od této věci distancovali a doporučili se obrátit přímo na vládu.

Následně se rozpoutala mezi poslancem M. Cabrnchem (ODS) a Zdeňkem Škromachem (ČSSD) „tahanice“ o politickou zodpovědnost za zákon o Národním plánu zaměstnanosti. Situaci nakonec zachraňoval Petr Lipner, když Výbor pro sociální politiku a zdravotnictví pochválil a nazval jej vzorem pro ostatní výbory.

Poslanec Škromach zase naoplátku vyzdvihl zejména činnost Azylového domu Samaritán a snahu neposkytovat

pouze ubytování, ale také řešit s klienty problém jejich budoucnosti.

Skupinu poslanců doprovázeli na jejich cestě po regionu také Jarmila Neumannová, členka profesní komory sociálních pracovníků a Milena Černá, ředitelka Výboru dobré vůle Nadace Olgy Havlové.

Právě Výbor dobré vůle - Nadace Olgy Havlové v roce 10. výročí svého založení, tedy v roce 1999, **udělil stříbrnou medaili řediteli azylového domu Samaritán Antonínu Plachému.** Stalo se tak 22. května v prostorách Španělského sálu na Pražském hradě za přítomnosti prezidenta Václava Havla a jeho manželky.

Jednalo se o první medaili za práci s bezdomovci. Sám ředitel AD Plachý si ocenění velmi váží a je rád, že přišlo v době, kdy se hledají nové cesty pro azylový dům.

Velmi ho také potěšilo, že se předávání medailí mohla zúčastnit i jeho rodina, které vděčí za mnohé.

23. září 1999 navštívila azylový **dům delegace zástupců věznic z německého Hamelnu**, vedená jejím ředitelem Hansjürgenem Egerem. Hlavním cílem jejich návštěvy se však stala opavská věznice. Nejlepší dojem pak na ně udělalo nedávno zřízené specializované oddělení pro výkon trestu drogově závislých žen. Je zde však ještě mnoho, co by se dalo udělat a vylepšit ve vězeňské problematice např. adaptace vězňů v běžném životě po ukončení výkonu trestu. Jedním z řešení je tzv. resocializační zařízení pro bývalé vězně. V současné době takové zařízení funguje v nedalekém Koblově. I ředitel Plachý měl co říci k této problematice, neboť s bývalými vězni pracují také azylové domy. Důležitý je také postoj veřejnosti, která se na existenci domů

pro propuštěné vězně dívá velmi kriticky a to nejen v Čechách, ale i v Německu. Delegáti i představitelé opavské věznice však hledí do budoucnosti optimisticky a věří, že se společnost časem přizpůsobí.

Ve dnech 6. - 8. listopadu se konal **seminář v rámci Mezinárodního roku seniorů**, organizovaný Azylovým domem Samaritán, OÚSS, Oblastní charitou Opava a sborem Českobratrské církve evangelické. Hlavním hostem se stal farář a ředitel Domova odpočinku v Krabčicích Mgr. Miroslav Erdinger.

Štědrý den se v Azylovém domě Samaritán slavil již 21. prosince. Zaměstnanci před večeří klienty obdarovali dárky. Jednalo se většinou o nějaké toaletní potřeby. Také azylanty si navzájem koupili drobné dárečky. Štědrovečerní večeře se nesla v duchu zamyšlení a vzpomínek na dětství a své rodiče. Většina z klientů byla „naměkko“. 24. prosince byl v azylovém domě podáván oběd pro potřebné. Přišlo asi čtyřicet osob.

Oblastní Charita Opava

Co bylo hlavní náplní Charity v roce 1999? Paní ředitelka RNDr. Anna Ekslerová odpověděla zcela jednoduše: „Naplnění výrazu „Charita = milosrdná láska k bližnímu.“ A jakým způsobem se naplňovalo toto poslání právě v Oblastní Charitě? Opět jednoduchá odpověď: „Směřováním k lůžku ochrnutého, za nezaměstnaným invalidou, k mrzutému stařečkovi, do romské neškoly, do dílny pro málo zručné, na linku důvěry, mezi obyčejné lidi na okraji společnosti.“

Oblastní charita v Opavě je **zařízení** římskokatolické církve s právní subjektivitou a působí na území opavských

farností. Je základní složkou Diecézní charity ostravsko-opavské. Jejím poradním orgánem je Rada Oblastní charity Opava skládající se ze tří členů.

Na **činnosti charity** se v roce 1999 podílelo celkem 87 zaměstnanců, 58 pravidelných a 374 příležitostných dobrovolníků a 237 klientů pro denní péči a 41 pro nepřetržitou péči.

Charita vyvíjí činnost v několika důležitých oblastech. První z nich je **ošetřovatelsko - pečovatelská služba** v rodinách. Tuto službu poskytuje již osmý rok s komplexní zdravotnickou, pečovatelskou i duchovní péčí v domácnostech na území Opavy a přidružených obcích.

Počet klientů oproti loňskému roku výrazně vzrostl a to na 148 zájemců. Pracovnice této služby, školící se pravidelně v seminářích a kurzech v Brně, absolvovaly letos 38 205 návštěv. Většinou šlo o důchodce ve věku kolem 80 let.

Dalším střediskem pomoci se **staly rehabilitační dílny pro duševně nemocné a mentálně postižené**. Středisko sídlilo do začátku roku 1999 v areálu Ústavu sociální péče Marianum, protože ústav tyto prostory potřeboval pro své klienty, muselo se najít náhradní řešení. Přistoupilo se tedy k opravě staré stodoly při objektu Oblastní charity Opava na ulici Přemyslovců 26. A symbolicky 26. listopadu byly nové rehabilitační dílny otevřeny. Dům sv. Josefa, jak byl objekt nazván, poté co si vyžádal rekonstrukci topného systému, půdní vestavbu a adaptaci garáží, poskytl novým prostorem daleko větší možnosti. V patře byla instalována keramická a textilní dílna, kuchyňka a víceúčelová společenská místnost. Přízemí zaujímá stolařsko - dřevařská

dílna. Celá rekonstrukce přišla na 1,779 milionu korun. Tyto dílny plní úlohu denního stacionáře s psychosociální a ergoterapeutickou rehabilitací mladších invalidních důchodců, kteří jsou v ambulantní péči psychiatrů, a mentálně postižených. V tomto roce se zde rehabilitovalo 36 klientů. Pod dozorem vedoucího pana P. Rychty zde ještě pracují 2 odborní instruktoři a 4 dobrovolníci. Klienti v dílnách vyrábějí nejrůznější rukodělné předměty. Ti šikovnější pak mohou přejít do chráněných dílen, kde se pracuje za mzdu.

Chráněné dílny sv. Josefa pro lidi s tělesným postižením sídlí ve zbývající části domu sv. Josefa na ulici Přemyslovců 26. Dílny poskytují řádné zaměstnání lidem s různým zdravotním postižením, přednostně těžce zrakově a kombinovaně postiženým. Velice mě zaujala pracovní náplň zaměstnanců. Vyrábějí keramiku, šijí, ručně tkají, malují na hedvábí, v technické dílně pracují na drobných stolařských předmětech nebo v kartáčnictví, či pracují jako telefonisté nebo roznášejí poštu. V chráněných dílnách bylo v roce 1999 zaměstnáno celkem 26 klientů, o které se staralo 38 zaměstnanců pod vedením vedoucí střediska p. Soni Raškové. Z 38 pracujících bylo 28 dobrovolníků. Podle p. Raškové se dílny v první polovině roku potýkaly s nedostatkem zakázkové kompletační práce a s velkou nemocností, ale díky masivní a systematické propagaci kvalitních výrobků se postupně přece jen podařilo získat nové odběratele.

Navíc poté, co se během roku 1999 přestěhovaly chráněné dílny z Domova pro nevidomé do města, byl zaznamenán značný pokrok v rozvoji osobnosti a samostatnosti docházejících.

Od roku 2000 budou chráněná pracoviště plnit podmínky pro náhradní plnění dle **novelizace zákona o zaměstnanosti** č.1/91 st. podle par. 24 odstavec 3.

Od 1. ledna 1999 funguje v Domě sv. Josefa také **středisko masážních služeb**, které jsou poskytovány buď přímo v domácnostech klientů nebo ve středisku. Léčebné masáže klasické a regenerační, sportovní masáže, čínské tlakové masáže a akupresuru provádějí zrakově postižení. Díky jejich lépe vyvinutým hmatovým schopnostem byl o tuto službu poměrně velký zájem. Ve středisku je zaměstnán p. Pavel Veverka, vedoucí střediska, jeden kvalifikovaný masér a dva rehabilitační pracovníci. Koncem roku 1999 obdrželo středisko příspěvek 100 tisíc Kč od Úřadu práce na zřízení dalšího chráněného pracoviště pro hydromasáže a perličkové koupele.

Poněkud odlišného založení je **Klub sv. Anežky - denní stacionář pro seniory**. Do klubu dojíždějí senioři, jejichž věk se pohybuje od 67 do 98 let, ze svých domovů a zpátky domů jsou po ukončení denního programu opět dopraveni domů. Nejsou tak odtrženi od rodinného života i když potřebují dohled nebo odborné služby zdravotní sestry, pomoc při chůzi a sebeobsluhu. Ve stacionáři je klientům poskytována také psychoterapie, psychosociální rehabilitace a aktivizace např. oblíbená arteterapie a taneční terapie, ale také služby kadeřnice a pedikérky a možnost kondičního a dechového cvičení. Čas trávený v klubu je k radosti seniorů zpestřován různými kulturními a společenskými aktivitami z velké části připravené s pomocí dobrovolných spolupracovníků Charity a dětí z opavských mateřských a základních škol. Za rok 1999

navštívilo klub 27 seniorů, o které se staralo 6 zaměstnanců a celkem 119 dobrovolníků.

Mimo město Opavu, ve Vlastovičkách, ale také pod správou Oblastní charity, žijí v **Domě sv. Cyrila a Metoděje** naši zrakově postižení spoluobčané. Hlavním cílem zdejších zaměstnanců je vychovávat těžce zrakově postižené lidi v produktivním věku k samostatnosti. Jedná se o klienty bez vhodného rodinného zázemí a většinou s dalšími zdravotními potížemi. Každý jednotlivec podstupuje individuální rehabilitaci, jejíž součástí mohou být tyto úkony - prostorová orientace a samostatný pohyb, kompletní sebeobsluha, hmatové písmo, nácvik vlastnoručního podpisu, ovládání kompenzačních pomůcek, obsluha počítače s hlasovým výstupem, nácvik nejrůznějších pracovních činností, ergoterapie nebo obecné vedení k samostatnosti. Mnohdy jsou u klienta pokroky tak výrazné, že je schopen nastoupit do zaměstnání v chráněných dílnách Oblastní charity Opava.

Za největší úspěch považují zaměstnanci Domu sv. Cyrila a Metoděje, kteří tvoří pracovní kolektiv o 7 lidech společně s mladíkem na civilní službě a 98 dobrovolníky, úplné osamostatnění klientů a jejich odstěhování do vlastní fungující domácnosti. Z 22 klientů v roce 1999 se tři z nich osamostatnili.

Postižení žijí také velmi bohatým kulturním a sportovním životem. V tomto roce se mohli zúčastnit více než stovky akcí tohoto druhu. Patřily mezi ně koncerty, poslechové večery, posvícení, výcvik aerobiku a kalanetiky, vydávání vlastního časopisu, ale i účast na bohoslužbách, práce na zahradě, na PC apod.

Zcela odlišný způsob pomoci poskytuje tzv. Linka důvěry, Středisko vzájemné pomoci a Občanská poradna.

Charitní linka důvěry zahájila činnost v říjnu 1997 jako reakce na telefonáty a návštěvy lidí postižených povodněmi. Takto začala Linka fungovat ještě pod názvem Linka pomoci - povodeň. Dnes mají telefonáty již jiný obsah a tedy i jiný název - **Charitní linka**. Na čísle 21 06 12 se děti do patnácti let ptají na drogy, sexualitu, AIDS, svěřují se s rodinnou atmosférou, stěžují si na rozvody rodičů, fyzické tresty. Dospívající zase trápí partnerské hádky, rozchody, neshody s rodiči, drogy a strach ze zkoušek, u dospělých jsou to úzkostné pocity ze ztráty zaměstnání, z nefungujícího manželství, ze samoty a depresí. Občas se však najdou i malí provokatéři, kteří volají na linku za účelem pobavit se. Nicméně p. Dagmar Sližová, mluvčí Charity, toto jednání zcela neodsuzuje. Z jejich slov vyplývá, že i to je způsob jak si děti linku vyzkoušejí a pokud jsou brány vážně, vědí, kam se v případě skutečných problémů obrátit. Linku obsluhovali v roce 1999 tři interní pracovníci, kterým dále pomáhá osmnáct externistů - psychologů, psychiatrů, lékařů, pedagogů i kněží.

V lednu 1999 bylo volání na linku ještě bezplatné, od února z důvodu velké finanční náročnosti se již za telefonáty platilo, následkem toho poklesl počet telefonátů na Charitní linku. Největší frekvence telefonických hovorů byla mezi 13. a 22. hodinou, nejmenší mezi 1. a 7. hodinou ranní.

Na linku zavolalo v tomto roce celkem 2354 klientů.

Charitní linka důvěry v Opavě s nonstop provozem je dosud jediná v celém Opavsku, Bruntálsku a Jesenicku.

Středisko vzájemné pomoci letos opět pořádalo sbírky na humanitární účely. Největší z nich byly zaslány potřebným v podobě potravin, šatstva, obuvi, povlečení, peřin a hygienických potřeb do válkou poznamenaného Kosova a povodní postižené Ukrajiny. Vedoucí střediska Bc. Pavlína Hrbáčová se zaručila za to, že všechny finanční prostředky poskytnuté na určitý účel jsou vždy v plné výši odeslány na příslušná konta organizací, které zajišťují humanitární pomoc přímo v postižené oblasti. V roce 1999 se tak na cílených finančních sbírkách vybralo celkem 331 706,70 Kč zejména na Ukrajinu, Kosovo a Turecko.

Organizování sbírek na humanitární účely nejsou jedinou náplní Střediska vzájemné pomoci. Ve svém sídle v Jaktaři poskytuje na příklad přímou pomoc rodinám a jednotlivcům v Opavě, včetně sociálního šetření a jednání s úřady. Naléhavou první pomoc poskytuje příchozím sociální pracovnice v objektu Charity denně.

V tzv. šatníku, což je humanitární sklad sídlící také v Jaktaři, nabízí středisko ošacení všem lidem se špatným sociálním zázemím. Od letošního února se však ošacení vydává bezplatně pouze na základě předložení dokladu o sociální potřebnosti (například rozhodnutí o doplatku do životního minima vydané magistrátem). Provoz šatníku zabezpečují dobrovolnice s pomocí správce objektu a civilní služby, u výdeje částečně též s pomocí romského asistenta a sociální pracovnice.

Součástí Střediska je také ubytovna se třemi krizovými lůžky pro občany, které není možné a vhodné umístit v azylových domech pro bezdomovce. Náhradní ubytování slouží přednostně ženám, příp. ženám s dětmi, které aktivně

řeší svoji momentální bytovou nebo rodinnou krizi. Letos bylo poskytnuto ubytování 679 klientům.

Původně sociálně - právní poradna rozšířila na základě požadavků klientů svou činnost podle vzoru občanského poradenství zaváděného Asociací občanských poraden. Nyní tedy nese název **Občanská poradna**. Spolupráce s Linkou důvěry a pracovišti Charity umožňuje komplexnější a rychlejší pomoc klientům. V roce 1999 vstoupilo do jednání s poradnou prostřednictvím 3 zaměstnanců a 2 dobrovolníků 287 klientů. Nejprojednávanější témata se týkala oblasti správní (33,5%) a rodinné (27,1%). Spolupráce s OkÚ umožnila využít služeb externího právníka zejména pro sociálně potřebné občany.

Poradna byla veřejnosti otevřena vždy v pátek odpoledne, od září i ve středu a v sobotu v prostorách charitního Klubu sv. Anežky. Koncem roku přesídlila do nových prostor v budově Ministerstva zemědělství na Horním náměstí 2 v Opavě.

Další aktivity Oblastní charity v Opavě se týkají projektu s názvem „**Pracovat spolu je přece normální**“. Cílem tohoto projektu je snaha lépe poznat problematiku opavských Romů a začlenit zájemce z jejich komunity do práce Charity jako spolupracovníky a klienty. V rámci těchto snah bylo v roce 1999 obsazeno pracovní místo romské asistentky v Charitě, kterou se stala p. Květa Pospíšilová, byl uskutečněn sociální průzkum romských rodin s předáním informací o možnostech vzdělání a rekvalifikací a navázána spolupráce s romskou poradkyní OkÚ, Úřadem práce, Zvláštní školou a dalšími úřady a organizacemi. Od října začal fungovat odpolední program tzv. Neškoly, kde se scházejí 3 až 4x týdně romské i bílé děti

od 6 do 13 let a píší zde spolu domácí úlohy, doučují se, hrají hry, zpívají, tančí a dokonce navštěvují koncerty nebo chodí na procházky do přírody. Schůzky se konají v uvolněné klubovně Legal klubu a v pastoračním středisku minoritského kláštera.

Hudební romská skupina Čirikle po odstěhování jedné zpěvačky a zhoršení zdravotního stavu varhaníka hledá svou novou tvář a nové složení.

Sociální práce s romskými klienty je v Charitě totožná s prací s ostatními. Romové jsou příjemci charitních služeb z každého střediska, hlavně charitního šatníku.

Romové jsou také zaměstnáváni v chráněných dílnách.

V neposlední řadě pořádá Oblastní Charita týdenní **rekondiční pobyt** s podrobným sebezkušenostním programem pro smíšenou skupinu těžce a rozdílně zdravotně postižených dospělých v bezbariérovém rehabilitačním domě, vede **knihovnu křesťanské literatury** na faře sv. Ducha a o Vánocích uspořádala jako každým rokem **Koledování** pod vánočním stromkem v rámci Opavských vánočních trhů. Tento rok bylo koledování věnováno v rámci mezinárodního roku seniorů našim nejstarším spoluobčanům. Za příspěvky do kasičky vzájemnosti ve výši 42 033,50 Kč byly zakoupeny 2 polohovací lůžka pro zapůjčování dlouhodobě ležícím klientům.

Oblastní Charita disponovala v tomto roce s celkovými **finančními příjmy** ve výši 19 712 498 Kč a vydala celkem 19 986 216 Kč.

Význam slova Charita = pomoc a láska k bližním, naplnili všichni pracovníci i dobrovolníci Oblastní charity v Opavě v tomto roce vrchovatě.

Poradna pro ženy a dívky

První půlrok roku 1999 byl pro Poradnu pro ženy a dívky, sídlící na ulici rolnická 9 v Opavě, poměrně úspěšný a předznamenal tak její další vývoj až do konce roku.

Největší část z činnosti poradny zaujímají **konzultace s klienty**. Nejvíce bylo tzv. malých konzultací - 494, tzv. velkých konzultací bylo 49. Přicházely se zde poradit prvorodičky, maminky s dětmi a dospívající dívky, které si chtěly popovídat o vztazích a klucích nebo si provést gravitest. Do června 1999 bylo uděláno 52 gravitestů z toho pozitivních bylo 17. Z děvčat pravidelně docházejících do poradny se vytvořila skupinka asi patnácti děvčat, které se snažily o bližší spolupráci.

Další významnou činností poradny je **přednášková činnost**. Největší počet přednášek byl uskutečněn na základních školách, celkem 86 hodin. Přednášky na středních školách a středních učilištích pod názvem „Úcta k životu“ a diskuse se studenty poukázaly podle pracovnic poradny p. Pípalové a p. Hanelové na velké rozdíly v přístupu k partnerským vztahům, sexualitě, manželství apod. V době silných materiálních vztahů a závislostí člověka se snaží pracovnice poradny probouzet v mladých posluchačích prostřednictvím přednášek zodpovědnost, úctu k člověku, k životu vůbec a naučit se později vytvořit domov pro sebe a své děti.

Studenti se poměrně často zapojují do takovéto diskuse.

Poradna pro ženy a dívky spolupracuje také s azylovým domem a oblastní Charitou při ubytování potřebných klientů.

Maminky odrostlejších dětí přinesly do poradny starší **dětské oblečení**, které bylo nabízeno sociálně slabším rodinám.

Díky **podpoře OkÚ a Magistrátu města Opavy** mohla Poradna pro ženy a dívky i v roce 1999 provádět činnost pro klienty zdarma.

Sdružení zdravotně postižených

Hned zkraje nového roku 1999 - 28. ledna začalo fungovat Sdružení zdravotně postižených **na nové adrese**. Z Dolního náměstí 14 se přestěhovali na Liptovskou 21. Původní prostory si žádaly už dlouhou dobu rekonstrukci, která by stála mnoho peněz. Pronájemce ing. Horehled' chtěl začít s výrobou protetických pomůcek a zaměstnat také několik postižených, z finančních důvodů nakonec od svého úmyslu odstoupil. Nové prostory sice již nemají lukrativní polohu, ale mají bezbariérové přístupy, kanceláře pro všechny svazy i pro sociální poradnu a právníka. Dokonce se sem vešla i klubovna, také WC a sprcha pro postižené. Nejdříve byla nabízena organizaci v prostorách bývalé školky v Kylešovicích pouze kuchyň, ale město jim nakonec přikleplo celý objekt o ploše 150 m². Rekonstrukce stála přibližně půl milionu korun a trvala pouhých šest týdnů. Předsedkyně organizace Marie Illíková a místopředseda Gustav Hadamčík jsou s novým sídlem maximálně spokojeni a věří, že si postižení spoluobčané na novou adresu i na dojíždění do Sdružení zdravotně postižených brzy zvyknou.

Členská základna v Opavě je tvořena Sdružením pro pomoc mentálně postiženým v ČR, Svazem tělesně postižených v ČR s 1318 členy, Svazem postižených civilizačními chorobami v ČR s 983 členy, Svazem neslyšících a nedoslýchavých v ČR s 162 členy, Sdružením pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR a Autoklubem invalidů Opava s 48 členy.

Jako každým rokem i letos pořádalo Sdružení **rekondiční pobyty pro dospělé** (kardiaky, respiriky, diabetiky a onkologicky postižené pacienty), letní tábory pro děti, víkendová setkání pro zdravotně postižené roztroušenou sklerózou, kurzy životosprávy, rehabilitační cvičení jógy, rehabilitační plavání, přednáškovou činnost a zájmovou činnost v základních a smíšených organizacích. Svaz neslyšících navíc pravidelně pořádá turnaj v šachu „O přeborníka OV SZdP“.

Sdružení vozíčkářů

Nezávislost

Rok 1999 přinesl tomuto sdružení, jehož členy je téměř čtyřicítka vozíčkářů, významný posun v činnosti díky finančním prostředkům na tzv. **službu osobní asistence**, tedy službu, která je založena na pomoci osobního asistenta. V praxi jde o službu na Západě víceméně běžnou. Osobním asistentem se však nemůže stát každý, hlavní podmínkou je zájem a ochota s vozíčkáři pracovat. Podle předsedkyně sdružení Ludmily Košárkové je služba dána stupněm postižení každého vozíčkáře, takže osobní asistent může pomáhat při přesunu na vozík, v oblékání a hygieně.

Spolek nezávislost vypracoval projekt financování osobních asistentů loni na podzim a spolu s žádostí o finanční injekci jej zaslal úředníkům Ministerstva práce a sociálních věcí, Magistrátu města Opavy, Okresnímu úřadu i různým nadacím a právě ministerstvo zaslalo v dubnu k podpisu smlouvu, v níž potvrdilo svůj finanční příspěvek. Služba asistenta je však spíše forma přilepšení si k platu, protože jeho hodinová mzda činí třicet pět korun.

Asistentská služba umožňuje postiženým lidem na vozíku být doma mezi svými a přitom mít určitou míru nezávislosti a možnost svobodně rozhodovat o svém životě.

Bílá Opava

Nedávno registrované občanské sdružení Bílá Opava utvořené z volebního sdružení Bílá Opava zvolilo na své ustavující valné hromadě 29. března 1999 **osmičlenný výkonný výbor**, do jehož čela byla jednotně zvolena zastupitelka města Opavy MUDr. Eva Dratvová. Zároveň byly stanoveny dlouhodobé i krátkodobé cíle tohoto sdružení. Mezi dlouhodobé náležitosti ustanovení fondu sociální pomoci při Městu Opava, řešení romské otázky a zprůhlednění činnosti Magistrátu. Toto vše je součástí hlavní náplně sdružení Bílá Opava, tedy zastupovat zájmy občanů ve všech oblastech veřejného života, podpora občanských iniciativ a prosazování a hájení občanských práv v sociální oblasti, v oblasti životního prostředí, kultury, sportu a tělovýchovy. Podle ústního sdělení MUDr. Evy Dratvové nemá sdružení své sídlo ani svou kancelář, jelikož se občané mohou se svými stížnostmi, mezi nimiž převládala v tomto roce především

problematika sociální, obracet přímo na konkrétní členy sdružení Bílá Opava.

Okresní ústav sociálních služeb

1. února byl zvolen **nový ředitel Okresního ústavu sociálních služeb** sedmačtyřicetiletý ing. Jaromír Záhel, CSc, dříve pracovník referátu sociálních věcí při Okresním úřadě v Opavě. Loňské konkurzní řízení na post ředitele OÚSS skončilo patovou situací, kdy si komise nevybrala ani jednoho z uchazečů, musel tedy proběhnout nový konkurz. První kroky, které mýnil nový ředitel ve své funkci podniknout byly podle jeho slov pracovní, nicméně již v březnu tohoto roku se stala činnost OÚSS a jiných sociálních zařízení v Opavě středem zájmů poslanců a zároveň členů Výboru pro sociální politiku a zdravotnictví poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, kteří 4. března navštívili Opavsko. O akci jsem se již zmiňovala v kapitole o Azylovém domě Samaritán.

Dětský domov

Vedení dětských domovů v Melči, v Budišově nad Budišovkou a samozřejmě v Opavě navázalo první kontakty ve snaze podpořit program tzv. **Domova na půl cesty**, který zpracoval Křesťanský sbor na základě svých zkušeností s mládeží trvající již od roku 1989. „Projekt řeší přechodné ubytování mladých lidí, kteří jako zletilí dětské domovy opouštějí a přitom nemají řádné rodinné zázemí anebo nemají vůbec kam jít“, řekl redaktoru Našeho Opavska

ředitel Dětského domova v Opavě Mgr. Jiří Paikert. Zároveň tvrdí, že Opava tento sociální program pro dospívající mládež jednoznačně potřebuje. Projekt realizovaný ve Frýdku-Místku, Karviné, Olomouci či Valašském Meziříčí prosazuje také opavská zastupitelka MUDr. Eva Dratvová, která kandidovala za politické sdružení Bílá Opava. Bod Projekt Domu na půl cesty byl projednáván nejdříve na jednání zastupitelstva dne 15. června, ale jeho projednání bylo odročeno na září. V září sice zastupitelé odsouhlasili záměr zřídit Dům na půl cesty, ale ještě si ponechali čas do dalšího zasedání na úplné ujasnění si všech nejasných záležitostí. Zpracovaný projekt zahrnuje prognózu, podle které se již letos mělo stát obyvateli Domu na půl cesty osm chovanců, v příštím roce 14 a v následujících letech 20. Do konce roku 1999 však zatím nebyl ubytován žádný z klientů. Délka pobytu klientů by byla omezena pěti léty. V otázce bydlení projekt počítal se třemi možnostmi. První z nich byl pronájem městských bytů, druhá alternativa pronájem rodinného domku a poslední možností bylo vybudování speciálního zařízení prakticky na zelené louce.

Jako nejlepší se zastupitelům jevila možnost pronájmu bytů od opavského magistrátu, která nakonec byla přijata.

V rámci projektu bude mladým lidem kromě bydlení poskytována také pomoc s orientací ve společnosti - tedy kde a jak vyřizovat potřebné věci, jak hospodařit s penězi a podobně.

Financování provozu Domu na půl cesty a ostatních nákladů by měl zčásti zajistit Magistrát města Opavy, zčásti stát a církve a snad také sponzoři.

Doufejme, že projekt nalezne patřičnou odezvu, aby tak všichni potřební našli pochopení a pomoc.

Ústav sociální péče pro mentálně postiženou mládež

V březnu byla **odvolána z funkce** vedoucí Ústavu sociální péče pro mentálně postiženou mládež na Mánesově ulici Libuše Sobková. P. Sobková v podstatě tento ústav před devíti lety zakládala, jako jediná zde měla speciální vysokoškolské vzdělání pro práci s mentálně postiženými dětmi a vedení její práci oceňovalo. Výsledky její práce, ale i celého kolektivu, se projevily např. ve vynikajících umístěních na světových sportovních olympiádách nebo v úspěšném prodeji výrobků, které mentálně postižené děti vyrobily a vystavovaly. Nový ředitel Okresního ústavu sociálních služeb J. Záhel odmítl uvést důvody odvolání.

Český červený kříž

8. května na Světový den Červeného kříže připadlo v tomto roce také **80. výročí založení Českého červeného kříže**. Základy ČK v našem regionu byly položeny už před první světovou válkou, kdy v opavském Slezsku vznikla vůbec první česká odbočka v Rakousku. Jejimi zakladateli byli poslanec Josef Lukeš a Rudolf Gudrich. Český spolek, podřízený divizi moravskoslezské vznikl po zhroucení Rakouska v říjnu 1922. V roce 1926 bylo na území opavského okresu již šest spolků s celkem 1673 členy. Po okupaci došlo k likvidaci ČK. Obnoven byl až 5. ledna 1946 zásluhou dr.Jana Sanetříka a

dr.Bohumila Sanetřřika, který se stal prvním předsedou. Okresní spolek byl zřřzen v roce 1949 pod vedením Emila Brodřřaka. Dalšími předsedy byli Jiřř Hellebrant, dr.Štěpán Brož, do reorganizace okresu se stali předsedy na Hlučřřnsku dr.L. Havlřřček a na Vřřtkovsku dr.J.Pavlık. Přestože byla činnost v letech 1949 - 1989 poznamenána zařřlenřřm do Nářřrodní fronty, plnřřnřř humanitnřřch cřřlřř zřřstalo. Dneřřnřř postavenřř a poslání Čřřervenřřho křřřže bylo formulováno 28. listopadu 1989. Tato nevládnřř humanitární organizace i na Opavsku podřřřizuje svou činnost sedmi zřřkladnřřm principřřm - humanitřř, nestrannosti, neutralitřř, nezávislosti, dobrovolnřř sloužbě, jednotřř a svřřtovosti. Souřřasnou řředitelkou ČřřK v Opavřř je p. Jana Peterková. Ta považuje za zcela mimořřdnou provřřrku Čřřervenřřho křřřže povodnřř v řřervenci 1997. Dále vyzdvihuje v dlouhodobřřm hledisku praci s dorostem a darcovstvřř krve, pořřadání ozdravnřřch pobytřř o prázdninách a jinřř. Uřř v kvřřtnu tohoto roku byl přřipravován ozdravnřř pobyt pro dřřtskřř i dospřřlřř alergiky a astmatiky v chorvatskřř Poreči.

Oslavy k 80. vřřročí ČřřK probřřhly ve snřřmovnřřm sále minoritskřřho klášřřtera v Opavřř, kde se seřřlo na 500 přřřznivcřř humanitnřřch cřřlřř Čřřervenřřho křřřže. V rāmci bohatřřho kulturnřřho programu vystoupil opavskřř klavřřrista Lukáš Vondřřáček, dřřti z mateřřskřř školky na Olomouckřř ulici, cimbálová muzika ZřřŠU a Sbor slezskřřch uřřitelek.

Přřed zahájenřřm akce probřřhlo setkání s břřvalřřmi pracovníky ČřřK nařřeho okresu a pamřřtnřřky, kterř přřivřřtala p. řředitelka J. Peterková. Potřř bylo podřřekováno vřřem dobrovolnřřm darcřřm krve, dobrovolnřřm sestřřám a řřadovřřm řřlenřřm mřřstnřřch skupin ČřřK.

Akci poctili svou účastí mimo jiné dr. Šťastný, nositel Zlaté Jánského plakety, bývalý ředitel tehdejšího OÚNZ MUDr. Dedek, zástupci Okresního úřadu a další.

Výtěžek ze vstupného byl věnován na humanitární účely.

12. května uspořádal Červený kříž v opavských městských sadech **Okresní soutěž mladých zdravotníků.**

Kontaktní a poradenské centrum „Pod slunečníkem“

Hned na počátku nového roku dokončili pracovníci Kontaktního střediska Pod slunečníkem **přesun z původních útulných, ale těsných prostor na Komárovské ulici č.9 a 25. ledna byl slavnostně za účasti představitelů města a okresu Opava zahájen provoz CKP v přízemí bývalé mateřské školy na Hradecké ulici č.16.**

Součástí nově nabytých prostor byla také část sklepu zcela vyhovujícího pro zřízení stabilního kontaktního místa pro uživatele drog, kteří žijí nestabilně a nechtějí abstinovat.

Sklep byl pro uživatele drog otevřen 1. listopadu.

V tomto roce z důvodů **pozměnění pracovní náplně** se původní název Centrum krizové pomoci změnil na Kontaktní a poradenské centrum „ Pod slunečníkem“ - občanské sdružení pro prevenci závislosti a lidí v nouzi. Bylo upuštěno od primárně preventivních a volnočasových aktivit a vše se soustředilo na sekundární a terciární prevenci, tedy na práci s motivovanými klienty s náhledem na problém, práci s rodiči uživatelů drog a práci s klienty po odvykací léčbě. Tento krok se ukázal jako společenská nutnost a místní potřeba vyplývající ze současné okresní protidrogové politiky.

Současně středisko má tedy **dva základní programy**, které se soustředily také do názvu - Kontaktní centrum, zabývající se prací s uživateli drog a navazování nových kontaktů s cílovou populací a poradenské centrum poskytující své služby nejširší veřejnosti bez omezení vzhledem k pohlaví, rase, věku, politickému přesvědčení a právnímu či společenskému statutu.

Klienti v Kontaktním centru nejsou motivováni k abstinenci, ale pomalu se s nimi prohlubuje navázaný kontakt a vytváří se vhodná atmosféra pro postupnou změnu postojů klienta směrem k abstinenci. Anonymně a bezplatně se zde vyměňují injekční stříkačky, distribuuje sterilní voda, desinfekce, tampony, filtry a kondomy. Pokud klient vystoupí z anonymity a sdělí svá osobní data jsou mu nabídnuty další služby - vitamínový, potravinový a hygienický servis. Data slouží pro potřeby Hygienické služby Praha nebo pro odbornou intervenci u klienta, což představuje kontakt s infekčním oddělením SSN v případě testů na virovou hepatitidu, dále návštěva psychiatra, odvykací léčba či účast na terapii. Sociálně právní problematiku pomáhá řešit sociální pracovník.

Do Poradenského centra přicházejí klienti s ambivalentním vztahem k abstinenci, popřípadě chtějí již definitivně žít bez drog. S klienty se pracuje formou motivačního tréninku, poskytuje se zde poradenství, krizová intervence, v případě zájmu rodičů i rodičovské skupiny. V této fázi je s klienty uzavírán terapeutický kontrakt o podmínkách vzájemné spolupráce, formách a strategiích k dosažení cíle. Kromě sociálního pracovníka zde pracuje i klinický psycholog.

Personál střediska je schopen nabídnout a zjistit doléčovací program, zaměřený hlavně na prevenci relapsu a recidivy.

V snaze navázat kontakt s klienty přímo v prostředí jim vlastní byla vypracována i koncepce terénního programu. Pracovníci centra Pod slunečníkem navštěvují místní rockové kluby a místa, kde se uživatelé drog scházejí.

Jelikož není opavská drogová scéna příliš početná jsou v Poradenském centru poskytovány služby i lidem v psychické krizi, kteří však neberou drogy.

Do kontaktního centra přišlo v roce 1999 192 klientů v průměrném věku 21 let, z toho 99 bylo mužů. Nový kontakt byl navázán s 22 ženami a 22 muži. Nejčastěji užívanou drogou byl pervitin.

V terénu bylo navázáno 186 kontaktů, v Poradenském centru v problematice drogových závislostí 274 kontaktů, gamblingu 36 kontaktů a alkoholu 72 kontaktů.

Finančními prostředky na chod střediska Pod slunečníkem přispěly v tomto roce Meziřesortní protidrogová komise, Ministerstvo práce a sociálních věcí, OKÚ Opava, MMO, Ministerstvo vnitra a Sdružení holandských nadací.

Personálně byl včetně p. ředitelky PhDr. Aleny Nykové zajištěn projekt KPC pěti pracovníky, z nichž dva ukončili pracovní poměr během tohoto roku, a třemi externisty.

Senioři a penziony

U příležitosti **Dnů seniorů** konajících se v rámci Mezinárodního roku seniorů 6. až 8. listopadu navštívil Opavu Miroslav Erdinger, farář Českobratrské církve evangelické a

ředitel Domova odpočinku ve stáří v Krabčicích, nositel ceny Zlatá vážka za prosazování humanitního přístupu v péči o seniory. Jeho velkým cílem je eliminovat diskriminaci seniorů, což se snaží uskutečňovat především prostřednictvím osvěty. Jezdí se svým kolegou farářem Kelekiem Ogolem Bobem po školách za mladými lidmi a diskutuje s nimi o rasové a věkové diskriminaci. Důležité je vysvětlit jak a proč se stáří chová tak, jak se chová a vyzvednout hlavně ty pozitiva, které stáří přináší, jako jsou např. životní zkušenosti. Podle pana faráře by společnost neměla poskytovat pouze pěkné domovy a možnost dobře se najíst, ale také pocit potřebnosti, užitečnosti a lásky.

Na Dnech seniorů se organizačně podílela Českobratrská církev evangelická, Azylový dům Samaritán, Oblastní charita Opava a Okresní ústav sociálních služeb v Opavě.

Také Policie ČR přispěla ke Dni seniorů svou troškou do mlýna a 5. října připravila pro důchodce mimořádný úřední den na úseku všech evidencí služby správních činností a služby dopravní policie.

12. října se pokračovalo. Důchodci se mohli seznámit s problematikou ochrany osob a majetku, veřejného pořádku, zabezpečení objektů a osobní bezpečnosti.

A také se u seniorů **vystavovalo** a to v opavském penzionu v Opavě na Rolnické ulici. Od 19. do 23. října proběhla výstava prací zdravotně postižených nazvaná Dovedné ruce. K vidění byly výrobky z kůže, keramiky či různé druhy grafik.

30. listopadu proběhla v témže penzionu prodejní výstava s vánoční tematikou, kterou tvořily výšivky, obrázky a jiné práce mužů z ústavu sociální péče pro mentálně postižené muže.

Marianum

Letos oslavil tento ústav pro mentálně postižené **90 let** od doby, kdy byly dány do provozu budovy Marianum na Kylešovském kopci. Dnes je zde 247 klientů ve věku 5 - 67 let. Pokud jsou klienti schopni, jsou zařazeni do výchovných programů. Věnují se keramické, tkalcovské, stolařské nebo košíkářské tvorbě. Většina schopných dívek a žen vyšívá, plete, háčkuje, batikuje, kreslí a vyrábí drhání. Svou zajímavou činnost pak mohou obohatit zpěvem, časem stráveným na přípravě divadelních představení či sportem - aerobikem, jógou, plaváním, lyžováním, lehkou atletikou, přehazováním apod.

V rámci úzké **spolupráce se Zvláštní školou** v Opavě a pod vedením odborného učitele se některé děti učí číst, psát a počítat. V současné době jedno dítě dochází přímo do Zvláštní školy v Opavě a dvě děti do Speciální mateřské školy.

Do budoucna se plánuje rozšíření dílen pro větší možnosti uplatnění klientů. Velkou investici bude představovat rekonstrukce ústavní kuchyně a úprava dvora.

Školství a mládež

Pedagog roku

26. března se v sále minoritského kláštera sešli nejlepší pedagogové roku. Na úvod všechny přivítal svým zpěvem pěvecký sbor ze ZŠ Ochranova. Po úvodním slově Isabely Hobzové, ředitelky Školského úřadu, který každým rokem tuto akci pořádá, byli za svou práci oceněni titulem Pedagog roku 1998 čtyři učitelé. Ocenění v podobě zlatého diplomu, keramické plakety a kytice získala ředitelka otické mateřské školy Marie Straková, ředitel Střední umělecko - průmyslové školy Jiří Pazdera, učitelka ZŠ v Kylešovicích Šárka Bělástová a učitelka na ZŠ Ochranova Ivana Kleinová. Paní ředitelka ŠÚ ocenila obětavost a trpělivost vyznamenaných i jejich vůli vymanit se z šedého průměru.

Poblahopřát přišli také zástupkyně Okresního úřadu v Opavě Ladislava Kadaňková a primátor města Opavy Jan Mrázek.

Mateřinky

Od začátku příštího roku si rodiče musí na své děti ve školkách **příplatit**. Dosavadní sazba 12 korun za den platící od roku 1995 bude zvýšená na 15 Kč. Na základě schválení této částky městským zastupitelstvem, vejde nová sazba v platnost počátkem roku 2000.

Na březnovém zasedání rady bylo rozhodnuto o **zrušení Mateřské školy na Komenského ulici**. Rozhodnutí rady zdůvodnil její člen náměstek magistrátu Pavel Mališ těmito slovy: „Početnost populace nadále klesá, snižuje se využití zařízení předškolní výchovy na celém území města a náklady, které musíme na každé město vynaložit, rostou. Tuto školku navrhuje zrušit proto, že je mezi ostatními dosud provozovanými z hlediska životního prostředí na nejhorším místě, hned vedle rušné komunikace. Navíc 27 z celkových 47 dětí, které do této školy dosud chodily, o prázdninách končí, jdou od září do školy. Umístit 20 zbylých do jiných zařízení na území města nebude problém.“

Proč vlastně o tom tak rozsáhle hovořím? Při stále klesající porodnosti je přirozené, že se třídy ve školkách nenaplňují a některé z nich jsou bohužel nuceny ukončit svou činnost. Rušící se školky na Komenského ulici se však razantně zastala většina rodičů dětí, navštěvujících tuto školku. Podle nich přišla zpráva o zrušení školky pozdě. Navíc se jedná o hezkou rodinnou školku se skvělou programovou náplní a v poslední době bylo do ní mnoho investováno.

Zastupitelé a vedení města rozhodli o odročení bodu týkajícího se zrušení této mateřské školky a bylo navrženo náměstkem P. Mališem prošetření dalších dodaných materiálů.

Rodiče nakonec dosáhli svého a mateřská školka nebyla zrušena.

Zcela jinak prožívaly děti poslední březnové dny v **Křesťanské mateřské školce na Mnišské ulici**. Jako každým rokem i letošní Velikonoce vyzdobily tamní paní učitelky prostory školní budovy. Celá výstava vznikla za účelem vysvětlit dětem, jak Velikonoce vznikly, jak je slaví křesťané, jak dříve lidé na venkově a každým rokem (již od roku 1994) přináší něco nového. „Letos jsme tradiční výstavu obohatily - měly jsme nainstalovány slezské kroje, půjčené od štítinských Bejatek“, potvrdila pro regionální tisk paní ředitelka Marie Heisigová.

Supermarket Mana připravil 18. května pro děti z mateřských školek zajímavý den. Oblečeny do pracovních zástěr s paletou v ruce a se zcela vážným a soustředěným pohledem plnily závažný úkol. Za povzbuzování dvou klaunů rozveselily pomocí barev a štětců sklo výloh supermarketu. Celé dopoledne, kdy se přihlížející nakupující úmyslně zdrželi s nákupem o něco déle, bylo pojato jako příprava na Dětský den.

Dětský den

Byl to již v pořadí třetí Dětský den v Městských sadech a opět přišlo velké množství dětí. Dalo by se říci, že vznikla nová tradice. K myšlence uspořádat dětskou slavnost přivedl pořadatele Rostislava Tomáše jeho šestiletý syn. Spolu s manželkou, s několika dobrými přáteli a ve spolupráci

s opavským magistrátem a Stanicí mladých turistů a přírodovědců pozval p. Tomáš děti do pohádky. Děti se mohly zúčastnit mnoha soutěžních klání neboli „pohádkových úkolů“ např. skákání v pytli, chůze na chůdách, střelba ze vzduchovky, přetahování lanem atd., za které dostávaly razítka na papírovou čepici. Odměnou za výkony jim byly bonbony, lízátko a nanuky, ale také hračky a možnost volných jízd na kolotoči. Vyvrcholením dne byla loutková pohádka a přehlídka pohádkových masek. Zatímco děti soutěžili, mohli si rodiče poslechnout country kapelu, folk nebo třeba cimbálovku. A navíc měli šanci vyhrát na slosovateľné vstupenky ceny z tomboly např. zahradní bazén nebo jízdní kolo. Dětský den se skutečně vydařil a nejen dětem.

Školský úřad

Již delší dobu se v rámci **reformy státní správy** hovoří o zrušení školských úřadů. 29. března zástupci všech typů škol a školských zařízení okresu a Oblastní rada pracovníků školství Opava vyslovili nesouhlas s touto reformou. Záporné stanovisko vyslovili také školští odboráři. Z úst předsedkyně oblastní rady Jarmily Kelnerové jsme se dozvěděli tyto důvody: „Návrh pokládáme za přímý útok na odvětvové řízení školství a snahu státu zrušit dosud dobře fungující systém odborného řízení školství a nahradit jej systémem, který se prokazatelně neosvědčil v jiných zemích.“

K odborům a zástupcům škol se přidali také pracovníci Školského úřadu.

Návrh reformy veřejné správy, kterou by měl být naplněn ústavní zákon o zřízení vyšších územně správních

celků, byl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR přijat. Protesty tedy ztratily své opodstatnění.

Ředitelka ŠÚ I. Hobzová přišla pozdravit učitele na **seminář** pořádány 17. srpna Unii křesťanských pedagogů České republiky s tématem Postavení a odpovědnost křesťanského učitele na přelomu tisíciletí - výzva našemu svědomí. Mezi účastníky byli také hosté ze Slovenska a z Německa, proto byl součástí programu také příspěvek s názvem „Současné česko - německé vztahy a naše společná odpovědnost za budoucí vývoj“, s kterým vystoupil univerzitní profesor Johannes Hampel z Německa. Závěrečné diskuse se zúčastnila poslankyně Parlamentu ČR Michaela Šojdrová (KDU - ČSL).

Nový školní rok znamená pro učitelé jisté organizační změny. Nejpodstatnější z nich bylo snížení míry přímé vyučovací povinnosti, která vešla v platnost 1. září. Úvazky se vrátily na úroveň před jejich zvýšením, tedy v průměru dvacet jedna vyučovacích hodin týdně.

Tato změna se bohužel dotkla také odměňování, tedy snížení peněžních příjmů.

3. listopadu proběhlo za účasti čtyř uchazečů **konkurzní řízení na ředitele Školského úřadu Opava**. Jedním ze žhavých kandidátů byla také dosavadní ředitelka ŠÚ v Opavě Isabela Hobzová, členka Unie svobody. Konkurzy byly vyhlášeny také v dalších dvaceti školských úřadech, jejichž šéfové zastávali svou funkci déle než čtyři roky, což se týkalo i p. ředitelky Hobzové. Ta se účastnila konkurzu v domnění, že se bude hodnotit její práce, tudíž nechápala smysl přizvání jiných uchazečů. Konkurz však vyhrála, nicméně konečný verdikt mělo vynést až ministerstvo

školství, které si výsledek ponechávalo, za netrpělivého očekávání všech účastníků konkurzů, delší dobu v tajnosti. Po sdělení Ondřeje Veselého z Unie svobody se výrazně zvýšily šance Jaroslava Horáka, ředitele ZŠ Šrámkova a bývalého zastupitele za ČSSD.

Z konečného posouzení však vyšel překvapivě jako vítěz nestraník a dosavadní vedoucí ekonomického oddělení ing. František Sedláček. Ještě nějakou dobu si bývalá ředitelka Hobzová prostřednictvím regionálního tisku stěžovala na ne zcela čistý a průhledný postup při jmenování nového ředitele.

V letošním školním roce 1998 - 99 navštěvovalo 14 základních škol v Opavě 7244 dětí v 1. - 9. třídách. V září 1999 nastoupilo do ZŠ 7071 žáků.

Od školního roku 1998 - 99 mohou děti ze ZŠ Šrámková navštěvovat **nový školní klub**, zároveň však zde ubylo jedno oddělení školní družiny stejně jako v ZŠ Englišova.

V opavských **státních středních školách** studovalo ve školním roce 1998/99 6074 žáků (v září 1999 nastoupilo na střední školy 6565 žáků), soukromé opavské střední školy navštěvovalo 7309 žáků (v září nastoupilo 6987 žáků).

Základní hudební a výtvarnou uměleckou školu v Opavě navštěvovalo ve školním roce 1998/99 1830 dětí a v září 1999 zde nastoupilo 1765 žáků.

Dětský domov v Opavě se v roce 1999 staral o 76 svěřenců.

Hlavní náplní pracovníků **Pedagogicko psychologické poradny** pro školní rok 1998/99 zůstala diagnostická a terapeutická práce s dětmi a dospívajícími. Pokračovalo se v psychoterapii dětí školního věku s nerovnoměrným vývojem

a poruchami chování a v primární prevenci drogových závislostí. Ve školním roce 1999/2000 byl vypracován dotazník zaměřený na zjištění informovanosti o drogové problematice u adolescentní mládeže v okrese Opava. Zároveň se pracovníci poradny zaměřili na zintenzívnění práce s MŠ formou besed a ukázkových programů s rodiči, jejichž cílem bylo naučit rodiče lépe rozumět svým dětem.

Středisko vzdělávání pedagogů zajistilo ve školním roce 1998/99 kromě vzdělávání v oblasti jazykové - Projekt N a G, zajišťující výuku jazyka německého a anglického, pomoc začínajícím učitelům a neaprobovaným učitelům s aprobačí 2. stupně, také pilotní program v oblasti sociálních dovedností v projektu Volba. Tento program se stal součástí programu primární prevence negativních a patologických jevů, jehož realizace by měla předejít vzniku potencionální problémové mládeže. Ve školním roce 1999/2000 se středisko vytýčilo mimo jiné cíl orientovat vzdělávací činnost na komunikaci mezi stupni škol (ZŠ - SŠ - VŠ) a na předávání zkušenosti mezi metodiky okolních okresů.

V letošním roce byl v rámci Střediska služeb školám zřízen v areálu Gymnázia na Krnovské ulici distribuční sklad učebnic pro oblast severní Moravy.

Na Středisku služeb školám zprovoznili počítačový uzel, na který se postupně připojují školy a školská zařízení opavského okresu, čímž se urychlí předávání informací.

Základní školy

Základní škola na Krnovské ulici letos oslavila 90. výročí svého založení. Stala se první českou měšťanskou školou v Opavě. Na počest tohoto výročí uspořádala škola

pro všechny absolventy, bývalé učitele, zaměstnance i ostatní veřejnost oslavy, zároveň byl také vydán almanach o historii i současném životě školy.

Další polokulaté výročí, tedy 75 let od svého založení, oslavila **Základní umělecká škola Václava Kálíka**. Již od 26. března proběhlo vystoupení v předsálí Sněmovního sálu Minoritu, ve kterém vystoupili někteří její bývalí žáci. V rámci oslav také vystoupila se svým recitálem bývalá žákyně ZUŠ V. Kálíka Iva Bittová. V květnu proběhly koncerty dechového orchestru a vystoupení mažorettek, dále koncert smíšeného sboru z Kingsbridge v Anglii, pěveckého sboru Jeřabinka a Stamicova kvartetu, ve kterém hrál na violu nynější profesor pražské AMU Jan Pěruška, také bývalý žák ZUŠ V. Kálíka.

Úlohy založit českou hudební školu se ujala Matice Opavská a první zmínky o této iniciativě se objevují již v roce 1920. Provoz školy byl zahájen 1. května 1924. Prvním ředitelem se stal František Chutný. Hudební a pěvecká škola Matice Opavské byla umístěna v budově staré matiční školy na Sněmovní ulici. Provoz školy byl během 2. světové války přerušen. Vyučování začalo až 1. září 1945 v bývalém Grandeho ústavu na Lidické ulici a v budově Na Rybníčku. V roce 1950 škola přesídlila na Nádražní okruh a o rok později byla zestátněna. V roce 1963/64 byl nově otevřen taneční a výtvarný obor. V roce 1976 vznikl pěvecký sbor Červený květ se sbormistrem Petrem Škarohlídem. V roce 1980 se škola rozdělila na dva samostatné objekty - hudební a taneční a literárně-výtvarný a dramatický, který začal pracovat v Domě umění. V srpnu 1990 získala škola čestný název Základní umělecká škola Václava Kálíka. V témže roce se přemístilo oddělení dechové, taneční a literárně

dramatické do budovy Matičního domu. V roce 1995 se osamostatnila pobočka v Hradci na Moravicí. Ve školním roce 1996/97 byly vydány kompakty sboru Jeřabinka a kompaktní dětského komorního orchestru, který si letos vedl velmi úspěšně na maďarském hudebním festivalu Pro Archi Fesztivál. V současné době školu navštěvuje 1318 žáků.

V okresním kole Olympiády v anglickém jazyce získala **ZŠ Edvarda Beneše** dvě cenná vítězství.

Děti ze **ZŠ Englišova** letos opět zvítězily v celostátní soutěži Zdatné děti. Soutěž se týkala pouze šestých tříd a soutěžilo se v běhu na 60 m a 1500 m, skoku dalekém, šplhu a hodu kriketovým míčkem. Ocenění předali zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Mezi další úspěchy této školy patří prvenství ve třech ze čtyř kategorií žactva v celostátním Poháru Českého rozhlasu, zlato starších žákyň z mistrovství v ČR a stříbro starších žáků.

20. ledna proběhl **Den otevřených dveří v ZŠ Šrámkova** nebo-li tzv. Zdravé škole. Mimo jiné předvedli starší žáci svůj program „Začít spolu“, což je projekt aktivního učení se zřetelem k individuálním potřebám a schopnostem žáka.

V říjnu proběhly na **ZŠ Šrámkové Regionální sportovní hry handicapované mládeže** pro postižené z osmi ústavů z Opavy, Jindřichova, Muglinova, Ostravy - Třebovic, Hlučína a Albrechtic, nepřízeň počasí zahнала soutěžící do tělocvičny školy. Míč sice neposlouchal, mnohým chyběla koordinace pohybů, ale ze všech vyzařovalo obrovské sportovní nadšení.

V okresním **finále mladých basketbalistů** škol opavského okresu, které se uskutečnilo ve čtvrtek 15. dubna v hale na Mařádkové vyhráli chlapi ZŠ Otická v Opavě.

Základní škola pro zrakově postižené a žáky s vadami řeči

Čtyřicáté výročí založení letos oslavila tato opavská škola a její program na další dny oslav byl doslova nabitý.

V rámci oslav se v Památníku Petra Bezruče konala 10. června vernisáž výstavy „Tak vidíme svět“, a o čtrnáct dní později zahájilo asi sto dětí z různých koutů naší republiky již čtvrtý ročník Sportovních her zrakově postižené mládeže České republiky.

V disciplínách lehké atletiky se sportovci utkali na Tyršově stadionu. Velký výkon předvedla v běhu na 60m opavská Martina Vodáková, která nejenže zvítězila, ale i celkově se umístila na druhém místě. V běhu na 600 m se žákyně Vodáková umístila čtvrtá před svojí kamarádkou Dagmar Boháčovou. Mezi chlapci zaznamenal úspěch Jindřich Omyla a to druhým místem na 60 metrů. Stejně tak se ve své kategorii umístil Patrik Benda. Všestranným rekordmanem se stal Jakub König, který kraloval nejen ve skoku dalekém a druhým místem v běhu na 600m, ale také v plavání. Stejně jako rekordman Jakub zazářil mezi chlapci, tak také Martina Vodáková vynikla mezi děvčaty, jelikož i v plavání získala opavskému družstvu body.

V goalballu, tedy hře podobné fotbalu, ale hrané s ozvučeným míčem, se opavskému chlapeckému družstvu již tolik nedařilo a v základní skupině se umístili na čtvrtém místě. Vše se však vylepšilo v přehazované, kde v konečném pořadí opavské družstvo zvítězilo.

Žáci i paní ředitelka školy Iveta Hendrychová byli nadšeni.

Oslavy čtyřicátého výročí založení školy vyvrcholily 25. června slavením nejen v budově školy, ale také v Odborovém klubu Ostroj, Na Rybníčku.

Střední školy v Opavě

Mendelovo gymnázium

K 1. lednu vzniklo občanské sdružení s názvem „Sdružení přátel Mendelova gymnázia“, bylo zaregistrováno u Ministerstva vnitra ČR a jmenována správní rada v čele s ředitelem gymnázia Petrem Pavlíčkem.

Hlavní náplní sdružení se stala podpora a organizace kulturních, sportovních a odborných akcí pro školní mládež Mendelova gymnázia, spolupráce s pedagogy a rodiči, spolupráce s územními a vyššími zastupitelskými orgány a státními orgány, spolupráce s organizacemi s podobným obsahem a činností, propagace Mendelova gymnázia na veřejnosti a získávat tak partnery, dárce a sponzory, a vytvářet optimální podmínky pro všestranný rozvoj žáků Mendelova gymnázia. Výše příspěvků byla schválena ve výši 400 Kč na žáka.

Rozpočet školy na rok 1999 činil 14 042 232 Kč plus rozpočet jídelny 2 775 407 Kč. Po úpravách během roku dosáhl konečný rozpočet částky 15 416 622 Kč a pro jídelnu 2 826 000 Kč.

Z obrovské a zajímavé nabídky školních i mimoškolních akcí žáků a učitelů Mendelova gymnázia jsem byla nucena pro jejich velké množství vybrat pouze některé.

V dubnu se žáci Mendelova gymnázia zúčastnili Dne země v Opavě a stali se tak součástí lidského řetězce obepínajícího část zelené Opavy.

Na přelomu května a června (28. - 4.) se uskutečnil pro uměnilovné a dobrodružné studenty zájezd do Francie. Hlavním cílem se stala Paříž, starodávná i super moderní, především díky čtvrti La Villette. I když byla většina galerií zavřených, přesto si mladí cestovatelé užili své. Zvláště se mi z vyprávění zamlouvaly jejich vzpomínky na návštěvu Monetovy zahrady, kterou si Monet navrhl zcela sám. Už se připravuje plán na příští cestu do Francie.

Podobně zaměřený byl také zájezd do Rakouska a Německa 22. - 23. října, kdy studenti poznávali krásy Vídně a Drážďan.

Vraťme se však ještě k letním akcím Mendelova gymnázia v roce 1999.

Ať už to byl červnový turistický kurz na Soláni nebo tzv. Den zdraví, kdy se studenti mohli blíže seznámit s problematikou drog, sexu a výživy. Součástí programu byly přednášky s protidrogovým programem spojeným s prohlídkou výstavy na toto téma, přednášky o fitness především pro chlapce a o kosmetice pro děvčata, dále o nadváze, výživě apod.

Od 18. do 21. listopadu '99 se konal již čtvrtý ročník Festivalu pěveckých sborů gymnázií Opava Cantat'99. Zúčastnilo se ho 7 pěveckých sborů z celé České republiky a 2 pěvecké sbory ze zahraničí (z Polska a Lotyšska). Celkově se festivalu zúčastnilo 497 studentů, 32 osob tvořilo pedagogický doprovod a sbormistři. Organizaci zajišťovalo 27 pedagogů a 48 studentů MGO. V porotě zasedl významný

opavský rodák, hudební skladatel Ilja Hurník. V sobotu 14. listopadu se konalo závěrečné defilé festivalu ve dvoraně zámku v Hradci nad Moravicí. Na přání poroty byly udělovány diplomy za vítězství, které získaly pěvecké sbory z gymnázia ve Vsetíně, z polského Zabrze a pěvecký sbor Luscinia z Mendelova gymnázia v Opavě. Ostatní sbory obdržely zvláštní ceny poroty.

V závěru roku 1999 přesněji 1. - 5. prosince koncertovala v předvánočním čase Luscinia v Berlíně.

Ve školní jídelně jsou od 1. 9. 1999 připravovány každý den 3 druhy jídel a pomocí počítačových panelů si strávníci mohou plánovat jídlo na čtyři dny dopředu či si jej odhlásit. Během roku bylo v jídelně opraveno obložení, položena podlahová krytina, opraveno osvětlení, opraven další výdejní pult, upraveno okno pro použité nádoby a instalována výzdoba.

Gymnázium na Krnovské ulici

Gymnázium na Krnovské ulici navštěvovalo ve školním roce 1999/2000 celkem 262 studentů.

V letošním roce byla i na této škole kromě jiných akcí věnována velká pozornost drogové tematice. V říjnu proběhlo divadelní představení k problematice drog - Duel, dále beseda ve třetích třídách o drogách, kterou organizovalo Kontaktní centrum pro drogově závislé „Pod slunečníkem“ a v prosinci vyhodnocení šetření „Drogy a sociálně patologické jevy“ Pedagogicko - psychologické poradny Opava na setkání ředitelů škol a výchovných poradců. Ve smyslu současného chápání primární prevence sociálně negativních jevů se uskutečnily v rámci školy nejen tyto diskusní pořady, ale přidala se také snaha tamních pedagogů vytěsnit tyto sociálně negativní jevy ze života svých žáků. V podmínkách školy to

znamená organizaci co největšího okruhu aktivit (sportovních, kulturních, vzdělávacích i jiných) a to jak individuálně, tak kolektivně.

Obchodní akademie

Obchodní akademie v rámci projektu proti drogám uspořádala Okresní šachovou ligu i turnaj jednotlivců za účasti většiny středních škol v okrese.

Zcela z jiného soudku byla poměrně netradiční akce volby Missáka 2000. Celou akci uspořádali studenti pátého ročníku Obchodní akademie jako jakousi parodii na Miss. Finále proběhlo v sále Na Rybníčku za účasti šesti adeptů na Missáka. Jednotlivé soutěžní úkoly prokládaly svým vystoupením taneční skupina Freedom a cvičitelé taekwonda. Vrcholem soutěže a největší ohlas u publika (převážně ženského) vyvolala disciplína cvičení aerobiku, kdy soutěžící byli oblečeni v dosti netradičním úboru pro tuto příležitost - a sice v pyžamu. Jako nejvhodnějším nositelem titulu Missák se porotě jevil po tříhodinovém zápolení Petr Raděj. Ten také vyhrál i zbývající kategorie - Missák sympat'ák a Missák internet.

Soukromá střední podnikatelská škola a SOU

Na Soukromé střední podnikatelské škole a SOU studovalo ve školním roce 1999/2000 33 žáků na denním studiu, 45 na dálkovém a 44 na večerním, celkem tedy 122 žáků. V prosinci byla škola podrobena kontrole školní inspekce, která ohodnotila kvalitu vzdělání i přes parciální nedostatky jako velmi dobrou.

V rámci Ekologického a přírodovědného programu - vládního projektu zemské vlády spolkové země Bavorsko a vlády Spolkové republiky Německo navštívilo již počátkem

října 37 studentů SSPOŠ a SOU, s. r. o. školící středisko v Hohenbergu.

Dále se podnikatelská škola zapojila do mezinárodního programu Sokrates, zaměřující se na výuku německého a anglického jazyka a do mezinárodního projektu „Europeau magazine“, tedy projektu evropského časopisu, do kterého přispívají středoškoláci také z Rakouska, Polska, Německa a Holandska.

V předvánoční době si studenti přilepšovali prodejem vánočních stromů, vánočních ozdob a květin. Akce byla součástí činnosti studentské firmy P3B, jedná se o jakousi fiktivní soukromou firmu, ve které se studenti učí podnikání v praxi.

Vyšší odborná škola a Hotelová škola

Vyšší odborná škola a Hotelová škola se ve školním roce 1999/2000 orientovala především na zlepšování kvality odborné přípravy žáků pro provoz v zařízeních hotelů, restaurací zařízeních ČR cestou vzdělávání učitelů. V září zasedlo do školních lavic v Hotelové škole celkem 441 žáků, ve Vyšší odborné škole pak 246 studentů rozdělených do 14 studijních skupin. Tady je znát výrazný nárůst oproti školnímu roku 1998/99, kdy na VOŠ studovalo 169 studentů rozděleno do devíti studijních skupin.

Také VOŠ a Hotelovou školu navštívila školská inspekce, která ohodnotila kvalitu vzdělání a kvalitu řízení známkou velmi dobře.

Posluchači VOŠ se v roce 1999 zúčastnili několika nadnárodních programů Evropské unie. Jedním z nich byl projekt mobility studentů zvaný Leonardo da Vinci. Jednalo se o devítitýdenní studijní pobyt tří studentů oboru Řízení

hotelového provozu v partnerské škole Hoge Hotelschool Maastricht, který zahrnoval získávání praktických zkušeností ve stravovacích zařízeních školy spolu s účastí v předmětech modulu Mezinárodní hotel, který je vyučován v angličtině. Hlavním cílem programu bylo poznat úroveň péče o zákazníka, dále kulturu, tradice a hodnoty uznávání v hostitelské zemi. V rámci tohoto vzdělávacího projektu zahájila v září 1999 skupina maastrichtských studentů pobytem v Kravařích projekt rekonstrukce hospodářských budov na penzion, který bude základem pro rozvoj kongresových služeb poskytovaných kongresovým centrem, na které bude upraveno jedno křídlo zámku v I. poschodí.

Střední zdravotnická škola

Střední zdravotnickou školu navštěvovalo od září 1999 256 žáků. V březnu se studentky této školy zúčastnily v Brně celostátního kola dvoudenní soutěže budoucích zdravotníků v první předlékařské pomoci. V mezinárodní konkurenci, kdy soutěžila i družstva z Polska a Slovenska, si Opavané vedli skvěle. Mezi 22 soutěžními týmy vybojovala trojice žáků druhého ročníků ve složení Pavel Budík, Zuzana Schreierová a Lucie Gregořicová bezkonkurenční prvenství. Paní ředitelka SZŠ Zdeňka Jelenová je na svěřence profesorky M. Riesové patřičně hrdá.

3. října prodávaly budoucí sestřičky v rámci srdíčkového dne obyvatelům Opavy srdíčka. Výtěžek celé akce šel na nadaci dětské onkologické kliniky v Praze a bude sloužit k léčbě zhoubných krevních onemocnění.

12. října zase upozorňovaly obyvatele Opavy, že probíhá tzv. „Den bílé hole“ a prodávaly bílé tužky s logem Umění žít

ve tmě. Výtěžek celé akce byl zaslán na konto nadace pro nevidomé.

Střední zemědělská škola

Přesně 200 žáků zasedlo do školních lavic v září 1999 na Střední zemědělské škole v Opavě.

I na této škole zaujímá protidrogová tematika významné místo, ať už je to účastí na školeních s protidrogovou tematikou, organizovaných SVP ve spolupráci s Protidrogovým centrem při Psychiatrické léčebně v Opavě, nebo pohovory třídních učitelů s třídami o kouření. Při srovnání výsledků ankety o drogách je patrné, že nastal pokles počtu žáků, kteří drogu (zejména marihuanu) vyzkoušeli (asi o 6%). Mírně (asi o 0,5%) vzrostl počet kuřáků.

Zcela jiné oblasti se týká již osmiletá tradice, kterou si pěstují na Střední zemědělské škole a letos pro ni vybrali pátek 29. ledna. Nejde o nic jiného než o tradiční školní ples pojatý poměrně netradičně. Každým rokem se totiž pořádá v prostorách školy. Pro svoji netradičnost je tento ples velmi vyhledávanou společenskou událostí v Opavě, což dokazuje i účast tanečníků. Letos se jich shromáždilo k hromadnému veselí na 750. Účastníkům byly dány k dispozici všechny prostory školy až na několik odborných kabinetů a ředitelny. V jedné učebně hrála country kapela, v další byla diskotéka a na chodbě hrála cimbálůvka. Netradiční byla také tombola, která nezapřela hlavního organizátora. Tanečníci totiž mohli vyhrát zvířectvo, krmení pro ptáky, hlávky zelí, hnůj, sazenice a zahrádkářské potřeby.

Střední průmyslová škola stavební

Střední průmyslová škola stavební je škola s regionálním charakterem, dojíždějí zde studenti z Ostravy, Bruntálu,

Šumperka, Nového Jičína, Frýdku - Místku, Karviné i Jeseníku. V novém školním roce 1999/2000 navštěvovalo školu 401 studentů, z toho 303 chlapců a 98 děvčat.

V oblasti protidrogové prevence se žáci zúčastnili programu protidrogové prevence „Aktivitou proti drogám“. Byla zorganizována beseda se zástupci Centra krizové pomoci v Opavě, které se zúčastnili také mladí narkomané. Na téma protidrogové prevence byla také na úseku cizích jazyků Střední průmyslové školy stavební vypsána soutěž v německém jazyce na téma: „Brief an einem drogen süchtigen Freund“. Téma bylo vyhlášeno v průběhu měsíce září a listopadu 1999 a zúčastnilo se celkem 21 studentů. Vítězná práce Zuzany Kopincové z 2. C byla zaslána do časopisu Freundschaft.

Předvánočně se studenti naladili na dvou adventních koncertech.

Také Střední průmyslové škole stavební se v tomto školním roce nevyhla kontrola České školské inspekce, která se soustředila na dodržování obecně závazných právních předpisů se zaměřením na organizaci, průběh a dokumentaci opravné maturitní zkoušky a maturitní zkoušky v náhradním termínu a neshledala žádné nedostatky.

V roce 1997 zahájili na této škole stavbu nové dílny - haly praxe. Dosavadní dílny a zahradní domek již pro výuku praxe nevyhovoval a právě letos v prosinci dospěla nová hala ke kolaudaci. Je zajímavé, že realizace stavby byla prováděna formou svépomocí žáků školy v rámci stavební praxe. A proč ne, vždyť se zde vzdělávají samí budoucí stavební pracovníci.

Střední průmyslová škola a Střední umělecko průmyslová škola

Ve Střední průmyslové škole a Střední umělecko průmyslové škole nastoupilo do školních lavic v září 1999 celkem 328 žáků na denní studium, na dálkové studium 14 žáků.

Na začátku tohoto kalendářního roku studenti UMPRUM představili své klauzury, tedy své pololetní práce. Samozřejmě, že každý obor měl svá specifická zadání, tedy posluchači oboru Tvarování průmyslových výrobků (průmyslový design) např. připravili nápaditě vyřešené obaly na vajíčka, grafici z oboru Propagačního výtvarnictví vyhotovili kalendář s námětem opavských památek, umělečtí kováři z oboru Výtvarného zpracování kovů měli v zadání vyhotovení svícnu a studenti, věnující se tvorbě hraček a dekorativních předmětů, postavili dokonce dětské divadélko. Výsledné práce byly ohodnoceny a vystaveny také pro rodiče a veřejnost. Tyto výstavy a mnohé jiné akce vypovídají o nesporném talentu budoucích „technických“ výtvarníků. V mnoha případech jejich práce našly uplatnění v praxi, nicméně např. navrhované hračky mají malou možnost prezentace, což neumožňuje navázat vztahy s firmami, které by mohly rozjet sériovou výrobu.

V období předmaturitním vystavili žáci UMPRUM své „tablo“ přímo na Horním náměstí. Nebylo to však jen tak obyčejné maturitní tablo, ale jednalo se o jakési kovové „perpetuum mobile“ obklopené posmrtnými maskami maturantů. Chtěli tak zanechat jakýsi otisk své osoby „tvořící v mikrokosmu databázi našeho bytí“. Nu i trocha poezie

doplnila tu horu červeného kovu zastavující zaskočené chodce.

Integrovaná střední škola

K životu Integrované střední školy v roce 1999 bych chtěla připomenout důležitou skutečnost, že ve školním roce 1998/99 byla sloučena s SOU Dolní Benešov, což nemělo zásadní vliv na rozšíření nabídky učebních oborů, ani na příliš velký nárůst žáků z regionu Dolního Benešova. V září 1999 zasedlo do školních lavic ISŠ 700 žáků, což ji řadí k největším školám v okrese.

V listopadu se podílela na pořádání turnaje studentů středních škol ve volejbale.

Církevní střední varhanická škola

První den v září byl nejen prvním dnem, kdy školáci začali nový školní rok 1999/00, ale také prvním dnem, od kterého se začala psát historie nové střední školy v Opavě - Církevní střední varhanické školy, tímto zaměřením jediné v celé České republice. Zřizovatelem školy je Československá provincie Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské, sídlící v Beethovenově ulici v Opavě. O této škole se začalo uvažovat poté, co se uvolnil klášterní objekt na Beethovenově ulici. Mentálně postižení klienti, kteří také obývali tuto budovu se během roku přestěhovali do zámku v Dolních Životicích.

Uvolněné prostory slouží jako učebny i internát zároveň. Čtyřleté bezplatné studium hry na varhany, zpěvu a sbormistrovství bude zakončeno maturitou s možností pokračování v pomaturitních ročnících konzervatoře. Zvláštní význam má studium jazyků a disciplín křesťanské nauky. Po dokončení rekonstrukce kláštera bude škola využívat

prostory církevního objektu na Rybím trhu nebo učeben ZUŠ V. Kálíka. V tomto školním roce nastoupilo do školy prvních dvacet žáků, v budoucnu se počítá s konečnou kapacitou osmdesáti žáků. První školní den zahájili žáci i učitele v kapli sv. Kříže slavnostní mší.

Střední odborné učiliště zemědělské

132 budoucích zemědělců zahájilo nový školní rok na Středním odborném učilišti zemědělském. Hned v září zde odstartoval preventivní protidrogový program vystoupením skupiny z Centra krizové pomoci „Pod slunečníkem“ s autentickou výpovědí mladých lidí, kteří prošli drogovou závislostí.

Dotazník mezi studenty upozornil na nejčastěji užívanou drogu mladých lidí - alkohol a cigarety.

Střední odborné učiliště stavební a Učiliště

386 žáků navštěvovalo ve školním roce 1999/2000 na Středním odborném učilišti stavebním a Učilišti obory Technik dřevařské a nábytkářské výroby pro nábytkářství a čalounictví, Klempíř, Elektromechanik, Truhlář, Tesař, Zedník, Pokrývač, Instalatér a obor Stavební výroba. I na této škole byl věnován prostor pro protidrogovou prevenci v rámci přednášek v rámci občanské nauky v tématickém celku „Rodina a zdravý způsob života“, ale především vyplňováním volnočasových aktivit především sportem.

Střední odborné učiliště služeb a obchodu

Na Středním odborném učilišti služeb a obchodu zahájilo nový školní rok celkem 521 žáků na denním studiu a 22 na studiu dálkovém a to na oborech Pekař, Cukrovinkář, Cukrář, Krejčí, Kadeřník, Prodavač a Kuchař - číšník.

Pro veřejnost předvedli budoucí kuchaři - číšníci svou dovednost na ukázkových slavnostních tabulích a výrobcích při příležitosti velikonočních, jarních, podzimních a vánočních svátků, akce ke Dni učitelů a ukázkovém stolování pro mládež.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště poštovní

Ve školním roce 1999/00 navštěvovalo Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště poštovní 223 žáků. Z tohoto počtu byli 4 žáci sponzorováni s. p. Česká pošta.

V oblasti protidrogové prevence se ukázalo, že informovanost žáků o návykových látkách je dobrá a vlastní zkušenosti s drogou mají žáci ojediněle.

Součástí praxe čtvrtých ročníků je také výpomoc pod zkušeným dohledem instruktorů na poštách v době zvýšeného předvánočního a předvelikonočního provozu, takže v době krásných svátků, kdy je však cítit ještě napětí mezi čekajícími v dlouhých řadách u přepážek, se můžeme setkat s novými příjemnými mladistvými tvářemi, které urychlí naše čekání.

Mládež

Proč se vlastně dotýkám u programů škol také **protidrogové prevence**? Odpověď je snadná. Myslet si, že „Bílá Opava“ je jedno z mála míst, kde drogám holduje či propadla jen omezená skupina lidí, je zcela mylná. Důkazem jsou nejnovější výsledky průzkumu, který provedli pracovníci Pedagogicko - psychologické poradny v Opavě.

Tato studie hovořila na příklad o tom kolik kluků a děvčat si ze vzorku čítajícího téměř šest set žáků základních škol na území okresu vyzkoušelo drogu. Výsledkem bylo více než

osm procent, tedy zhruba 50 dětí do patnácti let. Čtrnáct procent drogu odmítlo a čtyřicet procent zná někoho, kdo drogy užívá. Pro koordinátora magistrátu pro prevenci kriminality Víta Dvořáka to patrně žádné obavy u rodičů nevyvolá, problémem se drogy stanou až tehdy, když se to bude týkat jejich vlastních dětí.

Ředitelé dotazovaných škol příliš statistickým údajům nevěří. Podle nich zkušenosti středoškoláků s drogami nemůže postihnout žádný výzkum, protože většina studentů se ke konzumaci drog stejně nepřiznává.

Školy se snaží tuto problematiku řešit především hodnotným vyplňováním volného času studentů. Nejčastějším prostředkem k tomuto účelu bývá sport.

Podzimní měsíce znamenaly pro konzumenty drog další možnost, jak si levně navodit halucinogenní stavy. V okolních lesích totiž začaly růst lysohlávky, tedy houby po jejichž požití nastává zkreslené vnímání okolního světa, zmatené chování a neadekvátní reakce, někdy také halucinace jako po požití drogy LSD. I část opavské mládeže podniká výlety do okolních smíšených a listnatých lesů, kde se lysohlávka nejčastěji vyskytuje.

Dalším fenoménem u mládeže, vyskytujícím se stále častěji kolem nás **je skateboard a jízda na kolečkových bruslích**. Nejde pouze o sport jako takový, ale jedná se přímo o styl. To znamená poslouchat hip hop hudbu, oblékat si široké kalhoty pro lepší pohyb, vytahanou mikinu a kšiltovku, jednoduše řečeno nebýt šedý průměr.

Vyznavači hip hopu, bruslaři, sprejeři, skateboardisté a i ostatní děti a mládež opavského okresu měli možnost se již od začátku tohoto roku scházet ve svém klubu. **Klub Legál**

na Hradecké ulici 16, fungující pod ochrannými křídli referátu sociálních věcí Okresního úřadu v Opavě, který jej také financuje, se nachází ve sklepních prostorách. Mládež, která klub navštěvuje také pomáhala s jeho úpravami.

„Nebylo lehké navázat kontakt s mládeží, která se svým způsobem vymyká průměru. Nebaví ji to, co většinu mladých lidí. Obecně je zvykem považovat tyhle děti za zkaženou mládež“, řekl do regionálního tisku streetworker Radek Oleják.

Do klubu může přijít prakticky kdokoliv, kdo se nudí. Otevřeno je vždy v pondělí, čtvrtek a neděli od 16.00 do 20.00 hod. Lidé provozující tento klub se snažili mládeži poskytnout vztahové zázemí, radu a motivovat je k hodnotným činnostem. Program byl obohacován klubovými večery a setkáním se zajímavými lidmi.

Od počátku července si zase přicházeli na své skateboardisté a bruslaři, mohli totiž začít navštěvovat nové opavské **sportoviště Hliník**. Mladí lidé tak už nemusí ohrožovat rychlou jízdou chodce ve městě nebo dojíždět na sportoviště do Ostravy nebo do Krnova. O výstavbu se zasloužilo sdružení Arrows za přispění opavského magistrátu v Opavě.

O prázdninách se zde scházivalo až padesát nadšenců mezi dvanácti až osmnácti lety. Maximálně však zde mohou řídit do devíti hodin večerních. Pokud by totiž porušil některý z účastníků vážně pravidla sportoviště, byl by z Hliníku jednoduše vyhoštěn. Samozřejmě, že zde patří i zákaz drog.

Prozatím se sportoviště setkala s poměrně velkým úspěchem, trochu jiný pohled na věc mají někteří obyvatelé

blízkých domů, kteří si stěžují převážně na hluk, přesto je podle nich lepší, když skateboardisté a bruslaři nejezdí po ulicích.

Dům dětí a mládeže

Pracovníci DDM se spolu s paní ředitelkou Jaroslavou Polákovou stále zaměřují na vyplnění volného času mládeži a dětem. I oni si uvědomují, jak je stále těžší odtrhnout děti od televizních obrazovek, proto také vymýšlejí v DDM stále něco nového.

Důkazem toho jsou v nabídce **sportovních kroužků**, o které je mezi dětmi a mladými lidmi největší zájem, další nové sporty - korfbal, florbal (fotbal v tělocvičně či v jiných krytých prostorách), šipkařská liga a kroužek netradičních sportů. I když je dnes házení šipek rozšířeno v mnoha restauračních zařízeních, nebyl o tento sport žádný zájem, ostatní nové sportovní kroužky si však na nezájem nemohly stěžovat.

Na konci tohoto roku **zrušili** organizátoři Klub náctiletých, protože o akce jím pořádané nebyl mezi mladými lidmi zájem. Zcela jiná situace panovala v **kurzech zřízených** pro nezaměstnanou mládež. Byla realizována výuka na PC a cizích jazycích (angličtiny, španělštiny). V této souvislosti navázali pracovníci DDM spolupráci s Úřadem práce a referátem sociálních věcí Okresního úřadu v Opavě, který také poskytl finanční prostředky na nutný materiál pro zajištění těchto kurzů. Také byl vyřešen problém s organizací pořadů pro školy, které se nakonec na akci nedostavily, protože jim nevyhovoval termín nebo prostě zapomněly. V těchto případech, tedy v budoucnu, bude školám

fakturováno ušlé vstupné. Nabídka pořadů školám byla rozšířena o čtyři autorské pořady pracovníků DDM, především pořady s národopisnou tematikou a koncertem Děti dětem.

Problémy spojené s nejasnostmi kolem organizace sportovních soutěží vyhlášených asociací školních sportovních klubů vyřešilo vedení DDM smlouvou o pomoci při zajištění soutěží, uzavřenou v září 1999 mezi Domem dětí a mládeže a Okresní radou Asociace školních sportovních klubů v Opavě, tímto byly zachovány všechny soutěže, o které školy mají zájem.

Provoz DDM a všech jeho akcí zajišťovalo v tomto roce celkem 67 zaměstnanců, z toho 15 je v pracovním poměru na dobu neurčitou a 52 pracuje na dohody o pracovní činnosti. Interně pracovalo v roce 1999 v DDM 9 pracovníků, externě 52.

Zájemci si mohli ve školním roce 1999/2000 vybrat také ze **zájmových aktivit**, rozdělených do 127 útvarů ve čtyřech úsecích (kulturně společenský, tělovýchova a sport, technika, mimoškolní vzdělávání a kurzy). V **oblasti taneční** se např. v únoru konal minimaraton pro děti patnácti let nebo v březnu okresní soutěžní přehlídka tanečních souborů v odborovém klubu Na Rybníčku, dále cvičení pro rodiče a děti ve věku 3 - 10 let, soutěž v gymnastice, programování, soutěž pěveckých sborů atd.

No a léto přineslo opět nepřeborné **množství sportovních a sportovně - technických příměstských táborů** (tedy táborů, na které děti ráno odjíždějí a večer se vracejí domů) či pobytových táborů v Budišově nad Budišovkou, Vidnavě, Mnichově u Vrbna.

V náplni příměstských táborů byly kromě sportovních her i celodenní výlety např. do ostravského planetária a ZOO, na hrad Bouzov a do Javořických jeskyní, výlety do Karlovy Studánky, výšlap na Ovčárnu a Praděd, výlet na Rešovské vodopády, hrad Sovinec aj.

Mezi **mimořádné akce** zařadili pracovníci DDM např. vánoční a velikonoční koncerty pro školy a veřejnost, charitativní koncerty Děti dětem, Den dětí a mnoho dalších.

DDM úzce **spolupracoval** v roce 1999 s Magistrátem města Opavy, Okresním úřadem, Úřadem práce, ale také např. s ZUŠ Václava Kálíka.

Stanice mladých turistů a přírodovědců

I když se dnes na trhu využití volného času konkurence stále zvyšuje, přesto patří pevné místo organizaci pro děti se zaměřením na přírodu - Stanici mladých turistů a přírodovědců. Pod vedením pana ředitele Pavla Skácela nabízeli mládeži a dětem pracovníci této organizace hned několik možností využití volného času. V první řadě to byly zájmové kroužky. Sem patřila akvaristika, teraristika, chovatelský kroužek, rybářství, přírodovědné kroužky Ledňáčci, Otakárci a Lasičky nebo kroužky nabízející sportovní vyžití - horská turistika, kanoistika, cykloturistika, softball, sportovní střelba, dokonce i karetní klub nebo vodní turistika.

V létě se v rámci těchto kroužků děti účastnily **sportovních táborů**.

Letos se SMTP úspěšně vyvedly akce **Den země** a **Den dětí**, o kterých jsem již výše hovořila, dále akce „Máme rádi zvířata“, Soutěž o nejhezčí prázdninové sluníčko a rovněž vánoční koncerty.

Bohužel v tomto roce ztratila SMTP **táborovou základnu Meleček** v důsledku výpovědi soukromého vlastníka pozemku a táborovou základnu č. 18 v důsledku skončení nájemní smlouvy. III. Slet čarodějnic se nesetkal s příliš velkým ohlasem, jelikož agentura Rajka pořádala podobnou akci. Nicméně akcí, které uspěly bylo mnohem více.

Dokladem toho jsou mimo jiné také **přednášky** na školách i na SMTP nebo exkurze mezi mnohdy vzácně exotické zvířectvo, k nimž přibylo letos dalších osm zachráněných zvířat do Stanice handicapů SMTP.

Také Česká školní inspekce byla s chodem SMTP spokojena a ohodnotila ji známkou velmi dobře.

Junák

Skautské oddíly letos opět o prázdninách **navštívily** Vojenský výcvikový prostor Libavá. Téměř nedotčená příroda je svědkem her a soutěží mládeže, která se s ní krůček po krůčku seznamuje a sžívá.

Miss středních škol 1999

Dějištěm finále MISS středních škol okresu Opava 1999 se staly honosné prostory Slezského divadla. Jako hlavní pořadatelé se blýskli studenti 4. ročníku Obchodní akademie Opava. Moderování celého večera se však ujal moderátor

pořadů TV Nova Áčko a Kolotoč a také bývalý moderátor opavského rádia Hellax Honza Musil, který zpestřil program dokonce i svým zpěvem.

Dvanáct nejkrásnějších dívek soutěžilo v několika disciplínách. V té první se snažily zbavit trémy pomocí několikaminutového rozhovoru s Honzou. Jelikož dívky neznaly otázky dopředu, záleželo na jejich pohotovosti, přirozenosti a šarmu, aby přesvědčily porotu, že jsou ty nejlepší. Následovala volná disciplína s ukázkami rokenrolového tance, hry na klavír, gymnastiky, kouzelnické estrády či např. míchání exotického nápoje. Poté následovala přehlídka džínové módy a teprve potom nastalo ono vyvrcholení, jako u každé soutěže krásy - promenáda v plavkách. Mezitím předvedla na pódiu své umění taneční skupina Delta balet a pobavila recesistická show mladíků oděných pouze do trenýrek a kouřících doutníků. No a pak už nastalo netrpělivé očekávání konečného verdiktu poroty. Nejdříve byl udělen titul Miss Internet'99 a Miss Sympatie'99, které obdržela jediná dívka - Eva Koníková z Obchodní akademie. Tři nejkrásnější dívky vyhlásila módní návrhářka Eva Sedláčková z Opavy za dozoru předsedkyně poroty ing. Věry Kučové. Druhou vicemiss byla zvolena Zuzana Chromcová ze Střední zdravotnické školy, titul první vicemiss získala Alice Bělejevová z Obchodní akademie, no a nejkrásnější středoškolačkou opavského okresu se stala šestnáctiletá Zuzana Zimolová z Gymnázia Vítkov s mírami 88-60-88. Zuzka působí v agentuře Max International Model Management. Jejím velkým snem je stát se modelkou, protože v tom vidí příležitost, jak se podívat do světa, zvláště by se ráda chtěla podívat do Austrálie. Premiérový

ročník Miss ´99 středních škol okresu Opava poté pokračoval slavnostním rautem v Divadelním klubu.

Majáles 1999

Opavský Majáles roku 1999 tentokrát pod názvem „Město - prostor k životu“ zahájil Majálesový průvod v pátek 30. dubna. Po trase od Ptačího vrchu přes Ostrožnou ulici až na Horní náměstí putoval zástup představující průřez dějinami lidstva od dob nejstaršího až po typicky „moderního“ člověka. Takže jsme se mohli potkat s Venuší, jak svádí svého pravěkého muže, s egyptskou mumii, která si stěžovala, že se dělníci flákají a nechtějí dostavět pyramidu, nebo s Římanem, který opěvoval krásu své říše, ale byl poražen primitivními barbary. Poté mohli diváci nahlédnout do praktik středověké inkvizice, zvláště pak lámání čarodějnic v kole (jízdám), za nimi následovaly postavičky v barokních kostýmech a načechranými kudrlinkami. Nechyběly ani výjevy z druhé světové války, kdy proti sobě stanuli Hitler se Stalinem. Vrcholem byl Konzum, člověk zrozený z obrovské slepice, jehož postava a povaha odpovídaly jeho jménu. Po vylíhnutí jej na světě přivítal Martin Knitl, který se stal oficiálním průvodcem celého průvodu. Konzum, jako symbol dnešního člověka, dostal do ruky pivo, hamburger a televizní ovládač. Vysloveně si ve svém nicnedělání lebedil, což průvodce nevydržel a televizi rozbil.

Jelikož si program připravily pouze dvě střední školy byla volba krále Majálesu poněkud omezena. Čest středních škol zachraňovalo pouze Mendelovo gymnázium a samozřejmě Střední umělecko - průmyslová škola, která celý průvod spolu

se studenty SU připravila. Králem Majálesu byl jednohlasně zvolen Konzum.

Počasí bylo pohádkové a střed města opět zase jednou ožil, všude se to hemžilo mladými rozjařenými lidmi, všude bylo plno ruchu, křiku a halasných zvuků, které zase jednou připomněly Opavě, že je také městem studentů.

Večer pokračoval bigbitem na Zimním stadionu, kde excelovaly před zraky téměř 2500 návštěvníků opavské kapely Luza a Yaba, dále Znouzecnost, skupina Synergy a poslední N.O.A.

V sobotu se dění přeneslo do RC tam, kde se slavilo desáté výročí skupiny Yaba a narozeniny jejího zpěváka Michaela Kubesy.

Od neděle 2. května do pátku proběhl Opavský filmový festiválek (Opafifek), který proběhl v kině Elektra a v Loutkovém divadle pod odborným vedením Filmového klubu. Promítaly se filmy Knoflíková válka, Charakter, Underground, Do naha!, Noc na zemi a Koyaanisqatsi.

Souběžně s Opafifekem probíhal také mini koncert komorního pěveckého sboru SU, Vernisáž výtvarné skupiny „Wakuum 15 G“, což je náhodné sdružení umělců Čech, Moravy a Slezska, kteří se letos představili s novým projektem WEI - WU - WEI a heslem „Nechceme vás obohatit, chceme vám odlehčit“.

Ve sklepení SU byly zdi oblepeny staniolem a na nich vystaveny fotografie letošního i minulého Majálesového průvodu. Jiná místnost byla zase zcela pokryta novinami, kde se představily se svými kresbami dvě studentky Střední umělecko - průmyslové školy v Opavě.

Úterní odpoledne zpestřili Opavanům modely a modelky, předvádějící tzv. street style na molu přímo na Horním náměstí. Cílem přehlídky byla podle organizátorů spíše recese a zábava.

Večer proběhlo představení Divadla OKNO. Jeho aktéři - studenti SU si připravili pořad z Baudelairových Malých básní v próze a Květů zla pod názvem Hodina opojení.

Největším lákadlem ve středu se stal pořad Nostalgie s Krylem, jehož protagonisty byli Jan Kryl (bratr Karla Kryla) a Pepa Nos. Nešlo však o žádné nostalgické vzpomínání, zazněly pouze tři písně od Karla Kryla a poté se přešlo na žhavou současnost s jejími problémy. Jan Kryl recitoval své verše a na konci pořadu dokonce zazpíval a nikdo nemohl pochybovat, čí bratr to je. Pepa Nos, známý svými kritickými postoji k současným problémům, dokázal svými gesty, pohyby a zvuky odlehčit vážnost svého sdělení, takže se všichni posluchači skvěle bavili.

Ve čtvrtek proběhla v klidném prostředí Moravské kaple zajímavá debata především o sociálních problémech občanské společnosti. Jako průvodci celým pořadem pedagogové SU Mgr. Igor Nosál a Mgr. Petr Krohe mohli své teoretické poznatky ihned konfrontovat s praxí. O každodenním životě vozíčkářů vyprávěla Ludmila Košárková, zakladatelka spolku Nezávislost. Svým dílem přispěla také paní Cifrová z Oblastní charity Opava. Tento diskusní večer se však setkal s velmi malým ohlasem, přišlo jen velmi málo posluchačů nicméně se toto setkání vyvinulo ve velmi příjemnou debatu.

Večer se již podruhé představilo v Loutkovém divadle Divadlo OKNO.

Poslední Majálesový den proběhla Bubnovačka pod Ptačím vrchem a závěrečná After dead party v atriu SU.

Majáles '99 tedy skončil a co zůstalo? Zůstaly nám příjemné vzpomínky na město plné studentského veselí, zajímavé hudby, her, ale především zajímavých lidí mezi námi.

Slezská univerzita

V roce 1999, tedy v osmém roce své existence, **tvorily** Slezskou univerzitu dvě fakulty, Filosoficko-přírodovědecká a Obchodně-podnikatelská, jeden vysokoškolský ústav - Matematický ústav a jedno vysokoškolské pracoviště - Vzdělávací centrum, které si ovšem teprve vytváří profesionální profil.

Oproti roku 1998/99 došlo ke snížení **počtu zájemců** o studium bakalářských a magisterských programů. Zájem o studium na FPF a MÚ poklesl z počtu 4749 na 2982 zájemců, tj. na 62,9%. Na OPF zájem poklesl z počtu 3050 na 2199 zájemců, tj. na 72,1%. Celkově došlo ke snížení na 66,5% oproti stavu z roku 1998/99. Na SU bylo v roce 1999 přijato celkem 926 uchazečů, celkem tedy studovalo na SU k 31. 10. 1999 3523 studentů. V kalendářním roce 1999 ukončilo studium na Slezské univerzitě v Opavě 274 bakalářů a 218 magistrů.

Výsledkem snahy o **aktualizaci nabídky** studijních oborů a studijních programů jsou tyto nové studijní obory: doktorské studium - obor Historie se zaměřením na české a československé dějiny, magisterské studium - Anglický jazyk, Český jazyk, Německý jazyk, Bankovníctví, Informatika v ekonomice a bakalářské studium - Archeologie, Finance a Veřejná ekonomika a správa. Na základě sociologického

šetření pod názvem **Systém dlouhodobého sledování uplatnění absolventů vysokých škol**, autorů doc. Ing. Mgr. Jiřího Schindlera, CSc. a PhDr. Heleny Kolibové CSc. Bylo zjištěno, že nabídka studijních oborů na SU je přiměřeně vhodná, pouze poptávka na doktorské studium mnohonásobně převyšuje nabídku. Slezská univerzita však má zájem na rozšiřování možností doktorského studia. Dále převážná část absolventů již získala práci, z toho největší část (53,8%) získala zaměstnání již před promocí především ve státních institucích (50,7%). 69,4% všech absolventů uvedlo, že pracují v oboru, který vystudovali, přičemž nejčastější důvod, proč absolventi nepracují ve svém oboru bylo, že práci nezískali nebo že byla velmi špatně placená.

Nejčastějším odvětvím, kde se absolventi uplatnili bylo školství (47,3%). Uplatnění na trhu práce ve studovaném oboru bylo absolventy vykazováno v 66,9%, což dokládá, že nabízené zaměření OPF SU vyhovuje a odpovídá potřebám a nárokům praxe, regionálnímu rozvoji a potřebě konkrétních kvalifikací.

I v tomto roce probíhal v rámci **Univerzity třetího věku** cyklus přednášek, který byl určitým způsobem tematicky sjednocen. Frekventanti obdrželi na závěr akademického roku osvědčení o účasti, které je podmíněno 50% účastí na přednáškách. Studium probíhalo bezplatně. Do budoucna se počítá s inovací tohoto vzdělávacího cyklu ve smyslu většího přiblížení klasickým formám studia.

Vzdělávací centrum SU se sídlem v Krnově vzniklo rozhodnutím rektora č. 12/1998 ze dne 8. 12. 1998.

Podmínkou vzniku byla jeho efektivnost a samofinancovatelnost.

Hlavním posláním Vzdělávacího centra je organizace kurzů zvláštní odborné způsobilosti pro pracovníky státní správy a samosprávy, a to v souladu se smlouvou mezi Slezskou univerzitou a Institutem pro místní správu se sídlem v Praze.

V průběhu roku 1999 se ve Vzdělávacím centru uskutečnily semináře v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, proběhl cyklus přednášek Univerzity třetího věku, uskutečnilo se 4. setkání matematických fyziků, proběhly kurzy pro pracovníky státní správy a samosprávy, které svým rozsahem zasahují i do příštího roku 2000.

Na SU mohou také studovat **handicapovaní uchazeči**. O jejich přijetí rozhoduje na jednotlivých fakultách děkan, jejich studium je však limitováno charakterem jednotlivých budov v Opavě a v Karviné - tedy existencí bezbariérového přístupu.

Od akademického roku 1999/2000 jsou na FPF a MÚ uplatňována pravidla **kreditového systému** v bakalářském a magisterském studiu. Na doktorské studium se kreditový systém nevztahuje.

Základní jednotkou kreditového systému je jeden kredit, který představuje 1/60 průměrné roční studijní zátěže.

Roční studijní plán každého studijního oboru obsahuje nabídku minimálně 60 kreditů, přidělených jednotlivým předmětům při respektování jejich časové náročnosti. Studijní program obsahuje kredity A (povinné předměty), kredity B (volitelné předměty) a kredity C (volně volitelné

předměty). Počet kreditů hodnotí kvantitu, nikoli kvalitu. Ta je nadále hodnocena čtyřstupňovou klasifikační stupnicí. K postupu do vyššího ročníku musí student získat minimálně 40 kreditů, jinak přestává být studentem univerzity.

V roce 1999 pokračovalo budování **informační struktury** na SU. Od tohoto roku také mají všichni zaměstnanci a studenti možnost připojení na Internet prostřednictvím akademické sítě TEN - 155 CZ.

V tomto roce bylo **konstituováno rektorátní oddělení** pro vědu a zahraniční styky. Na FPF byla činnost oddělení zabezpečována referentem pro vědu, výzkum a zahraniční styky, na OPF referentem pro zahraniční styky a referentem pro vědu, výzkum a rozvoj. Slezská univerzita se však v tomto roce potýkala s deficitem finančních prostředků právě na vědu a výzkum. Tato situace nebyla, podle slov ve výroční zprávě SU, způsobena nižší vědeckou výkonností SU jako celku, ale především diskriminačním přístupem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k nově založené univerzitě, která v počátečním období své existence objektivně nemohla mít takovou grantovou výkonnost jako starší stabilizované vysoké školy.

Nově byli **jmenováni dva profesoři**, jeden pracovník získal titul DrSc. A celkem 6 pracovníků získalo titul PhDr.

Na SU působilo ke dni 31. 12. 1999 240 interních a 39 externích akademických pracovníků.

22. 10. 1999 uzavřela SU v Opavě **dohodu** s Univerzitou Mateja Bela v Bánské Bystrici o spolupráci v oblasti vzdělávání, vědeckého bádání a odborných a kulturních aktivit studentů a zaměstnanců obou univerzit.

V prosinci byla podepsána s účinností od 1. 1. 2000 **smlouva mezi JSTOREm**, digitálním archivem časopisů, a SU v Opavě.

V roce 1999 zahájila univerzita hodnocení úrovně **zahraniční spolupráce**, které bude ukončeno v roce 2000.

V rámci programu **Socrates** podepsala SU v roce 1999 smlouvy o spolupráci s univerzitami v Německu, Rakousku, Finsku, Irsku, Belgii, Španělsku a Francii.

Mezi nejzajímavější společenské celouniverzitní akce Slezské univerzity rozhodně patří **udělení zlaté medaile SU** cestovatelům Miroslavu Zikmundovi a Jiřímu Hanzelkovi. Za přítomnosti celebrit českého i zahraničního školství, kulturních institucí a podnikatelské sféry okresu, předních zástupců samosprávy měst a obcí Opavska a dalších významných hostů převzal z rukou rektora SU Demetera Krupky ocenění za celoživotní dílo pouze Miroslav Zikmund, protože Jiří Hanzelka se pro nemoc nemohl dostavit.

Oba inženýři, spisovatelé, publicisté, novináři, filmoví tvůrci a celoživotní přátelé procestovali spolu 5 kontinentů a 44 zemí a dokázali tak, že velké překážky je možné překonávat a že jim navzdory je možné stát za svými ideály a životními hodnotami. „Aktivita jako smysl bytí“, což bylo životní krédo obou, úplně sršela z vitality M. Zikmunda, člověka s úžasnou pamětí na konkrétní události a osoby ve svém životě. Oba světoběžníci přinášeli do země uzavřené železnou oponou opojnou vůni dálek, lidé milovali jejich reportáže, cestopisy a filmy. Na své cestě prokázali mimořádné novinářské, spisovatelské, filmařské a řidičské schopnosti se svým mobilním domovem - Tatro 87.

V předvečer této oficiální akce se zúčastnil M. Zikmund besedy z opavskými občany ve Slezském divadle. Cestovatele na pódiu doprovodil přednosta OkÚ Pavel Krejčí a primátor Jan Mrázek a jeho živé vyprávění doplňovali svými zážitky Karel Loprais a po telefonu i jeho přítel J. Hanzelka.

V rozhovoru do regionálního tisku uvedl před slavnostním večerem M. Zikmund, že je pro něj Zlatá medaile SU velkou poctou, ale že se obává diskuse o tom nešťastném hlasování, které mělo rozhodnout, zda se oběma cestovatelům udělí čestné občanství města. I když tisk psal, že jim toto občanství bude uděleno, zastupitelé se dlouho nemohli dohodnout jestli občanství udělí nebo ne a věc se neustále odkládala. Nakonec se do celé věci vložil sám pan Zikmund, který zavolal panu primátorovi a žádal okamžité ukončení této tahanice, která oba cestovatele urážela. Navíc je zpráva o udělení občanství poněkud překvapila, protože jak uvedl M. Zikmund, Opava mu není tak blízká jako rodná Plzeň či Zlín.

Slavnostní večer ve Slezském divadle však byl natolik příjemný a ohlasy posluchačů natolik přesvědčivé, že se brzy na vše zapomnělo a atmosféra v divadle dostala příchuť tajemných a pro mnohé z nás nedostupných dálek.

Slezská Univerzita udělila tento rok ještě **další dvě zlaté medaile**. První převzal rektor prof. Dr. Theodor Berchem z Bayerische Julius- Maxmilians- Universität ve Würzburku. 11. května 1999 oslavila tato univerzita již 419. výročí svého založení, při této slavnosti byla ve Würzburku medaile předána. Druhá byla udělena papeži Janu Pavlovi II., jelikož však se plánované předání při návštěvě papeže v polských Gliwicích neuskutečnilo

pro jeho onemocnění, byla medaile spolu s osobním darem rektora SU - soubor uměleckých fotografií polského studenta Institutu tvůrčí fotografie FPF SU Piotra Szymona „Kalwaria Zebrzydowicka“ postoupena do Vatikánu oficiální protokolární cestou.

Další společenskou akcí Slezské univerzity byla spolupráce s Magistrátem města Opavy na **III. ročníku Festivalu alternativní hudby - Další břehy**, tentokrát pod názvem Pábení Bohumila Hrabala od 23. do 28. března.

Historický klub, založený z iniciativy studentů Slezské univerzity, kteří navázali na neúspěšné pokusy z let 1994 - 1996, oslavil letos rok od svého založení. Cílem založení Historického klubu bylo podle jednoho z členů Jiřího Knapíka vytvoření trvalé diskusní platformy, kde by se scházeli nejen studenti historie, ale také odborníci. V tomto duchu a také v duchu „Dánského vpádu na Opavsko v letech 1626 a 1627“ proběhl další přednáškový večer, kdy se posluchačům představil autor této přednášky Zdeněk Orlita.

Institut tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě dokončil poměrně rozsáhlý projekt, jehož počátky sahají do roku 1993. Vernisáž největšího skupinového projektu v oblasti dokumentární fotografie jaký se dosud v tomto regionu uskutečnil s názvem Lidé Hlučínska proběhla 11. března. Počátkem minulého roku studenti postupně navštěvovali vesnice a města celého Hlučínska, aby komplexně a plošně zdokumentovali životní podmínky a styl lidí Hlučínska v devadesátých letech tohoto století. Hlučínsko bylo zvoleno záměrně jako místo výrazně kulturně, sociálně, politicky, ale i ekonomicky rozdílné ve vztahu k přilehlým oblastem Opavska a Ostravska.

Vernisáže závěrečné expozice se zúčastnila řada autorů fotografií i duchovných osobností celé dokumentární práce - pedagogové Institutu tvůrčí fotografie Vladimír Birgus a Jindřich Štreit, organizátoři Vojtěch Bartek a Jiří Siostrzonek. Vedoucí fotografického institutu opavské univerzity Vladimír Birgus při této příležitosti poznamenal: „Naším cílem nebyl věrný sociologický průzkum. Vše co z projektu vzešlo, je subjektivní pohled pedagogů a studentů - fotografů za čtyři roky práce v terénu, ze které mohla vzejít tato reprezentativní výstava.“

Řada výsledných fotografií má tak hodnotu nejen dokumentární - pro sociologii, etnografii, historii, ale i hodnotu výtvarnou.

Byl vytvořen katalog výstavy Lidé Hlučínska.

Studentka Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě Stephanie Kiwittová vystavovala své fotografie ze soukromí žen žijících v hlavním městě židovské autonomní oblasti na Dálném východě Ruska Birobidžan v pražské Velrybě. Tato galerie má sloužit pouze studentům katedry fotografie pražské FAMU. Opavská studentka se stala tedy první studentkou jiné školy, která zde vystavovala. Kiwittová je autorkou dokumentární publikace z obce Hat', kterou vytvořila v projektu Lidé Hlučínska 90. let 20. století a obsáhlého cyklu o lidech z pražských sídlišť v Hloubětíně a na Černém mostě.

Kultura

Slezské divadlo

Prvním činoherním představením slezského divadla v letošním roce byl přepis Vrchlického historické komedie *Noc na Karlštejně* v úpravě Marie Procházkové a Bedřicha Jansy. V hlavní roli Karla IV. se představil dlouholetý člen opavského souboru Drahomír Ožana. Ve zpracování opavského divadla zůstal základní konflikt a příběh stejný, stejně jako kostýmy a historická podoba. Žánrově se však spíše obracela k základnímu pohledu Vrchlického, tedy komediálnímu ne historickému. Premiéru měla opereta 17. ledna v neděli.

Zajímavé spojení opery a baletu předvedli dramaturgové Slezského divadla na premiéře 7. února. Večer zahájila Donizettiho opera **Zvonek**, kterou nastudoval olomoucký režisér Jiří Glogar. Klasický příklad buffo opery s typickou zápletkou, nerovným sňatkem, přestrojeným milencem a jedním vývěsním klinkajícím zvonkem.

Baletní hudba Kouzelný krámek, jež nejcharakterističtěji dokazuje Respighiho vášeň pro zvukomalbu a kresbu prostředí, vychází z poněkud smutnějšího příběhu Hanse Christiana Andersena. V pohádkovém příběhu ožívají vždy, když obyvatelé městečka usínají, loutky a žijí si svým vlastním životem. Dvě z nich však začínají k sobě pociťovat lásku. Balet nastudoval choreograf Ivan Hurych. Dirigování obou kusů se zhostil Petr Pololáník.

Slezské divadlo v Opavě, konkrétně jeho činoherní soubor, zahájilo hrou Martina Shermana *Když tančila...* 21. února na scéně pražského divadla Komédie druhou část **přehlídky České divadlo 1998/99**. Tato divadelní přehlídka nebyla pro opavský soubor žádnou novinkou, protože ji absolvoval již potřetí. V rámci tohoto festivalu se na základě rozhodnutí umělecké poroty prezentuje v Praze řada mimopražských divadel. Na rozdíl od doby před třemi lety, kdy byla jiná situace, se nyní koná výběrové řízení a na přehlídku se dostanou jen nejkvalitnější soubory. Jedná se o festival poněkud netypický, poněvadž se koná v průběhu celé jedné divadelní sezóny na různých pražských scénách. Základem bývají tak dvě představení měsíčně. Zajímavostí bylo, že majitelkou divadla Komédie byla za první republiky babička opavské herečky Jany Epikaridis, která se tak oklikou dostala vlastně na svou domovskou scénu.

Opavské představení mělo naprosto vyprodáno, také ohlasy byly podle sdělení šéfa opavského činoherního souboru a kmenového režiséra Slezského divadla v Opavě Bedřicha Jansy výborné.

Repertoár Slezského divadla v Opavě rozšířila svou premiérou 14. února **pohádka Aladinova kouzelná lampa**. Podle motivů *Pohádek tisíce a jedné noci* ji napsal Drahomír Ožana - herec činoherního souboru a zástupce šéfa činohry. V roli Aladina se představil Ondřej Veselý nebo Michal Stalmach.

Divadelní jaro zahájila **opereta France Lehára Veselá vdova**. V nastudování dirigenta Bohumila Vaňkáta a režisérky Jany Andělové - Pletichové se v hlavní roli Veselé vdovy

Hany Galvari představila sólistka opavské opery Olga Procházková v alternaci s Halinou Kubeczkovou.

Koncem března a počátkem dubna proběhla ve Slezském divadle hned dvě **představení známých divadel**. Brněnské divadlo Husa na provázku přivezlo do Opavy hru Rozzpomínání. Materiálem pro divadelní text - scénické vize ze života člověka ve Střední Evropě - se stal román Bohumila Hrabala Obsluhoval jsem anglického krále. V představení, které trvalo takřka tři hodiny, se představil na příklad Jan Kolařík, Vladimír Hauser, Jiří Pecha, Petr Oslzlý, Jana Gavrižová a další. Diváci mohli uslyšet i hlas autora románu Bohumila Hrabala, který nahrál úvodní a závěrečný text.

Pražské Divadlo Ungelt zase představilo hru o dvou hercích a třech rolích s názvem Bouřlivé jaro, kterou nastudoval Ladislav Smoček a v hlavních rolích se představila Alena Vránová a Ondřej Vetchý. Paní Vránová za svou roli Gertrudy Matthevsové obdržela v roce 1997 prestižní cenu Thálie.

V neděli 18. dubna měla na prknech Slezského divadla premiéru hra ve dvou dílech podle románu Kena Kesseye **Kde kukačka hnízdo má**. Režie se ujal hostující režisér František Laurin. V roli náčelníka Bromdena se představil Josef Novák - Wajda, který působí v souboru operety v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě, roli Mc Murphyho excelentně zvládl Petr Houska, stejně jako roli vrchní sestry Ratchedové Karla Pyšková. Podle dramaturga Slezského divadla v Opavě Ladislava Slívy se jednalo o klíčovou hru této sezóny, přesto hru radikálně nepředělávali, i když došlo k určitém dramaturgickým

úpravám. Více než z divadelního zpracování Wassermana čerpal Slíva a Marie Procházková z původního textu Kena Keseye. Režisér Laurin si na opavském činoherním souboru pochvaloval jeho pracovitost a zaujetí pro svou práci. Příjemně ho také překvapilo dobré vyvážení věkových kategorií a tím poměrně široké zastoupení v typovitosti rolí.

V konkurzním řízení zvítězil a **novým ředitelem** se od 1. července stal Jiří Měřínský. Rada města tak potvrdila doporučení osmičlenné výběrové komise. Důvodem, proč město výběrové řízení vyhlásilo, byl fakt, že stávajícímu řediteli Jaroslavu Šomkovi funkční období letos v červnu skončilo. Jiří Měřínský však není v této oblasti začátečníkem, neboť v čele opavského divadla již jednou stál, a to před listopadem 1989. Mezi novým ředitelem a městem jako provozovatelem divadla byla uzavřena smlouva na tři roky.

Vedle staronového ředitele byl přijat na post dirigenta Bohumil Vaňkát a na post dramaturga opery František Preisler. V operním souboru byl nově angažován tenor Alexandr Vovka, barytonista Michal Mačuha a basista Petr Urbánek. V činoherním souboru se novými členy stali Zdeněk Svobodník, Kamil Koula a Ladislav Špiner. Sólistům opery bulharskému barytonistovi Chemouelu Beharovi a ruskému basistovi Alexandru Proklovovi nebyla prodloužena smlouva na příští sezónu. Nový ředitel to odůvodnil tím, že nechce mít v opavské opeře cizince, kteří neumějí pořádně česky.

Po patnácti letech se na opavské jeviště vrátila **opera Madame Butterfly**, kterou nastudoval hostující režisér František Preisler. V hlavní roli Madame Butterfly se představila Sylva Pivovarčíková - Králová a Olga Procházková.

Poslední premiérou v sezóně 1998/99 se stala opera Chytračka skladatele Carla Orffa. Operu nastudoval režisér Moravského národního divadla v Brně Jan Štych, pod dirigentskou taktovkou Petra Chromčáka z Českých Budějovic. Posledním činoherním představením pak komedie britského autora Raye Cooneye Dvouplošník v hotelu Westminster. V komedii trapnosti, vycházející z tradice anglické postelové frašky a klasické francouzské frašky, svým komediálním nadáním zaujali Petr Houska, Martin Valouch, Karla Pyšková a další.

Počátek prázdnin znamenal také počátek již druhého ročníku představení s názvem **Divadlo na zámku**. Na nádvoří Červeného zámku v Hradci nad Moravicí tak diváci mohli shlédnout Rostandova Cyrana z Bergeracu, Vrchlického Noc na Karlštejně, Verdiho zpěvohru Nabucco a na úplný závěr Cikánského barona od Johanna Strausse.

Zcela zvláštní představení v režii opavského herce Emanuela Křenka proběhlo v rámci **Beethovenova Hradce** na Mariánských loukách pod zámek Hradec nad Moravicí. Mezi monumentálním dílem sochaře Pavla Charouska se rozvil dramatický příběh od Johanna Wolfganga Goetha Ifigenie na Tauridě. V roli Ifigenie se představila Jana Paroulková, v roli Oresta František Štěpán, krále Thoa si zahrál Emanuel Křenek.

Novou sezónu koncipovala dramaturgie Slezského divadla ve znamení konce druhého tisíciletí. V repertoáru se proto objevily jména velkých autorů, kteří zaznamenali zlomové události lidstva. Toto téma v sobě nesla Kniha o Kryštofu Kolumbovi od Paula Claudela, v režii Bedřicha Jansy.

V **činoherní oblasti** se začala hrát Moliérova komedie Jeho urozenost pan měšťák, komedie Neila Simona Hodný pan doktor v režii hostujícího Václava Klemense, Shakespearovo Zkrocení zlé ženy a Jiráskova Lucerna v režii J. Pospíšila.

Operní soubor připravil premiéru opery Ilji Hurníka Oldřich a Boženka, Verdiho La Traviatu, Mozartova Così fan tutte a Offenbachova Modrovouse. Opera současného skladatele Ilji Hurníka Oldřich a Boženka měla však 17. října také svoji světovou premiéru. „Jak člověku přibývá let, tíhne čím dál víc k rodnému kraji. Jsem velice vděčný, že opera spatří světlo světa v Opavě, že se jí ujali moji slezští krajané“, řekl Ilja Hurník a dodal, že z Boženy udělal Boženku, což naznačuje úsměvný pohled. Režie se ujala Jana Pletichová - Andělová, dirigoval Petr Šumník. Opera reprezentovala opavské divadlo na festivalu hudebních divadel Opera 99 v Praze.

Slezské divadlo uspořádalo také již **sedmý ročník abonentních koncertů**. Mimo sbor a orchestr Slezského divadla se v letošním ročníku představila Janáčkova filharmonie s korejským sólistou, ovládajícím mistrně violoncello, Chulem Hokimem. Pod vedením dirigenta Stanislava Vavříčka bylo možné se zaposlouchat do skladeb Michaila Ivanoviče Glinky, Josepha Haydna, Leoše Janáčka a ruského klasika Petra Iljiče Čajkovského. Svým dílem přispěla také Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín a Dětský pěvecký sbor Domino, který oslavil životní jubileum Petra Ebena jeho Nočními hodinami pro orchestr, dechový kvintet a dětský sbor. Publiku se představil s dílem Ludwiga van Beethovena

Koncert pro klavír č. 5 Es-dur Císařský také opavský
Lukáš Vondráček.

Loutkové divadlo

Stěžejní činností Loutkového divadla jsou pravidelná nedělní dopolední a odpolední představení pro děti. Průměrná **návštěvnost** na těchto představeních byla v tomto roce 98 diváků, což je ovšem číslo pouze teoretické, protože mnozí rodiče berou dítě na klín a v tom případě platí pouze jednu vstupenku, takže praktická návštěvnost je mnohem vyšší. Nejnižší návštěvnost bývá v dubnu.

Celkem bylo **odehráno** 100 představení, oproti roku 1998 se jejich počet však snížil o 11 z důvodů chřipkové epidemie a přestavby sociálního zařízení v budově.

Do poloviny roku 1999 působilo v Loutkovém divadle 7 **souborů**, z toho jeden dětský. Jeden z těchto uvedených souborů veřejně nevystupuje, pouze zkouší. V první polovině roku se zformoval soubor studentů ze Slezské univerzity a uvedl premiéru, ale dále v divadle nepůsobí. Ve druhé polovině roku vznikl další soubor.

Uskutečnilo se celkem 7 **premiér**, z toho 6 pro děti (Čertův mlýn, Perníkové srdce, Tajemný hrad, Zazděná slečna, Krkonošská pohádka, Perníková chaloupka).

I letošní březen přinesl **přehlídku amatérských loutkářských souborů severomoravského regionu**. Na přehlídce hrálo 5 opavských souborů (Opal, DND, Broučci, Berušky, Střess) a 3 mimoopavské (Jeseník, Kopřivnice, Krnov). Opavský soubor OPAL (již šestý rok za sebou) byl

přizván na národní přehlídku v Chrudimi, což je ocenění nejvyšší.

Další každoroční akcí (již osmý rok) jsou veřejné **mikulášské nadílky**. V letošním roce se uskutečnilo celkem 8 představení spojených s nadílkou.

V listopadu byla instalována ve vestibulu LD **výstava loutek** loutkoherce, výtvarníka, hudebníka pana Františka Pešána, vedoucího Divadla z půdy z Kláštera Hradiště, se kterým LD mnoho let velmi úspěšně spolupracuje. Výstavu shlédlo cca 2000 dětí.

Bezručova Opava

Rok se sešel s rokem a září se opět stalo dobou mnoha multižánrových akcí spadajících pod hlavičku festivalu Bezručova Opava. Jako obvykle se hlavním pořadatelem festivalu stal Magistrát města Opavy ve spolupráci s řadou dalších kulturních institucí.

Pestrou nabídku akce tvořilo 7 koncertů, 5 výstav, 3 literární pořady, 3 filmové projekce, 3 divadelní představení, 2 odborné konference, 4 besedy a přednášky, 2 happeningové a recesivní akce a řada dalších doprovodných programů. Nejvíce si však pořadatelé vážili dvoudenní návštěvy čestného hosta festivalu - jedné z nejvýraznějších osobností soudobé české hudby - skladatele Petra Ebena, který si vydobyl svým uměním celosvětové uznání. „Platí to zejména o oblasti varhanní a duchovní literatury, kde si vydobyl celosvětové uznání. Neméně úspěšné jsou i jeho četné vokální, obzvláště sborové skladby“, napsala v knižním profilu skladatele Kateřina Vondrovicová. Letos se mistr dožil významného životního jubilea.

Ebenova hudba inspirovala k tvorbě obrazů malířku Irenu Stanislavovou, jejíž výstava Doteky tónů byla zařazena do programu festivalu. V konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie byla též den vzdána hudební Pocta Petru Ebenovi I. K mistrovým 70. narozeninám zahráli na varhany Daniela Feltlová, Petr Čech, Alois Kostera a Tomáš Thon. 16. září uvedl Petr Eben svou církevní operu. Vše vyvrcholilo v minoritském sále Poctou Petru Ebenovi II. To byl jen zlomek z bohatého a zajímavého programu letošní Bezručovy Opavy.

Letošním **laureátem Ceny Petra Bezruče** se stal výtvarník Miloš Kačírek. Jeho papírořety mohli zájemci zhlédnout od 13. září, kdy byl zahájen 42. ročník festivalu Bezručova Opava. Rodák z Českomoravské vysočiny stál v polovině 80. let na počátku historie výtvarné školy v Opavě, v areálu bývalého dominikánského kláštera. Jiní znají Miloše Kačírka jako spoluzakladatele výtvarné skupiny X, která každoročně vystavuje svou uměleckou tvorbu v rámci Bezručovy Opavy v arkádách ve Dvořákových sadech. Pan Kačírek objevil pro výtvarný svět techniku papírořetu ze suché jehly. Touto technikou ilustroval jedenáct knih, z toho osm pro děti, podílel se také na grafické úpravě Vlastivědných listů. V posledních letech se stal také autorem titulního listu ke kronikám města Opavy.

Cenu z rukou primátora města Opavy Jana Mrázka převzal pan Kačírek 21. září v gotické síni minoritského kláštera. Součástí programu byla také beseda Miloše Kačírka s jeho přítelem Miroslavem Malurem, výtvarným a hudebním teoretikem, spoluzakladatelem skupiny X a pedagogem Ostravské univerzity, o životě, kantorské a výtvarné práci.

Po slavnostním předání ceny následoval koncert mezinárodně uznávaného ostravského souboru Kubínovo kvarteto, které vzniklo v roce 1972 na ostravské konzervatoři, kde jeho členové dnes pedagogicky působí.

Další břehy

Letošní již třetí ročník festivalu Další břehy byl zaměřen na **život a tvorbu** jednoho z největších českých autorů - **Bohumila Hrabala**, který by 27. března oslavil osmdesáté páté narozeniny. Pábení Bohumila Hrabala - festival divadla, filmu a poezie, ale především všech něžných barbarů, proběhl od úterý 23. března do neděle 28. března.

„Začalo to nenápadně, myšlenkou - udělat v příjemné opavské hospůdce večer Bohumila Hrabala plný pábení, bláznění, humoru, poezie a piva. Snahou nechat se ovanout kouzlem jeho textů, inspirativních filmových scén, hospodských historek a vlastních dramatických výstupů a probourat se tak alespoň na chvíli do srdce jeho literárních děl“, zněla úvodní slova k festivalu z úst Mgr. Petra Rotrekla z Magistrátu města Opavy, který se spolu se Slezskou univerzitou, Českou televizí, Pivovarem Zlatovarem a Týdeníkem okresu Opava Opavskem, podílel na jeho vzniku.

Festivalové dění bylo zahájeno **slavnostní vernisáží** výstavy Ostře sledované knihy Bohumila Hrabala ve Slezském zemském muzeu s následnou besedou s Václavem Kadlecem, nakladatelem Hrabalova souhrnného díla, a italským překladatelem Claudiem Poetou. Vystaveny byly všechny české knižní podoby Hrabalova díla obsahující oficiální vydání, samizdaty, vzácné tisky a prvotisky. Návštěvníci si mohli

prohlédnout také strojopisné originály, texty, scénáře a celou řadu překladů.

Z filmové tvorby se představily Perličky na dně, Sběrné surovosti a Fádní odpoledne. Podstatnou část festivalu však tvořily dokumenty týkající se Hrabalovy tvorby a jeho života. Ve středu 24. března se promítala projekce dokumentu režisérky Olgy Sommerové Požehnaný prokletý básník Bohumil Hrabal. V Moravské kapli domu umění uvedl následující den Tomáš Mazal krátké filmy a dokumenty pod jednotným názvem Neznámý Bohumil Hrabal. Mezi snímky byly i takové unikáty, které vznikly v soukromí v Kersku, v Libni, v hospůdce U Tygra a podobně.

Součástí programu bylo také **osmnáctihodinové nonstop čtení** z knih Bohumila Hrabala, u kterého se mimo předem ohlášených osobností jakými byli překladatel Claudio Poeta a vydavatel Hrabalových Souborných spisů Václav Kadlec, vystřídala více než stovka čtenářů.

Podobné nadšení vyvolal také **happeningový pochod** všech hrabalovských postaviček, putujících z východního nádraží kolem městské knihovny, se zastávkou v zahradě minoritského kláštera, a hromadnou návštěvou obchodu Humanic - ovšem naboso. Cesta pokračovala dále přes Horní náměstí a končila ve sběrných surovinách na Obloukové ulici, kde se ze všech přinesených novin a tiskopisů lisoval balík, tak jak to činil i mistr Hrabal.

Oslava 85. narozenin Bohumila Hrabala v sobotu 27. března proběhla ve stáčírně sudů pivovaru Zlatovar za účinkování divadelního souboru Z vlastních zdrojů s představením Hrajeme si Ho, promítání filmového sestřihu Hrabaliana, koncertování Vaška Koubka a samozřejmě

čepování dobře vychlazeného piva. Tento den a zároveň také festival byl zakončen ve Slezském divadle představením Rozvzpomínání divadla Husa na provázku.

Bludný kámen o.s.

Od 23. listopadu minulého roku se **novým provozovatelem Domu umění** stalo občanské sdružení Bludný kámen. Hlavní cíle si tato organizace klade především ve vystavování soudobého výtvarného umění, klasiků i nových tváří moderního umění, v prezentaci kolekcí i solitérů.

První aktivita o.s. Bludný kámen v Domě umění v roce 1999 byla pojata jako koncert soudobé hudby s důrazem na vizuální složku díla, vnímání zvuku a prostoru. Mezi aktéry koncertu patřil Luboš Fidler, Štěpán Pečírka a Oldřich Janota. Výstavu s názvem Jiný svět? zase tvořily dokumentární fotografické práce Jindřicha Štreita a jeho žáků z FaMU v Praze a ITF SU Opava a výtvarné práce obyvatel ústavů sociální péče (Marianum, Psychiatrické léčebny v Opavě apod). Součástí vernisáže bylo vystoupení divadla jednoho herce Radost Tomáše Koliandra z Domova pro nevidomé a slabozraké ve Vlastovičkách a koncert romské cimbálovky z Val. Meziříčí Romvalmez. „Přejeme si ukázat, že tento svět má sice své velké bolesti, ale že může být velmi často stejně prožitkově bohatý a zajímavý či stejně ubohý a nicotný jako svět náš“, řekl jeden z organizátorů, člen občanského sdružení Bludný kámen, Martin Klimeš.

Během **března a dubna** zde proběhly dvě výstavy, první týkající se přírody a přírodních jevů, které zdokumentoval Milan Maur pod názvem Rytmy 1988 - 1998. Malíř hlásící se ke konceptuálnímu proudu vystavoval na severní Moravě

poprvé. V druhé se představila renomovaná autorka starší generace Věra Janoušková. Z nalezených objektů především z doslouživších užitných smaltovaných předmětů sestavila postavy skrývající nejen ironizující humor a napětí, ale také jistou estetičnost.

Od **dubna do května** trvala v Domě umění výstava „Česká serigrafie“. Jednalo se o přehlídku děl významných českých a slovenských výtvarníků se specifickou grafickou technikou stojící na pomezí umělecké a reklamní tvorby. Současně se jednalo o konfrontaci všech výtvarných generací současných výtvarníků, nejrůznějších přístupů - figurativní, abstraktní, geometrické, expresivní apod. Součástí výstavy byla také instalace děl nejmladších výtvarníků - studentů. Svým rozsahem a počtem zúčastněných autorů byla tato výstava první samostatnou výstavou uměleckého sítotisku v republice. Přednášky uskutečněné během těchto dvou měsíců, se věnovaly hlavně umění: Nan Goldin, Umění ve veřejném prostoru a Futurismus a dadaismus.

Květen a červen v DU byl zasvěcen 75. výročí úmrtí F. Kafky. Součástí minifestivalu, který v rámci tohoto připomenutí probíhal, byla mimo jiné výstava ilustrací k dílu F. Kafky od Rut Kohnové, autorky žijící ve Švýcarsku, či čtení textů F. Kafky a divadelní představení Proměna divadelního souboru Facka z Uherského Hradiště.

Eduard Ovčáček se řadí ke světové špičce výtvarníků, jeho výstavu mohli uměnímilovní návštěvníci zhlédnout v Domě umění od **srpna do září**. Ovčáček patří i ve světovém kontextu mezi výtvarníky, kteří jako první začali ve svých dílech používat písmo zdůrazňující jeho výtvarné kvality na úkor jazykových. Jedná se o výtvarný směr

lettrismus a Ovčáček jej výrazně obohatil technikou propalovaných koláží.

Tuto výstavu doplnil svými díly Jiří Hůla, publicista, výtvarník, majitel unikátního archivu o poválečném výtvarném umění a legendární Galerie H v Kostelci nad Č. Lesy.

V rámci festivalu Bezručova Opava představila v Domě umění své dílo Irena Stanislavová, známá opavská malířka, pod názvem *Doteky tónů*.

Od konce října do prosince byly veškeré aktivity v Domě umění věnovány oslavě jeho **25 letům trvání**.

Oslavy zahájila výstava fotografií studentů opavského Institutu tvůrčí fotografie pod názvem „Dům umění dnes, křížová chodba“. Díla představovala subjektivní výtvarné pohledy na architekturu bývalého dominikánského kláštera, na jímavé detaily, absurdní výtvarné konfrontace původní architektury a současných vizuálních proměn interiérů a okolí, na současný život a pohyb v Domě umění.

Hlouběji do historie zabrousily unikátní velkoplošné fotografie zachycující proměny dominikánského kláštera od počátku století k dnešnímu Domu umění. V závěru prvního dne oslav zahájil profesor Kurt Gebauer prezentaci nazvanou „25 autorů Domu umění“, tedy výbor nejvýznamnějších výtvarníků vystavujících v uplynulých 25 letech v DU.

2. listopadu v rámci oslav Domu umění byl také znovu **zpřístupněn sousedící kostel sv. Václava**. Slavnostní otevření doprovázela samozřejmě výstava. Své dílo zde představil Marian Palla, pedagog fakulty výtvarných umění v Brně, přední český performer a originální konceptuální umělec a spisovatel. Výstava nesla název *Pupkem do kýblu*.

Oslavy doprovázely také hudební produkce. Ve vinárně U Přemka vystoupil např. legendární jazzman Laco Deczi and Cellula New York, MCH Band, Wooden Toys a Zuluville či Pěvecký sbor slezských učitelek a další.

Uskutečnila se také zajímavá přednáška Ing. Arch. Zdeňka Lukeše, kancléře prezidenta republiky, sdělující posluchačům jakými proměnami prošel Pražský hrad v letech 1918 - 2000 aneb od Plečnika po Jiříčnou.

Rok 1999 zakončili členové občanského sdružení Bludný kámen výstavou fotografií o životě latinskoamerických Indiánů z pozůstalosti A. V. Friče pod názvem Guido Boggiani - Fotograf a výstavou Jiřího Surůvky, jehož tvorba je jakýmsi pop artem 90. let. Hudebně se Dům Umění rozloučil se svými návštěvníky rockovou skupinou Deep Sweden.

Univerzitní klub Bludný kámen také v letošním roce nezahálel. Ve spolupráci s jazzovým klubem uspořádal 11. února koncert seskupení Slovak - Polish Jazz Quartet. Volné seskupení špičkových polských a slovenských jazzmanů předvedlo jak skladby ze svého posledního CD s názvem Song For Helena tak jazzové standardy slavných amerických skladatelů.

Součástí letošního programu Univerzitního klubu byla také literatura, konkrétně večer autorského čtení nesoucí název Literární mlýn. Sešli se zde autoři hned několika generací. Za mladší generaci zde vystoupil Zdeněk Mitáček, brněnský literární teoretik, za střední generaci literátů Petr Motýl, autor několika básnických sbírek, a zástupce starší generace Vít Slíva, autor několika sbírek básní, žijící v současné době v Opavě.

Léto v Univerzitním klubu bylo plné hudby. Po červencovém vystoupení Radka Kramla a Petra Dvorského a recitálu Östnerových představila v srpnu své hudební umění zlínská jazzová kapela Jazz Angeles a ve společných pořadech vystoupila zpěvačka Pavla Milcová s jazzovým a rockovým kytaristou Peterem Binderem a rodina Giňovců v programu Jazz Funk Rom Group.

Lukáš Vondráček

Opavský Amadeus pokřtil druhou lednovou neděli ve Slezském divadle v Opavě své první CD, které obsahuje skladby Mozarta, Beethovena, Liszta a Suka.

Na počátku roku absolvoval malý klavírista vystoupení v Polsku. Na jaře natočil se symfonickým orchestrem Českého rozhlasu v Praze prvních sedm koncertů Ludvíka van Beethovena pro klavír a orchestr. V druhé polovině roku uskutečnil náročné měsíční turné po Anglii a USA, kde hrál pro české krajany.

Nejčastěji a nejraději však Lukáš hraje v Opavě. Z jeho vystoupení lze připomenout např. excelentní zvládnutí technicky náročných skladeb na červnovém koncertě ve sněmovním sále minoritského kláštera. Pro tento koncert nastudoval náročná vrcholná díla Bacha, Beethovena, Schuberta, Chopina a Liszta.

Soutěž mladých varhaníků Opava '99

Závěrečné tóny varhan završily již jedenáctý ročník Soutěže mladých varhaníků Opava '99, která ve svém dvacetiletém působení dokazuje, že varhany coby důstojný církevní nástroj nepatří jen do kostelů či chrámů a také že si získává stále mladší zájemce o hraní.

Soutěž byla rozdělena do třech kategorií, ve kterých se soupeřilo v interpretacích a improvizacích. Dále se vyhlášovaly ceny Nadace českého hudebního fondu a Cena pro absolutního vítěze, kterým se nakonec stala Bernardeta Šuňavská, studující Vysokou školu muzických umění v Bratislavě. V první kategorii zvítězila Ivana Mrověcová ze Základní umělecké školy duchovní hudby z Frýdku - Místku. V improvizaci zvítězil Tomáš Ibrmajer ze Základní umělecké školy J.Kvapila, jenž také obdržel čestné uznání ve druhé kategorii, titul vítěze získala Daniela Feltlová z církevní konzervatoře Kroměříž.

Během závěrečného koncertu vítězů zazněla v podání mladých talentů díla mistrů J. S. Bacha, G. Corretta a Petra Ebena.

Dobře vychlazená hlína

Již třetí ročník hudebního festivalu Dobře vychlazená hlína, jehož pořadatelem je agentura Věžička, lákal v sobotu 5. června návštěvníky na vychlazené pivo do dvora opavského pivovaru Zlatovar. Opět se představilo osm hudebních skupin. Svou skupinu Pluto představil brněnský bubeník Pavel Fajt,

který se proslavil zejména spoluprací s houslistkou a zpěvačkou Ivou Bittovou a patří k nejrenomovanějším českým bubeníkům. Ve svém sólovém projektu strhával davy rozezníváním nejen své bicí soupravy, ale také nejrůznějších předmětů jako talířů, dětských hraček atd.

Mezi spíše klubové záležitosti patřila kapela Tata Bojs, dosahující však svou hudbou mimořádných úspěchů, zvláště poslední deskou Ukončete nás...!. Další zajímavý zážitek přineslo vystoupení pražské skupiny Echt!. Patrně jedním z největších taháků letošního festivalu byla skupina Vltava, která vznikla v roce 1986 v Praze a již od samotných počátků si vytváří svůj vlastní styl, osobitý projev, nezaměnitelnou poetiku a originální tvář. Její deska Marx Engels Beatles byla nominována na cenu Akademie populární hudby.

Formace Mare Nigrum vznikla vlastně náhodou. Členové kapely chtěli pouze vyzkoušet jak je to bude společně bavit a skončilo to vydáním desky Grape, která je označována za událost roku.

Již tradičně se na festivalu poskytuje prostor také pro domácí kapely. Letos to byla skupina Luza, která hraje již tři a půl roku a předvádí výhradně vlastní tvorbu.

Klub Jam

Opavský rockový klub Jam se stal dalším místem setkávání hudebně specificky zaměřeného okruhu mladých lidí. Přicházejí, aby se setkali se svými známými, ale také aby si poslechli zajímavé hudební formace, které zde poměrně často vystupují. K takovým rozhodně patří pražská skupina Noc a opavská The Fascination, jejíž historie sahá do roku 1994. Kapela, kterou představují dva muži -

Karel Neugebauer a Jiří Šiftař a jedna žena - Martina Podolská, koncertuje zhruba dvacet krát ročně s repertoárem velkých hitů světových skupin jako je U2, The Cure, Nirvana, Oasis a dalších.

Jen tak pro radost si v srpnu zahrála v Jamu místní kapela Radost. Muzikanti, kteří se podle svých vlastních slov vydali na pout' života a budou pokračovat tak dlouho dokud nenaleznou to, co nikdy neztratili, koncertují zadarmo, skutečně jen tak pro radost.

V září bylo v klubu poměrně nabitě. Na pódiu se vystřídali např. opavská skupina Shy Spy, Luboš Pospíšil s kapelou Biograf či skupina Kopretina jako předkapela na koncertě Viléma Čoka.

Legendární punk - rocková kapela Visací zámek nebo pražská skupina Jolly Joker and The Plastic Beatles Of The Universe, to byla nabídka rockového klubu Jam do konce roku. Tony Ducháček se skupinou Garage dokonce svým koncertem zde oslavil narození dvojčat jednoho z členů kapely.

Kino Mír

Kino Mír kromě **filmové nabídky** a především tolik mediálně známého českého filmu Jana Hřebejka Pelíšky umožnilo opavskému publiku zhlédnout mnoho zajímavých živých **představení**. Přijel zaspívat Vlasta Redl se svou skupinou Každý den jinak. Známa pražská herečka Květa Fialová, Nad'a Konvalinková, Libuše Švormová a Václav Postránecký představili hrůzostrašný příběh o vysoce podivuhodné aféře ve hře Štika k obědu. V září se kino otřásalo smíchem při představení komedie Dívčí válka

od Františka Ringo Čecha. V podání Oldřicha Navrátila (Přemysl), Mojmíra Maděriče (Božský pěvec Lumír), Oty Jiráka (Vojen a Čestava), Ringo Čecha (Ctirad), Uršuly Klukové (Vlasta), Kateřiny Kornové (Kazi) a Ivy Kubelkové (Šárka) se diváci velmi svérázným způsobem mohli vrátit do dob českých pověstí.

V době předvánočního shonu přijala pozvání do kina Mír cimbálová muzika Hradišť'an.

To byla jen část z toho, co se opavským divákům v kině Mír letos nabízelo.

Kino Elektra

Bezesporu **nejúspěšnějším filmem** roku 1999 byly Pelíšky režiséra Honzy Hřebejka, které shlédlo neuvěřitelných 3 700 diváků.

Dalšími velmi úspěšnými filmy byly Prci, prci, prcičky, Mumie (hororová komedie USA), Zamilovaný Shakespeare (historický film USA), Zachraňte vojína Ryana (oskarový válečný film USA) a Z pekla štěstí (česká pohádka Zdeňka Trošky).

Ve filmovém klubu měly největší úspěch psychologický film Dobrý Will Hunting, režiséra Guse van Santy (Oskar 1998 za nejlepší původní scénář a za vedlejší mužskou roli, Stříbrný medvěd na MFF v Berlín 1998 za scénář a herecký výkon a Zlatý globus 1998 za scénář), hořká komedie Život je krásný režiséra Roberta Benigniho (Velká cena poroty na MFF v Cannes 1998, 1. cena na MFF ve Varšavě 1998, cena diváků v Locarnu, Torontu, Montrealu, Vancouveru a nominace na Oscara v kategorii nejlepší film a hlavní mužská role) a čínské historické drama Sbohem má konkubíno režiséra

Čchen Kchaj-keho (Zlatá palma na MFF v Cannes 1998, Zlatý globus 1998 za nejlepší cizojazyčný film, nominace na Oskara za nejlepší kameru).

Každoročně v kině probíhá **PROJEKT 100**, který má velký ohlas i v kinech po celé republice. V březnu 1999 byly v rámci Projektu 100 promítány filmy Cantenburské povídky, Korida lásky, Ohňostroj, Sling Blade a Poslední pokušení Krista.

V kině Elektra dále proběhl 24. a 25. března 1999 **festival „Další břehy“** věnovaný Bohumilu Hrabalovi, kdy se po celé dva dny 24 hodin denně četly ukázky z jeho tvorby.

8. až 10. října se v kině konal **festival k výročí založení filmového klubu v Opavě** „Od Lumiéra ke Greenawayovi“. V jeho rámci byly promítány filmy Vyšší princip a Svatba jako řemen, kdy po jejich skončení proběhla beseda s jejich režisérem Jiřím Krejčíkem, a mimo jiné i film „Blázni a děvčátka - ze života žižkovského chlapce s besedou s hlavním představitelem role pomateného Jirky a hercem Pavlem Novým, který ztvárnil postavu otce.

Kino Elektra také pravidelně pronajímá sál Domu dětí a mládeže v Opavě, v rámci této **spolupráce** byly uvedeny loutkové pohádky, písničkové pořady a besedy o kriminalitě a drogách.

Velmi úspěšná spolupráce probíhala také s agenturou Rajka, díky níž proběhl koncert Petry Černocké, vystoupení mima Jiřího Čejky, písničkový pořad s filmovou Popelkou Evou Hruškovou a beseda s Květou Fialovou a Nad'ou Konvalinkovou.

Ve spolupráci s agenturou Agart potěšil posluchače koncert folkového zpěváka Wabiho Daňka.

Kino Elektra také pravidelně pořádala **promítání pro školy** a mateřské školy, na příklad pohádky Z pekla štěstí, Život brouka nebo filmy Pelíšky, Královna Alžběta atd.

Slezské zemské muzeum

Slezské zemské muzeum v letošním roce 1999 již **sto osmdesát pět let** přispívá svou vědeckovýzkumnou, sbírkotvornou a prezentační činností k základnímu společenskému poslání - tvorbě tradice a vzdělávání. V rámci oslav tohoto výročí připravilo muzeum pro návštěvníky řadu kulturních, vzdělávacích a společenských akcí a výstav. Z muzejního fondu byly instalovány výstavy loutkových rodinných divadel, pečení a vaření našich babiček nebo prezentace muzejní sbírky betlémů s pracovním názvem „Půjdeme spolu do Betléma“ spojenou s vánočními zvyky a koledami.

Další linie prezentace muzea navazovala na **výstavy fotografií**. Ve spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie Slezské univerzity představil své dílo „Lidé na Hlučínsku“ fotograf Jindřich Štreit, čímž vyvrcholila mnohaletá dokumentační práce o Hlučínsku a jeho obyvatelích. Třetí linii tvořily **výstavy výtvarných děl**, počínaje výstavou „Grafické techniky“, určenou především dětem školou povinným, jelikož její přínos spočíval v tom, že vedle očekávaného zážitku z prohlídky ukázek děl předních českých grafiků, kladla prvotní důraz na poznání základního přehledu hlavních technik, které výtvarníci používají ve své práci. Výstava „Pavel Hlavatý - Grafika“ poskytla návštěvníkům díla jednoho z nejproduktivnějších grafiků v Evropě, jak o něm napsal belgický list Graphia. Pavel Hlavatý je absolventem střední

průmyslové školy oboru malba a dějiny umění. Grafice se věnuje od roku 1977. Vytvořil asi sedm set malých grafik a velké množství grafických listů, vydal patnáct bibliofilských souborů. Dvakrát stážoval v ateliérech předních japonských umělců, v roce 1985 získal v zemi vycházejícího slunce cenu Grand Prix za grafiku s literární tematikou. Mezi další významné mezinárodní ocenění patří hlavní ceny ze soutěží v Polsku, Itálii, Belgii a Bulharsku. Iva Mrázková, dcera nynějšího primátora města Opavy, přivezla do Opavy své abstraktní malířství. Autorka, současně žijící v Lucembursku, použila na dvaceti velkých a dvaceti malých plátnech kombinovanou techniku koláží a malby na textilie. Malířka nešetřila barvami, u menších pláten dokonce použila zajímavý výtvarný prvek - náznak barevného rámu, který tak dotváří celé umělecké dílo i mimo plátno. Jeden z nejvýznamnějších představitelů imaginativního realismu 70. a 80. let a tzv. sklenářovy školy Karel Demel vystavoval v muzeu od dubna do konce května své grafiky, charakteristické prolnutím volné a ilustrační tvorby v kresbě a původní grafice. „Tak vidíme svět“ - byla výstava dětí ze školy pro slabozraké v Opavě aj.

Ve spolupráci s Magistrátem Opava a Slezskou univerzitou uskutečnilo muzeum také mimořádnou výstavu k jubileu J. Hanzelky a M. Zikmunda a výstavu B. Hrabala v rámci festivalu Další břehy.

Patrně nejvýznamnější a mediálně nejznámější výstavou instalovanou ve Slezském zemském muzeu se stala **výstava Od gotiky k renesanci**. Výstavu, nad kterou převzal záštitu prezident Václav Havel, připravovali současně na třech místech a ve stejném termínu - na přelomu dubna a května -

tři naše přední galerijní instituce: Moravská galerie v Brně, Muzeum umění v Olomouci a Slezské zemské muzeum. Projekt se zaměřil na umění a hmotnou kulturu Moravy v období závěru středověku a počátku novověku, které je v domácím i mezinárodním povědomí relativně málo prozkoumaným a téměř neznámým fenoménem. První a poslední počín tohoto druhu realizoval Albert Kutal před více než šedesáti lety.

Na přípravě výstavy s podtextem Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400 - 1550, podpořenou grantem Ministerstva kultury České republiky, se podílel pracovní tým, sestavený z našich předních renomovaných i mladších vědeckých a odborných pracovníků - specialistů na historii, archeologii, architekturu, sochařství, malbu umělecké řemeslo, popřípadě další obory a disciplíny. Exponáty pocházely jak z církevního majetku, tak ze sbírek významných galerijních a muzejních institucí.

U příležitosti konání výstavy byl vypracován a vydán souhrnný vědecký katalog s černobílými a barevnými reprodukcemi, plánovou a grafickou dokumentací v české i cizojazyčné textové verzi.

Jednoznačně největší investiční akce muzea se týkala I. etapy rekonstrukce skleníkového areálu **Arboreta v Novém Dvoře**. Stávající skleníky již zcela nevyhovovaly z hlediska kapacity a nedostatečné izolace zabraňující teplotním únikům. Nové skleníky budou zpoloviny studené, s teplotou od pěti do deseti stupňů.

Stavět se začalo v srpnu mimo staré skleníky, a to v první etapě tak zvané pěstební zázemí, které dosud arboretu chybělo. Rekonstrukce je plánovaná na tři roky. Nový skleník

bude mít rozlohu téměř osm set metrů čtverečních a stát na jeho stavbu uvolní deset milionů korun. Po dostavbě první etapy se sbírky přemístí do nových objektů. Do té doby zůstávají zachované prohlídky stávající expozice.

Se stavbou souvisí i následná rekonstrukce všech ostatních skleníků. Arboretum se tak z hlediska budoucí rozlohy své skleníkové expozice zařadí vedle Liberce a Olomouce mezi tři největší botanické zahrady v České republice. Zatímco nyní má skleníková expozice rozlohu 1300 metrů čtverečních, po jejím přebudování, které by mělo být dokončeno za tři až pět let, se její plocha zvýší na téměř 4000 metrů čtverečních.

Pro prezentaci **herbářového fondu** dřevin značně přispělo jeho zařazení do celosvětového registru (Index herbariorum 1990, New York).

3. května se arboretum stalo dějištěm **májového jarmarku**, kde byly k vidění ukázky lidových řemesel, soubor lidových tanců i cimbálová muzika. Děti si mohli zasoutěžit. Akci uspořádala Areka Stěbořice ve spolupráci s opavskou Charitou, Domem dětí a mládeže v Opavě a samozřejmě Arboretum Nový Dvůr. Další akcí pro děti byl Jarmark v arboretu na Den dětí.

Ve spolupráci se Sdružením umělců Moravy a Slezska byla připravena výstava „Umění v květech“, jako prodejní výstava obrazů, v období květen - září. V prostorách arboreta proběhly během tohoto roku 3 koncerty.

Do Arboreta v Novém dvoře se letos přišlo podívat 64 176 návštěvníků, přičemž byl zaznamenán absolutní rekord v návštěvnosti - tento den přišlo něco přes 4000 lidí.

V **Památníku národní svobody** v Hrabyni byla letos instalována výstava o osvobozovacích bojích v Hrabyni. V létě se pak na hlavní budově realizovala generální oprava střechy, trvající do října. Zahájila se rozsáhlejší výsadba keřů a stromů kolem symbolického hřbitova a na lukách kolem Památníku.

Nejexponovanější objekt patřící Slezskému zemskému muzeu, **Areál čs. opevnění Hlučín - Darkovičky**, stále čeká na zápis do seznamu celosvětově chráněných památek UNESCO. Podnět k zapsání dalo město jako majitel objektu, jednání se však povedou s pracovníky Slezského muzea, jež je správcem areálu. Podle odborníků patří opevnění ke světovým špičkám a proto má podle Vladimíra Pfeffera, vedoucího prezentačního oddělení muzea, opravdu šanci. Letos již tradičně proběhla ukázka obrany pevností v provedení vojáků AČR.

Slezské zemské muzeum, od roku 1990 příspěvková organizace, má **ve správě** v současné době 28 objektů, z toho 7 objektů je vedeno v seznamu kulturních památek.

V rozpočtovém roce 1999 dosáhlo muzeum kladného **hospodářského výsledku** ve výši 637 tis. Kč.

Okresní knihovna Petra Bezruč

Rok 1999 znamenal pro Okresní knihovnu velký úspěch, zejména co se týče výpůjček a čtenářů. Na nárůstu výpůjček měl vliv neustálý růst cen knih, novin a časopisů, což vyvolalo zvyšující se potřebu obyvatel navštěvovat knihovnu.

V celkovém součtu mají **výpůjčky** progresivní charakter, počet čtenářů ve srovnání s loňským rokem se znatelně zvýšil. Tuto skutečnost mimo jiné způsobilo personální posílení a rozšíření půjčovních hodin pro veřejnost na pobočkách v Opavě Kylešovicích a na Olomoucké ulici. Projevil se i nárůst ve výpůjčkách a v počtu čtenářů na místních knihovnách v příměstských částech Opavy a v zavedení nových služeb. Velmi vítaný se stal u čtenářů **přístup na Internet** v Opavě - Kateřinkách a rozšíření počtu míst přístupu na Internet v hlavní budově. Dále došlo k otevření **nového oddělení** Zvukové knihovny a Internetu pro nevidomé, pořízení optické lupy do čítárny, možnosti kopírovat a byly provedeny **úpravy** a zvětšení prostor knihovny v Milostovicích a rekonstrukce objektu knihovny ve Vávrovicích.

V loňském roce **navštívilo** pracoviště OKPB celkem 180 642 uživatelů, jenž si vypůjčili 428 661 knih a časopisů a zároveň kromě tradičních knihovnických služeb využili možnosti kopírování, nákupu vyřazených knih a časopisů, nákupu sci-fi literatury apod.

Souhrnně bylo provedeno ve všech pobočkách Okresní knihovny Petra Bezruče tedy v Opavě - Kateřinkách, na Olomoucké ulici, v Opavě - Kylešovicích a v místních knihovnách v Komárově, Milostovicích, Suchých Lazcích, Malých Hošticích a Vávrovicích **neuvěřitelných 673 665 výpůjček**, což činí 48,5 ks výpůjček na jednoho čtenáře. Tato statistika je docela příjemná, nicméně počet čtenářů v opavských knihovnách není až tak závratný - je to 22%, přičemž z tohoto počtu je 30,3% dětí. Pokud si však uvědomím jaké mnohé lákadla nabízí dnešní přetechnizovaná

doba lidem všech věkových kategorií, najednou se jeví tyto čísla a procenta v docela jiném světle.

Knihovní fond okresní knihovny dosáhl letos 150 786 svazků, z toho přibylo 6 627 svazků a naopak ubylo 3 857 svazků.

V rámci **vzdělávací a kulturně výchovné činnosti** pro veřejnost se uskutečnilo 175 akcí, zaměřených např. na informatickou gramotnost uživatelů, seznámení s fondy knihovny, službami a Internetem. Proběhlo několik zajímavých besed na téma: M. Aleš - život a dílo, Josef Lada, Naučná literatura - encyklopedie, Saint Exupery: Malý princ, Literatura pro dívky, Tradice vánoc a další.

V průběhu konání festivalu Bezručova Opava se především školní mládež mohla osobně setkat se spisovatelkou Věrou Řeháčkovou.

V květnu byl zahájen **automatizovaný provoz** pobočky v Opavě-Kylešovicích a v září pobočky na Olomoucké ulici. Na podzim byla OKPB plně automatizována. Během roku se dokončilo vkládání KF skladů na pobočkách Kateřinky, Kylešovice, Olomoucká ulice a byl zpracován knižní fond zrušené pobočky v Opavě Jaktaři. Dokončilo se počítačové zpracování knihovních fondů místních knihoven.

OKPB získala **grant z ministerstva kultury ČR** a Open Society Fund na vybudování specializované studovny a Internetu pro nevidomé a prostředky z grantů Magistrátu města Opavy na vybudování Zvukové knihovny. Pobočka Opava-Kateřinky si vytvořila vlastní webové stránky, rozsáhlou úpravou prošly také www stránky na hlavní budově.

Z finančních nákladů magistrátu byla vybudována **plošina pro invalidní občany** v prostorách MDKPB a paní ředitelka

Bornová spolupracovala s Útvarem hlavního architekta při návrhu rekonstrukce objektu MDKPB.

V prosinci byla **otevřena** Zvuková knihovna a Internet pro nevidomé na hlavní budově.

Zemský archiv

Velké množství času určeného na **pořádací práce** bylo v opavském zemském archivu vyčerpáno na fond SmKNV Ostrava. Pracovníci téměř dokončili inventarizaci a reinventarizaci policejních a četnických fondů, a to jak z Opavy, tak i z olomoucké pobočky. Do příštího roku zůstává úkol převedení kartotéčního soupisu pečetí do roku 1526 a typářů do počítačové databáze, jelikož místo toho byl do jednotlivých fondů roztríděn a následně inventarizován nově převzatý rozsáhlý komplex pečetidel bývalého arcibiskupského archivu a také opavská sbírka typářů. Zcela se dokončil a v rozmnožené podobě také vydal katalog pergamenových listin a s pomocí externího pracovníka dr. Millera byla do konce dovedena katalogizace lenních knih.

Pomocné práce pracovníci archivu realizovali především v podobě přesunu archiválií. Především se přestěhovaly všechny justiční fondy a započalo se se stěhováním fondů velkostatků z Janovic do Olomouce. Z Frýdku - Místku a z podnikového archivu Třineckých železáren došlo k přemístění většiny fondů do nově pronajatých prostor na zámku v Bílovci.

Vedení agendy badatelný v Opavě bylo zcela převedeno na PC, stejně jako je na PC katalogizována archivní knihovna a vyřizována většina úřední agendy.

Vybavení **fotodílny** bylo rozšířeno o univerzální čtecí přístroj s kopírovacím zařízením a o kopírku.

Konzervační dílna se soustředila na restaurování veškerých návrhů spolkových praporů z policejních fondů a podílela se na ošetření archiválií a pořizování odlitků pečetí pro **výstavu Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400 - 1550**. Na instalaci této výstavy se významně podíleli ředitel zemského archivu a Š. Kohout. Ředitel archivu uspořádal v zámku v Kravařích **výstavu o pečetích a znacích obcí** na Hlučínsku. Dr. P. Šrámek se významně zasloužil o uskutečnění **výstavy k dějinám VŠB**. Výjimečná byla dne 9. 12. 1999 **návštěva ředitelů** všech polských státních archivů v Opavě i v Olomouci.

Státní okresní archiv

Archiv provedl na úseku předarchivního dohledu **průzkumy spisoven** obecních a městských úřadů okresu, Okresního úřadu Opava, nemocnice Vítkov, Středního odborného učiliště Hlučín a zahájil průzkumy a svozy archiválií z 16 farních úřadů okresu. Skartace byla provedena u 91 organizací.

Také se provedla **inventarizace a vypracování nových archivních pomůcek** - inventářů fondů Místních národních výborů Benkovic, Bratříkovic, Brumovic, Budišovic a dodatků fondu Okresní úřad Opava. Pokračovalo pořádání a inventarizace největšího fondu archivu Okresního národního výboru v Opavě z let 1960 - 1990, jehož rozsah se po převzetí dalších přírůstků ze spisovny Okresního úřadu Opava zvýšil na 480 běžných metrů.

Ze 191 **badatelů**, kteří navštívili Okresní archiv, valnou většinu tvořili studenti Slezské univerzity v Opavě, celkem přijali pracovníci archivu 864 badatelských návštěv.

Své **služby nabídl** archiv např. Německému červenému kříži - pátrací službě v Mnichově, pro kterou byl vyhotoven soupis fondů o německých válečných zajatcích a civilních osobách internovaných v táborech v Československu po roce 1945, dále pro archivní správu MV ČR zase soupis židovského majetku a pro Českou obec legionářskou zahájil zpracování obsáhlého soupisu legionářů okresu Opava z let 1914 -1918.

Pracovníci archivu vykazovali v roce 1999 také **přednáškovou a publikační činnost**, která se týkala např. spolupráce na přípravě publikace „Kniha o Opavě“ a publikace K dějinám města Vítkova, jež vyjdou tiskem v roce 2000.

V závěru roku 1999 převzala ředitelka archivu výkonnou **redakci Vlastivědných listů**.

Slezský ústav

V roce 1999 vydal Slezský ústav 4. číslo **Slezského sborníku**, který je v současné době nejstarším českým vědeckým časopisem vycházejícím v ČR, dále 6 monografií a sborníků a 1 bibliografii.

Ústřední knihovnu SZM navštívilo 393 **čtenářů**.

Mezi projekty řešené v roce 1999 na **oddělení dějin Slezska** patřily témata: Československo a Polsko v letech 1938 - 1939, Židovská problematika a antisemitismus ve světle retribučních soudů 1945 - 1948, Retribuční vězni a

české vězeňství 1945 - 1955 a Slovníková příručka k československým dějinám 1948 - 1989.

Na **oddělení dokumentačním a muzeologickém** byla pod vedením dr. I. Korbelařové zpracována a připravena k vydání edice Josefinské mapování Slezska ze 2. poloviny 18. století.

Ústřední knihovna navázala v tomto roce spolupráci s dokumentačním a informačním střediskem Rady Evropy v Praze a vydala publikaci Bibliografie dějin Slezska. Ústřední knihovnu navštívilo v tomto roce 393 čtenářů.

Památkový ústav

Pracovníci Památkového ústavu pod vedením dr. Kouřilové dokončili v tomto roce **průzkum průčelí kostela sv. Václava** a jeho boční strany na Mnišské ulici. V jeho nejstarší části, dominikánské kapli, byly zjištěny a definitivně potvrzeny pozdně románské záležitosti a rehabilitovány všechny gotické omítky.

Dále proběhla pod kontrolou pracovníků PÚ celková **rekonstrukce** fasády Sobkova paláce, byl **dokončen průzkum** domu č. 16, domu „U zavřené brány“ a Pěší zóny. Dále se uskutečnila rekonstrukce celého přízemí Hlásky a řady měšťanských domů.

Archeologové opavského pracoviště Památkového ústavu Ostrava zase pracovali mimo jiné na archeologickém výzkumu pozemku v Opavě-Kateřinkách, na kterém staví firma Kaufland nový hypermarket, část pravěkého sídliště. Stáří nálezu se odhaduje na pět až šest tisíc let. Archeologický výzkum trval pouze několik týdnů, jelikož termín dostavby hypermarketu byl pevně stanoven na září.

Po ukončení práce na vykopávkách u opavského Kauflandu, kde se mimo jiné našly tři zásobnicové jámy, začali archeologové z opavského pracoviště odkrývat v Branticích na Bruntálsku v kostele Narození Panny Marie hroby z patnáctého století. Současně odskakovali kopat do Hlučina. V této lokalitě byla na zhruba šestnácti metrech čtverečních nalezena středověká zemnice s řadou neporušených keramických předmětů z 13. a 14. století. Přestože založení města Hlučín se klade do poloviny třináctého století, nepodařilo se archeologům dosud nalézt starší předměty než z šestnáctého století, i z tohoto důvodu se jedná o významný nález.

Tisk

Na konci tohoto září se Radim Masný, zastupující vydavatele týdeníku **Naše Opavsko**, a Kamil Kolek, reprezentant týdeníku Opavsko, dohodli, že vytvoří novou společnost, která sloučí oba stávající týdeníky v jeden. K tomuto účelu byla založena nová vydavatelská společnost **Naše Opavsko**. Pod stejným názvem začal od 5. října vycházet nový týdeník. Podnikatelé Kolek a Masný jsou jako akcionáři v nové společnosti zastoupeni rovným dílem. Předsedou představenstva byl zvolen Kamil Kolek.

Různé

Club Clasic No. 5 nebo - li bývalý disco club Alhambra začal po své rekonstrukci opět promítat filmy. Kinokavárna jako taková začala naplno fungovat až počátkem listopadu. Promítá se vždy ve čtvrtek a v pátek od 19 hodin. Po každé

páteční projekci a v sobotu diváci opouštějí pohodlné křesla a zaplňují taneční parket. Clasic příležitostně slouží také divadelním představením, koncertům a jiným kulturním akcím.

Také **Romové** se mohou bavit každý čtvrtek po páté hodině odpoledne na „své“ **diskotéce** v restauraci na Střelnici. Diskotéky jsou přístupné jen mládeži starší třinácti let. Hudbu pouští romský diskžokej Milan Baran.

Vítězkou soutěže **Kočka léta 1999** se 24. srpna stala šestnáctiletá Zuzana Chromcová z Moravského Berouna. Dívky se procházely před zraky obecnstva na volném prostranství před hotelem Koruna. Tentokrát však v popředí zájmu poroty nestály míry dívek, ani jejich věk, ale spíše to, jak dívka působí na první pohled. Musela mít jiskru a být sympatická, no prostě kočka.

Velmi zajímavá akce proběhla v tomto roce v **Ave Centru** na Ostrožné ulici v Opavě. Výstava „Cesta proti času zpět do secese a art deca“ přinesla nejen ukázky krásných dobových šperků, bižuterie a různých doplňků, ale na vernisáži došlo i na módní přehlídku, samozřejmě v duchu doby.

V říjnu agentura AVE Centrum poskytla své prostory pro výstavu výtvarných děl žáků Speciální školy z Blanska, kteří mimo jiné vystavovali i v New Yorku.

„Žáci, kterým příroda zůstala již v okamžiku jejich zrození mnoho dlužna, dostaly zase něco nepopsatelného, čím obohacují náš uspěchaný přetechnizovaný svět a odvádějí nás alespoň na chvíli k zastavení a zamyšlení nad krásou ducha a citu“, popsala své dojmy po zhlédnutí prací žáků speciální školy jedna z organizátorek výstavy.

Jedna z nejvýznamnějších opavských výtvarnic Irena Stanislavová vystavovala svá díla pod názvem Doteky tónů na českém velvyslanectví v Bonnu, kde výstava trvala do 6. května. Doteky tónů byly věnovány zejména hudbě Ludwiga van Beethovena.

Stále více se v oblasti umění zapisují do vědomí Opavanů akce pořádané Galerií u Jakoba. Samozřejmě se jedná o výstavy převážně výtvarných děl, jako na příklad výstava výtvarnice Mirky Janouškové z Čeladné. Vernisáž této výstavy zahájil hrou na kytaru posluchač III. ročníku Janáčkovy konzervatoře Pavel Marek. Autorčina tvorba vycházela z přírodních motivů, nebyl to však konkrétní realistický popis jednotlivých objektů, ale spíše pokus zachytit nepopsatelné, pocit, vjem, atmosféru celku nebo detailu.

Pěvecký sbor Luscinia, pod vedením sbormistra Jiřího Slovíka, zahájil další výstavu v galerii s příznačným názvem Dárek, neboť šlo zároveň i o výstavu prodejní. Autor prezentovaných děl Ladislav Steininger, rodák z Krnova, se snažil vytvořit obraz světa, do kterého cíleně včleňoval své podoby do proudů imaginace.

Jaro zahajoval v galerii svou kresbou Jiří Dratva, v létě zaplnila galerii svou tvorbou Marcela Mrázková a s padajícím listím přišli Vladimír a Ondřej Kočárovi, otec a syn. Zatímco otec se zaměřil na zátiší něžných jarních květů či suchých podzimních plodů, syn se nechával ovlivňovat hudbou, přírodou a sny.

Umělecká agentura Karla Kostery i v tomto roce přišla s mnoha zajímavými koncerty, ať už se jednalo o vystoupení cimbálové muziky Hradišť'an s primášem Jiřím Pavlicou,

pěveckého sboru dětí a mládeže Státní filharmonie Brno, švédského varhaníka Arneho Johanssona a houslistky Carin Astner z Islandu, unikátního hudebního seskupení z Anglie Posaune Voce Trio a dalších.

Podzim byl již po čtvrté ve znamení festivalu duchovní hudby. K příležitosti 775. výročí udělení městských práv Opavě se odehrálo bezpočet koncertů sólistů a různých pěveckých sborů (sbor Rozkvet ze Slovenska, sbor Komenský z Vítkova, sbor z Bílovce, ale také hosté z Holandska). Festival, na jehož organizaci se podílel i opavský magistrát s děkanským farním úřadem, byl slavnostně zahájen v sobotu 9. října na Horním náměstí v Opavě.

Skutečnou lahůdkou v tomto roce pro mě bylo vystoupení Ondřeje Havelky spolu s Melody Makers a sestrami Havelkovými s programem Pocta Gershwinovi v klubu Na Rybníčku v Opavě. První část vystoupení ve stylu swingu vystřídala druhá půlka vyplněná Gershwinovými skladbami z oblasti vážné hudby, především slavnou Rapsodií v modrém. Havelkův živý kontakt s publikem, veselé příhody a komentáře v nás zanechali nezapomenutelné pocity a zážitky.

Ve sněmovním sále Minoritského kláštera bylo v tomto roce také nabito. Je těžké vypíchnout ty nejzajímavější koncerty, které se ve výběru nabízely, přesto bych chtěla zmínit některé akce pořádané v rámci komorních a varhanních cyklů, jenž zaštiťuje Magistrát města Opavy. V únoru zazněl v prostorách kláštera koncert žest'ových nástrojů Brno Brass Bandu pod uměleckým vedením významného hudebního skladatele Evžena Zámečnicka. Z trochu jiného soudku čerpala tvorba Ireny a Vojtěcha Havlových. Zpěv ve stylu

experimentální a relaxační akustické hudby doplnil klavír, violoncello, viola da gamba, tibetské mísy a zvonky.

Další dva koncerty byly odehrány v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie, kde Bachem, Franckem a Regerem rozezněl varhany Marco Karase z Německa. Zcela ojedinělý zážitek přineslo vystoupení Scholy Gregoriansy Pragensis pod vedením Davida Ebena.

Skupina Gothart, která se zabývá interpretací středověké hudby na základě dochovaných notových záznamů, folklorních projevů různých národů či vlastní invence, vystoupila v sále minoritského kláštera v červnu.

Flétnovým koncertem Karla Stamice v podání Mariana Turnera se přehoupla hudební sezóna v Minoritu do své druhé půle a dále pokračovala v duchu keltské hudby v podání kytaristy Michala Hromka a čtyřčlenného komorního souboru Consors. Byla pak ukončena vánočním koncertem zpěvačky Idy Kellarové, zakladatelky mezinárodní školy pro lidský hlas.

Vánoční písně jezuitů byl název koncertu komorního souboru Capella Regia Musicalis, což je seskupení pěti, někdy i šesti zpěváků doprovázených střídavě cembalem nebo varhanami, kteří vystoupili ve Sněmovním sále minoritského kláštera 1. prosince. „Cyklus hudby provozované opavskou jezuitskou kolejí v průběhu sedmnáctého a počátkem osmnáctého století si toto seskupení mladých hudebníků připravilo speciálně pro opavské posluchače, čímž se je pokusilo navést na vánoční atmosféru barokní Opavy“, řekl Petr Rotrekl z odboru školství a kultury Magistrátu města Opavy, který koncert organizoval.

Náboženský život

Církev

To, co všechny církve každoročně spojuje, jsou společná setkání v duchu ekumenizace. Letošní **ekumenické večery** měly téma „Ježíš Kristus je Pán“.

Součástí shromáždění nejsou jen modlitby, ale i peněžní sbírky. Loni byla celá sbírka určena pro postižené povodněmi v České republice. Letos bude výtěžek směřovat na pomoc trpícím lidem ve Rwandě.

Akce proběhla na území celé České republiky pod záštitou České biskupské konference, Ekumenické rady církví a Evangelické aliance.

Setkání zahájila 10. ledna Církev bratrská a 16. ledna ukončilo Opavské společenství křesťanů Cesarea. Začátky večerů byly stanoveny vždy na 18.00 hod.

Církev římsko - katolická

Katolická farnost vešla do **Nového roku** za zvuků Brahmsovy Rapsodie pro mužský sbor a Dvořákova Te Dea v podání Pěveckého sdružení moravských učitelů, Pěveckého sdružení ostravské univerzity a Janáčkovy filharmonie

Ostrava. Koncert se konal 16. ledna v Chrámu sv. Vojtěcha na Dolním náměstí.

Ekumenizace církví nebo-li jejich spojování pokračovalo v Týdnu moliteb za jednotu křesťanů od 18. do 21. ledna.

V postním období před Velikonocemi se uskutečnilo **diecézní setkání** mládeže v tělocvičně Ostravské konzervatoře. Své početné zástupce měl i opavský děkanát.

I tento rok přispěla k velikonoční náladě **výstava v Křesťanské mateřské školce** přinášející vždy nové a nové nápady, jak si na Velikonoce zútulnit a vyzdobit stůl. Výstava proběhla od 22. do 28. března a mnohým z nás udělala pěkný vítr v peněženke.

„Postní doba je časem návratů marnotratných synů k Otci“, říká duchovní správce římsko - katolické farnosti sv. Kateřiny v Opavě - Kateřinkách a farnosti ve Velkých Hošticích P. Kazimierz Plachta. Ve stejném duchu probíhaly v této farnosti **svaté misie**, které se uskutečnily poprvé po 93 letech. Svaté misie vznikly pro potřebu věřícího lidu v době, kdy nebylo možné se tolik vzdělávat a odjíždět někam na exercicie. Tehdy přijížděli do farnosti misionáři, aby nábožensky obohatili zdejší farníky.

Misie byly zahájeny 21. března mší svatou s misijní promluvou. Středa 24. března se stala misijním Dnem dětí, čtvrtek Dnem manželů s obnovou manželských slibů, pátek Dnem mládeže a sobota Dnem nemocných. V neděli byla misie ukončena mší se slavnostním svěcením misijních obrazu a Te deem.

V březnu uvítali v Opavě **otce Miroslava Janiaka**, Poláka, který po svém pětiletém působení v Opavě odešel do ruské Anapy u Azovského moře, aby tu opět oživil křesťanství mezi

českými rodinami, které se zde přistěhovali po rusko-turecké válce. Po tříletém působení si v Anapě vybudoval poměrně slušnou farnost, ale začátky nebyly lehké. Horké chvíle mu připravili nejen ruští kozáci, ale i ruská administrativa, kdy na jedno povolení pro stavbu nového kostela bylo potřeba až dvacet razítek.

16. dubna byla v kostele sv. Vojtěcha sloužena **první latinská mše**. Navázalo se tak na tradici pravidelných německých mší každou první sobotu v měsíci v chrámu sv. Ducha a mší svatých řeckokatolického ritu každou druhou neděli v měsíci v kostele sv. Jana Křtitele.

20. dubna v zimní kapli chrámu sv. Ducha přednášel na téma „**Křesťanské rádio v životě rodiny**“ farář a ředitel Radia Proglas Martin Holík.

Měsíc květen probíhal ve znamení **Prvních svatých přijímání**. Nejdříve v Kylešovicích v kostele sv. Jana Nepomuckého (9.5.), dále v chrámu sv. Ducha (16.5.), následující neděli v kostele sv. Petra a Pavla v Jaktaři (23.5.) a naposledy v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie (30.5.).

10. května uspořádalo Slezské zemské muzeum a kruh přátel kultury v Opavě literární večer s názvem „**Cesta**“ k poctě **70. narozenin básníka mons. Josefa Veselého**, který za svou básnickou činnost obdržel Čestný list.

Otec děkan, mons. Josef Veselý se narodil 28. července 1929 ve Zlámalce u Kroměříže. Vystudoval arcibiskupské gymnázium v Kroměříži a teologickou fakultu v Olomouci. V roce 1950 musel přerušit studia na teologii a nastoupit k Pomocným technickým praporům nebo-li „pétépákům“. Po propuštění v roce 1953 pracoval jako stavební dělník, zaměstnanec vinných sklepů či galerista.

Od 30. ledna 1961 do 3. září 1965 byl vězněn. Po propuštění mohl dostudovat teologii a poté se v roce 1970 ujmout pastorační práce. Dnes je děkanem opavské diecéze.

Na jeho básnickou tvorbu mělo rozhodující vliv setkání s básníky Albertem Vyskočilem, Janem Dokulilem, Janem Čepem nebo Jakubem Demlem během svých studií. Své básně začal publikovat formou drobných soukromých tisků, novoročenek, bibliofilii a příležitostných tisků. V roce 1991 vydal soubor básnických nekrologů „In memoriam“. V roce 1992 vyšly sbírky Kamínky do mozaiky a Znamení. Poslední publikací týkající se díla mons. Veselého je Civilizace lásky výbor veršů z let 1957 - 1993 vybraných a uspořádaných Igorem Ficem.

Většina blízkých lidí i těch, kteří jej znají z osobního kontaktu, ho považují za velice skromného, lidského a pokorného člověka.

8. června byl v Domě umění uvítán katolický duchovní, **filozof a sociolog Tomáš Halík** a přednášel zde na téma „Duchovní a etické problémy na přelomu tisíciletí“. Za nejpotřebnější pro naši civilizaci považuje komunikaci mezi jednotlivci, náboženskými i etnickými skupinami. „Bez vzájemné tolerance nemá lidstvo šanci na přežití“, tvrdí profesor Karlovy univerzity a rektor univerzitního kostela Nejsvětějšího Salvátora v Praze.

19. června proběhlo v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie slavnostní **jáhenské svěcení**.

V rámci kulturního programu **Bezručovy Opavy** byl 15. září v Konkatedrále Nanebevzetí P. Marie odehrán koncert „Pocta Petru Ebenovi I. - Duchovní svět“ k 70. výročí autorova narození.

Kostel sv. Hedviky se konečně dočkal, od 22. listopadu 1999 jej opět zdobí kříž. Chrám sv. Hedviky, patronky Slezska, byl postaven jako památník obětem první světové války podle plánu proslulého krnovského architekta Leopolda Bauera. Ještě než byl vysvěcen, přišla 2. světová válka, během které byl původní kříž poškozen a po roce 1945 zcela odstraněn. Nový kříž je svářený z nosných jehlových profilů a opláštěný nerezovým plechem. Realizátorem této akce za přibližně 355 tisíc se stala stavební firma Winro z Velkých Hoštic.

Advent opět přinesl radostné očekávání Nového života. Chrámy se oblékly do vánočního hávu a vítaly všechny, kdo se přišli poklonit Jezulátku do Betléma. Tradiční jesličky byly opět největší podívanou pro děti, zvláště u sv. Ducha, kde jednotlivé postavy v Betlémě převyšovaly leckterého dospělého člověka.

Půlnoční mši na zahájení Jubilejního roku s průvodem z chrámu sv. Ducha do Konkatedrály celebroid generální vikář mons. Kufa.

Českobratrská církev evangelická

„Prvořadým posláním kterékoli křesťanské církve je hlásání Kristova evangelia“, říká respektive píše ve zprávě o činnosti Českobratrské církve evangelické v Opavě za rok 1999 její farář Jan Lukáš, což znamená, že **hlavní činností církve** byla i letos především činnost kazatelská, ale také pastorační i poradenská. Nejdůležitější místo zaujímaly pravidelné nedělní bohoslužby se Svatou večeří Páně jednou

za měsíc. Během týdne pak probíhaly společné večery nad Bibli a výuka i schůzky mládeže.

Velmi přínosné a pro veřejnost možná neznámé jsou již rok trvající návštěvy faráře Jana Lukáše v **opavské věznici**. Většina vězňů nedělá rozdíly mezi evangelickým, katolickým či jiným farářem. Nikdo je k víře nenutí, mnohdy jen cítí potřebu se někomu vypovídat a ohledně víry je farář J. Lukáš dělí na dvě kategorie - ty, kteří již dříve měli s vírou něco společného a ty, kteří jsou jen zvědaví. Kurátor Českobratrské církve evangelické Antonín Plachý považuje návštěvy duchovních ve věznici za běžné a sám hodnotí spolupráci s věznicí za velmi dobrou, takže přemýšlí o ještě větším prohloubení vztahů. Duchovní pracující s vězni jsou v republice soustředěni v občanském sdružení „Vězeňská duchovenská péče“.

Od tohoto roku působí v církvi **nově založený pěvecký sbor**, scházející se k nácviku jednou týdně a vystupující hlavně na půdě modlitebny, ale také např. ve věznici.

V květnu se v církvi věnovali i jednomu z ožehavých celospolečenských témat s názvem „**Romská menšina**“. Uskutečnilo se setkání evangelické mládeže, které přednášel na dané téma rómský aktivista z Ostravy pan Horváth. Mluvené slovo oživila svým zpěvem rómská skupina Čerikle z Vlastoviček, složená ze zrakově postižených Romů.

V létě se děti mohly těšit na **dětské tábory** s křesťanským zaměřeným programem, jehož se mohly zúčastnit i děti z necírkevních rodin.

V listopadu proběhla třídní akce v rámci **Mezinárodního roku seniorů**. Hostem a přednášejícím byl farář Miroslav Erdinger, ředitel Domova odpočinku ve stáří

v Krabčicích na Podřipsku, nositel ocenění péče o seniory Zlatá vážka.

Evangelíci uspořádali také **varhanní koncert** pod vedením p. Škarohlída a koncert pěveckého souboru Siesta v adventní době.

Evangelická církev také úzce spolupracuje s azylovým domem Samaritán.

Církev československá husitská

Rok 1999 byl pro Církev československou husitskou důležitý ze dvou důvodů. Do **funkce biskupa** v olomoucké diecézi byla zvolena první žena, Mgr. Jana Šilerová, nahrazující tak biskupa ThDr. Vlastimila Zítka a druhým důvodem se staly intenzívní přípravy, týkající se všech diecézí, na **církevní sněm**, kde bude zvolena nová hlava církve - patriarcha.

Mimo tyto pro celou husitskou církev důležité události se náboženská obec v Opavě zabývala zcela obvyklými **církevními činnostmi**, tedy konaly se pravidelné bohoslužby, pobožnosti, křty, pohřby, pastorece nemocných a již známý **sběr šatstva**, obuvi a jiných potřeb pro středisko diakonie a misie v Úpici se sídlem v Broumově. Dokonce byl 4. a 5. září uspořádán zájezd do Diakonie v Úpici pro všechny zájemce, kteří se chtěli přesvědčit, jak je s jejich příspěvky nakládáno. Věřící kromě prohlídky střediska mohli zhlédnout některé významné památky východních Čech.

Při příležitosti 584. výročí upálení Mistra Jana Husa byly uspořádány slavnostní bohoslužby s **pálením hranice** v Hradci nad Moravicí.

Během tohoto roku bylo také zahájeno jednání s Magistrátem města Opavy ohledně **majetku církve**. Farářka náboženské obce v Opavě p. Ladislava Svobodová doufá, že vše je na dobré cestě.

Církev adventistů sedmého dne

Stejně jako ostatní církve se i adventisté zúčastnili od 9. do 15. ledna **Aliančního (ekumenického) modlitebního týdne** všech církví v Opavě.

V činnosti církve, která není nezanedbatelná spíše naopak, mě zaujal velký počet **táborů pro děti** v letních měsících a hezká řádka zájezdů, z velké části pro tělesně (z Hrabyně) či mentálně postižené děti (z Mariannu). Cíle zájezdů nejsou jen v nejbližším okolí např. do Arboreta, Bohuslavic a okolí, ale např. i do malebného Kroměříže nebo Vrbna pod Pradědem, kde trávili víkend děti z dětského domova v Lichnově a Horním Benešově.

V březnu uspořádala Církev adventistů a občanské sdružení Život a zdraví projekci **satelitního přenosu** přednášek z Německa na téma „Odvaha žít“. Zájemci jej mohli shlédnout přímo v modlitebně církve na Olomoucké ulici 51 v Opavě.

Pro zpestření občas nevlídných podzimních dnů si mohly děti zasoutěžit i zaskotačit na **Drakiádě**. Jedna z nich byla i pro mentálně postižené děti z Marianu v Opavě.

Tyto výlety do přírody doplňují adventisté také **vzdělávacími programy**, které se soustředí hlavně na pondělky. Kromě výkladu Starozákonních knih Bible bylo možné se přihlásit do kurzu angličtiny - vše i pro veřejnost.

Stejně jako evangelíci také adventisté jsou členy občanského sdružení **Vězeňská duchovní péče** a pravidelně navštěvují vězně ve věznici na Krnovské ulici.

Ostatní křesťanská společnosti

Křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii, Elim, uspořádala od 28. května do 29. června pro všechny školy, ale i občany Opavy výstavu se zaměřením na drogovou problematiku. Na výstavě mohl návštěvník např. zjistit, jak jednotlivé drogy působí na orgány v těle.

Hlavní programovou náplní sdružení Elim je však specializace na práci s dětmi ve věku osm až patnáct let, a to hlavně v Opavě - Kateřinkách. V současné době sdružuje Elim už třicet až čtyřicet dětí hlavně ze základních škol. Schůzky s dětmi se konají dvakrát do týdne. Vzhledem ke své křesťanské orientaci se také děti seznamují s podstatou křesťanství a se způsobem života věřících lidí. V letošním roce Elim uspořádal pro děti tábor ve stylu divokého západu.

V tomto roce sdružení čítalo 11 lidí, z toho šest z nich tvoří organizační výbor, který zajišťuje provoz sdružení, zbytek byli studenti převážně z vysokých škol.

V roce 1999 vyvinulo sdružení Elim také snahu získat od opavského magistrátu budovu bývalé kotelny na ulici

Antonína Sovy a za pomoci sponzorů a nadací ji přebudovat na víceúčelové zařízení pro děti a mládež. Podle jejich představ by zde měla být hala pro sportovní i kulturní využití, klubovny, čajovna pro mládež a kancelář společnosti Elim s psychologickou poradnou. Prozatím je otázka využití bývalé kotelny otevřená. Uvidíme k jakému rozhodnutí se zastupitelé dopracují v příštím roce.

Ve dnech 7. až 10. září proudili do sálu Na rybníčku stovky lidí. Cílem bylo biblické kázání o Bohu a modlitby za nemocné. Hosty projektu **Impresionante 99** (Neuvěřitelné), v jehož rámci se podobná setkání uskutečnila v dalších devadesáti městech, byli duchovní z Latinské Ameriky, USA, Velké Británie a Jihoafrické republiky. Na akci v Opavě, uspořádanou opavským společenstvím křesťanů Cesarea a Křesťanským společenstvím Nový život, přijel kázat Ernesto Vergara, původem z Panamy. Ve svých kázáních mimo jiné upozorňoval na blížící se apokalypsu, na další tisíciletí bez Boha, na Krista, který přijde brzy buď jako spasitel nebo jako vládce s železnou tyčí.

Svědkové Jehovovi

Stále je vidím postávat na rozích ulic, na náměstí se stále stejnou nabídkou dalšího čísla časopisu Strážná věž. Nikoho však neobtěžují ani neoslovují. Vyhoví a odpovídají na otázky jen těm, kdo je osloví.

Sekty

Na začátku jara se v poštovních schránkách mnoha opavských rodin objevily **letáky** nabádající k úplné změně

chování, jinak nás čeká globální katastrofa. „Planeta Země se nachází v krizi, od které nás mohou zachránit pouze mírumilovné vesmírné bytosti. Jakmile bude potřeba, přiletí v obrovských kosmických lodích ve tvaru disku o průměru několika kilometrů a menšinu lidstva zachrání“, tak k opavským občanům promluvil z letáků pan Ivo Benda, údajný „kontaktér“ s vesmírnými bytostmi.

Leták nechala vytisknout a rozdistribuovat náboženská sekta v čele s mužem zvaným Aštar Šeran, z jehož knihy Rozhovory s poučením od mých přátel z vesmíru pocházejí některé pasáže na letáku.

Jak ukázal průzkum většina lidí slovům na letáku nevěří a považuje je za blábol, přesto však působení některých sekt u nás má velmi zhoubný vliv zvláště na mladé lidi. Na tento faktor upozorňuje také pražský publicista Pavel Křemen autor přednášky o sektách, která se konala v opavském minoritském klášteře. „Cílem přednášky bylo ukázat mladým lidem, kterých se to zvláště týká, jak dopadli lidé, kteří do sekty vstoupili“, řekl p. Křemen.

Cyklu přednášek doplněných videoprojekcí se zúčastnilo přibližně 1200 žáků z vyššího stupně základních škol a studentů středních škol a učilišť.

Řád německých rytířů

Řád německých rytířů vznikl na přelomu jedenáctého a dvanáctého století z důvodu chránit Svatou zemi od pohanů, později našel řád naplnění v pomoci nemocným a všem těm, kteří se nacházejí v nouzi, na což navazuje i v současnosti. Řádoví rytíři byly po druhé světové válce z České republiky vyhnáni a znovu zde začali působit až v devadesátých letech.

Dnes je Opava jediným městem v České republice, kde má Řád své sídlo.

V září tohoto roku **do Opavy zavítal velmistr** - tedy nejvýše postavený představitel Řádu německých rytířů Arnold Wieland. Cílem jeho návštěvy bylo vysvěcení dvou nových členů Řádu. Proč tato událost byla tak významná, že přijel samotný velmistr? Jednalo se totiž o svěcení prvních dvou členů celé České provincie Řádu bratří Domu Panny Marie v Jeruzalémě, jak zní oficiální název řádu.

Bratři se ubytovali na Rybím trhu v domě patřícím Československé provincii Milosrdných sester Panny Marie jeruzalémské. Budova zároveň bude sloužit jako škola. Od září se zde rozběhl první ročník Církevní střední varhanické školy v Opavě a kromě ubytování pro p. biskupa Lobkowicze jsou v nejvyšším patře prostory k přespání pro mladé lidi přicházející na různé poutě a setkání. Budova sloužila původně administrativním účelům řádu. V roce 1922 byla v rámci pozemkové reformy zabrána státem a sloužila jako svobodárna. V devadesátých letech začal řád s městem o koupi domu, což se zdárně uskutečnilo v roce 1995. Budova prodělala úplnou rekonstrukci.

Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka z Assisi

Kongregace **vznikla** v Opavě v polovině minulého století. Zakladatelem byl minorita Leopold Klose. V Opavě se kláštery nacházejí na ulicích Kylešovská a Vojanova.

Komplex budov na **Kylešovské ulici** je největším objektem a představuje centrum Kongregace. Sídlí zde generální představená. V klášteře žilo v roce 1999 99 sester převážně důchodového věku. Některé z nich potřebují zvláštní zdravotní péči, proto zde sídlí Charitní domov pro řeholnice. Sestry v produktivním věku jsou v Charitním domě zaměstnány jako zdravotnice.

Na **ulici Vojanova** v rodinném domě bydlelo v tomto roce 5 sester, které jsou zaměstnány v Charitním domě a ve správě kongregace.

Sestry jsou aktivně zapojeny do života farnosti při kostele sv. Ducha a to výukou náboženství a pomoci při výzdobě kostela. Kongregace drží patronát nad církevní základní školou sv. Ludmily v Hradci nad Moravicí.

Sport a tělovýchova

Basketbal

Nový rok začal BK Slovnaft Opava s **novým sponzorem**. Stal se jím Corps Securite Commercial, a.s., Ostrava. Prvním počinem této firmy bylo finanční zabezpečení již delší dobu avizovaného návratu Bryana Crabtreeho do Opavy.

Po svém úspěšném **vstupu do sezóny** vítězstvím nad Mlékárnou Kunín a vstupem do finále Superligy si vedli opavští basketbalisté i nadále úspěšně. Ve čtvrtfinále první ligy mužů byla soupeřem Slovnaftu pražská Sparta, pro Opavu nebyl problém ji porazit. Avšak poprvé v tříleté historii účinkování v nejvyšší soutěži basketbalistů, nezískali hráči Opavy titul, poté co překvapivě, ale bohužel zaslouženě nepostoupili v semifinále přes celek USK Praha. Boj o bronz svedli úspěšně s Novou Hutí Ostrava.

V červnu byl předložen opavským zastupitelům ze strany jednatele společnosti ICEC Sport, s.r.o. dr. Karla Mamuly a zástupce vlastníka klubu, a.s. ICEC Šlapanice, ing. Jaroslava Dostála návrh na **založení akciové společnosti Basketbalový klub Opava** s 34% podílem města. Precedens, který město učinilo v případě kapitálového vstupu

do opavského fotbalu, automaticky vyvolalo finanční požadavky i dalších sportovních oddílů. Oba signatáři návrhu zastupitelům také navrhli „pro uspokojení zvýšeného zájmu divácké obce zpracovat koncepci urychleného víceúčelového využití Zimního stadiónu v Opavě pro prvoligové a evropské soutěže, protože zájem diváků o basketbal v Opavě představuje ze současných zkušeností tří až čtyřtisícové návštěvy“. Ke vstupu města do tohoto sportu nakonec došlo.

V polovině září zahájili basketbalisté **další ročník nejvyšší soutěže**. Poprvé v historii svého účinkování v Mattoni NBL začínali doma, přesto nebyl začátek příliš dobrý a Opava si odnesla v zápase se Spartou Praha porážku. Prvního zápasu se již neúčastnili takové hvězdy opavského basketbalu jako je Petr Czudek a Jiří Okáč, jehož v roli kapitána vystřídal David Klapetek, dvojnásobný mistr ligy a trojnásobný vítěz českého poháru.

Reprezentace

Opava byla na konci února svědkem rozhodujícího utkání **o postup na ME ve Francii** v hale na Mařádkově ulici v Opavě mezi basketbalisty České republiky a Švédska. Souboj o třetí postupové místo nakonec vyzněl jasně ve prospěch domácích (102:83). K utkání nastoupila také trojice opavských basketbalistů - Petr Czudek, David Klapetek a Petr Staněk.

24. listopadu vstoupila v Opavě Česká republika do kvalifikace do hry **o postup na Mistrovství Evropy 2001 Turecku**. Zahájila ji tam, kde výhrou nad Švédskem zakončila tu minulou o Francii. Opava nastoupila proti Bělorusku. Do užší nominace nastoupili z Opavy Jiří Trnka, Ladislav Sokolovský, Vladan Vahala a Pavel Staněk. Národní tým porazil ve vyprodané hale na Mařádkově ulici tým

Běloruska 91:70. Nejlepším hráčem zápasu byla jednoznačně česká hvězda Jiří Zídek. Druhé vystoupení naší reprezentace v evropské kvalifikaci s Řeckem však skončilo porážkou.

Basketbalová mládež

Letošní nováček BK Slovnaft Opava B absolvoval pod názvem **BK Valcon Opava** ve III. lize mužů premiérovou sezónu. Po polovině soutěže patřilo Opavě výborné třetí místo se ztrátou tří bodů na VŠB Ostrava.

17. června vyvrcholila **Letní basketbalová liga chlapců**, do které se letos přihlásilo 19 základních škol opavského okresu. Vítězství ve II. ročníku LBL si vybojovali hoši ZŠ Otická Opava před ZŠ Ludgeřovice, ZŠ TGM Opava a ZŠ E. Beneše Opava. Mezi mladé basketbalisty zavítal před svým odletem na ME ve Francii reprezentační rozehrávač Petr Czudek a generální sponzor LBL 99 ing. J. Kvarčák. Celou akci zorganizovali členové basketbalového oddílu TREFA Opava v rámci svého programu Sportem proti drogám.

Starší žáci BK Opava, kteří patří k absolutní špičce ve své věkové kategorii, jsou prvním produktem spolupráce basketbalového klubu se ZŠ Mařádkova. Zřízení sportovních tříd v této škole znamená pro děti nejméně pět hodin tělesné výchovy, navíc mají každý den od sedmi hodin volný přístup do haly. V současné době jsou v ZŠ Mařádkova takové třídy dvě, šestka a sedmička chlapeckých družstev. Starší trénuje kapitán ligového týmu mužů David Klapetek, šestákům se věnuje Pavel Czudek. V A-družstvu mu pomáhají prvoligoví basketbalisté Patrik Smažák a Štěpán Vrubel. Nejmladší žáky vede trenér Vladimír Klimt společně s Rost'ou Maryškem, kterým pomáhají současní i bývalí opavští hráči. Osmdesát

procent tréninku u začínajících basketbalistů je zaměřeno na individuální dovednost. Tréninky probíhají v tělocvičně v ZŠ na Otické ulici v Opavě.

Ženský basketbal

Letošní sezónu odstartovaly opavské basketbalistky pouze v **oblastním přeboru žen**. Tato změna nastala z důvodu přechodu některých hráček ze zrušeného opavského druholigového týmu ICEC. Nový sponzor jim nabídl peníze pod podmínkou, že budou hrát krajský přebor, což ale děvčata odmítla a posílila opavský oblastní přebor žen.

Fotbal

FC Opava

Od 4. ledna začala 26 opavským prvoligovým fotbalistům příprava na jarní část sezóny. Trenér Bartl uvítal v kádru kromě hráčů, vracejících se z hostování, **novou posilu** plzeňského záložníka Jiřího Studeníka.

V závěrečném přípravném duelu před startem I. ligy s FC Zeman Brno se Opavané představili s **novou posilou**, olomouckým Jiřím Barboříkem.

21. února **odstartovala jarní část** naši fotbalové Gambrinus ligy. Fotbalisté SFC Opava začali sezónu na půdě brněnských Bobiků, kde však prohráli (4:1).

Velké překvapení však přichystala fotbalová Opava svým fanouškům v polovině března, kdy FC Opava **zvítězil nad AC Sparta Praha**, který utřžil první porážku v tomto roce. V 95. minutě rozhodl o konečném výsledku 2:1 fotbalový mladíček Lumír Sedláček. Stejným úspěchem bylo vítězství Opavy 4:0 nad FC Petra Drnovice.

Takovéto úspěchy však vystřídaly také totální neúspěchy jako byla např. prohra Opavy na hřišti poslední Karviné 2:1.

Po počátečních úspěších však Opava spadla až téměř na úplný **konec tabulky**. Před rozhodujícím utkáním s FC Dukla Příbram dělily Opavu od poslední Karviné dva body. Dukla byla lepší (3:1) a Opavě zůstalo prázdné konto. Zápas s FC Baník Ostrava tedy měl rozhodnout o dalším **bytí či nebytí Opavy** v 1. lize.

Utkání přilákalo do hlediště stadionu v Městských sadech na konci května téměř 15 000 diváků. Vzhledem k vývoji zápasu Jablonce s Plzní, která měla stejný problém, ale svůj zápas prohrála, stačila Opavě nakonec k záchraně i remíza, respektive během zápasu nepadla ani jedna branka. Opavský trenér Bartl si oddechl: „Mohl jsem tu dnes sedět zkroušený nad sestupem do druhé ligy, naštěstí se nám podařilo nejvyšší soutěž zachránit. První poločas byl z naší strany skvělý, bohužel jsme nedali branku, a to i proto, že hosty podržel brankář Baránek. Po změně stran ovlivnily hru dvě věci - dlouhé přerušování kvůli neukázněným fanouškům a hlášení stavů z jiných stadionů. Vzhledem k vývoji utkání v Plzni jsme se začali soustředit více na obranu, i když poté, co Plzeňští snížili na 2:3, tak jsme byli na lavičce na infarkt. My jsme v Plzni svého pozorovatele neměli, protože ředitel Sommer byl toho názoru, že se musíme soustředit především na to, abychom vyhráli.“

Po krátké přestávce před novou sezónou začali hráči opět s tréninkem a zároveň byl rozlosován **nový soutěžní ročník I. fotbalové Gambrinus ligy**. Pro Opavany byl začátek asi nejtěžší. V úvodních dvou kolech se Opavané střetli se dvěma našimi zástupci v Lize mistrů - Teplicemi a Spartou.

V pondělí 26. června, tedy těsně před zahájením sezóny, se na stadionu slezského FC Opava uskutečnila **tisková konference**, během které bylo oznámeno několik důležitých změn týkajících se klubu.

V první řadě došlo ke **změně názvu klubu** - původní SFC Opava byl obohacen o zkratku a.s. Klubové barvy zůstaly stejné, ale do nové sezóny vstoupili hráči se **sportovním vybavením** italské firmy Diadora. Ve vedení klubu nadále zůstal předseda představenstva a.s., ředitel Alois Sommer, stejně jako manažer Oldřich Jakubek a sekretář Jiří Berousek. **Realizační tým** začal pracovat ve složení: trenér Jiří Bartl, asistent trenéra Libor Pala, vedoucí mužstva Jiří Herber, lékař MUDr. Verner Borunský, lékař MUDr. Hynek Satke a masér Radek Havalá.

Z mužstva odešli: Jan Pejša na přestup do Českých Budějovic, Jiří Studeník po skončení hostování zpět do Plzně, René Twardzik přestoupil do Německa (Lipsko), Lukáš Černín začal hostovat v Mladé Boleslavi a Aleš Hellebrand odešel na hostování do slovenského Sence. Byla uzavřena **profi smlouva** s útočníkem Janem Nezmarem. Do mužstva kromě něj **přišli:** brankář Ivo Schmucker z Baníku Ostrava, záložník Igor Szukalek z DAC Dunajská Středá a na hostování do 31. 12. 1999 Michal Štefka z Olomouce.

Kádr mužstva tvořili v nové sezóně tyto hráči: brankáři - Ivo Schmucker, Michal Kosmál, Michal Vorel, obránci - Pavel Harazim, Miroslav Kamas, Roman Nohavica, Tomáš Vychodil, Jiří Fencel, záložníci - Zdeněk Pospěch, Alois Grussmann, Michal Štefka, Lumír Sedláček, František Metelka, Jaroslav Kolínek, Radek Špiláček, Igor Szukalek, útočníci - Jan Nezmara, Lubomír Puhák,

Roman Hendrych, Radomír Prasek, Roman Janoušek a Michal Hampel.

Začátek nové sezóny se Opavě skutečně vydařil. Nejtěžší soupeři v úvodu - Teplice a Sparta odjeli z Opavy s remízou. Skvělým zápasem s FC Boby Brno (4:1) se Opava umístila na desátém místě tabulky.

V domácím prostředí se Opavě skutečně dařilo, ať už to byla remíza se Slavií, nebo vítězství nad Drnovicemi. Venku to ovšem bylo zcela jiné, o čemž hovoří pouze dva body za dvě remízy. Situace z loňského roku se opakovala. Trenér Jiří Bartl však hovořil o udržení, stačilo by jen prolomit bariéru neúspěchu venku. „V jarní části soutěže máme daleko příznivější los. Doma nás totiž čekají relativně slabší soupeři, než jak tomu bylo na podzim. Proto bych ze současné situace nedělal unáhlené závěry“, řekl Bartl.

Sezónu v letošním roce **zakočila** Opava se zápasem s Teplicemi remízou 1:1 a od sestupových příček ji tak dělily pouhé tři body.

Hned 3. ledna začne pro SFC Opava zimní příprava.

Po prohře se Sigmou Olomouc vypadla Opava úplně z **Českomoravské fotbalové soutěže**.

Mládežnický fotbal

Ve dnech 4. - 6. června se starší žáci Slezského FC Opava zúčastnili **turnaje v německém Thalexweileru**, na kterém startovalo celkem 12 družstev. Opavané si přivezli krásný bronz.

21. srpna proběhl již **desátý ročník žákovského turnaje** v kopané v Budišově nad Budišovkou. Výběr OFS Opava skončil v konečném pořadí na třetím místě. Wícha z výběru Opavy získal cenu nejlepšího střelce.

V Malých Hošticích proběhl 23. 9. 2001 **Mezinárodní žákovský turnaj** pro ročníky 1987 a mladší, uspořádaný Komisí mládeže při OFS.

Nižší fotbalová soutěž

Poslední kolo fotbalové I. A třídy této sezóny znamenalo pro Minervu Opava 9. místo v tabulce.

Hokej

Před letošní extraligovou sezónou se opavský hokejový tým **posílil**. Mezi velké ryby, které skončily v síti Opavy, patřil vedle brankáře Cagaše a obránce Kadlece především útočník ruské národnosti Andrej Galkin.

Opavský dres začal ještě před začátkem extraligy oblékat odchovanec zlínského hokeje Rostislav Vlach.

Koncem ledna **zachvátila chřipka** také opavské hokejisty. Zápas v Jihlavě i se Vsetínem byl odložen, protože onemocnělo 12 hráčů. Přestože byl tým výrazně fyzicky oslabený, dotáhl to na dvě remízy s HC Vítkovicemi a HC České Budějovice.

Gólman Pavel Cagaš v únoru odešel na hostování do německého prvoligového celku Adler Mannheim.

10. února byl vedením klubu HC Opava po dohrávaném utkání s Jihlavou (3:3) **odvolán trenér** opavských prvoligových hokejistů Jiří Látal. Vedením týmu byla do konce letošního ročníku pověřena trenérská dvojice Lubomír Oslizlo - Antonín Plánovský. V tiskovém prohlášení vedení klubu se uváděl jako důvod odvolání trenéra jeho opakované vyjádření v médiích o nedůvěře ve schopnosti hráčů, mužstva jako celku i ve své vlastní schopnosti s opavským mužstvem dále pracovat.

Po posledním utkání s Plzní v letošní extralize se HC Slezan Opava umístil na 12. místě.

Ve svém **hodnocení minulé sezóny** se vedení klubu i přes nepříznivé umístění Opavy na 12. příčce tabulky a nízkou produktivitu útočníků vyjádřilo optimisticky o dalších perspektivách mužstva. Podařilo se vytvořit základ kádru a stabilizovat jej, rozšířit tým o několik mladých perspektivních hráčů, eliminovat nebezpečí baráže a navíc se mužstvo stalo po Zlínu druhým týmem SELH s největším výkonostním vzestupem oproti sezóně 97/98. Také **juniorskému celku** se zdařil kvalitativní postup, a to nejen účastí ve finálové části JEL, ale i co do hráčského materiálu.

Ekonomické, materiální a organizační zázemí zajišťoval majitel klubu Radim Masný a smluvní partner Nová Huť, a.s., jelikož však o podporu opavského hokeje neprojevil zájem žádný další partner či sponzor a ani technické zázemí neodpovídalo, podle vedení klubu, působení extraligového hokeje, rozhodl majitel klubu o prodeji části akcií.

Novým spoluvlastníkem 34% akcií akciové společnosti vlastníci HC Slezan Opava se stalo město Havířov.

Valná hromada výboru HC Slezan Opava po ztrátě prvoligového družstva nastínila možnost získat alespoň účast v I. DZ lize, jejíž práva vlastnil HC Havířov. Po jednání s několika kluby se podařilo získat **práva na I. DZ ligu z Olomouce**.

Odchovanec opavského hokeje **David Moravec**, zlatý olympionik z Nagana byl mezi těmi, kteří vybojovali v norském Lillehammeru na Mistrovství světa zlatou medaili a titul světových šampiónů. Další talent z opavské hokejové líhně

David Dostál začal v nové sezóně oblékat dres francouzského prvoligového mužstva Anglet Hormadi.

V nové sezóně povede mužstvo HC Slezan Opava na I. DZ ligu **trenér Karel Suchánek**, kapitánem družstva se stal Aleš Křetinský.

Družstvo nastoupilo do nové sezóny 1999/2000 ve **složení**: brankáři - Vojtek, Rakovský, obránci - Loužek, Ptáček, Křetinský, Vosátko, Vlček, Pospíšil, Pělucha, Chromčo, útočníci - Alipov, Harazim, Šebesta, Kašík, Brančík, Rozum, Fojtík, Kokoř, Mikšan, Najdek, Suchánek, Kostelňák, Mičola, hostování - Procházka, Žurek, Marek, Selinger. Realizační tým tvořil trenér Karel Suchánek, vedoucí mužstva Lubomír Haas, lékaři Antonín Vašina a Petr Štichauer, masér Josef Troják, kustod Lubomír Haas.

Nepřesvědčivé výsledky a až předposlední místo v tabulce 1. DZ ligy, to byly důvody, které v listopadu vedly k **odvolání hlavního trenéra** hokejového klubu Slezan Opava Karla Suchánka. Mužstvo pod jeho vedením odehrálo devatenáct utkání. Čtyři z nich skončila vítězstvím, třikrát Opaváci remizovali a ve zbývajících dvanácti utkáních odešli z ledové plochy poražení. **Novým trenérem** se stal Petr Rutar, který dosud trénoval šumperské Papírové draky. Karel Suchánek nadále zůstal v Opavě, a to na pozici asistenta hlavního trenéra.

Vítězstvím s SK Kadaní v posledním zápase tohoto roku se HC Slezan Opava přiblížil na tři body příčce zaručující play off.

Mládežnický hokej

Dvě vítězství opavských juniorů s Jindřichovým Hradcem a s Duklou Jihlava hned v úvodu roku znamenala definitivní

jistotu v **boji o postup** mezi nejlepších dvanáct celků České republiky. Postup získali také dorostenci.

Poté, co se opavský extraligový hokej přestěhoval do Havířova a nějakou dobu nebylo jasné i kolem juniorů a dorostu, získala Opava **práva na juniorskou ligu a extraligu dorostu**. Z původního kádru však příliš mnoho hráčů nezbylo. Špičkoví junioři odešli, v dorosteneckém družstvu zase základnu vytvořila loňská devátá třída.

Volejbal

Poprvé v historii **opavského ženského volejbalu** se zde začala v sezóně 1999/2000 hrát dorostenecká liga starších dorostenek. V dubnu se z finále oblastního přeboru podařilo družstvu, složenému z začek a mladších dorostenek, postoupit do ligy, a to pod vedením trenéra Mgr. Lubomíra Lindovského a vedoucího družstva Ing. Stanislava Kuchyni, který to komentoval slovy: „Jsem šťastný, že se nám to povedlo. Když jsem s děvčaty začínal, chodila do šesté třídy a dali jsme si společný cíl, že do 6 let musíme vybojovat ligu, aby později, až budou na vysokých školách, měla nějaký odrazový můstek do ligových a extraligových družstev.“

Družstvo ve **složení** R. Vavrečková, H. Kuchyňová, M. Kaněrová, I. Horáková, D. Raidová, B. Žurková, H. Kozáková, O. Volková, Z. Prasková, L. Urbančíková, K. Vašáková, D. Nováková, Z. Lindovská a M. Binarová hraje zároveň druhým rokem oblastní přebor II. tř. žen a některé I. tř. v A týmu žen.

Volejbalový klub Kylešovice má nejpočetnější základnu mládeže v ženském volejbale v okrese, ve čtyřech družstvech

zde hraje asi 40 dívek. Některé z žaček a dorostenek pak hostují v dalších opavských klubech, například ve Slezanu Opava a Happy Opava, soutěžících v oblastních přeborech mládeže, kde patří k ústředním hráčkám. Již po dva roky se vždy alespoň jedna ze starších hráček prosadí v silné konkurenci do reprezentačního družstva kadetek severomoravské oblasti (Volková, Horáková).

Zásluhu na dosažených výsledcích měl také celý **realizační tým** v čele s Mgr. P. Praskem, předsedou VK Kylešovice, rodiči hráček, volejbalovým klubem a ředitelstvím ZŠ Kylešovice a ZŠ Boženy Němcové.

V polovině srpna vydal Okresní volejbalový svaz v Opavě konečné **výsledky volejbalové sezóny 1998/99** a to okresní soutěže mužů SR, kde se na první příčce umístilo družstvo Galena Komárov B, dále okresního přeboru mužů v čele se Sokolem Kateřinky a okresního přeboru žen s vítězným TJ Slezan - SPŠ stavební A.

V polovině soutěže v sezóně 1999/2000 před zimní přestávkou skončila volejbalová družstva žen VK Kylešovice a mužů Sokola Kateřinky v oblastním přeboru I. třídy shodně na prvním místě v tabulce.

Vedení v **Národní lize** si také v sezóně 1999/2000 udržely před zimní přestávkou ženy Slavia Minerva Opava a muži Galena Komárov.

Hokejbal

Druholigoví hokejbalisté SHC Autodoprava Novotný Opava se v lednu zúčastnili prvního ročníku „**Sokolského poháru**“. Na turnaji, který se uskutečnil na hřištích v Porubě a Přívoze, se sešlo pět družstev z II. ligy a prvoligový celek

Sokola Poruba. Opava až ve finále prohrála s ostravským Falconem. Přesto bylo druhé místo velkým úspěchem mladého opavského celku.

Po 20. kole **okresního přeboru** se již definitivně rozhodlo o osmičce postupujících družstev do play - off, v němž se hraje na dvě vítězná utkání. Mezi osm šťastných patřilo družstvo Velvet, Chicago, Valmon, Jaselská, Sympatic, Notors, Rangers a Hooligans.

V letošním ročníku okresního přeboru hokejbalistů se stalo družstvo HC Velvet Kings.

Velkou hokejbalovou událostí se stala i pro opavský tým SHC Autodoprava Novotný Opava účast na **5. ročníku Evropského poháru měst** ve dnech 3. - 5. dubna v Praze v Areálu stadionu mládeže na Palmovce. Účast přijala nejen druholigová, ale také prvoligová družstva a nejlepší výběry ze Slovenska a Švýcarska. Po tří denním zápolení skončila Opava až dvanáctá z šestnácti účastnických měst.

Po ročním snažení se SHC Autodoprava Novotný Opava umístila v **tabulce II. národní hokejbalové ligy** na skvělém třetím místě, poté co prohrál se Vsetínem a nepostoupil do finále.

Během prvního prázdninového víkendu se na hřišti TJ Sokol Ostrava uskutečnil **žakovský turnaj „O pohár Sokola Poruba“** v hokejbale. Jako jediný mimoostravský tým se zúčastnil nově založený tým žáků SHC Opava. Pro chlapce, kteří předtím absolvovali jen tři seznamovací tréninky, to měl být křest, a protože za soupeře měli zkušené žakovské družstva, nedělali si oni ani trojice jejich trenérů - Jiří Šťastný, Petr Badaj a Lukáš Pfeiler žádné velké ambice.

V závěru turnaje proto byli příjemně překvapeni, obsadili totiž krásné třetí místo.

Hokejbalový klub SHC Opava vznikl v červenci roku 1998 z podnětu hráčů opavských hokejbalových týmů, hrajících okresní soutěže. Po registraci se družstvo přihlásilo do II. hokejbalové ligy a pod názvem SHC Autodoprava Novotný zahájilo sezónu v republikové třetí nejvyšší soutěži, v níž skončili na třetím místě. Do nové sezóny mužstvo vstupuje s novým názvem SHC Auto Lamich Opava a jak uvedl trenér Jiří Christ, je dobře připraveno s vůlí uspět a postoupit do vyšší soutěže.

Atletika

Opavští atleti absolvovali v únoru halové **Mistrovství Moravy dospělých** v Ostravě. V běhu na 100 m žen zvítězila Eva Follnerová ze Sokola Opava časem 12,41s. Stejná závodnice pak připojila své druhé místo v běhu na 60 m - 7,91s. Stříbro získal Pavel Havlíček ze stejného oddílu ve skoku do dálky výkonem 693 cm. Z atletů Slezanu Opava si nejlépe vedla Jana Sobčíková, která byla čtvrtá v běhu na 60m - 8,22s a šestá v trojskoku - 11,43m. Vendula Konečná obsadila v běhu na 60m pátou příčku - 8,26s a Milena Kučerová skončila v trojskoku na sedmém místě - 11,32 m.

Na **halovém Mistrovství ČR dospělých** v Praze reprezentovali Opavu čtyři atleti z Opavy. Do finále se probojovali v trojskokanských soutěžích Pavel Havlíček ze Sokola a Milena Kučerová ze Slezanu. Oba obsadili shodné sedmé místo, Havlíček výkonem 14,52m, Kučerová pak skokem do dálky 11,78 m, čímž vytvořila nový okresní rekord. Stejná

závodnice pak skončila v rozběhu na 60m překážek na šesté, nepostupové příčce, ovšem časem 9,27s si znovu zlepšila svůj týden starý okresní rekord. V běhu na 60m se do semifinále probjovala časem 7,90s Eva Follnerová (Sokol). Ani zlepšení tohoto výkonu na 7,87s však na postup do finále nestačilo. Lépe se stejné závodnici dařilo v běhu na 200m, kde se časem 25,62s probjovala do finále B, ke kterému však nakonec nenastoupila.

Ve třech částech se v prvním únorovém víkendu uskutečnilo **žakovské Halové mistrovství Moravy a Slezska** v atletice. V sobotu se závodilo v Ostravě a Opavě, kde na Tyršově stadiónu proběhla soutěž ve skoku o tyči. V osmi kategoriích startovalo více než třicet závodníků a závodnic ze sedmi oddílů celé Moravy. Za žákyně se na první příčce umístila Z. Hassáková (Slezan Opava), za žáky M. Otýpka (Sokol Opava), za dorostenky K. Bad'urová (Vítkovice), za dorostence D. Špiláček (Sokol Opava). V kategorii juniorek zvítězila M. Urbanová (Vítkovice), v kategorii juniorů V. Schertler (Šumperk), mezi ženami nejvýše skončila M. Blanarová (Vítkovice) a mezi muži Petr Juříček (TŽ Třinec).

Den nato pokračovalo Mistrovství v Olomouci. Celkově získali opavští atleti deset medailí, což bylo především příslibem pro přední umístění na Mistrovství České republiky. Nejlépe si vedli závodníci zastupující ZŠ Englišova, startující v dresech Sokola Opava, kteří získali devět medailí. První místa obsadili V. Mlýnková ve vrhu koulí a M. Otýpka ve skoku o tyči - 300cm, druhá místa získali ve vrhu koulí T. Melichaříková - 10,90m a B. Chodura - 11,66m. Na bronzové příčce skončili P. Ticháček ve skoku do dálky - 576cm a

v běhu na 60m - 7,83s, A. Lokoč ve skoku vysokém - 17cm a Z. Klímová ve skoku dalekém - 489cm.

Mistrovství se z řad žáků ZŠ Englišova účastnil i M. Boček ze Slezanu Opava, který skončil druhý v běhu na 800m - 2:21,9min. Druhou medaili pro Slezan pak získal ve skoku o tyči J. Černý - 240cm.

Posledním velkým halovým závodem sezóny bylo **Mistrovství ČR dorostu a juniorů**, které se odehrálo v posledním únorovém víkendu v hale PSK Olymp Praha. Mistrovské tituly získali Pavel Havlíček v trojskoku juniorů výkonem 14,67m, Miroslav Kubánek v běhu na 60m překážek dorostenců časem 8,57s a Dominik Špiláček v tyči dorostenců - 400cm. Všichni tři atleti jsou členy Sokola Opava. Stříbrnou medaili vybojovala v běhu na 60m juniorek svěřenkyně trenéra Bedřicha Holase Eva Follnerová časem 7,83s, která navíc přidala i bronz v běhu na 200m s osobním rekordem 25,56s. Na třetím místě skončili i Pavel Havlíček v běhu na 60m překážek juniorů časem 8,60s, Petra Kaňoková v kouli dorostenek a Jan Holec v tyči dorostenců výkonem 380cm. Také tito atleti a atletky závodili za opavský Sokol.

Do nové sezóny vstoupili opavští atleti a atletky Slezanu Opava velmi úspěšně. **První liga žen** se odehrála v Třinci. Slezan Opava se 139 postupovými body získal třetí místo za Sokolem Opava se 153 postupovými body.

Druhé kolo 1. ligy mužů a žen se uskutečnilo v Opavě na Tyršově stadionu za účasti osmi družstev mužů a osmi družstev žen z celé Moravy a Slezska. Atletky ze Sokola Opava se umístily jako druhé se 168 p. b., Slezan Opava skončil čtvrtý se 135 p. b. V soutěži mužů startovalo v 1. lize

družstvo Sokola Opava, které nevyužilo domácího prostředí a obsadilo až páté místo ziskem 120 p. b.

Bohatou medailovou žeň sklidili závodníci Sokola Opava, kteří se ve dnech 12. - 13. června zúčastnili **Mistrovství České republiky ve vícebojích** v Třinci a ve dnech 19. - 20. června **Mistrovství České republiky jednotlivců na dráze**, které se konalo v Jablonci nad Nisou.

Na obou mistrovstvích získali opavští Sokolové osm medailí, z toho tři zlaté, tři stříbrné a dvě bronzové. Mezi 74 oddíly a kluby, které získaly alespoň jediné umístění do osmé příčky, pak celkově zvítězili. Zlaté medaile vybojovali Dominik Špiláček v desetiboji, Miroslav Kubánek na 110m a štafetě v sestavě Roman, Milo a Zelený. Stříbrné medaile získali Dominik Špiláček v tyči, Lukáš Milo v dálce, Petra Kaňoková v oštěpu a bronz pak Miroslav Kubánek na 300m a Jan Holec v desetiboji.

26. června proběhlo **Mistrovství České republiky v atletice jednotlivců žactva** v Bílině. Žáci Sokola Opava opět bodovali. První místo obsadila Veronika Mlýnková ve vrhu koule starších žákyň výkonem 11,66m a Taťána Melichaříková v hodu oštěpem starších žákyň výkonem 35,86m.

V neděli 5. září proběhla na Tyršově sokolském stadioně **Velká cena Opavy v hodu oštěpem**. Nejdále dohodil Jan Navara z Vítkovic - 69,07m a Romana Guzdková ze Sparty Praha - 44,96m.

Atletky sokola předčily v I. lize své mužské protějšky, když družstvo žen zvítězilo ve **čtvrtém ligovém kole** před Dukovany a Slezanem Opava. V mužské první lize obsadili závodníci Sokola až 6. místo a ve II. lize muži Slezanu druhým místem prakticky ztratili šanci na přímý

postup a museli čekat na výsledky kvalifikace do vyšších soutěží.

Starší žákyně Sokola Opava se v říjnu staly vítěžkami **Mistrovství České republiky**, které se konalo v Olomouci. Pouze dva oddíly v České republice měly zástupce mezi finalisty ČR družstev jak v žákyních, tak i v žácích. Sokol Opava měl tři zástupce a Slavia Praha devět. Prvenství staršího žactva Sokola Opava - až na ojedinělé případy, reprezentované členy ZŠ Englišova s rozšířeným počtem hodin tělesné výchovy se zaměřením na atletiku - je na území ČR zcela suverénní. Nejlepší mladou atletkou, která přispěla družstvu maximálním počtem třiceti tří bodů, byla Tatána Melichaříková (třikrát na prvním místě - koule 11,95m, disk 28,30m a oštěp 38,61m).

Vrcholem studentské atletiky v oblasti Morava - sever je každoroční oblastní finále **Středoškolského atletického poháru**. V letošním roce se konal v Olomouci 13. října a byl ukončením sezóny na dráze. Okres Opava reprezentovala družstva chlapců Gymnázia Opava - Krnovská a SPŠ stavební Opava. Startovalo celkem čtrnáct kolektivů. Umístění našich družstev skončilo na třetím a sedmém místě. V kategorii dívek mezi čtrnácti družstvy obsadilo Gymnázium Opava - Krnovská čtvrté místo. V každé disciplíně startovalo v průměru třicet vybraných závodníků, kteří prošli sítím okresních kol v oblasti Morava - sever.

Kuželky

Na začátku února proběhly **Okresní přebory jednotlivců v kategorii mužů, juniorů a dorostenců** v kuželně na Kolofíkově nábřeží v Opavě. Mezi muži se představilo

celkem dvacet závodníků, z nichž do finále postoupilo 12 nejlepších.

Okresním přeborníkem na 2x200 hodů se stal Stanislav Kříž se ziskem 1863 bodů, druhý skončil Jiří Hendrych a třetí místo obsadil Jaromír Hendrych (všichni Ostroj Opava). Junioři se utkali na 1x200 hodů a vítězství si odnesl Jiří Staněk, druhý skončil Petr Wolf (oba Ostroj) a třetí Slavík z Minervy. Mezi dorostenci zvítězil na 1x100 hodů Milan Vaněk před Martinem Vaňkem a Jiřím Hendrychem.

Kuželkáři Ostroje Opavy dokázali v **letošním ročníku I. ligy** obhájit loňské stříbro. Základem úspěchu bylo vítězství v posledním kole soutěže na domácí půdě nad Českými Budějovicemi 14:2.

Již dlouho před 15. květnem začaly přípravy na **IX. juniorské mistrovství světa v kuželkách**. Začalo se úpravami Zimního stadionu, kde se všechna zápolení měla odehrávat. Tohoto úkolů se mimo jiné zhostil také Petr Beránek, který působil jako hlavní výtvarník ve Slezském muzeu, tím, že vytvořil logo mistrovství a maketu, podle které měl být zimní stadion upraven. Kuželkářská dráha se nacházela na dvou třetinách ledové plochy. Na ploše byly umístěny čtyři velké kuželky charakterizující mistrovství. V rohu stadionu byla postavena dvě velká pódia pro kulturní vystoupení a předávání medailí.

Příprava se samozřejmě týkala také snahy opavských kuželkářů dostat se do nominace. A skutečně se to podařilo. Mistrovství se za Opavu respektive Českou republiku zúčastnili Jiří Staněk a Petr Wolf.

15. května to všechno začalo. Diváky uvítala v předprogramu opavská skupina The Fascination, tanečníci z DDM Opava - Freedom, mažoretky ZUŠ V. Kálíka, folklórní soubor Úsměv z DDM Opava a zpěvačka Heidi Janků. Poté slavnostně nastoupily delegace všech 15 zúčastněných států. Po projevu předsedy organizačního výboru MSJ MVDr. Jaromíra Sosny, primátora Opavy Jana Mrázka a viceprezidenta sekce NBC/WNBA/FIQ prof. Ladislava Szöcze z Rumunska následoval slib sportovců a rozhodčích. Oficiálně zahájil IX. juniorské MS prezident Českomoravského kuželkářského svazu Vladimír Tlamka. Mezi družstvy juniorek se nejvíce dařilo Německu, Česká republika se umístila na devátém místě. Ovšem mezi jednotlivkyněmi zaznamenala obrovský úspěch kuželkářka Jůzová svým druhým místem, v kategorii kombinace juniorek obsadila opět Jůzová krásné čtvrté místo. Muži byly v soutěži družstev se svým pátým místem o něco úspěšnější. Mezi jednotlivci se nejlépe umístil na devátém místě kuželkář Pytlík. V kombinaci juniorů však Pytlík obsadil krásné třetí místo.

Za skvělou organizaci mistrovství získal organizační výbor čestnou plaketu Světové kuželkářské federace FIQ.

Zdravotně postižení kuželkáři TJ Meta Opava dosáhli v závěru roku dvou vynikajících úspěchů. Na sedmém Mistrovství České republiky zdravotně postižených 11. prosince v Rýmařově získal Karel Kubinec svůj první titul mistra ČR. V anketě „Kuželkář roku“ obdržel mezi postiženými sportovci nejvíce hlasů Theodor Vícha, také z opavské Mety.

Šachy

Před posledním kolem oblastního přeboru, který se konal 11. dubna, již bylo o **postupujících** rozhodnuto. Do **divize sever** postoupil ŠK Svinov, naopak do okresního přeboru sestoupil MSA Dolní Benešov, takže první tři místa v tabulce oblastního přeboru zaujaly po ukončení sezóny 1998/99 družstva Svinov, Slezan Opava a Hrabyně. Sezóna **C skupiny** oblastního přeboru skončila v tomto pořadí na prvních třech místech: 1. Bruntál B, 2. Břidličná A a 3. Lokomotiva Krnov (na čtvrté pozici SŠK Opava). V **okresním přeboru** družstev skončil Slezan Opava C na krásném druhém místě, SŠK Opava C až na osmém. V **okresní soutěži** družstev již Slezan Opava obsadil obě první místa (skupina E a D).

Po téměř tříměsíčním sportovním zápolení byl v dubnu v klubovně SK TJ MSA Dolní Benešov zakončen okresní přebor jednotlivců v šachu. **Titul přeborníka okresu** s právem postupu do přeboru Moravy a Slezska si neskutečným způsobem start - cíl vybojoval kandidát mistra Nikos Muratidis ze Slezanu Opava. Z celkových 11 možných bodů získal 10,5 bodů, když ani jednou neprohrál a všem svým soupeřům povolil jen jednu remízu.

Ve dnech 24. - 25. dubna hostili opavští šachisté své **přátele ze slovenského Liptova**. Po slavnostním uvítání v klubovně SŠK Opava proběhl bleskový souboj obou týmů na deseti šachovnicích systémem každý s každým. Vítězně z tohoto utkání vyšli Slováci. Druhý den pak v Hrabyni proběhla mezinárodní utkání desetičlenných družstev mezi ŠKTP Hrabyně a Liptovem. Domácí celek nakonec podlehl.

Ze závěrečného střetnutí následujícího dne vyšel vítězně opět vyrovnanější celek hostů.

24. - 25. dubna skončila posledními třemi koly **Moravskoslezská liga ml. dorostu**. Hrál se současně na dvou místech, v Porubě a ve Zlíně. V Ostravě se napětí vystupňovalo při soupeření o druhé sestupové místo mezi nováčkem Slezanem Opava a Jiskrou Staré město B, a při zápase o postup do extraligové soutěže mezi VOKD Porubou a Jiskrou Staré město A. Opavskému celku, který nastoupil silně oslaben o D. Jiráka, se vůbec nedařilo v bojích s daleko zkušenějšími soupeři a všechna tři utkání prohrál. Musel tedy čekat, až do posledního 11. kola, jak dopadne jeho největší konkurent v boji o udržení, Jiskra Staré Město B. Vzhledem k tomu, že ani toto družstvo nezískalo ze svých tří střetnutí ani bod, udrželi si Opavané 10. příčku tabulky, a tím si zachovali příslušnost v MSL i v příštím roce.

Na počest 20. výročí svého založení uspořádal Slezský šachový klub Opava II. ročník OPEN Turnaje v šachu s mezinárodní účastí „**O šachového mistra Opavy na rok 1999**“. Turnaj se uskutečnil ve dnech 4. - 12. 6. ve velké školní jídelně Matičního domu v Opavě. Tentokrát byl turnaj přístupný všem hráčům bez rozdílu výkonnosti a hrál se švýcarským systémem na 10 kol za řízení ústředního rozhodčího J. Kurky a rozhodčího I. třídy V. Hromady. Na startu bylo celkem 38 hráčů, z toho dva cizinci - Veselovskij (Rusko) a Hermansson (Švédsko). Očekávané předpoklady však splnil jen Josef Michenka, který je od květnového přestupního termínu již členem Slezanu Opava a turnajem prošel způsobem start - cíl a se ziskem 9 bodů

(remizoval jen s oběma cizinci) si pro rok 1999 zajistil titul Mistr Opavy. Na 2. místě se 7,5 body skončil Mužík (Slezan Opava), třetí byl se 7 body Rus Veselovskij před Černinem (Slezan Opava), který získal stejný počet bodů, ale měl horší pomocné hodnocení.

Další významné výročí oslavili šachisté v červnu v Odborovém klubu Ostroj na Rybníčku. Slavilo se **80 let českého šachu v Opavě**. V roce 1919 byl totiž zásluhou pěti Opavanů - Bosche, Lederera, Mrňavého, Šilingera a Zwingera založen spolek s názvem „Klub českých šachistů Opava“. Šachový oddíl Slezan Opava, jenž je pokračovatelem těchto šachových tradic v našem městě, připravil díky sponzorství fy Hagemann Motoren velkorysé oslavy tohoto výročí. Na úvod proběhly tři simultánky na 57 šachovnicích. Hráč Slezanu Hráček předvedl vynikající výsledek, neboť žádnou partii neprohrál a svým soupeřům povolil jen šest remíz. Po ukončení simultánek následovala slavnostní schůze, kterou moderoval ing. Pavelek, spolu s příspěvkem členů šachového oddílu. Součástí programu bylo také předání věcných odměn hráčům družstva Slezanu jako dík od majitelů fy Hagemann Motoren za postup do Moravskoslezské ligy. Následující den pokračovaly oslavy turnajem v Rapid šachu pro 40 pozvaných hráčů. Nakonec se jich sešlo jen 38. Hrál se švýcarským systémem na 9 kol tempem 2 x 15 minut na partii pro každého hráče. Technické výsledky určily následující pořadí: 1. Meduna (Sokol Vyšehrad), 2. Cvek (DA Praha) a 3. ing. Dobrovolský (Slezan Opava).

Ve dnech 3. - 10. července proběhlo v rýmařovském Středisku volného času mezinárodní otevření **Mistrovství Moravy a Slezska v šachu**. Na startu se sešlo celkem

172 účastníků z deseti zemí Evropy. Po týdenním zápolení se na prvních místech celkového pořadí objevili favorizovaní zahraniční šachisté. První místo si zajistil Rus Totský se ziskem 7,5 bodu, druhý byl Bělorus Kovalev rovněž se 7,5 body, ale s horším pomocným hodnocením, na 3. - 5. příčce se umístili hráči se 7 body - 3. Rus Vesselovský, 4. Rus Ščerbin, 5. Bělunek (ŠK Zlín). Hráčům opavského okresu se příliš nedařilo. Cvek a Michenka shodně prohráli v posledním kole (s Belunkem a třináctiletým Bernáškem). Cvek obsadil konečné 35. místo, Michenka 42. místo, když oba uhráli jen 5,5 bodu.

Na devátém ročníku turnaje o „**Putovní pohár města Jeseníku**“ 14. - 22. srpna obsadili opavští šachisté přední příčky. Hlavní turnaj proběhl pod taktovkou opavského Dobrovolského a Cveka, kteří v konečném pořadí obsadili první a druhé místo.

Do **nové sezóny** 1999/2000 vstupoval šachový oddíl Slezan Opava s šesti družstvy (A,B,C,D,E,F) pod vedením ing. Dobrovolského, ing. Pavelka, ing. Záleského, V. Hromady, Kittela a ing. Viláška, což bylo dosud nejsilnější obsazení v celé jejich historii. Opavský tým byl všemi šachovými odborníky považován za největšího favorita v boji o postup do šachové extraligy.

11. 9. na **Memoriálu Pavla Čmiela** v Ostravě - Porubě potvrdil ing. Dobrovolský svou stoupající formu a ukázal záda všem svým protivníkům se ziskem 8 bodů.

Na rozdíl od opavského Slezanu byla situace ve **Slezském šachovém klubu** o něco komplikovanější. Rozdílné názory členů výboru na další fungování oddílu nakonec vyústily v jeho rozštěpení a tím pádem vedly i ke vzniku třetího šachového

klubu v Opavě. Ten začal hrát v OS pod hlavičkou ŠK West 99 Opava a jeho prvním předsedou se stal Jiří Pardy.

Jezdectví

Česká jezdecká federace uspořádala v únoru v Litomyšli slavnostní **vyhodnocení nejúspěšnějších jezdců** a funkcionářů jezdeckého sportu za rok 1998 pod názvem „Kůň roku“. Trenérem roku byl vyhlášen Vladimír Hruška ze Sokola Opava - Kateřinky.

První jarní den si dali dostaveníčko jezdci severní Moravy a Slezska na jízdárně Sokola Opava - Kateřinky při XI. ročníku halových závodů - **Memoriálu Josefa Zicháčka** ve skokových soutěžích, které se konají pravidelně vždy nejbližší neděli okolo svátku Josefů. Těchto závodů se zúčastnili jezdci 21 oddílu, kteří uskutečnili 119 startů. V hlavní soutěži Memoriálu startovalo 17 dvojic ze šesti oddílů a všechny medailové pozice získali odchovanci Sokola Opava Kateřinky - Hruška na koni Ramír Ferram, Lamich na koni Credit a Hruška na koni Úskok.

Na **Mistrovství juniorů** v červnu v Hradci nad Moravicí vybojoval bronz kateřinský Pavel Urbanský s Hurikánem ČSAD Opava a.s.

V červnu uspořádal opavský jezdecký klub Kateřinky již 11. ročník jezdeckých závodů pod názvem **Velká cena Opavy CSN ve skokových soutěžích**. Ke startu se přihlásili jezdci se 73 koňmi z České republiky a statut CSN zachraňovali slovenští jezdci se čtyřmi koňmi. Celkem se uskutečnilo 165 startů. S napětím se očekával výkon juniorky z Mělníka, Zuzany Zelinkové, která byla přihlášená se třemi koňmi, které převzala ze stáje BOST Praha od jezdce Doležala, jenž s nimi

na VC Ostravy zvítězil v pěti soutěžích, a trénovala je teprve 13 dnů. Zuzana předvedla své mimořádné schopnosti shodnout se s koněm v tak krátké době, čemuž odpovídaly také její výsledky, které ji zařadily před mnoho zkušenějších jezdců. Nicméně ve Velké ceně lze podle pravidel startovat pouze se dvěma koňmi. Pořadatelé i rozhodčí byli ochotni přijmout změnu, aby ji byl start se všem koňmi umožněn, ale museli navrhnout všem vedoucím ekip zrušení Velké ceny a v této nejvyšší soutěži ST startovat v Ceně fy TRUCKS TRAILERS s.r.o., čímž byla Velká cena Opavy zrušena. Soutěž proběhla, ale výsledky nebyly zapsány do patřičných analů. Za Jezdecký klub Opava Kateřinky bodoval na medailových příčkách jezdec Hruška s jedním prvním a jedním druhým místem, dále jezdec Humplík se dvěma prvními místy a jezdec Lamich se zlatým a stříbrným umístěním.

Další kovy získali opavští jezdci na 29. ročníku **Ceny Radegastu ve skokových soutěžích**, který proběhl koncem srpna v Jezdeckém oddíle Slovanu Frenštát pod Radhoštěm na kolbišti Na nivách. První den v soutěži stupňované obtížnosti do 120cm získal kateřinský Pavel Humplík stříbro. Následující den pak ve stejné kategorii s Mandou Cimingou zvítězil. V soutěži S (130 cm) získal Jiří Hruška s Úskokem druhé místo. V soutěži zvané jezdecký poker pak kateřinský jezdec Hruška přesvědčivě zvítězil s Ramírem Ferram. V hlavní soutěži - skok ST také dominovali kateřinští jezdci. Karel Lamich s Creditem zvítězil, druhý skončil Jiří Hruška s Úskokem.

V září se Česká jezdecká federace rozhodla pověřit Jezdecký klub Opava Kateřinky uspořádáním **Mistrovství ČR roku 2000 v parkurovém skákání a drezuře**. S takovou

významnou událostí je spojena řada povinností. Jednou z nejdůležitějších je zabezpečení zázemí. Jestliže klub počítá se stovkou koní z celé republiky, musí zajistit kvalitní ustájení v boxech, vylepšit parkur, překážkový materiál a povrch na kolbišti a také veškerý servis pro jezdce, včetně ubytování a stravování. Finance se patrně vyhoupnou do výše nejméně 1,5 mil. Kč. Předseda trenér JK Vladimír Hruška počítá s finanční dotací magistrátu, ale také potencionálních sponzorů. Podle V. Hrušky by se Mistrovství mělo zúčastnit i pět jezdců a osm koní z vlastní stáje.

V říjnu uspořádal Jezdecký klub 3. ročník **Memoriálu Ericha Režnara a oblastní Mistrovství severní Moravy a Slezska**, jež přinesl několik medailových umístění. V soutěži se stupňovou obtížností do 120 cm zaujali jezdci z Kateřinek hned první dvě místa (Hruška, Humplík), stejně jako v soutěži skok L (Humplík, Hruška). V oblastním mistrovství ve skupině muži zvítězil jezdec Lamich s Creditem. V družstvech skončily Kateřinky na druhém místě.

Jezdci z celé republiky se sjeli na **Podzimní cenu Hřebčína Albertovec** uspořádanou Jezdeckým klubem Hřebčín Albertovec a EIA a.s. JK Kateřinky zaznamenal třetí místo v kategorii dvoufázové skákání 100/110 cm - ostatní koně (Lamich - Skazka Hagemann) a ještě jedno třetí místo v kategorii dvoufázové skákání 110/120 cm - ostatní koně (Zxinger - Diver Oil Team).

Stolní tenis

Vítězem **okresního přeboru 1. třídy** a **okresním přeborníkem** v sezóně 1998/99 se stalo družstvo Sokola Kateřinky B a získalo tak právo postupu do oblastní soutěže.

V srpnu se konal již **35. ročník Bezručova turnaje** ve stolním tenise mladšího a staršího žactva, a to v tělocvičně Tyršova stadionu v Opavě.

9. října si přišli na své také **handicapovaní sportovci**. Soutěž uspořádal oddíl TJ Sokol Kateřinky v tělocvičně v Opavě - Kateřinkách. Účastnilo se dvacet pět stolních tenistů. Hrála se dvouhra mužů, po skupinách podle druhu postižení, systémem každý s každým, mezi družstvy bez rozdílu postižení a v kategorii Open. Opavu zastupovali především hráči TJ Sokol Kateřinky a nevedli si vůbec špatně. Jaroslav Prášil v kategorii Open obsadil čtvrtou příčku a v soutěži družstev obsadila dvojice Prášil - Ribka třetí místo.

Box

21. - 23. května proběhlo **Mistrovství České republiky v boxu** na Tyršově stadionu v Opavě. Celkem se zúčastnilo 86 závodníků z 23 oddílů, z toho 6 borců z Opavy a 2 z Vítkova. Do nedělních finálových bojů postoupili čtyři opavští závodníci. Vítězně vyšel z finálových bojů Tibor Rafael v kategorii do 67 kg a Rudolf Kraj v kategorii do 81 kg. V celkovém hodnocení družstev se Opava umístila na třetím místě.

16. dubna proběhlo poslední kolo **interligy v boxu**. V důsledku řady sporných rozhodnutí rozhodčích, nenastoupili po 13. utkání opavští borci do ringu. V interlize se nakonec Bohemex umístil na třetím místě za prvním Ústí nad Labem a druhou Dubnicí.

Bojová umění

Judo

Celkem 74 závodníků v pěti váhových kategoriích se zúčastnilo v únoru **Memoriálu Ing. Ivo Lisky**, pořádaného Judo Klubem Opava v Tělocvičně TJ Slezan na Tyršově stadionu. Kromě judistů z celé České republiky se na závodech představili i závodníci ze Slovenska a Polska. TJ Slezan zaznamenal úspěch především ve váhové kategorii do 66 kg, kde se na druhém místě umístil O. Libo a o třetí místo se M. Růžička podělil s polským závodníkem Wiszniewskim.

Opava se proslavila také díky sedmnáctileté judistce Lence Dudové, čerstvé držitelce titulu **Mistryně České republiky** ve váze do 52 kg. Obhájila tak svou pozici z loňského roku.

Družstvo mužů Judo Klubu obhájilo letos znovu titul vicemistra ČR. Družstvo mužů Slezanu Opava se bez problémů udrželo v nižší soutěži - **1. lize**. Dorostenci Judo klubu ve svém premiérovém vystoupení v lize obsadili 6. místo.

Taekwon - Do

Republiková soutěž juniorů a seniorů technické skupiny „B“ v Taekwon - Do I.T.F. se konala ve dnech 15. - 16. října v jihočeské Třeboni. Členům opavské školy Se - Jong se velmi dařilo a přivezli si do Slezska nejcennější kovy. 2. místo v sestavách tul získal Marek Kubíček. Ve sportovním boji získal Lukáš Hlubek bronzovou medaili. Další stříbrnou medaili získal v disciplíně přerážecí technika Luboš Novobilský.

Zlatou medaili vybojovala Lucie Janíková v technických sestavách tul a bronzovou medaili získala Jana Švandová v téže disciplíně. Největší želízko v ohni pro Opavu byl Marek Cinko, který je nejúspěšnějším závodníkem a členem státní juniorské reprezentace v taekwon-do I.T.F., ve sportovním boji (matsogi), kde bojoval ve hmotnostní kategorii do 63 kg, obsadil suverénně 1. místo a získal titul nejlepšího juniora roku 1999.

Kick box

Na **Národním poháru v Praze** v polovině března si vedli úspěšně také závodníci Honda Opava kick box teamu. Třetí místo a postup na mistrovství ČR vybojovali závodníci Aleš Říman ve váze do 75 kg a Pavla Stankeová v kategorii do 60 kg.

Po několikaleté odmlce se představil kick box také v Opavě. Na **Slezském poháru** na Tyršově stadionu uspěli také opavští svěřenci trenéra Petráska. Konečné pořadí ovlivnili např. zápasníci Černý, Grancer, Janoš, Šindlář či Leifert, mezi ženami pak excelovala Stankeová. V celkovém součtu to byly dvě zlaté, tři stříbrné a dvě bronzové medaile. V doprovodném programu, který probíhal mezi jednotlivými zápasy se představili např. žáci oddílu Slezského Aikido klubu, trenér Judo klubu Opava Martin Březina a jeho svěřenci. Velkou atrakcí se stalo vystoupení zápasníků oddílu Belicus gym v ultimátním zápase Vale Tudo (zápas téměř bez pravidel), který proběhl v Opavě i na území Moravy poprvé.

Kulturistika

Na **Mistrovství Moravy a Slezska ve sportovní kulturistice** zaznamenali úspěch také opavští kulturisté, svěřenci Jiřího Týna, majitele Fitness Bavaria. 24. dubna ve Zbýšově se Martin Holuša v kategorii dorostenců umístil na 8. místě a Petr Slavík dokonce na místě čtvrtém, čímž se nominoval na Mistrovství České republiky juniorů a veteránů. To se konalo 2. května v Kladně a v silné konkurenci skončil mladý kulturista na skvělém 5. místě v kategorii do 70 kg.

Jediný profesionální kulturista v Opavě **Oleg Zhur** zastupoval naši republiku na Mistrovství světa v Římě. Mezi úspěšnými borci se však neztratil a obsadil vynikající devátou příčku. „Rozdíl mezi světovými šampionáty v amatérech a profesionálech je v tom, že u profesionálů již neexistují kategorie. Bojoval jsem tudíž s kulturisty, kteří měli váhu i přes sto dvacet kil. Proto uspět na takovém klání je velmi těžké. Cením si tohoto umístění“, řekl v tisku Oleg Zhur.

20. listopadu proběhla vrcholná soutěž **21. ročníku Grand Prix Pepa 99**. Ve Slezském divadle se tak sešli hvězdy světové kulturistiky a fitness. Účastníci pocházející z řady zemí světa bojovali o nejvyšší příčky ve čtyřech kategoriích mužů - do 70 kg, do 80 kg, do 90 kg, nad 90 kg - dále se uskutečnila soutěž žen a závod fitness. Kromě zástupců české špičky zde soutěžili také sportovci ze Slovenska, ze Švédska, Polska, Maďarska, Německa či Rakouska.

Tato soutěž byla zařazena do světového žebříčku soutěží v kulturistice a fitness.

Soutěžící museli nejdříve předvést své kvality v odpoledním semifinále, ze kterého se v každé kategorii nejlepších šest objevilo ve večerním finále, v němž organizátoři spojili sportovní umění se společenskou stránkou. Pro zpestření celého programu v něm vystoupily gymnastky pod vedením manželky mistra světa Olega Zhura a mistři světa v kategorii párů v aerobiku Radka Hanáková s Davidem Hufem. Závěr patřil exhibičnímu vystoupení opavského profesionála Olega Zhura.

Největší hvězdou, vítězem kategorie mužů do 90 kg a absolutním šampiónem se na 21. ročníku opavské kulturistické soutěže stal Jaroslav Horváth, mistr světa z Bratislavy.

V kategorii mužů do 70 kg zvítězil Václav Kváča z Factory Pro Praha, mezi muži do 80 kg František Vincourek z Pepy Opava a v kategorii nad 90 kg se umístil na nejvyšší příčce Piotr Gluchowski. Mezi ženami-kulturistkami excelovala Kateřina Topičová z SK Rosi Club Hulín a v atraktivní soutěži miss fitness si nejlépe vedla Aleksandra Kobielačková z Polska.

Gymnastika

Velký úspěch si přivezly opavské gymnastky z celorepublikové soutěže s mezinárodní účastí „**PINK 99**“, která se uskutečnila 16. května v Praze. Dvě vítězství a jedno třetí místo v juniorské a seniorské kategorii vybojovaly moderní gymnastky Sokola Opava a Základní školy Šrámková, přičemž seniorky bojovaly zároveň o postup na mezinárodní soutěž do Finska. Ve složení Vladěna Hrbáčová, Zuzana Mílková, Lenka Gatnarová, Jana Jarmová, Michaela Plhalová, Martina Rumanová, Natálie Klučková, Sabina Maňková a Pavla

Kukolová jely gymnastky již potřetí. Na neoficiálním Mistrovství Evropy v soutěži Pink ve finských Helsinkách se opavské gymnastky utkaly s družstvy Švédska, Bulharska a Finska. Hned první den si děvčata zajistila postup do finále a výsledkem bylo krásné 3. místo. Jelikož i minulý rok si přivezly bronz, letos svou pozici sebevědomě obhájili.

Závod ve finských Helsinkách však nebyl jedinou zahraniční účastí opavských gymnastek v tomto roce. Od 2. července se účastnily **Světové gymnestrády ve Švédsku**, kde se představily v patnáctiminutovém bloku, hromadné skladbě a v národním večeru České republiky.

Děti z Gymnastického klubu při ZŠ Šrámkova v Opavě se zase zúčastnily celostátní přehlídky společných gymnastických skladeb v Zubří. Gymnastky první a druhé třídy si připravily skladbu s písmenky naší abecedy pod názvem Křížovky. Gymnastky sedmé třídy předvedly na přehlídce tři pódiové skladby, z nichž se nejvíce líbila tanečně - gymnastická skladba se slunečnicemi.

Gymnastky sedmé třídy se také účastnily festivalu v Dánsku a Světové gymnestrády v Göteborgu 1999.

Aerobic

V únoru proběhl ve sportovní hale na Mařádkově ulici již šestý ročník soutěže „**Cress maraton aerobic**“. Soutěž začala v 8.50 hodin a skončila v 15 hodin. Cvičilo se 6x50 minut s desetiminutovými přestávkami mezi jednotlivými bloky. Startovné činilo 170 Kč, a oceněno bylo šest nejlepších závodníků.

Opavská cvičitelka z Crazy clubu Opava **Věra Macošková** skončila na prvním ročníku „Pražského maratonu aerobicu

99", kterého se zúčastnilo asi 400 soutěžících, devátá, což je mezi tolika soutěžícími skutečný úspěch. Odborná porota hodnotila techniku cvičení, vytrvalost, výraz, schopnost zachycení a provádění předváděné choreografie a také sílu.

Opava se stala jedním z dvanácti měst, kde se konalo sportovní dopoledne nazvané „**Miss aerobic Tour 99**“. Dějištěm propagační akce na podporu soutěže Miss aerobic České republiky, které se uskutečnilo v září, se stal opavský Crazy club. Program se skládal z cvičení pro dospělé, které vedla vítězka loňského ročníku spolu s dalšími finalistkami, a ze soutěží a cvičení pro děti do 13 let, kterým předcvičovala Věra Macošková. Celý program uváděl známý pražský moderátor Petr Salava spolu se zpěvákem Martinem Tankweyem. Mezi dětmi se v soutěži „Minimiss“ nejlépe umístily Mirka Sejkorová, Jana Vykoukalová a Míša Macošková, mezi dospělými pak Petra Konečná, která se na zářijovém finále umístila na skvělém druhém místě jako 1. vicemiss, Radka Falerová a Kamila Štěpanovská.

Svěřenkyně Crazy clubu slavily úspěchy také na pětihodinovém **1. Ostravském Cress Aerobic Maratonu**, kde mezi 250 soutěžícími obsadily Iva Vytisková a Lenka Kudělová ta nejvyšší místa.

6. června uspořádal Crazy club Věry Macoškové **1. ročník Atas Junior Aerobicu**, který se uskutečnil v sále squashové hery na Příčné ulici. Účastnilo se celkem 40 dětí a hodnotilo se provedení, výraz a schopnost zachycení předvedeného. V kategorii 7 - 10 let se nejlépe umístila Denisa Paroulková, Veronika Krzestanová a Veronika Zapletalová, v kategorii 11 - 14 let pak Denisa Kubečková, Petra Vojtovičová a Martina Csemiová. Všechny děti dostaly dárky od sponzorů.

Cyklistika

Závod Míru se opět vrátil do Opavy. Cyklisté slavnostně odstartovali 10. května v 11 hodin dopoledne z Horního náměstí, naostro pak z výpadovky na Krnov. A opět to byla podívaná.

V konečné soutěži **21. ročníku Severomoravského poháru mládeže** v silniční cyklistice pro rok 1999, konající se pod záštitou Paul Lange Ostrava, s.r.o., pod názvem Shimano Cup 1999, obsadil opavský jezdec Tomáš Greipel, zastupující barvy oddílu TJ Ostroj, skvělou druhou příčku. Do tohoto poháru, jako celoroční soutěže, se započítávalo jedenáct vybraných závodů, ve kterých prvních deset cyklistů získalo body do klání jednotlivců. Soutěž kolektivů byla určena součtem bodů tří nejlepších závodníků v jednotlivých kategoriích. Po celý rok se cyklisté TJ Ostroj Opava, v jehož barvách startovali členové DDM v Opavě, pohybovali na velmi pěkném třetím místě, avšak výsledky v Opavě a Rožnově je posunuly za TJ Unex Uničov. Vítězným kolektivem se stali cyklisté z TJ Slezan Frýdek - Místek s 204 body. Závodníci TJ Ostroj Opava obsadili se ziskem 112 bodů nepopulární čtvrtou příčku mezi dvaceti čtyřmi oddíly, které do této soutěže získaly body.

Také bikeři mohli v Opavě změřit své síly. 7. listopadu uspořádal Cykloveterán klub Opava závod horských kol „**Okolo stříbrného jezera**“. Závodníci byli rozděleni do šesti kategorií. Zahraničí zastupovali sportovci z Polska a Velké Británie, kteří dokonce zasáhli do hodnocení na prvních příčkách. V kategorii do 10 let zvítězil T. Matera z Dobroslavic, mezi juniory J. Stuchlík z Hradce

nad Moravicí, z mužů od 19 do 35 let si první příčku vybojoval P. Trčka z Malenovic, mezi muži od 36 - 50 úspěšně zabodoval opavský P. Ševčík, stejně jako mezi veterány P. Jelen, také z Opavy. V kategorii žen zvítězila Š. Chmurová.

Různé

Opava se v polovině března stala dějištěm 6. **Mezinárodního mistrovství České republiky střelby z kuše**. Klání se odehrálo v tělocvičně Střední průmyslové školy strojnické v Opavě. Střílelo se 4x300 ran na terč o průměru 25 cm, umístěný ve vzdálenosti 18 m. Vítězem závodů se stal Bohumil Korbář z Kostelce, který dokonce druhý den mistrovství vyrovnal světový rekord, když nastřílel z 300 možných plný počet bodů. Opavští střelci z kuše vybojovali na M-ČR dvě bronzové medaile, o které se zasloužili Václav Losert mezi jednotlivci a družstvo ve složení Losert, Lhotský, Čech.

Vynikající opavský **střelec Jan Hartoš** potvrdil třetím místem svou formu na Mistrovství České republiky a v Českém poháru v univerzal trapu na střelnici v Ostravě - Staré Bělé. Zároveň byl nominován na EURO 99 v Monte Catini v Itálii, jedné z nejkrásnějších střelnic na světě. Bohužel v průběhu soutěže střelec Hartoš onemocněl. Soutěž dokončil, ale celkově se umístil až kolem 60. místa, což je však více než dobré umístění v konkurenci 347 závodníků.

V letošním roce probíhal na území našeho okresu další ročník zajímavé sportovní soutěže pod názvem **Sporttour**. Tento seriál sportovních akcí zahrnuje celkem 27 dějství (běh, plavání, tenis, mini golf, vrh koulí, triatlon, stolní tenis,

beachvolejbal, silniční cyklistika, dálkový horský běh, rychlobruslení, dukelský závod, ringo, obří slalom, badminton, běh na lyžích, kliky, lehy - sedy atd.), která se odehrávají na různých sportovištích. Princip soutěže spočívá v soupeření účastníků v nejrůznějších sportovních odvětvích s cílem získat co nejlepší bodové ohodnocení odpovídající umístěním v jednotlivých disciplínách. Soutěž probíhá od února do října. První ročník proběhl minulý rok a absolutním vítězem v kategorii mužů se stal Jan Šrajer z Neplachovic, mezi ženami dominovala Vanda Olšovcová z Opavy. Letošní ročník opět exceloval Jan Šrajer, mezi ženami tentokrát zvítězila Jitka Jatelová.

Orientačním běžcům skončila sezóna, která čítala celkem osm závodů. Z běžců pěti oddílů, které jsou v našem okrese, se nejlépe umístili: 3. místo Adéla Planková (TJ Slezan Opava) - kategorie dívek do 16 let, 2. místo v kategorii dívek do 18 let Jana Řezníková (TJ Ostroj Opava) a 3. místo Lucie Nováková (TJ Slezan Opava), 1. místo Lucie Dostálová (TJ Slezan Opava) v kategorii dívek do 20 let, 1. místo Eva Kociánová (TJ Ostroj Opava) a 2. místo Jana Klemensová (SK Jamnice) v kategorii žen do 35 let, 1. místo Jana Glabazňová (TJ Slezan Opava), 3. místo Ivona Švejdíková (TJ Ostroj Opava) v kategorii ženy nad 35 let, 1. místo Libuše Suchánková (TJ Slezan Opava) v kategorii žen nad 45 let, 2. místo Petr Jahn (TJ Ostroj Opava) v kategorii chlapců do 16 let, 1. místo Miroslav Hadač (NORD Slavia Minerva) a 3. místo Tomáš Kovalčík (SK Jamnice) v kategorii muži do 35 let.

17. října uspořádala Základní škola v Opavě - Kylešovicích již 3. ročník charitativního **Běhu Terryho Foxe**.

V České republice se Běh Terryho Foxe uskutečnil poprvé v roce 1993. Účastí na této nesoutěžní akci může každý přispět na výzkum rakoviny. Běželo se na trasách 500, 1000, 2000 a 4000 metrů.

Devatenáctý ročník **Vánoční latky** žáků ozdobily 9. a 13. prosince v tělocvičně ZŠ Kylešovice svými výkony Jan Salicha, Hana Králová a Dagmar Faulová. První dva se v konkurenci 269 výškařů čtyř kategorií pokoušeli o překonání rekordu starších žáků, resp. mladších žákyň.

Veřejný pořádek

Městská policie Opava

K 31. 12. 1999 zaměstnávala Městská policie 40 strážníků, tj. naplněnost 95,3%. Všichni pracovníci MP absolvovali rekvalifikační kurz, a po získání osvědčení strážníka MP, byli zařazení ve výkonu pořádkové služby.

Optimální počty obyvatel na jednoho strážníka jsou 800 - 1000 obyvatel. U MP Opava připadá v současné době na jednoho strážníka asi 1572 obyvatel.

Dne 3. 12. 1999 proběhlo **výběrové řízení**, kterého se zúčastnilo 58 účastníků z 90 přihlášených uchazečů. Komisi bylo vybráno 9 zájemců.

Organizace výkonu služby za rok 1999 v oblasti preventivního působení strážníků byla prováděna formou obchůzkových tras a cílených kontrol pěšími hlídkami, v závislosti na počtu strážníků.

V průběhu roku byly na základě usnesení ZMO zahájeny přípravy **okrskového systému**. Město a městské části byly rozděleny do čtyř sektorů, které byly přiděleny jednotlivým směnám. Do těchto sektorů vysílali VS hlídky v závislosti na okamžité situaci ve městě a počtu hlídek. Cílem bylo získat

základní poznatky a zkušenosti v oblasti organizace hlídkové činnosti ve městě a přidělených sektorech. První zkušenosti prokázaly, že při dalším rozdělení sektorů na okrsky bude tento systém přínosem pro zlepšení veřejného pořádku a bezpečnosti občanů ve městě.

V průběhu měsíců říjen - prosinec, bylo v sektorech provedeno 924 kontrol a vyřešeno 223 přestupků.

V roce 1999 vykonali strážníci MP Opava 10 024 preventivních kontrol zaměřených na dodržování veřejného pořádku a vyhlášek města, 1 617 cílených kontrol na podněty občanů, žádostí jednotlivých odborů MMO, tak i na základě vlastních poznatků a znalostí místní problematiky, 3 811 výjezdů na podnět a 251 odchyťů toulavých psů.

Při kontrolní činnosti a řešení přestupků v oblasti veřejného pořádku se osvědčilo, stejně jako v předchozích letech, ustanovení „specialistů“ na jednotlivé druhy porušení OZV. Tito vyčlenění strážníci mimo plnění běžné pochůzkové činnosti řešili případy např. 84 motorových vozidel odstavených na teritoriu města, které splňovaly podmínky zákona 13/1997 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, což znamenalo odstranění 81 vraků. Dále řešili 11 přestupků proti veřejnému pořádku, spáchaných vylepováním plakátů na místech, kde to není dovoleno, 43 přestupků spáchaných nepovoleným záborem veřejného prostranství, 562 kontrol zaměřených na dodržování OZV o chovu a držení zvířat a 251 odchyťů toulavých psů. Provedli 421 kontrol restaurací a heren, ve kterých jsou umístěny výherní hrací stroje se zaměřením na věk hráčů a podávání alkoholu a řešili 5 případů černých skládek, předaných na odbor ŽP.

Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku působila MP Opava také **represivně**. V hodnoceném období vyřešili strážníci 9 125 přestupků, což znamená nárůst oproti roku 1998 o 1 338 vyřešených přestupků.

Z celkového počtu 7 789 **řešených přestupků** bylo 2 508 přestupků v oblasti veřejného pořádku (v 589 případech se jednalo o přestupky pod vlivem alkoholu), 6 123 přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu (z celkového počtu přestupků řešených v roce 1999 bylo 67,1% přestupků v oblasti dopravy, z toho 67% přestupků bylo řešeno s použitím blokovacích zařízení), 318 drobných krádeží, nebo pokusů o ně a 176 ostatních přestupků.

V 86 případech při své **obchůzkové a kontrolní činnosti** zadrželi a předali PČR pachatele, u kterých bylo důvodné podezření ze spáchání trestného činu krádeže, vloupání do objektů a motorových vozidel, vzájemné napadení atd.

Z celkového počtu 9 125 **řešených přestupků** bylo 3 056 přestupků řešeno domluvou, 530 přestupků předáno správnímu orgánu a 5 541 přestupků bylo řešeno blokovou pokutou.

K dispozici měla MP pět **dopravních prostředků**.

V rámci **projektu prevence kriminality** byla vybudována nadstavba radiové sítě MP, která umožňuje nezávislé spojení s jednotlivými okrsky PČR, na které byly dodány RST. Toto řešení usnadnilo vzájemnou komunikaci a spojení mezi jednotlivými složkami, které zabezpečují veřejný pořádek ve městě.

V rámci projektu prevence kriminality bylo ve spolupráci s Integrovanou střední školou vyrobeno 6 ks schránek důvěry.

Jedna je instalována na budově MMO, dvě budou zapůjčeny PČR a ostatní budou rozmístěny v Kateřinkách a Kylešovicích.

Policie ČR

Koncem března proběhla také v ulicích Opavy **nárazová celostátní akce**, vyhlášená policejním prezidiem, jenž měla za úkol prověřit chování řidičů za volantem automobilů na silnicích. Podle ředitele opavského dopravního inspektorátu, Pavla Franka, se podobné celostátní kontroly provádějí dvakrát až třikrát do roka. Stěžejním bodem těchto akcí je zaměření se na sledování hlavních ukazatelů dopravních nehod. Dopravní policisté kontrolovali dávání přednosti v jízdě, zaměřovali se na rychlost a způsob jízdy a zdali řidiči nejezdí v podnapilém stavu. V Opavě bylo zapojeno do této akce kolem dvaceti policistů, kteří vystavili blokové pokuty v celkové výši téměř pětadvaceti tisíc korun. Ve více než polovině případů se jednalo o přestupky překročení maximální povolené rychlosti. Kvůli jízdě pod vlivem alkoholu a špatnému technickému stavu vozidla přišli dva řidiči o svůj řidičský průkaz.

Na letošní rok dostala policie **ze státního rozpočtu** něco kolem jedné a půl miliardy korun. Škrty v rozpočtu znamenaly omezení čerpání benzínu a drastické snížení finančního limitu na telefony. Ředitel plk. Oldřich Sobek přiznal, že tato opatření lze zvládnout pouze nedostatečným vykrytím úkolů v preventivní oblasti. Statistika však přes nepříznivou

finanční situaci hovoří o zvýšení množství objasněných spáchaných trestných činů. Ředitel Sobek považuje tyto čísla za nepříliš důležité, jelikož loňský rok ve srovnání s letošním byl absolutně rekordní v počtu spáchaných trestných činů.

Zcela opačné výsledky byly letos zaznamenány v oblasti **dopravní nehodovosti**. Již na počátku září dosáhl počet dopravních nehod stejné výše jako v roce 1997, ten byl historicky nejhorší. Závratně navíc vzrostl počet řidičů, kteří usedli za volant podnapilí.

Věznice VŠ ČR

Letošní **odsouzení vytížili věznicí** v Opavě z 88% (při kapacitě 470 ubytovacích míst) ve složení: obvinění, mladší odsouzení muži kategorie dohled, dozor a ostraha, odsouzení muži kategorie dohled a dozor a odsouzené ženy kategorie dohled, dozor a ostraha. Staralo se o ně 326 zaměstnanců.

Opavská věznice je známá vysokými procenty **zaměstnanosti odsouzených**, i letos tomu nebylo jinak. V zaměstnání našlo uplatnění 77,38% odsouzených, kteří mohli pracovat buď ve firmách zaměstnávajících odsouzené ve věznicí (Tomos, Sozap, Mate) či mimo věznicí (RMK, Zahradnictví Sládeček, ZP Otice, Iron sting, SMT, Popm, Perner). Podle zástupce ředitele Bohuslava Burkiewicze se daří zaměstnávat tolik vězňů možná také proto, že využívají každou pracovní příležitost, která se pro vězně nabízí a podepisují smlouvy i pro jednoho či dva vězně.

Věznice má celkem tři pracoviště uvnitř a dalších šest za branami věznicí. Někteří vězni se mohou volně pohybovat. Ráno odcházejí a odpoledne přicházejí ze zaměstnání. Jsou to

však převážně jen vězni, kteří si odpykávají trest za nedbalostní trestní činy.

V dubnu 1999 byla podepsána **Smlouva o spolupráci** mezi Ústavem společenských věd Slezské univerzity v Opavě a Věznicí VŠ ČR Opava.

Dne 1. července 1999 vzniklo ve věznici specializované **oddělení pro léčbu drogově závislých odsouzených žen**, jako jediné oddělení v ČR s kapacitou 26 míst. „Máme už zajištěno personální obsazení. Ve speciálním týmu budou pracovat psychiatr jako garant a specialista, dva terapeuti, dva vychovatelé, zdravotní sestra, sociální pracovníce a speciální pedagog“, uvedl pro Opavsko zástupce ředitele opavské věznice Bohuslav Burkiewicz.

Do pravomocí věznice byla převedena **justiční stráž** Okresních soudů Opava a Bruntál.

Mladiství odsouzení se zapojili do okresního přeboru ve stolním tenisu (umístili se na 6. místě). V červnu proběhl sportovní den mladistvých ve věznici a v říjnu turnaj v malé kopané „O pohár poznání“ ve spolupráci se Střediskem výchovné péče v Opavě a SŠI centrem odborné přípravy v Opavě.

Po dvouleté přestávce zavítali do Opavy **zástupci věznice z německého Hamelnu**. Její ředitel Hans- Jürgen Eger velmi přivítal zařízení pro drogově závislé ženy, nejvíce ho však potěšil způsob komunikace mezi zdejšími vězni a terapeuti.

Různé

V dubnu došlo na **Okresním soudě** v Opavě ke zpřísnění bezpečnostních opatření. Důvodem bylo nejen rozhodování o vazbách, které podle předsedy soudu Jiřího Urbance

vyžadovaly zvýšenou pozornost, ale také událost, ke které došlo také v dubnu u Městského soudu v Praze, kdy dva ozbrojení komplici osvobodili přímo v jednacím místnosti albánského drogového bosse.

19. dubna proběhlo jednání mezi předsedou Okresního soudu a okresním velitelem justiční stráže. Na základě tohoto jednání byla s okamžitou platností přijata opatření: kontrolovat a prověřovat účel vstupu všech osob do soudní budovy, kontrolovat větší zavazadla, věnovat zvýšenou pozornost jednacím sálům, kde probíhají jednání s obviněnými vazebně, věnovat zvýšenou pozornost rozhodování o vazbách v přípravném řízení. Dalším opatřením se stal pokyn, aby příslušníci justiční stráže nabíjeli služební zbraně „ostrým“ střelivem. Dosud totiž používali náboje s gumovým projektilem.

Požární ochrana, civilní obrana a povodně

Civilní ochrana

V okrese Opava bylo převážně v padesátých letech vybudováno třicet **tlakově odolných úkrytů** k ochraně před jadernými zbraněmi. Jen v samotné Opavě se jich nachází třináct, jenž by v době nebezpečí pojmul tři procenta obyvatel okresu.

Úkryty mají zabudovanou filtroventilaci a jsou stavebně odolné před tlakovou vlnou.

Pokud by však přišla **ekologická katastrofa**, nastanou problémy. S touto eventualitou se při stavbě úkrytů nepočítalo. Podle vedoucího referátu obrany a ochrany při OkÚ v Opavě Karla Tošenovského spočívá nejlepší ochrana v důsledné prevenci toho kterého provozovatele. „Včasné

varování a informování o evakuaci je dnešní úkol civilní ochrany, přičemž plán vyrozumění a evakuace je již vypracován", řekl pan Tošenovský.

Důležitou roli v takovém to případě hrají **sirény**, které po roce 1997 doznaly modernizačních změn.

V rámci ochrany opavského okresu před nebezpečím další vodní katastrofy se referát obrany o ochrany při OkÚ snažil kontrolovat a usměrňovat Povodí Odry a Státní meliorační správu při opravách řek a jejich koryt. Byla dokončena rozsáhlá studie odtokových poměrů od Opavy až po Ostravu. Karel Tošenovský vidí spojitost ochrany před vodním živlem také v možné výstavbě tolik diskutované přehrady v Nových Heřminovech. Její kapacita by mohla zajistit ochranu obcí i pod soutokem Opavy a Moravice.

V roce 1999 zabezpečoval **MMO pravidelnou údržbu** ve 14 **STOÚ** (stálých tlakově odolných úkrytech) - včetně předepsané revize zařízení a tlakových zkoušek, které provedla smluvní firma.

Podle plánu probíhaly zkoušky elektronických sirén a poslechové hlídky prověřovaly kvalitu pokrytí území města akustickým signálem.

Požární ochrana

Od roku 1993 je **profese hasiče** uznávána jako řádné povolání. Hasičem se může stát pouze člověk se středoškolským vzděláním, psychicky a fyzicky zcela zdravý. Každý adept je podroben nejdříve vstupními pohovory a psychotesty. Ten, který postoupí do užšího výběru musí projít fyzickými testy, pohovorem s psychologem a nakonec lékařskou prohlídkou. Zkušební doba nového člena trvá

půl roku, ve které budoucí hasič absolvuje odborný nástupní výcvik v učilišti požární ochrany ve Frýdku - Místku.

Stát se hasičem dnes tedy není vůbec lehké. Takto připravený hasič se navíc ještě dělí na obyčejného hasiče a hasiče - specialistu v plynové technice a dále pak řidiče, který je zároveň strojník požární ochrany.

A co vlastně všechno obnáší v dnešní době denní služba hasiče?

Hasiči slouží dvacet čtyři hodin v kuse a čtyřicet osm hodin mají volno.

Služba začíná v sedm hodin ráno, kdy dochází k předávání služby a probírá se vše, co se událo na předešlé směně. V sedm třicet následuje rozcvička a fyzická příprava. Od sedmi do dvanácti hodin provádějí hasiči hospodářské práce, tedy připravují, kontrolují a udržují techniku. V odpoledních hodinách je povinná účast na dvouhodinovém školení a odborné přípravě z požární taktiky, prevence a praktické školení. Další dvě až tři hodiny absolvují hasiči opět fyzickou přípravu tentokrát v disciplínách požárního sportu a míčových hrách. Večer pokračuje další školení a od půlnoci do šesti hodin trvá pohotovost na pracovišti, od šesti do sedmi probíhá příprava k předání směny.

Pokud je výjezd všechna školení odpadají, ale musí být nahrazena v nejbližším termínu.

Dvakrát ročně probíhá přezkoušení z fyzických testů a odborné přípravy. Pokud hasič nesplní tyto požadavky, dostane jednu možnost opravy, jestliže se mu nepodaří uspět ani tentokrát, je s ním rozvázán pracovní poměr. I takový je každodenní chléb hasiče.

Je to povolání zajímavé, ale i nebezpečné. Mnohdy se několik dnů nic neděje, ale příslušníci hasičského záchranného sboru to spíše vnímají jako klid před bouří. Jejich tušení se např. naplnilo poslední víkend v březnu, kdy byl klid trvající již delší dobu narušen hned devětkrát, přičemž nejvíce případů se týkalo požárů vzniklých při spalování trávy. Plošné vypalování suché trávy je trestné a mnohdy takovéto ulehčení práce může stát až patnáct tisíc korun. Mimo hasičů se kontroly dodržování tohoto nařízení ujímají také jednotlivé obce.

Velmi neobvyklým se stal **případ požáru** travnatého porostu, ke kterému byl opavský hasičský sbor přivolán 6. dubna. Vznícení způsobil únik žhavého kartonu z výfuku dieselové lokomotivy, takže všude kudy lokomotiva projela, začala u náspu hořet tráva. Hasiči museli hasit požár od obce Štítina až po Smolkov.

Nebezpečné jsou také **požáry lesních porostů**. V dubnu museli příslušníci opavského hasičského sboru zasahovat dvakrát. Poprvé začal hořet les u obce Jamnice. Na Velikonoční neděli zase shořelo přibližně 10 hektarů lesního porostu u obce Klokočov.

V prvním čtvrtletí tohoto roku došlo v okrese Opava **celkem** k 48 požárům s přímou škodou 1 700 tisíc korun. Jedna osoba byla zraněna a musela vyhledat lékařské ošetření. Hasiči však dohromady **vyjeli** k 146 událostem, přičemž ve 32 případech se jednalo o dopravní nehody a ve 47 případech o technickou pomoc. Bylo nahlášeno 14 planých poplachů.

V květnu způsobil požár v katastru obce Komárovské Chaloupky zapálení hromady klestu. Požár se rozšířil do okolí

a zničil nově vysázené stromky. V Chlebičově se zase samovznítil uskladněný materiál na skládce firmy Eco.

10. května proběhlo **setkání profesionálních a dobrovolných hasičů okresu s přednostou Okresního úřadu** v Opavě Pavlem Krejčím. Diskuse se zaměřila především na problém stárnoucí techniky dobrovolných hasičských sborů, zákonného pojištění provozu motorových vozidel a četnosti technických prohlídek hasičských vozů v závislosti na počtu kilometrů a nákladech.

Okresní úřad v Opavě jako **zřizovatel** Hasičského záchranného sboru počítá v budoucnu, kdy většina těchto organizací bude přecházet pod vyšší územně správní celky, že zůstane zřizovatelem hasičského sboru od roku 2001 i nadále OKÚ. Tak to bylo řečeno 29. dubna přednostou OKÚ P. Krejčím na schůzce ředitelů zařízení zřizovaných Okresním úřadem.

V polovině srpna **řádl oheň** v mrazírnách na Těšínské ulici, poté co se vznítila elektrická pec na výrobu krocket. Šlo o technickou závadu, která však znamenala pro podnik škodu v hodnotě 100 tis. Kč.

Na konci srpna byla ukončena první etapa **oprav Hasičského domu**, tedy nová fasáda a oprava střechy. Jedná se o opravy škod způsobených velkou povodní v roce 1997. Okamžitě se pokračovalo v další fázi, která spočívala v opravě kanalizace, v úpravě parkovací plochy, která byla zároveň částečně oplocena drátěným a zděným plotem, aby se zvýšila bezpečnost objektu. Na práci se podíleli dobrovolní hasiči ve spolupráci s firmou Grostav.

Problémy se spojením, s nedostatkem prostoru a špatnou koordinací hasičského sboru, policie a lékařů v průběhu poslední katastrofické povodně jen urychlily realizaci myšlenky výstavby nového operačního střediska. Stísněný interiér původního operačního střediska již zcela přestal vyhovovat. Alarmující v době povodní bylo také používání vypůjčených policejních vysílaček jednotlivými hasiči, přičemž spojení musel zajišťovat další člen hasičského sboru ve vrtulníku, a byl tak postrádán dole na zemi.

Nicméně od roku 1989 se **vybavení záchranného hasičského sboru** stále více zlepšuje. Důkazem je jak nový speciální oděv hasičů se speciálním vybavením, tak dvě nová vozidla postavená na podvozku firmy Renault. Jedná se o vůz s požárním žebříkem dosahující do výše až třiceti metrů a cisternu v terénním provedení, která umožňuje hasit požáry i v dříve nedostupném terénu.

Bohužel modernizace techniky u **dobrovolných hasičských sborů** neprobíhala v některých případech již několik desítek let. Důvodem je chybějící legislativní úprava, která by vesnicím zaručila přísun financí ze státních prostředků k nutné obměně požární techniky, neboť obce na to peníze nemají.

Kolem dvou milionů korun škody napáchaly **požáry** od začátku roku přibližně do poloviny listopadu. Hasiči museli zasahovat celkem šestsettřináctkrát, ve 38 případech se jednalo o technické zásahy, z toho 20 asistencí připadlo na dopravní nehody.

A už jsou tu tolik očekávané **vánoční svátky a Nový rok**. „Výjezdy k hořícím stromečkům bývají stále méně časté“, řekl velitel jednotek opavských hasičů Josef Daněk. Daleko

horší následky, ale přináší Nový rok. Převažují hlavně petardy a světlice, které nejenže jsou častým důvodem požárů, ale mnohdy díky špatné manipulaci s nimi dochází k závažným poraněním a to velmi často u dětí a mládeže.

V důsledku toho zajistil Hasičský záchranný sbor v Opavě směny navíc s jednou směnou v pohotovosti v záloze. Byly také upozorněny okolní obce, aby měly k dispozici alespoň jedno družstvo dobrovolných hasičů.

Službu o Vánocích, kterou hasiči ve službě nemohli trávit doma, si krátili tradičním pingpongovým turnajem.

Vojáci

V rámci programu **Partnerství pro mír** se již několik let uskutečňují společná cvičení i návštěvy vojáků členských zemí v České republice. Na začátku března navštívili opavskou Výcvikovou základnu logistiky Armády ČR partneři z Německa - plukovník Wiegand, zástupce velitele Technické školy a odborné školy pyrotechniky pozemního vojska Bundeswehru v Aachen, a jeho pobočník kpt. Russeff. Ve středu 3. března je v Dukelských kasárnách přivítal velitel VZL pplk. Jan Gašpírek a další důstojníci útvaru a proběhla prohlídka odborných učeben hlavních učebních skupin, v nichž probíhal běžný výcvik specialistů logistiky. V nově vybudované síni tradic útvaru, které sahají do roku 1969, kdy v Opavě zahájilo činnost výcvikové středisko specialistů raketového a dělostřeleckého vyzbrojování, mohli hosté zhlédnout rozsáhlou sbírku ručních zbraní československé armády od roku 1918. V posledních třiceti letech z opavských kasáren vyšlo přes 25 tisíc specialistů a vyškoleno zde bylo více než 5 tisíc vojáků v záloze.

Podle pplk. Gašpíerika je partnerská škola v Aachen větší a lépe vybavena výpočetní technikou. Ve středu přijal německou delegaci a její opavské hostitele náměstek primátora Václav Klučka. Ve čtvrtek měli hosté na programu ukázky výcviku řidičů a vyprošťování tanků a automobilů ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá.

12. března, v den, kdy ministr Jan Kavan předal v severoamerickém městě Independence ratifikační listiny o našem vstupu do NATO, nastoupila na Horním náměstí opavská vojenská posádka, aby z úst velitele pplk. J. Gašpíerika vyslechla rozkaz prezidenta republiky vojákům k **zapojení do systému kolektivní bezpečnosti**. Na tribuně před Slezským divadlem poté vystoupili představitelé státu, města, politických stran, armády, významných institucí a také hosté. „Vstupem do NATO se definitivně vyvazujeme ze smutné minulosti ve znamení vlivu „přítele na věčné časy a nikdy jinak“, zaujal svým projevem senátor Jan Voráček.

Co vstup naší země do NATO znamená, přiblížil v místním tisku velitel výcvikové základny logistiky v Opavě pplk. Jan Gašpíerik: „Žádné změny neočekáváme. Výcviková základna logistiky má za úkol vycvičit vojáky pro celou republiku. Co se NATO týče, v České republice se to týká dvou jednotek. Jedna jednotka je v Liberci, ta je chemická, a druhá v Pardubicích. Naše výcviková základna pro ně už vycvičila specialisty, a to v lednu a únoru v počtu dvacet devět. Zároveň připravujeme specialisty pro jednotky, které odjíždějí v rámci SFOR do Bosny. Těch jsme vycvičili sedmdesát osm. Cvičit budeme i další rotace, jednotky rychlého nasazení atd. V tomto smyslu se pro opavskou

základnu nic nemění a úkol zůstává." Jedna věc je však více než aktuální, a to výuka anglického jazyka, který je pro spolupráci v alianci nezbytný, někteří vojáci budou odcházet do struktur NATO, jiní se mohou stát pozorovateli při OSN. Podle podplukovníka již jeden intenzivní kurz, jehož se zúčastnilo patnáct vojáků, proběhl, dalších patnáct vojáků se přihlásilo v letošním roce.

Skutečně krásné počasí vyšlo všem, kteří nezůstali 23. dubna doma a využili **Dne otevřených dveří** ve Výcvikové základně logistiky v Opavě. Původně měl být tento den pojat celorepublikově jako Den NATO a to u příležitosti 50. výročí tohoto seskupení, ale v souvislosti s bojovými akcemi v bývalé Jugoslávii se od tohoto záměru upustilo.

Kasárna byla přístupna veřejnosti od devíti hodin ráno do dvou hodin odpoledne. Vojáci představili veškerou bojovou techniku, se kterou se na opavské výcvikové základně cvičí. Návštěvníci mohli například zhlédnout tank, bojové vozidlo pěchoty, děla, vyprošťovací vozidlo, obrněný transportér a jeřáb. Své dovednosti předvedli pyrotechnici, vojáci základní služby zase ukázali jak rychle umí rozebrat a zpětně složit samopaly a jiné zbraně. Zvláště pro malé děti to byla skutečná podívaná. Pro ty, kterým vyhládlo, byl připraven pravý vojenský guláš.

Základnu v Opavě navštívilo v tento slunný den přibližně dvanáct set opavských občanů.

Životní prostředí

Den Země

Opavu ovinul živý řetěz. Živý řetěz především dětských rukou obejmul část Opavy směrem z Horního náměstí až k Ptačímu vrchu, aby upozornil na význam Dne Země. Tento den, připadající na 22. dubna, připomněl nejen Opavanům, ale i lidem na celé planetě, jejich úzké sepětí a závislost na přírodě. Poskytl tak příležitost intenzivněji se zabývat horkými ekologickými tématy. Akci v Opavě zorganizovala Stanice mladých turistů a přírodovědců za přispění odboru životního prostředí Magistrátu města Opavy. Zástupci obou organizací se poté sešli v odpoledních hodinách s dětmi na Hlásce k diskusi týkající se životního prostředí nejen Opavy. Někteří odvážlivci si mohli prohlédnout Opavu z městské věže.

Samotný Den Země byl však pouhým vyvrcholením mnoha akcí organizovaných mladými přírodovědci, ať už to byly výstavy, osvětové akce nebo zcela praktická činnost jako čištění lesů a potoků.

Přímo na Horním náměstí byla ve stanu, k tomu účelu vybudovaném, otevřena dvoudenní výstava s názvem „Stan pro život - co s dioxiny?“. Cílem výstavy se stalo prosazení

zákazu a omezení některých perzistentních organických látek. Akce se setkala s poměrně velkým zájmem nejen opavských občanů. Nicméně stále ještě někteří lidé neumějí žít ekologicky nebo se o to snaží, ale jsou v jejich okolí jisté překážky, které jim v tom brání např. nedostatek popelnic na plasty apod.

Svou troškou do mlýna přispěl také odbor životního prostředí MMO, který v rámci Dne země vyzval Opavany k uvědomělému ekologickému chování při jarním úklidu, začínajícím právě 22. dubna. Na několika místech byly přistaveny kontejnery na odpad z úklidu zelených ploch. Garant hlavního i doprovodných programů spojených se Dnem země, ředitel Stanice mladých turistů a přírodovědců v Opavě Mgr. Pavel Skácel, zhodnotil celou akci jako mimořádně úspěšnou.

Životní prostředí v Opavě a jejím okolí

Rok 1999 probíhal v oblasti životního prostředí ve znamení sporů o stav městských sadů mezi zástupci Technických služeb, které se starají o údržbu městské zeleně, a Stranou zelených. Předseda opavské organizace zelených Petr Dybowicz stále důrazněji poukazuje na zanedbaný stav Městských sadů s konkrétními nedostatky, jako je nepořádek v zákoutích parků, skládka poblíž koupaliště, smutná torza některých stromů, odpady zanesené jezírko, skládka poblíž koupaliště a spousta kořenů a děr po odumřelých stromech. Mnohdy je to skutečně

smutný pohled. Technické služby však argumentují nedostatkem peněz, lidí, ale především to jsou ničivé zásahy vandalů, na které si stěžují také místní obyvatelé chodící často na procházky nebo vyvenčit své psy. „Nenechavci“ velice rádi házejí nejlépe plné odpadkové koše do umělých jezírek a ničí nebo upravují vzhled parkových laviček. Poté co bylo u pódia v Městských sadech přiděláno dvacet nových laviček, do čtrnácti dnů tam nezůstala ani jedna. Pravdou je, že Technické služby skutečně nemají prostředky ani dostatečný počet pracovníků na hlídání problémových oblastí, to je samozřejmě povinností Městské policie, ale ani v její moci není vandalismu zcela zabránit. Tento úkol leží zcela na našich bedrech, na bedrech nás občanů, abychom se nejen sami k sobě, ale i ke svému životnímu prostředí chovali ohleduplně a vedli k tomu i naše děti.

Nejzávažnější problém všech Městských parků je celkový stav dřevin, který je neutěšený. Tyto sady, ležící po obvodu bývalých městských hradeb, zbouraných na konci 19. století, byly zakládány již koncem 18. století. Hlavním iniciátorem výsadby se stal tehdejší purkmistr města Opavy Jan Josef Schösler. Z těchto údajů vyplývá, že některé dřeviny slaví v těchto letech své dvoustré narozeniny.

V současné době podle Analýzy rizik životního prostředí na území města Opavy vypracované společností Ekotoxa má toto město poměrně rozsáhlé plochy městské zeleně. Veřejná městská zeleň zaujímá 2,3% z celkové rozlohy města Opavy. Největší podíl tvoří sídlištní zeleň s 39,8 ha, dále pak veřejné parky s 29,7 ha a sadovnický upravená náměstí a veřejná prostranství s 9,6 ha.

V posledních desetiletích vlivem velmi silné frekvence automobilové dopravy a s tím spojené silné koncentrace výfukových plynů a aerosolů v ovzduší je zaznamenáván rychlý spad listí, zpomalený růst a prosychání stromů. Takto oslabené dřeviny jsou snadnou kořistí kůrovce, pilatky smrkové, křídlatky a dalších cizopasníků, šířících se velmi rychle na ostatní dřeviny. To je alarmující stav, nicméně kroky bránící další nákaze přicházejí velmi pomalu.

Poražené napadené stromy mnohdy leží v parku několik dní než jsou spáleny nebo odvezeny na skládku. V případě čtyř smrků mezi amfiteátrům v městských sadech a řekou se Technické služby odvolávají na písemný přípis odboru životního prostředí. Vedoucí životního odboru ing. Vavrečková zase tvrdí, že lokalita je v pasportu zeleně, za jejíž údržbu jsou odpovědní Technické služby a tudíž na žádný dopis nemusely čekat. Nicméně přiznává, že odbor měl postup prací na místě kontrolovat.

Přes veškeré tyto problémy je z mého pohledu vzhled opavských městských parků a sadů stále krásný. Stále znovu a znovu nás lákají do svých stínů rozkvetlé kaštany, lípy a tajemná zákoutí, znovu a znovu se podívujeme kráse rozkvetlých šeříků a magnólií a opojné vůni jasmínu. To všechno a mnoho dalších dřevin lze v Opavě vidět.

Odpovědné instituce

První odpovědnou institucí, která má co do činění v oblasti životního prostředí je odbor životního prostředí na Magistrátu města Opavy. Přibližně v polovině tohoto roku došlo ke změně na vedoucím postu odboru -

ing. Dagmar Kůrečkovou nahradila ing. Marie Vavrečková. Tato příjemná paní vystudovala Vysokou školu chemicko - technologickou v Pardubicích. Naposledy pracovala u firmy ASK a.s., poté co se v podniku snižovaly stavy a ona musela odejít, začala v oblasti ekologie sama podnikat, ale protože se okruh klientů vytvářel jen velmi pomalu, uvítala nabídku z Magistrátu. Žije v Hlubočci, snaží se žít ekologicky a kdyby mohla splnit jedno přání týkající se Opavy, byl by to dopravní obchvat města.

V práci kromě řešení stížností na všechno možné, jak sama říká, pracuje se svými lidmi na úkolech zadaných ještě v loňském roce, současně se podílí na přípravách energetického generelu města a dokončuje přípravy plánu pro zásah 1. naléhavosti v Městských sadech. Tvrdí, že práce, kterou dělá je především o hledání kompromisů a netají se s vizí do blízké budoucnosti o rozšíření městské zeleně o další nový park.

Odboru životního prostředí byla přidělena zastupitelstvem na základě občanské výzvy dotace ve výši 400 tisíc korun, z čehož polovina byla použita na podzimní úklidy ve městě.

Další organizací spjatou s životním prostředím jsou Severomoravské vodovody a kanalizace, jejichž finančně nejnáročnějším počinem se v roce 1999 stalo zahušťování a odvodňování kalu v opavské Čističce odpadních vod. Tato činnost bude pokračovat i v roce 2000. Čistička postavená v roce 1964 prošla úplnou rekonstrukcí, započatou v roce 1994 a ukončenou v roce 1997 s dodatečnými úpravami v roce 1998 - staré budovy byly zrekonstruovány, kapacita nádrží zvětšena, byly přistavěny nové budovy.

Poslední odpovědnou organizací jsou Technické služby. Ty letos začali s opravami teras na opalování na místním koupališti, doseli v této části trávu, opravili minigolf, provedli předlažbu chodníků s doplněním nové dlažby, natřely se figury, dosadila se a upravila zeleň a přibyly nové lavičky. Byly vysekány všechny náletové keře před koupalištěm v úseku od vchodu až k potoku Jaktarka. Také opravili část chodníku u bazénu, kde špatně odtékala voda.

Následky povodní

Povodně v roce 1997 již nikdy nevytizí z pamětí lidí, kteří ty dny plné strachu zažili.

Ještě na počátku tohoto roku byly na korytě řeky Opavy viditelné škody způsobené povodní v roce 1997. Povodí Odry však již v lednu začalo s odstraňováním těchto škod v délce koryta řeky od Malých Hoštic až po vojenský splav v Městských sadech, zejména však na Kolofíkově nábřeží. Na konci prvního měsíce tohoto roku byl před ukončením první úseku, vedoucí od Malých Hoštic po garáže Geodezie, dlouhý přes dva kilometry. Dokončení celého úseku odhadl tiskový mluvčí Povodí Odry Petr Kudela na rok 2000, což je odhad odvíjející se od plynulého toku financí, neboť práce jsou dotovány státem

Již v červnu si však zastupitel Petr Dybowicz ztěžoval na stagnaci regulačních prací, kdy stále ještě nebyly zahájeny práce na úseku řeky od ulice Ochrany až po Rolnickou. V červenci uvedl v regionálním tisku tiskový mluvčí Povodí Odry, že práce jsou zpomaleny kvůli státním dotacím, které přicházejí z Ministerstva zemědělství velmi pomalu, a posunul termín odstranění povodňových škod do roku 2001.

Deformované koryto řeky Opavy není jediným pozůstatkem stoleté vody v Opavě. K neřádům, které tato záplava přinesla, se řadí také dodnes se tvořící plíseň v domech, které byly pod vodou. Do poloviny února nabízela Nadace Člověk v tísni prostřednictvím Českého červeného kříže zdarma desinfekční prostředky. V dubnu vyzvala Nadace potřebné občany v záplavových oblastech, aby se přihlásili u firem, které v jednotlivých místech provedou zdarma chemickou ochranu. V Opavě se tohoto úkolu ujala šumperská firma Bodas - chemická ochrana dřeva a zdiva. Koordinátorem se stal Český červený kříž. Celkem se přihlásilo 39 rodin.

V polovině loňského roku požádali opavský Okresní úřad pracovníci Nejvyššího kontrolního úřadu o spolupráci. Referát obrany a ochrany OkÚ jim poskytl podklady o výši a rozdělení dotací v opavském okrese a letos v dubnu proběhla kontrola hospodaření s těmito finančními prostředky. Kontrolní skupina se zaměřila jak na Okresní úřad a Hasičský záchranný sbor tak na Okresní ústav sociálních služeb, Záchrannou zdravotnickou službu a na Kojenecký ústav. Kontrola navazovala na kontrolu hospodaření s finančními prostředky na odstraňování následků povodní na Magistrátu města Opavy. „Okres Opava obdržel celkem dotace ve výši 260 milionu Kč a kontrolní skupina konstatovala, že nebylo zjištěno porušení norem ani žádné jiné nedostatky při nakládání s těmito státními prostředky“, uvedl pro regionální tisk vedoucí referátu obrany okresního úřadu Karel Tošenovský. Zároveň podotkl, že komise pro obnovu a rozvoj povodněmi postižených území ukončí svou činnost v roce 2003, kdy obce budou muset zúčtovat svoji vloženou finanční částku, protože

ve většině případů dostaly od státu 60% nákladů na povodňové škody a zbylou část hradily ze svého. Tímto by měla otázka likvidace povodňových škod být definitivně uzavřena.

Co však povodně přinesly pozitivního je nově zaváděný tzv. matematický srážkoodtokový model, který vypočítá na základě předpokládaných hodnot srážek, jaké by měly být průtoky vody. Z toho se vypočte předpokládaná křivka stoupání hladiny v určitých úsecích. Podle toho se pak předpouštějí přehrady, nebo naopak se jejich odtok zamezí. Tento systém si např. velmi pochvalovaly protipovodňové komise okresních úřadů.

Lidé, kteří ztratili během povodní střechu nad hlavou poskytl Magistrát města provizorní ubytovací buňky. Poté žádalo vedení města o pomoc Českobratrskou církev evangelickou. Ta, společně s primátorem Opavy, kontaktovala pracovníky švýcarské organizace Heks a výsledkem byla finanční výpomoc ve výši 2 700 tis. Kč. Peníze použili opavští zastupitelé na výstavbu sedmi podkrovních bytů v domě U Cukrovaru, který byl právě kvůli těmto lidem zrekonstruován.

Ekologické prohřešky

Milý lidé pokud se nezničíme vzájemnými válkami, nebo nás nesmete nějaká epidemie nového druhu, pak se určitě jednoho dne utopíme v odpadcích. Bylo spočítáno, že jeden občan ČR vyprodukuje průměrně několik stovek kilogramů odpadu ročně. Je povzbuzující, že existují spalovny odpadu a jejich počet vzrůstá. Nicméně je stále mnoho z nás, kteří tyto mnohdy nebezpečné odpady spalují v lokálních

topeništích, tedy domácích kamnech a kotlích. Na příklad spalováním umělých hmot uniká do ovzduší chlorovodík, který se v lidských plicích mění na kyselinu chlorovodíkovou nebo dioxin TCDD (aktivní složka bojové otravné látky používané ve válce ve Vietnamu) či jeden z bojových plynů I. světové války - fosgen. Nesprávně skladovaný popel zase může kontaminovat půdu nebo spodní vody, šířit se vzduchem apod.

Je mi známo, že část lidí ke spalování škodlivého odpadu dohnalo zvýšení cen energie a především plynu. Já nemohu soudit, protože i mě se růst cen týká a vím, jak citelně zdražení zasáhlo do našeho rodinného rozpočtu. Na druhé straně však chronická onemocnění jako je rozedma plic a většina druhů rakoviny, způsobované samozřejmě dlouhodobým působením nebezpečných látek, se týká nás všech i oněch provinilců, kterým bych chtěla připomenout docela případné heslo propagované p. Dybowiczem - Nezapomeňte, že naše planeta je pouze na jedno použití. Což adresuji nejen těm, kteří odpad spalují, ale i těm, kteří jej odkládají na nepatřičných místech.

Názorným příkladem je opavský náhon zanesený mnoha kuriózními předměty jako jsou pneumatiky, matrace i staré televizory, přesto si zde místo pro život našly i ryby. Je to potěšující, že příroda si najde vždy svou cestu.

Letos opět vzniká nebezpečí přemnožení potkanů a Magistrátu města Opavy opět na plošnou deratizaci nevyšly finance. Je však nutno podotknout, že pravomoci magistrátu k takovému nařízení vypršely již před třemi roky a Hygienická stanice zatím žádné nařízení pro hromadnou plošnou

deratizaci nevydala, jak sdělila novinářům p. Ilona Drešlová z odboru životního prostředí na MMO.

Městský útulek pro psy

Pejsků nalezených na ulicích či pejsků - dárečků jen na krátkou dobu stále přibývá a Městský útulek pro psy v Opavě je po celý rok téměř zcela zaplněn. Měsíčně projde útulkem kolem 36 psů tvrdí vedoucí útulku p. Dana Kosterová, s rozpočtem 350 tisíc na rok je to prý pouze na přežití. Toto zařízení neposkytuje nadstandardní služby, jeho úkolem je pouze základní péče. Tyto argumenty však nestačí pro zástupkyně Ligy na ochranu zvířat, které hovoří o velmi špatných podmínkách pro pobyt pejsků. Tento rok vládly mezi oběma organizacemi o něco napjatější vztahy poté, co si p. Jana Rychtářová z Ligy na ochranu zvířat pořídila z útulku malého jezevčíka. Podle jejich slov byl při přebírání z útulku mokrý a zapáchající po odblešení. Po nějaké době jezevčík dostal záchvaty kašle a rýmy, ke kterým se přidružilo i další onemocnění. Lékařská ošetření přišla paní Rychtářovou dost draze, ale pejsek je v současné době veselý a živý, i když s doživotními zdravotními následky. Je, ale možné, že takto nemocen byl ještě dříve než ho přinesli do útulku jako malé štěně. „Mnohdy se nemoci projeví až za jistou dobu“, potvrdila paní Kosterová.

Většina lidí, přicházejících do útulku podívat se na pejsky nebo si rovnou nějakého vybrat, si prostředí pro dočasný pobyt pejsků chválí, stejně jako lidé ze štábu natáčející pořad Chcete mě?.

Sami zaměstnanci pracují jen za nízké platy a nebýt lásky ke zvířatům, určitě by už dávno šli za lepším výdělkem.

Paní Kosterová zve všechny, kdo se chtějí na vlastní oči přesvědčit o dobrém fungování péče o osamocené pejsky na návštěvu psího útulku. Ať se každý přesvědčí, jak to ve skutečnosti v útulku klape.

Počasí

Rok 1999 byl rokem horkého deštivého léta a mírné zimy.

Leden - Lednový měsíc byl měsícem poměrně velkých teplotních zvrátů. Maximální teplota vzduchu dosahovala 8,1 °C, minimální teplota - 10,8 °C. Lednové množství srážek bylo druhé nejmenší v roce - 13,2 mm, z toho maximální hodnota se rovnala 5,6 mm. Naopak průměrná rychlost větru v lednu, tedy 3,4 m/s, byla druhá nejvyšší.

Únor - Počátkem února zasáhla Opavu kalamita v podobě sněhové vánice, teplotní výkyvy však nebyly tak velké jako v lednu. Maximální teplota vzduchu činila 6,9°C, minimální -6,5°C. Větrné poryvy však byly větší, přičemž průměrná rychlost větru byla se svými 3,7 m/s největší v roce 1999. Deště jsme v únoru přece jen zaznamenali. Měsíční úhrn srážek byl 19,2 mm. Sněhová nadílka se opakovala také třetí týden v únoru. Únor byl skutečně zimní se vším všudy, krásně zasněžená krajina vytrvala až do počátku března. Sněhové kalamity přinesly také několik desítek dopravních nehod, za první únorový víkend jich bylo 42. Podle kpt. Jana Kelnera z opavského Dopravního inspektorátu Policie ČR se však počet nehod nijak výrazně neodchýlil od normálu běžném v tomto období.

Březen - První jarní měsíc již přinesl výrazné oteplení. Maximální teplota vzduchu dosáhla 13°C, nejnižší teploty posunuly rtuť teploměru už jen na - 0,1°C. Množství srážek

bylo jen o něco málo větší než v únoru. Napršelo pouhých 28,8 mm srážek. Výrazně se zvýšila suma slunečního svitu - z 50,8 na 104,9 hod. a snížila se průměrná rychlost větru na 2,9 m/s. Všemi očekávaný březen přinesl již první něžné doteky jara. Začal se více nosit úsměv na tvářích chodců.

Duben - V tomto měsíci již jaro plně propuklo. Maximální teplota vzduchu se sice zvýšila pouze o 1,4°C tedy na 14,4°C, ale nejnižší teplota nedosahovala nuly - činila již 4,5°C. Výrazně se zvýšilo množství srážek - v průměru napršelo 60,8 mm srážek. Přibylo také slunečního světla, suma slunečního svitu se zvýšila na 161,9 hod. A o něco méně nám foukalo. Vítr vanul s průměrnou rychlostí 2,4 m/s.

Květen - Měsíc květu opět přinesl nádherné letní počasí. Maximální teploty vzduchu dosáhly až 22,6 °C, minimum se pohybovalo na hranici 7,9 °C. Srážek však notně ubylo oproti dubnu. Za měsíc napršelo pouhých 2807 mm srážek. Oproti srážkám se prodloužila doba denního světla, sluneční svit dosáhl svého celoročního maxima právě v květnu - suma slunečního svitu činila 268,5 hod. Povětrnostní podmínky se držely průměru - tedy rychlosti větru 2,5 m/s. Tento měsíc skutečně patřil mezi nejteplejší a nejpříjemnější období v roce 1999.

Červen - V červnu nastal zlom a počasí se rozhodlo stávkovat. Zemědělci tolik očekávající déšť se dočkali, skutečnost však předčila všechna jejich očekávání. Měsíční úhrn srážek dosáhl hodnoty 97,4 mm. Pršelo, pršelo a pršelo. Teploty mírně poklesly. Maximální hodnoty činily 20,8°C a

minimální 8,7°C. Výrazně pokleslo množství slunečního svitu. Nebe se zakabonilo a ne a ne se rozjasnit. Suma slunečního svitu za červen dosáhla pouhých 171,6 hod srovnatelných s letošním dubnem. Průměrná rychlost větru byla 2,3 m/s. V úterý 22. června řádila na celém území opavského okresu silná vichřice. Některé cesty byly kvůli vyvráceným stromům neprůjezdné. Opavský hasičský záchranný sbor raději odstraňování vyvrácených stromů odvolal kvůli nebezpečí ohrožení života některého ze záchranářů. Některé porosty, zvláště řepka a obilí zůstaly po větrné smršti zcela polehlé.

Červenec - Červenec byl měsícem teplotních rekordů. Maximální teplota vzduchu měřena ve stínu dosáhla 23,6°C, minimální 15°C. Průměrné množství srážek pokleslo na 54,5 mm a suma slunečního svitu se vyhoupla na 256,3 hod. Průměrná rychlost větru klesla na 2,1 m/s.

Červencová vedra přinesla angíny, ale i několik úmrtí. Ohrožení na zdraví byli především starší lidé, pacienti s chronickou ischemickou chorobou, s vysokým tlakem, postižené děti.

Hůře se vysoké teploty snášely ve vyšších patrech panelových domů než na zahrádkách rodinných domků. Lidé museli vypít více tekutin a vyhýbat se přímému slunci, jak to jen šlo.

Srpen - Srpnový měsíc přinesl očekávané ochlazení, přesto však maximální teplota vzduchu dosahovala ještě 22,9°C, minimální 12°C. Průměrné množství srážek pokleslo na 47,2 mm za měsíc. V srpnu byla zaznamenána nejnižší průměrná rychlost větru - pouhých 1,8 m/s.

11. srpna mezi 10. a 11. hodinou mnozí z nás prožili jedinečný zážitek. Nastalo zatmění Slunce. Náměstí a ulice v Opavě se zaplnili lidmi s disketami, svářečskými sklíčky či negativy filmů u očí, aby mohli bezpečněji sledovat onen jedinečný úkaz. Vědci o něm však hovoří jako o poměrně častém jevu, který se opakuje téměř každý rok, ale většinou se vyskytuje v neobydlených oblastech, na mořích nebo oceánech. Ani Opavané nemohli vidět úplné zatmění Slunce, protože pás totality postupoval sice Evropou, ale Čechy jaksi pominul. Nejbliže k nám mohli zatmění pozorovat v Rakousku a Maďarsku. Mnoho českých turistů mířilo k maďarskému Balatonu. I v Opavě však přineslo částečné zatmění Slunce neopakovatelný zážitek. V době největšího zatmění se všude rozprostřelo zvláštní žluté světlo a skutečně nastalo v přírodě podivné ticho. Nevím jestli se uzavírali kalichy květů či nastaly jiné zvláštnosti, jak to tvrdili mnozí, každopádně to ve mně vzbudilo velmi zvláštní pocit. Nebyl to pocit strachu z konce světa a podobných řečí, ale spíše strach z něčeho neobvyklého, co nemůžeme ovlivnit. Myslím, že každý, kdo jen trošičku zatmění vnímal, si tento okamžik bude pamatovat. Nejbližší další termín úplného zatmění Slunce je 21. července 2001, pás totality však bude procházet tropickými oblastmi Afriky. Na Evropu dojde až 7. října 2135.

Září - Září 1999 bylo nádherné až do posledního dne tohoto měsíce. Maximální teploty se stále držely mírně nad 19°C, minimální poklesly na 11,1°C. Množství měsíčních srážek se zvýšilo na 57,5 mm. Suma slunečního svitu byla

stále ještě dostatečně velká, téměř letní -198,7 hod. Vítr se umírnil na 1,9 m/s.

Říjen - Podzim začal skutečně nádherně, ale neměl dlouhého trvání. 4. října nastal obrovský lom a počasí se už nevyjasnilo. Průměrná teplota poklesla na 9°C, maximum se sice stále ještě udržovalo na 16,6°C, ale minimální teplota měla již hodnotu 0,2°C. Intenzita slunečního svitu poklesla a suma činila pouhých 80,4 hod. Množství srážek paradoxně oproti září ubylo. Za měsíc říjen napršelo pouhých 26,7 mm srážek. A vítr udržoval svou rychlost stále v průměru - 2,4 m/s.

Listopad - V tomto měsíci již výrazně poklesly teploty a také napadl první sníh. Průměrná teplota byla 2,6°C. Maximální teplota dosáhla 12,4°C, minimální - 4,2°C. Dočkali jsme se většího množství srážek. Za měsíc napadlo 59,2 mm srážek. Průměrná rychlost větru byla téměř stejná jako v říjnu - 2,6 m/s. První sníh napadal 18.11. Z letošní úrody cibule nebo stromů jabloně očekávají podle letitých tradic a zkušeností místní zahrádkáři tuhou zimu s malým množstvím sněhu. Podle p. Bedřicha Havla z Komárova přijdou tuhé mrazy, když má cibule tuhou kožovitou slupku. Pokud jsou sukýnky těsně u sebe, přijdou mrazy v krátkých časových intervalech jako nyní. Vyschlý krček cibule znamená málo sněhu, silný, dužinatý slibuje závěje. Panu Heřmanu Menzelovi z Bruntálská zase letos již podruhé rozkvetla mladá jabloň, což znamená tuhou zimu. Zkušené zemědělci takové předpovědi odmítají a považují je za pověry.

Prosinec - V prosinci dosáhla teplota maxima na 6,6°C, minima na - 2,6°C. Za měsíc napršelo pouhých 6,7 mm srážek a suma slunečního svitu zahrnovala pouze 55,9 hod. Vítr zesílil. Průměrná rychlost větru dosahovala 32 m/s.

**Tak skončil rok
1999.**

Prameny:

- Zápisy z jednání rady a zastupitelstva města ve sledovaném roce
- Údaje z některých odborů magistrátu
- Výroční zprávy podniků, družstev, obchodů, služeb, škol, kulturních zařízení a sdružení
- Regionální periodika - Region, Opavsko, Naše Opavsko
- Denní zápisy o počasí a roční vyhodnocení z Hydrometeorologického ústavu v Ostravě - Porubě